

ΑΠΑΤΡΙΣ

Μα ας διαλυθεί η τάξη των πραγμάτων,
και οι δυο κόσμοι ας υποφέρουν,
παρά να γευματίζουμε μέσα στον φόβο
και να κοιμόμαστε μες την οδύνη
των φριχτών αυτών ονείρων

Μαχμπέθ, Ουίλλιαμ Σαίξπηρ

εφημερίδα δρόμου

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 45 • ΙΟΥΝΙΟΣ 2020 • ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΤΙΜΟ

[...] και να τσακίζεις
καθεστώς που πια σαπίσανε
μες τα σκοτάδια
και μες το φως να ψάχνεις
μονοπάτια και να διψάνε σου
τα μάτια για το φως

Ναζίμ Χικμέτ

Μία συνέντευξη
με εργαζόμενους στο
Εθνικό Σύστημα Υγείας

Σελίδες 11-12

Το παράδειγμα
των πυρηνικών
καταφυγίων στη
Δ. Γερμανία.

Σελίδα 40

Το ελληνικό κράτος και ο
εθνικός κορμός πολεμά
τους/τις μετανάστες/τριες

Σελίδα 39

Οι τερατολογίες της
περιβαλλοντικής
νομοθεσίας

Σελίδα 30

Τι σπουδαία καταιγίδα που έρχεται

Χείμαρρος. «Έρχονται καλύτερες μέρες». Μισθοί μειωμένοι στο μισό, δουλειά μειωμένη στο μισό. Τουντέστιν στα χέρια μας το ένα τέταρτο των απολαβών. Τουλάχιστον για 6 μήνες. Ιδιοκτήτες ακινήτων που επιμένουν στην είσπραξη του ίδιου ποσού, ανεξάρτητα από την ΕΡΓΑΝΗ, ανεξάρτητα από τη συνολική κατάσταση. Λογαριασμοί που τρέχουν παρόλα αυτά - μην ξεχνιόμαστε!

Η γλώσσα της κυριαρχίας είναι χειμαρρώδης, και χτυπιέται στο tempo της διασφάλισης των κρατικών συμφερόντων, στο να με-

τριάσει την παροδική δυσαρέσκεια των αφεντικών, για να προβεί στη βαθύτερη ικανοποίησή τους. Μετά από τους καυτούς κύκλους αγώνων της τριετίας 2010-2012, και την επανανομιμοποίηση του πολιτικού συστήματος και προσωπικού από τον ΣΥΡΙΖΑ, η επίθεση τώρα βαθαίνει για τα καλά. Αν δεν βάλουμε ανάχωμα η αξία της εργασίας μας θα μειωθεί κι άλλο. Χειρότερη ζωή για μας, περισσότερα κέρδη για αυτούς. Αλήθεια, τόσο απλό είναι.

Ή αγωνίζεσαι ή αφήνεις τη ζωή σου αποκλειστικά στα χέρια τους.

apatris.info

ΕΝΘΕΤΟ ΚΟΡΩΝΟΪΟΣ

Η εικόνα του ιού
από ανταγωνιστική σκοπία

Πολιτική διαχείριση της κρίσης

Κάποια πρώτα συμπεράσματα
για την εξελισσόμενη
υγειονομική πανδημία
και τον νέο κύκλο
καπιταλιστικής κρίσης

- ▶ Έξω απ' την πλατεία η αστυνομία!
σελίδα 3
- ▶ Σημειώσεις για την υγεία
στο νεοφιλελευθερισμό
σελίδα 5
- ▶ για τις Σταγιάτες Πηλίου
σελίδα 7
- ▶ Ψηφιακή τάξη & δυστοπικές προεκτάσεις
σελίδα 8
- ▶ Η έμφυλη διάσταση της πανδημίας
σελίδα 15
- ▶ Υπόθεση ιδιωτικοποίησης του Ερημίτη
της Κέρκυρας
σελίδα 31

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

editorial

Από το Μάρτη του '20 το ελληνικό κράτος (όπως και τα περισσότερα παγκοσμίως) εφάρμοσε σταδιακά μια διευρυνόμενη κατάσταση εξαίρεσης στον πληθυσμό, υπό τη μορφή μέτρων πρόληψης, στο όνομα της αντιμετώπισης μιας επιδημίας

που εξελισσόταν σε πανδημία.

Η αναπαραγωγή ψευδών και αληθινών ειδήσεων αναφορικά με τις επιπτώσεις του covid-19 διέσπειραν τον πανικό και δημιούργησαν εύφορο έδαφος για κάθε λογής συνωμοσιολογία (5G, αντιεμβολιαστές) δίνοντας βήμα στην alt right και στους ψεκασμένους εθνικοπατριώτες.

Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού κλείστηκε στο σπίτι, άλλοι φοβούμενοι τις συνέπειες της ανικανότητας των κυβερνήσεων και άλλοι ακολουθώντας τα μείλεια διαγγέλματα των τεχνοκρατών τύπου Τσιόδρα ή το απειλητικό ύφος χωροφύλακα του '60 του υφυπουργού Χαρδαλιά. Όσο ο πληθυσμός παρακολουθούσε τις υγειονομικές εξελίξεις σε μορφή πολεμικών ανακοινωθέντων, τα περιοριστικά μέτρα εξελίσσονταν από τη σύσταση για την αποφυγή συνωστισμού, στην απαγόρευση κυκλοφορίας και την καραντίνα.

Η πλύση εγκεφάλου του «Μένουμε σπίτι» παρουσίαζε ανθυποσελέμπριτις και influencers να μαγειρεύουν γκουρμεδιές, να κάνουν γιόγκες και να διαβάζουν την πανούκλα του Καμί, αποκρύπτοντας τις έμφυλες και ταξικές ανισότητες που γιγαντώθηκαν μέσα στις ασφυκτικές συνθήκες. Γυναίκες και ΛΟΑΤΚΙΑ αποκλείστηκαν στο σπίτι με τους κακοποιητές τους. Εργαζόμενες και εργαζόμενοι είτε είδαν τις εργασιακές τους υποχρεώσεις να διογκώνονται και να εντατικοποιούνται με την εισβολή του εργασιακού χρόνου στο σπίτι μέσω της τηλεργασίας, είτε σε πολλές περιπτώσεις εξαναγκάστηκαν να διακινδυνεύσουν την υγεία και τη ζωή των ιδίων και των δικών τους μπροστά στο μεροκάματο της επιβίωσης.

Τα ήδη υποτιμημένα κομμάτια της κοινωνίας εξαλιώθηκαν: όχι μόνο δεν είχαν πρόσβαση στα στοιχειώδη, αλλά διακινδυνεύουν και τις ζωές τους καθημερινά τόσο από την ασθένεια, όσο και από την κρατική βία στο όνομα της υγειονομικής ασφάλειας. Οι μετανάστ(ρι)ες θάφτηκαν μέσα σε σφραγισμένα πλέον στρατόπεδα και δομές, ενώ οι κρατούμενοι και ψυχικά ασθενείς στερήθηκαν ακόμα και θεμελιώδη δικαιώματα όπως το επισκεπτήριο.

Η αστυνομοκρατία, η επιτήρηση και ο έλεγχος εντατικοποιήθηκαν, αγγίζοντας κατά περιπτώσεις τη στρατιωτική διαχείριση. Κι ενώ τα αντανάκλαστα της κοινωνίας ήταν μειωμένα, η διακυβέρνηση του κράτους μέσω πράξεων νομοθετικού περιεχομένου περνούσε μεταρρυθμίσεις αλλάζοντας άρδην το τοπίο, τόσο στα εργασιακά, όσο και στην υγεία, την εκπαίδευση και το περι-

βάλλον, στήνοντας παράλληλα ένα ατελείωτο πάρτυ μίζων και μαύρου χρήματος για τους φίλους της κυβέρνησης -από την υπερκοστολόγηση της ενουκίας κλινών ΜΕΘ σε ιδιωτικές κλινικές και το «σκόιλ ελικόπτερο» των ΚΕΚ μέχρι τα εκατομμύρια που μπουκώσαν τα ΜΜΕ.

Πλέον το κοινωνικό σκηνικό συνθέτουν η απειλή της επερχόμενης ανέχειας και εξαθλίωσης και ο κίνδυνος που εγκυμονούν, εντός και εκτός συνόρων, ο ελληνικός εθνικισμός σε συνδυασμό με τα γεωπολιτικά συμφέροντα του ελληνικού κράτους. Στο δημόσιο πεδίο η βία της καταστολής εξαπολύεται ανεξέλεγκτα στοχοποιώντας τα κατώτερα στρώματα και επιδεικνύοντας ζήλο στον ξυλοδαρμό της «αναιδούς» νεολαίας που συχνάζει σε πλατείες, την ίδια στιγμή που ακροδεξιοί πραγματοποιοούν ανοιχτά ρατσιστικές συγκεντρώσεις και επιθέσεις με την υποστήριξη των μπάτσων.

Η «μετά κορονοϊού εποχή» παγιώνεται βασισμένη στην κυνική νεοφιλελεύθερη πολιτική που μετατρέπει τις καταστροφές σε πρώτης τάξεως ευκαιρίες για το κεφάλαιο και τα αφεντικά και στην εδραίωση ενός μηχανισμού γενικευμένης κατάστασης εξαίρεσης με έναν αναβαθμισμένο υγειονομικό έλεγχο της κοινωνίας.

Βγαίνοντας από την περίοδο της καραντίνας με το λάβαρο της «επιτυχούς» διαχείρισης της πανδημίας, το ελληνικό κράτος ετοιμάζεται να επανεκκινήσει τη «βαριά» βιομηχανία, τον τουρισμό, σε συνθήκες όπου οι επισφαλείς εργαζόμενοι θα ρισκάρουν καθημερινά με τον covid-19 - με ό,τι αυτό συνεπάγεται- αντιμετώπιζοντας τον ορατό εκβιασμό της πείνας και της φτώχειας.

Η σιδερένια φτέρνα του κράτους επιδιώκει να συνθλίψει κάθε κίνηση αντίστασης στο πετσόκομμα των εναπομεινάντων εργασιακών και κοινωνικών κεκτημένων.

Αυτή τη στιγμή οι ΗΠΑ φλέγονται από οργή για τη δολοφονία του Τζόρτζ Φλόυντ, ακόμα μία δολοφονία με φυλετικά και ταξικά χαρακτηριστικά. Εάν είσαι φτωχός και μη λευκός, οι πιθανότητες δολοφονίας σου από τους «προστάτες του πολίτη» εκτοξεύονται. Πλήθος κόσμου έχει ξεγεραθεί μπροστά στην αδικία και την εκμετάλλευση. Ο πρόεδρος Τραμπ επιχειρεί να απεκδυθεί την ευθύνη του θανάτου 100.000 πολιτών λόγω της διαχείρισης της πανδημίας, απαντώντας με σκληρότερη καταστολή και προκαλώντας χάος: η εθνοφυλακή έχει κατέβει στους δρόμους στις μεγάλες πόλεις και ήδη μετράμε περισσότερους νεκρούς, ενώ κυκλοφορούν φήμες για την παρουσία ένοπλων ακροδεξιών ομάδων.

Το τι μέλλει γενέσθαι βρίσκεται στα χέρια των ιδίων των εργαζομένων και όλων των κομματιών της κοινωνίας που υποτιμούνται, βρίσκεται στα χέρια του κόσμου του αγώνα και της αλληλεγγύης. Να μην αφήσουμε τις κοινωνικές αντιστάσεις να καμφθούν. Η κρίση που μας απειλεί, να γίνει κρίση των αφεντικών.

✎ συντακτική ομάδα Ηρακλείου

Χωρίς περίσκεψιν, δίχως αιδώ

Όταν ο νομικός αγώνας
δεν είναι αρκετός...

Στη φωτογραφία ο πρώην δή-
μαρχος Βύρωνα και νυν προ-
ϊστάμενος της πολιτικής
προστασίας σε λεύκωμα αυτο-
προβολής...

Η Απατρίς είναι πανελλαδική εφημερίδα δρόμου που εκδίδεται μέσω του οριζόντιου συντονισμού οχτώ συντακτικών ομάδων κατανομής γεωγραφικά σε όλη την επικράτεια. Το μοντέλο οργάνωσης των ομάδων είναι βασισμένο στην αποκέντρωση, τη συνεργασία και την ισοτιμία των συντακτικών ομάδων στα πλαίσια μιας πανελλαδικής κοινότητας με κοινό στόχο την έκδοση της εφημερίδας αλλά και ποικιλόμορφες τοπικές παρεμβάσεις. Η εφημερίδα διανέμεται χωρίς αντίτιμο, με tiráž 15.000 φύλλα.

Επίσης, μπορούμε να σας στέλνουμε κάθε νέο φύλλο της εφημερίδας ταχυδρομικά, σε περίπτωση που επιθυμείτε να τη λαμβάνετε, καταβάλλοντάς μας τα έξοδα αποστολής.

★ Δικτυακός τόπος: apatris.info

★ Ψηφιακή έκδοση: issuu.com/apatris_news

ΑΠΑΤΡΙΣ

εφημερίδα δρόμου
υπεύθυνος έκδοσης: Eta Pancho
επικοινωνία: apatris@espiv.net

Διανέμεται σε καταλήψεις, στέκια,
ελεύθερους χώρους

Αν επιθυμείτε να λαμβάνετε φύλλα
της εφημερίδας, να συμβάλλετε
στη διανομή της ή να μας στείλετε κάποιο
κείμενο, επικοινωνήστε μαζί μας στο email.

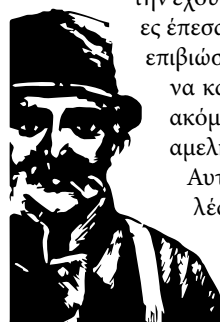
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η αναδημοσίευση,
η αναπαραγωγή, ολική, μερική
ή περιληπτική ή κατά παράφραση
ή διασκευή απόδοση του περιεχομέ-
νου της εφημερίδας με οποιονδήποτε
τρόπο, ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτο-
τυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς
προηγούμενη γραπτή άδεια
του εκδότη.

Την ώρα που κλείνει η ύλη αυτού του φύλλου έρχεται και η ολοκλήρωση της δίκης των δολοφόνων της Ελένης Τοπαλούδη και βιαστών, Μανώλη Κούκουρα -γόνου αστικής και γνωστής πολιτικής οικογένειας της ΝΔ στη Ρόδο- και Αλέξανδρου Λουτσαί. Η καταδίκη θα έρθει με τη βαρύτερη ποινή: ισόβια και 15 χρόνια κάθειρξη χωρίς κανένα ελαφρυντικό να αναγνωρίζεται.

Η καταδίκη αυτή είναι στην πραγματικότητα μια έκπληξη για τα δεδομένα της αστικής δικαιοσύνης, αφού βρήκε τον δρόμο της μέσα σε έναν δαιδαλώδη λαβύρινθο που έστησαν τα συμφέροντα που εκπροσωπεί η οικογένεια του Κούκουρα, χέρι-χέρι με τη βαθιά πατριαρχική ελληνική κοινωνία. Να θυμηθούμε ότι οι δικηγόροι υπεράσπισης είχαν το δικαίωμα (το οποίο άσκησαν) να ξεφορτωθούν τις γυναίκες ενόρκους της δίκης, οι συγγενείς να πληρώνουν ΜΜΕ ώστε να προσβάλουν την ηθική ακεραιότητα της Ελένης, και τέλος οι δικηγόροι ξανά να εμφανίζονται στο δικαστήριο την Ελένη ως κατηγορούμενη. Η ιστορία είναι γνωστή και την έχουμε παρακολουθήσει να επαναλαμβάνεται ξανά και ξανά. Γυναίκες οι οποίες έπεσαν θύματα μισογυνισμού, βιασμού και απόπειρας δολοφονιών -είτε έχουν επιβιώσει της επίθεσης είτε όχι- εμφανίζονται στα αστικά δικαστήρια μόνο για να κατηγορηθούν οι ίδιες από μπάτσους, δικαστές, εισαγγελείς, δικηγόρους, ακόμα και από τους ίδιους τους θύτες. Οι θύτες αθώνονται ή αντιμετωπίζουν αμελητέες ποινές αφού τελικά «τα ήθελε ο κύλος της».

Αυτή η ιστορία, όπως είπαμε εξαρχής, είχε ένα διαφορετικό τέλος. Η Εισαγγελέας της υπόθεσης, Αριστοτέλεια Δόγκα, σε μια άνευ προηγουμένου εισαγγελική αγόρευση, κατέδειξε τη βαθιά μισογυνική και δολοφονική χαρα-

η εφημερίδα
ΑΠΑΤΡΙΣ
διανέμεται
πανελλαδικά:
**Σε στέκια
και καταλήψεις
καθώς
και πόρτα-πόρτα
σε διάφορες
πόλεις.**

κτηροδομή των κατηγορούμενων. Είναι σαφές από τα παραπάνω που ειπώθηκαν ότι ουδεμία εμπιστοσύνη έχουμε στην αστική δικαιοσύνη και ειδικά στους λειτουργούς της που διασφαλίζουν τις θέσεις τους από την εξυπηρέτηση οικονομικών και πολιτικών συμφερόντων. Ωφείλουμε ωστόσο να καταγράψουμε χωρίς κάποιου είδους πανηγυρισμό, ότι η αγόρευση αυτή και η πρόταση για μη αναγνώριση ελαφρυντικών ήταν από τους σημαντικότερους παράγοντες που έφεραν τους βιαστές δολοφόνους φορτωμένους κάτι παραπάνω από ισόβια. Δεν γνωρίζουμε πόσο ρόλο έπαιξε η δημοσιότητα που πήρε η υπόθεση, ούτε αν αυτού του είδους η τοποθέτηση της Εισαγγελέως έχει να κάνει με την άνοδο του φεμινιστικού κινήματος τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα και την αντίστοιχη κριτική στην αστική δικαιοσύνη, αλλά ας είναι αυτό ένα συμπέρασμα: Ο φεμινισμός και η κριτική στην αστική δικαιοσύνη είναι τα σημαντικότερα όπλα για να μην έχουμε «Καμία λιγότερη».

✎ ενβίκτης οναύτις

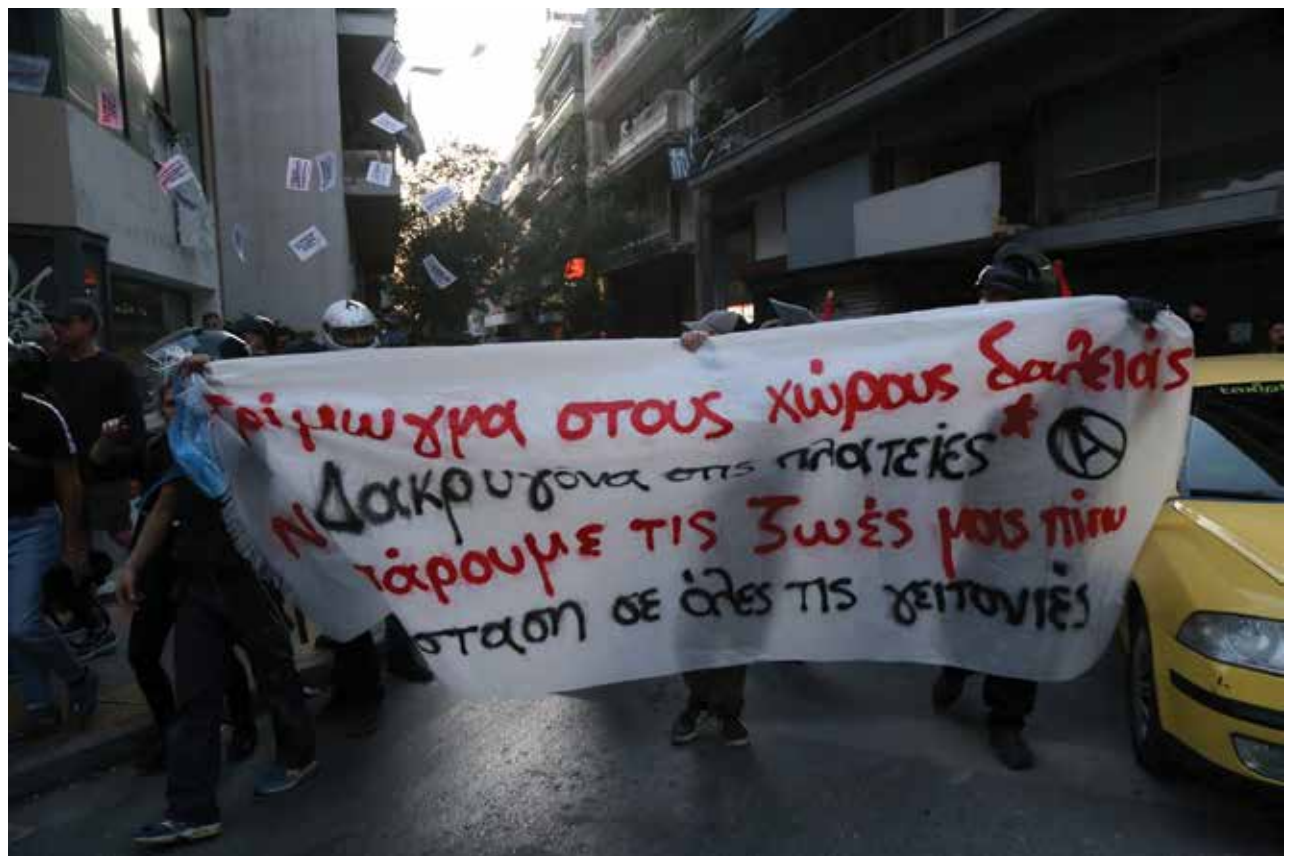

Έξω απ' την πλατεία η αστυνομία!

Δεν μισούμε τυχαία την αστυνομία. Όλο αυτό το διάστημα, όσες-και ήταν πολλές και σε πανελλαδικό επίπεδο- κινήσεις αλληλεγγύης οργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν από τον κόσμο του κινήματος για συλλογή και παροχή ειδών πρώτης ανάγκης για τους μη έχοντες, ήρθαν αντιμέτωπες με άλλες τόσες επεμβάσεις της αστυνομίας κατόπιν εντολών αλλά και πρωτοβουλι- ακά. Είδαμε στη λαϊκή αγορά στα Εξάρχεια όπως και στην πλατεία της περιοχής, να προσπαθούν να εμποδίσουν τη διανομή, και να διώχνονται από τον κόσμο της γειτονιάς. Είδαμε στη Λάρισα αστυνομικό να σκίζει κάτω από το σπίτι του αφίσες που καλούσαν για συλλογή τροφίμων, να βρίζει και να εξαπολύει απειλές ότι δεν έχουμε άσυλο να κάνου- με ότι μας καπνίζει – να θέλουμε δηλαδή να βοηθήσουμε το διπλανό μας. Είδαμε αστυνομικούς να τραμπουκίζουν και να χλευάζουν άτομα που προσέφεραν τρόφιμα σε με- τανάστες. Είδαμε παρακολυθήσεις, πρόστιμα και εξα- κριβώσεις στοιχείων σε κόσμο που στάθηκε αλληλέγγυος στις κινητοποιήσεις των γιατρών και των καλλιτεχνών. Τα παραδείγματα πολλά και η λίστα μεγάλη για την ποινικο- ποίηση και καταστολή της αλληλεγγύης από το κράτος. Ο κακοπαιγμένος ρόλος της αστυνομίας ως προστάτης και εγγυητής της υγείας μας δεν πείθει κανένα. Είδαμε λοιπόν ακόμα, να πέφτουν χημικά στην πλατεία της Αγίας Παρα- σκευής, τα ΜΜΕ, παρεούλα με τον Χαρδαλιά, να ανακοι- νώνουν νέες απαγορεύσεις με κλείσιμο της πλατείας, και να παρουσιάζουν τα γεγονότα όπως θέλουν αυτοί.

Είδαμε την απρόκλητη και λυσσαλέα επίθεση σε κό- σμο που άραζε στην πλατεία Αγ. Γεωργίου στην Κυψέλη (8/5), όταν αρχικά έσβησαν όλα τα φώτα της πλατείας και δευτερόλεπτα μετά μηχανοκίνητες ομάδες ΔΕΛΤΑ («Δρά- ση») και ΜΑΤ εξαπέλυσαν πραγματικό ανθρωποκυνηγη- τό. Να σημειώσουμε πως λίγες ώρες πριν είχε προηγηθεί queer-φεμινιστική διαδήλωση, που ξεκίνησε από την πλα- τεία και κινήθηκε στις γειτονιές του κέντρου. Μία μέρα μετά, ως απάντηση στο κατασταλτικό ντελίριο της προ- ηγουμένης βραδιάς, διοργανώθηκε νέα διαδήλωση, με τη μαζική παρουσία 1500, ίσως και περισσότερων, ατόμων, δί- νοντας την καλύτερη απάντηση στο κράτος που αναγκά- στηκε να υποχωρήσει.

Κάποιες μέρες μετά, το Σάββατο 16 Μαΐου, δύο διμοι-

από τη διαδήλωση στην Κυψέλη στις 9/5, μία ημέρα μετά την επίθεση της αστυνομίας,
«Στρίμωγμα στους χώρους δουλειάς - Δακρυγόνα στις πλατείες
Να πάρουμε τις ζωές μας πίσω - Αντίσταση σε όλες τις γειτονιές»

ρίες ΜΑΤ και άντρες της ΟΠΚΕ επιτέθηκαν σε κόσμο που απλά καθόταν στην πλατεία Καλλιθέας στην Άνω Πόλη Θεσσαλονίκης, αφού ούτε στο Μπακογιαννέικο ανήκαν, ούτε εγκαίνια συντριβανιού είχαν. Συνεχίζοντας τη φάρσα της επιλεκτικής καταστολής κατά του συνωστισμού (την ίδια στιγμή που εξετάζουν την περίπτωση να ανοίξουν τα μαγαζιά εστίασης νωρίτερα για τις ανάγκες της αγοράς!) οι δυνάμεις καταστολής έκαναν χρήση χημικών σε μια από τις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές της πόλης, κινήγη- σαν κόσμο στα στενά της Άνω Πόλης μέχρι το κέντρο, και χτύπησαν κόσμο με τα γκλοπ και τις ασπίδες με αποτέλε- σμα τον ελαφρύ τραυματισμών μερικών. Νωρίτερα είχαν

παραμείνει για αρκετή ώρα στην πλατεία με τον συγκε- ντρωμένο κόσμο να φωνάζει συνθήματα κατά της κρατι- κής καταστολής και υπέρ των δημόσιων χώρων.

Δεν είναι όμως από ό,τι φαίνεται όλες οι πλατείες ίδιες. Στα εγκαίνια της πλατείας Ομονοίας όπου μαζεύτηκαν όλα τα κουστούμια να δουν τα συντριβάνια για παράδειγμα, ο συνωστισμός δεν ήταν και τόσο επικίνδυνος.

Παρακάτω δημοσιεύουμε το κείμενο της συνέλευσης των κατοίκων της Αγίας Παρασκευής. Σίγουρα έχουμε περισσότερους λόγους να τους εμπιστευόμαστε για το τι πραγματικά συμβαίνει στις ζωές τους...

■ Για τα γεγονότα της πλατείας του Αη-Γιάννη στις 5/5/20

Εμείς που γράφουμε αυτό το κείμενο, είμαστε άνθρωποι που κινούμαστε, ζούμε, δου- λεύουμε και μεγαλώσαμε στην Αγία Παρασκευή κάνοντας ακόμα και σχεδόν καθη- μερινή χρήση της πλατείας, σε διαφορετικές ώρες μέσα στη μέρα. Είμαστε γονείς που βγάζουν βόλτα τα παιδιά τους τα πρωινά και τα απογεύματα στην πλατεία, εργαζόμενες που βγάζουν τα παιδιά άλλων, έφηβοι που ερωτεύονται, παίζουν, και δίνουν τα πρώτα τους ραντεβού και φιλιά στην πλατεία, άνθρωποι που επιλέγουν να περάσουν τα βράδια τους, να συναντήσουν φίλους και να κοινωνικοποιηθούν στην πλατεία έξω από τα κυρίαρχα πρότυπα του lifestyle.

Χτες το βράδυ (Τρίτη 4/5) στην Αγ. Παρασκευή έγινε ξεκάθαρο ότι πίσω από τα «μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας» κρύβονται οι αιώνιοι ευσεβείς πόθοι όσων κυβερνάνε για την ολοκληρωτική καθυπόταξη και τον πλήρη έλεγχο της καθημερινής ζωής των ανθρώπων. Μετά από έναν μήνα απαγορεύσεων κυκλοφορίας, στην πάνω πλατεία Αη-Γιάννη, όπως και σε όλες τις περιοχές, άρχισαν ξανά αρκετοί άνθρωποι της πόλης να κάνουν πράξη τη δικιά τους κανονικότητα. Να βρεθούν με φίλους και να περάσουν την ώρα τους στον δημόσιο ανοιχτό χώρο της πλατείας. Ενάντια στον φόβο και τον περιορισμό όλων των προηγούμε- νων ημερών, βγήκαν αυθόρμητα στη γειτονιά τους για να ξαναζήσουν «ελεύθερα». Οι μηχανο- ισμοί της καταστολής λειτούργησαν άμεσα, με τα παπαγαλάκια στα, τοπικά και μη, ΜΜΕ να αναπαράγουν μπουρδες για πάρτυ καλεσμένα από διακινητές ναρκωτικών! Μπροστάρης και υποκινητής στη σπέκουλα απέναντι στους δεκάδες ανθρώπους κυρίως της πόλης, ο δή- μαρχος Ζορμπάς βρήκε ευκαιρία να βγάλει από την τσέπη την ακροδεξιά ατζέντα του και να

«καθαρίσει» την πλατεία, ώστε να χαρίσει τραπέζια στους μαγαζάτορες που ονειρεύονται χρόνια τώρα να καταπατήσουν τον δημόσιο χώρο της πλατείας. Εξάλλου έχει ήδη σχεδιάσει ανάπλαση της πλατείας με αυτό το σκεπτικό, και έχει ανοιχτά δηλώσει σε συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου ότι θέλει να φύγει ο κόσμος από την πλατεία. Υπερηφανευόμενος λοιπόν για τις διασυνδέσεις του με υπουργούς και αστυνομία, μετέτρεψε με την προκλητική παρουσία διμοιριών των ΜΑΤ που επιτέθηκαν με χημικά μέσα στην πλατεία, μια γειτονιά σε τοπίο με τις δυνάμεις καταστολής να κυνηγάνε στους δρόμους και τα στενά νέους/ες που την προηγούμενη στιγμή είχαν διαπράξει έγκλημα με το να βρίσκονται απλά στα παγκάκια και τα σκαλάκια της πλατείας της γειτονιάς τους. Δυστυχώς για τους δήθεν προστάτες μας από την πανδημία ΜΑΤατζήδες, που με τα χημικά τους προκάλεσαν πλήθος κόσμου να βήχει δεξιά κι αριστερά, οι κάτοικοι της περιοχής υπερασπίστηκαν τον δημόσιο χώρο απωθώντας με τις διαμαρτυρίες και τις φωνές τους τα ΜΑΤ, επιστρέφοντας και πάλι στην πλατεία.

Στη νέα κανονικότητα που κάποιοι προσπαθούν να επιβάλουν με τα γκλοπ και τη βία, οι οποίοι νομίζουν ότι θα μας δίνουν εντολές για το πότε θα περπατάμε, πότε θα γελάμε, πότε θα βλέπουμε τους φίλους μας, πότε θα μιλάμε, πότε θα ερωτευόμαστε, πότε και πού πρέπει να καταναλώνουμε, με μια κάμερα μέσα σε κάθε σπίτι κι έναν μπάτσο πάνω από το κεφάλι μας, να απαντήσουμε με ελευθερία, συνείδηση, συλλογικότητα.

Να μην δεχτούμε να γίνει καμία πλατεία μαγαζί. Για να κάνετε τη γειτονιά μας φυλακή θα περάσετε από πάνω μας! Έξω απ' την πλατεία η αστυνομία!

■/ Ανοιχτή Συνέλευση Κατοίκων Αγίας Παρασκευής

Μικρά Μεγάλα Εσωτερικά Νέα

Θήβα

Εξέγερση πραγματοποιήθηκε στις φυλακές του Ελαιώ-
να μετά την κρατική δολοφονία της Ατιτζέ Ντεμίρογλου,
για την οποία συγκροτούμενες της καταγγέλλουν ότι είχε
συμπτώματα κορονοϊού, και δεν μεταφέρθηκε ποτέ στο
νοσοκομείο. Επίσης οι κρατούμενες αναφέρουν: «Παρά
τις υποσχέσεις για αποσυμφόρηση των φυλακών λόγω
της πανδημίας του κορονοϊού, τίποτα δεν έχει γίνει ακό-
μη. Τα νοσοκομεία δεν δέχονται ασθενείς από τις φυλα-
κές, γιατρός δεν υπάρχει στη Θήβα. Θα έπρεπε να έχουν
αποφυλακιστεί οι ευπαθείς ομάδες. Φυλακισμένες είμαστε.
Όχι θανατοποινίτισσες». Ψευδής απάντηση του υπουργεί-
ου προστασίας πολίτη ήταν ότι ο θάνατος οφειλόταν σε
παθολογικά αίτια. Η απάντηση των ΜΑΤ στην εξέγερση
ήταν βία, βία και πάλι βία.

Χανιά

Κανένας συνωστισμός δεν καταγγέλθηκε για τη ρατσιστι-
κή συγκέντρωση που πραγματοποιήθηκε στις 4 Μάη στο
λιμάνι της Σούδας, από ένα πλήθος ανθρώπων που είτε
έχουν απολέσει πλήρως κάθε ψήγμα λογικής είτε πρόκει-
ται για τυπικούς φασίστες. Στόχος ήταν να μπλοκάρουν
την αποβίβαση, από πλοία του ΝΑΤΟ, προσφύγων από
την Λιβύη που βρίσκεται υπό εμφύλιο πόλεμο. Το αηδια-
στικό κεντρικό σύνθημα «να μην καταντήσει η Κρήτη σαν
τα άλλα ελληνικά νησιά» υποτίθεται ότι απενοχοποιείται
όταν, κατά τα λεγόμενά τους, πρόκειται για εισβολείς.
Εμείς απαντάμε Δεν είναι οι πρόσφυγες εισβολείς, εσείς
είστε ρατσιστές!

Τήνος

Στις 20/5, κάτοικοι του νησιού, μετά από πληροφορίες
που είχαν για έναρξη των εργασιών, πραγματοποίησαν συ-
γκέντρωση διαμαρτυρίας ενάντια στις ανεμογεννήτριες,
η οποία απαντήθηκε με έντονη αστυνομική βία, τραυμα-
τισμούς και προσαγωγές. Ακολούθησε συγκέντρωση έξω
από το Α.Τ. Τήνου. Το γεγονός καταδικάστηκε από σύσ-
σωμη την τοπική κοινωνία αλλά και πανελλαδικά, και την
ίδια μέρα οι εργασίες σκυροδέτησης έπαυσαν, με αποτέλε-
σμα να αποχωρήσουν κάποιες αστυνομικές δυνάμεις από
το νησί.

Ηλεία

Άγριο ξυλοδαρμό υπέστη ένας 22χρόνος με ειδικές ανά-

γκες από κρατικό χέρι, αυτό της ελληνικής αστυνομίας. Το
περιστατικό συνέβη μπροστά στα μάτια της μητέρας του,
και έξω από το σπίτι τους. Ενώ ήταν φανερή η νοητική στέ-
ρηση του ατόμου, τον κυνήγησαν, τον ακινητοποίησαν με
χειροπέδες και τον έδειραν, εξηγώντας μετέπειτα ότι τον
πέρασαν για κλέφτη.

Στυλίδα

Με τη σημαία της Χούντας φωτογραφήθηκε ο αντιδήμαρ-
χος Στυλίδας, Χριστόφορος Ανδρίτσος, ανήμερα της 21ης
Απριλίου, δημοσιεύοντάς τη στο προσωπικό του προφίλ
στο Facebook. Η αντίδραση της δημάρχου, Βιργινίας Στερ-
γίου, πρώην βουλευτή της ΝΔ, ήταν να καταδικάσει τη δη-
μοσίευση του φιλοχουντικού σκουπιδιού, ξεπλένοντας τη
«δημοκρατία» τους.

Μεσολόγγι

Στις 22/4 ο δήμαρχος, Κώστας Λύρος, μαζί με τους μπά-
τσους και τα μηχανήματα του δήμου έβαλαν ένα χέρι βο-
ήθειας στη συγκέντρωση γραφικών ρατσιστών για την
υποτιθέμενη άφιξη μεταναστών-προσφύγων στη δομή
φιλοξενίας της πόλης. Καμία εντύπωση φυσικά δεν μας
προκαλεί η συμμετοχή τους σε ρατσιστικά πογκρόμ και σε
μισαλλόδοξα πανηγύρια.

Καρπενήσι

Για λαθροεισβολή μίλησαν στα καθεστωτικά οι ντόπιοι στο
φασιστικό μπλόκο που έστησαν στις 23/4, κάνοντας και
αυτοί το καθήκον τους να αντισταθούν για να μην περάσει
ένα πούλμαν γεμάτο οικογένειες μεταναστών. Η σουρε-
αλιστική συνέχεια στη δήλωσή τους είναι «[...]και για να
ξεκαθαρίσουμε κάτι, δεν έχει να κάνει με ξενοφοβικά, ούτε
με οτιδήποτε, μακριά από εμάς, απλά εδώ έχει να κάνει με
λαθροεισβολή, και αυτό είναι το κερασάκι στην τούρτα με
αφορμή τον κορονοϊό και όλα τα υπόλοιπα, είναι υγειο-
νομικές βόμβες και είναι το μόνο σίγουρο». Βλέπουμε ένα
σύστημα που έχει εκπαιδεύσει την κοινωνία να βρίσκει
τον αποδιοπομπαίο τράγο σε οποιαδήποτε συγκυρία. Για
την συνέχεια των μισαλλόδοξων αγώνων τους, στις 6/5,
οι αγανακτισμένοι πολίτες του Καρπενησίου τήρησαν
και τα μέτρα αυτοπροστασίας, στην πορεία διαμαρτυρί-
ας που διοργανώθηκε για το ενδεχόμενο εγκατάστασης
προσφύγων από την Μόρια. Είναι η αφορμή γι' αυτούς να
διεκδικήσουν ειρηνικά με αυτόν τον τρόπο λύσεις για τα

προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος τους, δηλώνουν σε
διάφορα σχόλια ντόπιοι.

Ρέθυμνο

Μάρτυρες γίναμε άλλης μιας αυθαιρεσίας των δούλων του
κράτους να εκμεταλλεύονται τη συγκυρία αυτή, και να
κόβουν πρόστιμο σε άστεγο στην πόλη του Ρεθύμνου, με
απροκάλυπτη δικαιολογία ότι στο άτομο αυτό επιβλήθηκε
το πρόστιμο για την παραβατική συμπεριφορά του. Έπειτα
από κοινωνική κατακραυγή, ο δήμαρχος, Γιώργος Μαρινά-
κης, αναφέρει ότι παρενέβη στην τροχαία για να σβήσουν
το πρόστιμο, όπου του επιβεβαίωσαν ότι είχε ήδη σβηστεί.
Μόρια: Στις 22/4, έξω από το κέντρο κράτησης στη Μόρια,
ντόπιος πυροβόλησε δυο μετανάστες, δικαιολογώντας
πως βρισκόταν σε άμυνα. Μας είναι γνωστές οι ακροδεξιές
απόψεις ενός μεγάλου ποσοστού κατοίκων στο νησί απέ-
ναντι στους πρόσφυγες-μετανάστες, όπως και η εγκλημα-
τική αδιαφορία του κράτους που από την φύση του δεν θα
μπορούσε να είναι άλλη.

Αθήνα

Στις 18/5 νωρίς το πρωί έγινε εκκένωση, κατειλημμένου
από πρόσφυγες, κτηρίου στην οδό Θεμιστοκλέους στα
Εξάρχεια. Οι άνθρωποι που διέμεναν εκεί- κυρίως οικο-
γένειες με μικρά παιδιά- ξύπνησαν από την βίαιη εισβο-
λή των μπάτσων και απομακρύνθηκαν από το κτήριο, το
οποίο σφραγίστηκε με συνοπτικές διαδικασίες. Μπόρεσαν
να πάρουν ελάχιστα πράγματα μαζί τους, ενώ τα υπόλοιπα
είτε πετάχτηκαν είτε παρέμειναν μέσα στο κτήριο. Όσοι απ'
αυτούς δεν είχαν χαρτιά παραμονής στη χώρα, προσήχθη-
σαν και εν τέλει συλλήφθηκαν, αφού πρώτα είχαν οδηγη-
θεί στη Διεύθυνση Αλλοδαπών, ενώ όσοι είχαν τα νόμιμα,
αφέθηκαν να ψάχνουν πού να περάσουν το βράδυ, αλλά
και πού να μείνουν μακροπρόθεσμα. Κόσμος του κινήμα-
τος και αλληλέγγυοι/ες βοήθησαν το ίδιο βράδυ της εκκέν-
ωσης στο να βρεθεί προσωρινά στέγαση. Στις 20/5 έγινε
μεταφορά τους από την αστυνομία στο camp του Ελαιώ-
να, απ' όπου και αποχώρησαν, αρνούμενοι να στοιβαχτούν
μέσα στα δύο κοντέινερ που τους παραχώρησαν. Τη στιγμή
που γράφεται αυτό, οι άνθρωποι που εκδιώχθηκαν από την
κατάληψη αναζητούν καταφύγιο στην πλατεία Εξαρχείων.
Φαίνεται η ζωή των προσφύγων για κάποιους είναι παιχνί-
δι και μέγεθος συνοπτικά μετρήσιμο...

Αλληλεγγύη σε μέρες πανδημίας

Είναι γεγονός ότι βιώσαμε μια πρωτόγνωρη συνθή-
κη, αυτή του επιβεβλημένου μαζικού εγκλεισμού,
στα πλαίσια της καραντίνας που επέβαλε το κράτος.
Μέσα στη συνθήκη απόλυτου φόβου και εξατομικευσης
που δημιουργήθηκε, η αλληλεγγύη μπόρεσε να βρει πε-
ράσματα και να δημιουργήσει ρωγμές. Πολλές συλλογι-
κότητες, καταλήψεις, στέκια, αυτοοργανωμένα αθλητικά
σωματεία, κοινωνικές κουζίνες ξεκίνησαν διανομή και πα-
ραλαβή ειδών πρώτης ανάγκης από και προς ανθρώπους
που δεν είχαν τη δυνατότητα να τα προμηθευτούν. Στήθη-
καν δίκτυα αλληλεγγύης, τόσο στο μητροπολιτικό πεδίο
όσο και σε επαρχιακές πόλεις. Στην Κέρκυρα, ύστερα από
πρωτοβουλία της κατάληψης αντινομία, ξεκίνησε μια κα-
μπάνια έμπρακτης αλληλεγγύης, η οποία συνεχίζεται μέ-
χρι και σήμερα.

Αρχικά τοποθετήθηκαν δυο καφάσια στο κέντρο της
πόλης, τα οποία ανατροφοδοτούνταν συνεχώς από την κα-
τάληψη, από αλληλέγγυο κόσμο και από συνανθρώπους.
Από την στιγμή που τα καφάσια είχαν θετικό αντίκτυπο
και στηρίχτηκαν, αποφασίστηκε να αυξηθούν. Παράλληλα

στις δράσεις υπήρχαν και τηλέφωνα επικοινωνίας και κό-
σμος επικοινωνήσε τις ανάγκες του. Ως εκ τούτου τοποθε-
τήθηκε ένα ακόμα έξω από τη λαϊκή αγορά, ένα στην προ-
λεταριακή γειτονιά του Μαντουκιού και ένα στη γειτονιά
της Γαρίτσας. Το καφάσι στη Γαρίτσα στήθηκε με συνει-
σφορά αλληλέγγυου κόσμου. Παρότι έχει αποκατασταθεί
εν μέρει η κυκλοφορία, κρίθηκε αναγκαίο να συνεχίσουν
να υπάρχουν τα καφάσια, συνεπώς σήμερα υπάρχουν ένα
στο κέντρο της πόλης, ένα στη λαϊκή αγορά, ένα στο Μα-
ντούκι και ένα στη Γαρίτσα. Παράλληλα συνεχίζεται η
συλλογή ειδών πρώτης ανάγκης στην κατάληψη αντινο-
μία, με σκοπό να στηριχθεί η δομή αλληλεγγύης που υπάρ-
χει, καθώς η έμπρακτη αλληλεγγύη δεν θα πάψει.

Παράλληλα έγινε κάλεσμα για συλλογή ρούχων, παπου-
τσιών, σεντονιών και πετσετών για τις φυλακές Κέρκυρας.
Με την σειρά του αυτό το κάλεσμα κρίνεται ως πετυχη-
μένο καθώς μέσω του αλληλέγγυου κόσμου, συγκεντρώ-
θηκαν αρκετά είδη. Παράλληλα με τις δράσεις στη χώρα
της Κέρκυρας, δράσεις αλληλεγγύης έτρεχαν και από
συντρόφισσες και συντρόφους στα νότια του νησιού και

πιο συγκεκριμένα στη Λευκίμμη. Συγκεκριμένες ώρες και
μέρες, οι σύντροφοι και οι συντρόφισσες βρίσκονταν έξω
από μεγάλο super market, με καλάθι και συνέλεγαν είδη
πρώτης ανάγκης. Στη συνέχεια τα είδη αυτά μοιράζονταν
σε κόσμο που τα είχε ανάγκη, τόσο σε ντόπιους όσο και σε
μετανάστες. Παράλληλα οι συντρόφισσες και οι σύντρο-
φοι μοίρασαν είδη πρώτης ανάγκης στον καταυλισμό ρομά
που υπάρχει στην περιοχή, μια πράξη που έγινε αποδεκτή
από τους ίδιους τους ρομά με ευχαρίστηση.

Κλείνοντας, οι μέχρι τώρα δράσεις θα μπορούσαμε να
πούμε ότι κρίνονται ως πετυχημένες για δυο τουλάχιστον
λόγους. Αφενός κατέστη εφικτό (σε περιορισμένο βαθμό
βέβαια) να απαντήσουμε επάνω στο ζήτημα της τροφής.
Αφετέρου αποδείχτηκε για άλλη μια φορά ότι η αλληλε-
γγύη μπορεί να ανταποκριθεί στις υπαρκτές ανάγκες. Και
αυτό είναι μια πολύ σημαντική υπενθύμιση για τις ημέρες
που έρχονται.

Σημειώσεις για την υγεία στον νεοφιλελευθερισμό

Οποιοδήποτε άτομο έχει βρεθεί σε νοσοκομείο, έστω και λίγες φορές, θα έχει προσέξει γιατρούς και νοσηλευτές να τρέχουν πάνω κάτω· αν έχει νοσηλευτεί, ίσως έχει παρατηρήσει ότι τα ίδια άτομα που βλέπει στην απογευματινή επίσκεψη, συχνά τα βλέπει και το επόμενο πρωί. Θα 'χει προσέξει τα κρεβάτια στους διαδρόμους, και συνοδούς να εκτελούν χρέη νοσηλευτών.

Τα παραπάνω δεν αποτελούν εικόνα εν μέσω κηρυγμένης πανδημίας, αλλά την καθημερινή εικόνα του ΕΣΥ. Οι ελλείψεις σε ΜΕΘ δεν εμφανίζονται μόνο σε περίπτωση πολλών κρουσμάτων κορωνοϊού· είναι φαινόμενο που παρατηρείται κάθε χρόνο. Δεν προκύπτουν από μια αφηρημένη ανεπάρκεια του δημόσιου συστήματος υγείας, αλλά από τη συγκεκριμένη και πάγια τακτική κυβερνήσεων προς υποβάθμισή του. Άλλωστε πρέπει ακόμα και το αγαθό της υγείας να υπακούει στους νόμους της αγοράς. Παρόλες τις εξαγγελίες για προστασία των ανθρώπων, το εμπόρευμα οφείλει να παραμένει εμπόρευμα.

Ας δούμε την πορεία σταδιακής υποβάθμισης του δημόσιου συστήματος υγείας: δι-αρκείες περικοπές σε ιατρικό υλικό και προσωπικό, μετατροπή νοσοκομείων σε πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (νοσοκομείο Κομοτηνής 2020). Έτσι, δημιουργούνται νέα πεδία κερδοφορίας, η υγεία καταλήγει όλο και περισσότερο ένα προνόμιο. Αν φανταστούμε ένα σύστημα υγείας προσβάσιμο από όλους/ες χωρίς αντίτιμο, μπορούμε να φανταστούμε και την κατάρρευση των ιδιωτικών κλινικών και όλων των ιδιωτικών ιατρικών και παραϊατρικών επιχειρήσεων. Η πρόσβαση στην υγεία οφείλει να ακολουθεί τους οικονομικούς νόμους, που ακολουθούν όλα τα προϊόντα υπηρεσιών.*

Μπορούμε να φανταστούμε λοιπόν γιατί η χρηματοδότηση του ΕΣΥ δεν αποτελεί, ούτε θα αποτελέσει σε καμία περίπτωση, ένα κομμάτι της ατζέντας μιας νεοφιλελεύθερης κυβέρνησης. Αν στελεχωνόντουσαν τα νοσοκομεία για να διαχειριστούν ακόμα και μόνο ένα τυπικό –όσον αφορά το φόρτο– έτος, τότε αυτό θα αποτελούσε και τη, σε μεγάλο βαθμό, συρρίκνωση του ιδιωτικού τομέα της υγείας. Το συμπέρασμα, η πρόσβαση στην υγεία στον καπιταλιστικό κόσμο, είναι αντιστρόφως ανάλογη της εμπορικής της αξίας.

Business is business

Η ιατρική επιστήμη στην πορεία της αναμφίβολα έχει σώσει πολλές ζωές και αυτό δεν χωράει αμφισβήτηση. Παρόλ' αυτά, δεν θα 'πρεπε να νοείται αποσπασμένη από το ιστορικό της πλαίσιο και τους σκοπούς της, όπως συχνά αναπαράγεται από τους επιστημονικούς κύκλους, αναγνωρίζοντας την έρευνα ως ηθικά άμεμπτη.

Η σύγχρονη ιατρική δεν αποτελεί μια τυχαία περιπλάνηση σε ένα κόσμο μικροβίων ή ασθενειών, αλλά την αναζήτηση κερδοφόρων λύσεων σε συμπτώματα. Η διττή της ύπαρξη ακροβατεί ανάμεσα στη διασφάλιση της ικανότητας εργασίας των θεραπευόμενων, και ταυτόχρονα στη διάθεσή της ως εμπόρευμα.

Η δυτική ιατρική όπως έχει διαμορφωθεί στον καπιταλιστικό κόσμο προσανατολίζεται παράλληλα με το κεφάλαιο. Τα προϊόντα τα οποία παράγονται πρέπει να είναι οικονομικά βιώσιμα. Δεν είναι τυχαίο ότι οι μελέτες φαρμάκων και η ιατρική έρευνα είναι προσανατολισμένες κυρίως γύρω από την αντιμετώπιση συμπτωμάτων, και όχι γύρω από την ίαση. Αν μπορείς να παράγεις ένα φάρμακο που θα πωλείται για 10 χρόνια, γιατί να ψάξεις ένα το οποίο θα πωληθεί μια και μόνο φορά.

Και τότε ρίξαν τον κλήρο να δούνε ποιος θα φαγωθεί

Το triage είναι η διαδικασία ταξινόμησης ασθενών σύμφωνα με τις πιθανότητες να επιβιώσουν, αναλόγως τη σοβαρότητα του προβλήματος υγείας τους, και την πιθανότητα αλλαγής της έκβασης σε περίπτωση ιατρικής παρέμβασης ή όχι. Ξεκίνησε ως σύστημα που εφαρμόζονταν σε εμπόλεμες καταστάσεις, αλλά πλέον είναι πρωτόκολλο που ακολουθείται και εντός των νοσοκομείων. Την πρώτη διαλογή στα επείγοντα την έχουμε δει πολλοί. Δεν είναι η μόνη βέβαια, κάθε χρόνο λόγω των λίγων κλινών ΜΕΘ, πολλά άτομα δεν μπαίνουν εγκαίρως, άρα δεν λαμβάνουν και την απαραίτητη ιατρική βοήθεια-παρακολούθηση. Η ένταξη του triage ως καθημερινό εργαλείο των νοσοκομείων είναι η ένταξη της μόνιμης σπάνης στα δημόσια συστήματα υγείας. Είναι τρανταχτό παράδειγμα πως η

δυτική ιατρική δομείται και προχωράει σύμφωνα με τις καπιταλιστικές ανάγκες. Άλλωστε το ζήτημα είναι η υγεία να μπορέσει να παραμείνει κερδοφόρα, όχι προσβάσιμη από όλους/ες.

Στο σήμερα λοιπόν, δεν γίνεται να μένουμε έκπληκτοι πως το ΕΣΥ απειλείται με κατάρρευση. Υπό μία έννοια, το ΕΣΥ καταρρέει κάθε χρόνο, και κάθε χρόνο αυτό δεν προκύπτει λόγω μιας πανδημίας, αλλά από τις πάγιες ελλείψεις που όλο και διευρύνονται.

Ένα από τα χίλια πρόσωπα της καραντίνας

Η καραντίνα μάς χάρισε πληθώρα τεκμηρίων όσον αφορά την –από ότι φαίνεται– ειδικευση των σωμάτων ασφαλείας στην προστασία της δημόσιας υγείας. Μπάτσοι να κάνουν υποδείξεις σε γιατρούς για αποστάσεις ασφαλείας, κοινωνική απομόνωση πολιτών αλλά εγκλεισμός των μεταναστών κατά χιλιάδες και περαιτέρω περιορισμοί στις μετακινήσεις τους, απαγόρευση μετακίνησης εκτός νομού αλλά μεταφορές κρατουμένων σε άλλες φυλακές, πρόστιμα για βόλτες αλλά όχι για τα στοιβαγμένα εργοστάσια, και άλλα πολλά ευτράπελα. Κονδύλια για μπάτσους και στρατό και όχι για την υγεία.

Η χρηματοδότηση του δημόσιου συστήματος υγείας, είναι ριζικά αντίθετη ως προς τις επιδιώξεις των νεοφιλελεύθερων κρατών. Το τρομακτικό σενάριο για τις κυβερνήσεις είναι η πιθανή έκρηξη του, η οποία θα αποκάλυπτε πρόδηλα όλα τα μισόλογά τους για την πρωτοκαθεδρία της ανθρώπινης ζωής και της κεντρικότητάς της στην πολιτική που χαράσσουν. Για τους κρατούντες οι θάνατοι από covid-19 αυτοί καθ' αυτοί είναι ψιλά γράμματα. Άλλωστε όσους δεν δολοφόνησαν στις πολεμικές συρράξεις τους, όσους δεν έπνιξαν στο αιγίο, θα τους σκοτώσουν στη δουλειά. Το πρόβλημα που θέλουν να διαχειριστούν είναι οι αντιδράσεις των από κάτω, είναι κρίση της φαινομενικής τους ιδεολογίας, και όχι υγειονομική.

Πόσοι μπάτσοι χρειάζονται για να γιατρέψουν τον κορωνοϊό;

Η αστυνομία έχει έρθει να παίξει τον ρόλο του σύγχρονου διασώστη, γιατρού. Έρχεται να αντιμετωπίσει την κάθε αντίδραση και να βάλει σε καραντίνα κάθε ανατρεπτική κίνηση των από κάτω. Έχοντας αυτά υπόψη, οι δαπάνες στην αστυνομία έρχονται ως η λύση σε κάθε κρίση του καπιταλιστικού οικοδομήματος. Άλλωστε όταν δεν υπάρχει ζωή, παύουν να υπάρχουν και τα προβλήματά της.

Στα μάτια του νεοφιλελεύθερου, ο μπάτσος ενσαρκώνει την ασφάλεια όπως νοείται στον καπιταλιστικό κόσμο. Ασφάλεια για τους καπιταλιστές. Είναι το σώμα που –σε αντίθεση με οποιοδήποτε άλλο για τον νεοφιλελευθερισμό– δεν θα λειτουργήσει προς το οικονομικό συμφέρον του, αλλά προς το γενικό συμφέρον διατήρησης του καπιταλισμού, γι' αυτό και η ιδιωτικοποίησή του αποτελεί ζήτημα δύσκολο. Όταν το δίπολο είναι ενίσχυση της δημόσιας υγείας ή περισσότερη αστυνόμευση, ο νεοφιλελευθερισμός θα επενδύει πάντα στο δεύτερο.

Αντί επιλόγου...

Το παρόν κείμενο δεν έρχεται να συνηγορήσει υπέρ ενός κοινωνικού κράτους, σε αντίθεση με τον νεοφιλελευθερισμό. Το κοινωνικό κράτος έρχεται να εξομαλύνει τις άχαρες γωνίες του καπιταλισμού αλλά μέχρι εκεί. Όσο υπάρχει κράτος και καπιταλισμός το σύνολο των κοινωνικών σχέσεων και αγαθών διαπνέεται από τις ταξικές ανισότητες και τις πολιτικές που χαράσσουν οι κρατούντες. Η πρόσβαση στην υγεία δεν αποτελεί εξαίρεση. Η μόνη βιώσιμη λύση, για να 'χουν όλοι/ες πρόσβαση στην υγεία επί ίσους όρους, είναι το τέλος του κράτους και του καπιταλισμού.

*Ίσως από τα πιο τραγικά παραδείγματα της τρέχουσας διαχείρισης είναι ότι αφέθηκε στο «αόρατο χέρι της αγοράς» να διαμορφώσει την πρόσβαση στα τεστ για τον κορωνοϊό.

■ Στις υγειονομικές κρίσεις κλείνονται οι καλύτερες μπίζνες

Βρισκόμαστε σε μια συγκυρία ενορχηστρωμένων απαγορεύσεων, που πότε αίρονται πότε επανεμφανίζονται, με το πρόσχημα της υγειονομικής διαχείρισης του COVID-19. Στην πρώτη γραμμή της διαχείρισης παραμένει σταθερά μόνο η μπατσική επιτήρηση των πόλεων, με τα πρόστιμα να αυξομειώνονται πατώντας πάνω στην προβαλλόμενη, από την αρχή της επιδημίας, «ανευθυνότητα και το μειωμένο αίσθημα ατομικής ευθύνης» των πολιτών. Η εικόνα των Σ. Τσιόρδα (Εκπρόσωπος ΥΠ.ΥΤ.) και Ν. Χαρδαλιά (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη) χορηγείται κάθε μέρα στις 6 με τη συνέπεια μιας τύπου φαρμακευτικής αγωγής για τον ιό, με πολύ προβλέψιμες για εμάς παρενέργειες. Ενώ λοιπόν θέλουν να διασπείρουν και να διατηρήσουν ένα αίσθημα «κρατικής εγγύτητας και διαχείρισης», πέφτουν στις αντιφάσεις ενός κόσμου που η υγεία έχει αναδειχτεί σε εμπόρευμα προς αξιοποίηση από την ιδιωτική πρωτοβουλία. Παραμένοντας ιδιαίτερα καχύποπτοι/ες με την επικοινωνιακή φίστα των ημερών, παρατηρούμε ότι ενώ ο Τσιόρδας, ως «ειδικός» μάλιστα, πριν λίγες εβδομάδες μας διαβεβαίωνε για την αναποτελεσματικότητα της χρήσης масκών σε συνωστισμένους χώρους, ξαφνικά μόλις ανοίχτηκε μια αγορά масκών ελληνικών συμφερόντων καθιστά υποχρεωτική τη χρήση τους μέσω νόμου. Αυτή η μετατόπιση της «γνωμάτευσης» συμπίπτει με την άρση κάποιων εκ των μέτρων απαγόρευσης κυκλοφορίας, για να επιστρέψουν και άλλοι εργαζόμενοι/ες στις δουλειές τους, παρότι τίποτα δεν μας υποδεικνύει ότι οδεύουμε προς το τέλος της πανδημίας. Ενώ το βασικό εργαλείο καταπολέμησης οποιουδήποτε τύπου ιού, το εμβόλιο, παραμένει υπό τον ασφυκτικό έλεγχο της αξίας και της παροχής του σε διεθνούς εμβέλειας, φαρμακοβιομηχανίες.

Σε αυτή τη συνθήκη η ιδιωτική πρωτοβουλία, για άλλη μια φορά, παρουσιάζεται σαν η σωτήρια λέμβος! Το όνομα της: Lariplast, μια βιομηχανία πρότινως πλαστικών μιας χρήσης κατορθώνει σε ένα πολύ ύποπτα μικρό χρονικό διάστημα, ξεπερνώντας τεχνικά και γραφειοκρατικά ζητήματα (κύριο χαρακτηριστικό του κρατικού μηχανισμού), να δημιουργήσει μια 24/7 γραμμή παραγωγής масκών προστασίας για να τις διανέμει στην αγορά. Ένας από τους ιδιοκτήτες της βιομηχανίας, ο Αχ. Νταβέλης (διατηρώντας διαχρονικά σχέσεις με την οικογένεια Μητσotάκη, αλλά έχοντας επενδυτικές βλέψεις και επιτυχίες χρόνων στον ιδιωτικό τομέα της υγείας, καθώς στην κατοχή του βρίσκεται και ο όμιλος ιδιωτικών κλινικών “ANIMUS” και είναι πρόεδρος του Σ.Θ.Ε.Β), ορθά ανήγγειλε, σαν να προέβλεπε το κοντινό μέλλον, πως το 2020 θα είναι η χρονιά του. Όσον αναφορά τη Lariplast, έχει αποδειχθεί με τα τόσα χρόνια λειτουργίας της πως λειτουργεί έχοντας ανά μεγάλα διαστήματα απλήρωτους τους εργαζόμενους της, και προσαρμόζοντας τις ώρες και μέρες εργασίας τους ανάλογα με τις ανάγκες της παραγωγής, καταπατώντας κάθε εργασιακή συνθήκη, και εξοντώνοντας τους. Η ίδια φιλοσοφία φυσικά επικρατεί και στις λουσάτες κλινικές του ANIMUS που καθημερινά επεκτείνονται στην πόλη μας. Πιο συγκεκριμένα στα τέλη Μαρτίου, που πέρασε από τη βουλή το σχετικό νομοσχέδιο για τις περικοπές στους εργαζόμενους λόγω καραντίνας, εφάρμοσε μειώσεις μισθών σε όλο το νοσηλευτικό, γραμματειακό και παραϊατρικό προσωπικό στο 50%, με αποτέλεσμα ένας αριθμός εργαζομένων να αναγκαστεί να παραιτηθεί. Άμεση ήταν η αντίδραση ενός μεγάλου μέρους των υπολοίπων, που μετά από παρέμβασή τους στη διοίκηση, τους υποσχέθηκαν ότι

θα πληρωθούν το 60%, και κάποιοι απ’ αυτούς θα πληρωνόντουσαν κανονικά αλλά το ποσό της μείωσης θα το έπαιρναν μαύρα. Αξίζει να επισημάνουμε πως στο επιχειρηματικό βιογραφικό του Νταβέλη είναι ευρέως γνωστό ότι υπήρξε από τους πρώτους εργοδότες στη Λάρισα που κατήργησε τις συλλογικές συμβάσεις του προσωπικού του.

Για ακόμα μια φορά είναι ξεκάθαρα φανερό η μορφή και στάση αυτού του σάπιου πολιτικού συστήματος που κυριαρχεί, και μάλιστα σε μια περίοδο που σύμφωνα με τους «ειδικούς» η προστασία της ανθρωπίνης ζωής και των αδύναμων πρέπει να είναι προτεραιότητα όλων μας. Βλέπουμε όμως πως στην πραγματικότητα πάνω απ’ όλα για αυτούς είναι το κέρδος για τα αφεντικά. Μια κυβέρνηση, που πληρώνει εκατομμύρια στα καρτέλ των καναλιών για να προπαγανδίσουν την ατομική ευθύνη των πολιτών απέναντι σε μια πανδημία, χωρίς φυσικά να κάνει καμία αναφορά για το διαλυμένο από την ιδία σύστημα υγείας, προμοτάρει έναν δικό της επιχειρηματία. Γιατί το μόνο που τους απασχολεί είναι πώς θα κινηθεί το χρήμα στην αγορά ώστε να επιβιώσουν αυτοί που τόσα χρόνια τους στηρίζουν, δηλαδή οι βιομήχανοι, οι καναλάρχες, οι επιφανείς με λίγα λόγια επιχειρηματίες που αισχροκερδούν στις πλάτες των εργαζομένων και της κοινωνίας.

Να αντισταθούμε σ’ αυτές τις λογικές και να ανατρέψουμε το υπάρχον. Βάζοντας μπροστά τις ανάγκες των πολλών, αυτών που με τις δυνάμεις τους παράγουν τον πλούτο και τα αγαθά για την κοινωνία μας.

✍ Κατάληψη Ντουγρού
Σύντροφοι, συντρόφισσες

■ Οι μάσκες έχουν πέσει από καιρό

«Αλλά το τεράστιο σκάνδαλο με τις μάσκες δεν ήταν η μόνη καινούρια ευκαιρία για κονόμα. Ενδεικτικά αναφέρουμε και τα 739.000 € που είναι η ανάθεση που έδωσε η γενική γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής Σοφία Νικολάου, μέσω 3 συμβάσεων που υπογράφηκαν για την απολύμανση, την απεντόμωση, τη μυοκτονία και την προμήθεια ειδών καθαρισμού και ατομικής υγιεινής για τις φυλακές. Και φυσικά η δουλειά δόθηκε με “απευθείας ανάθεση” όπως πάντα. Εντελώς τυχαία οι δύο εταιρίες που πήραν το δόλου ευκαταφρόνητο ποσό... δεν παρείχαν τέτοιες υπηρεσίες ως χτες ή δεν υπήρχαν καν! Συγκεκριμένα η μία εταιρία άλλαξε τους καταστατικούς σκοπούς της κυριολεκτικά ακριβώς πριν την εν λόγω ανάθεση, ενώ η δεύτερη... ιδρύθηκε ακριβώς πριν!»

πηγή: ελευθεριακή πρωτοβουλία Θεσσαλονίκης
- Ημερολόγιο καραντίνας, athens.indymedia.org

Αφαντος ο Μητσotάκης και άκυρο το δείπνο εγκαινίων της μονάδας τελικά, μετά το ντόρο που έγινε στην πόλη και φυσικά αμέσως μετά την παρέμβαση έσπευσαν οι ανακοινώσεις στα διάφορα τοπικά μέσα. Ως επίθεση χαρακτηρίστηκαν η ανάρτηση πανό και τα τρικάκια που πετάχτηκαν και ως ακραία αντικοινωνική ομάδα η συμπεριφορά της οποίας δεν εκπροσωπεί την κοινωνία. Καταδικάστηκε λοιπόν η “επίθεση”.

1ον: Από τον Νταβέλη. Εντάξει το καταλαβαίνουμε. Τόσος κόπος και τόσες συνεντεύξεις με τον Τσερέπα για το πως κάποιο κυριακάτικο μεσημέρι, την ώρα που απολάμβαναν τη σιέστα τους με τα παιδιά τους, τους ήρθε η ιδέα για την ίδρυση του εργοστασίου λόγω του λαρισαϊκού δαιμονίου που τους διακατέχει και τόσες δηλώσεις πως “Δεν το κάναμε για να βγάλουμε λεφτά” και πως “πρόκειται για μια επένδυση συναισθηματικού χαρακτήρα”, πήγαν χαμένες.

2ον: από το Σύνδεσμο Θεσσαλικών Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, πρόεδρος του οποίου είναι ο Νταβέλης. Αν δεν παινέψεις το σπίτι σου, θα πέσει να σε πλακώσει. Και εδώ δείχνουμε κατανόηση.

3ον: από τον Ιατρικό Σύλλογο Λάρισας, ταμίας του οποίου είναι ο Νταβέλης. Πρόεδρος του, είναι ο Γιαννακόπουλος, ο οποίος δίχασε την κοινή γνώμη με τις ανεύθυνες και ρατσιστικού τύπου, όπως κατηγορήθηκε από συναδέλφους γιατρούς, δηλώσεις του σχετικά τη δειγματοληψία στη συννοικία Νέας Σμύρνης (όπου ζουν πολλοί Ρομά).

4ον: από τον Άδωνη Γεωργιάδη. Και εδώ κατανοούμε. Μιλάμε για το απόβρασμα που χλεύαζε τις κινητοποιήσεις και

τα αιτήματα των γιατρών λέγοντας ότι “αφού λέτε ότι η υγεία δεν είναι εμπόρευμα, τότε να μην σας πληρώνουμε”. Μιλάμε για το θράσος του όταν ανακοίνωνε σχετικά με τα επιδόματα ότι “πόσο θα φάει ακόμα ο Έλληνας”, όταν διαφήμιζε τις περιβόητες μάσκες από τους λογαριασμούς του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όταν δήλωνε στους δημοσιογράφους ότι “το Βέλγιο δεν δίνει δωρεάν μάσκες. Το Βέλγιο μοίρασε 15 εκατομμύρια μάσκες” και πάει λέγοντας.

5ον: από τον Σύλλογο Εργαζομένων Animus. Ώπα, κάτσε. Εδώ δεν μπορούμε να δείξουμε κατανόηση. Τόση συμπαράσταση στο αφεντικό τους; Και μιλάμε για ένα μεγαλοαφεντικό, που πέρα από τα όσα αναφέρονται στην παραπάνω ανακοίνωση, εξανάγκαζε τους εργαζομένους του κέντρου να πιστώνουν σε ονόματα ασθενών φυσικοθεραπείες, τις οποίες πληρώνονταν από το κράτος, χωρίς φυσικά οι ασθενείς να τις έχουν κάνει ποτέ και έχει καταδικαστεί σε 30 μήνες φυλάκιση για πλαστογραφία, με χρήση και απάτη κατ’ εξακολούθηση. Εδώ θίγεται με τη σειρά μας η νοημοσύνη μας.

Λαμόγια! Ποιος σύλλογος; Υπάρχει στην πραγματικότητα ή μόνο στα χαρτιά; Από όσο ξέρουμε το δεύτερο. Και για όσο ξέρουμε, τα αφεντικά ήταν πάντα λαίμαργα. Υπουργοί, πολιτικοί, βιομήχανοι, μεγαλοδημοσιογράφοι, όλα τα καθάρματα δουλεύετε μαζί! Δεν θα μας δουλεύετε άλλο. Δεν θα μιλάτε εκ μέρους μας. Δεν θα ξαναβάλετε στο στόμα σας τη λέξη αλληλεγγύη.

✍ ManoRoco

«Το μεγαλύτερο κακό που έχει συμβεί στο χωριό, στα πάνω από 350 χρόνια ύπαρξής του»

Με αυτή την φράση χαρακτήρισαν οι κάτοικοι των Σταγιατών την επιχείρηση αποκοπής της ύδρευσης στα σπίτια τους από την πηγή της Κρύας Βρύσης, αντικαθιστώντας την με το δίκτυο ύδρευσης της Πορταριάς, ένα δίκτυο εγκαταλελειμμένο χρόνια και αμφίβολης ποιότητας. Τα σχέδια των τοπικών αρχών ξεκίνησαν από το 2005. Με την εφαρμογή του «Καλλικράτη», η διαχείριση των πηγών πέρασε στα χέρια της ΔΕΥ-ΑΜΒ με στόχο φυσικά την υποτίμηση της δημόσιας υπηρεσίας και την ιδιωτικοποίηση. Η συνέχεια ακολούθησε με την χλωρίωση των πηγών και τελικά βλέπουμε να μπαίνει σε εφαρμογή το σχέδιο εμφιάλωσης του νερού. Η τοπική κοινωνία από την πρώτη στιγμή κινήθηκε ενάντια στα καταστροφικά σχέδια, σε όποιον ήθελε και θέλει να εκμεταλλευτεί το χωριό αλλά και όλη την περιοχή του Βόλου, ξεπουλώντας και υποβαθμίζοντας πρώτα τις πηγές του νερού και επακόλουθα την ίδια την ζωής τους.

Οι ίδιοι αναφέρουν χαρακτηριστικά: «Η δημοτική αρχή έκανε αυτό που γίνεται σε όλο τον κόσμο όταν πρόκειται

να ιδιωτικοποιηθούν πηγές: Υποβαθμίζεται το πηγαίο νερό και έτσι αμβλύνονται οι τοπικές αντιστάσεις. Στην περίπτωσή μας, αυτό το κόλπο δεν λειτούργησε. Οι αντιδράσεις των κατοίκων όχι μόνο δεν αμβλύνθηκαν, αλλά εντάθηκαν...Δήμαρχοι, βιομήχανοι, επιχειρηματίες, παράγοντες της νύχτας, συμφέροντα, απειλές, παράλογες αποφάσεις, διώξεις, καταστολή. Μέσα σε όλη αυτή την ασχήμια, την ασυνειδησία και την αρπαχτή των επικίνδυνων, ανεύθυνων υπευθύνων, εμείς, οι λίγοι κάτοικοι των Σταγιατών, εξακολουθούμε να παλεύουμε, χρόνια τώρα, για τα αυτονόητα».

Οι κάτοικοι λοιπόν, στις 10 Μαΐου αποφασίζουν να πάρουν στα χέρια τους την διαχείριση του χωριού, αφού ο τοπικός εκπρόσωπος αρνήθηκε να προβεί σε ενέργειες εμποδίζοντας την αλλαγή πηγή ύδρευσης του χωριού και τον αποκλεισμό των κατοίκων από την Κρύα Βρύση.

Ακολουθεί το ψήφισμα της λαϊκής συνέλευσης Σταγιατών που κολλήθηκε και έξω από το σπίτι του τοπικού εκπροσώπου.

«Οι Σταγιατές πηγάζουν από την Κρύα Βρύση! Η μακρά ιστορία του χωριού και οι παραδόσεις του είναι άρρηκτα δεμένες μαζί της. Όπως και η ζωή μας. Χωρίς την πηγή αυτή, το χωριό μας δεν θα υπήρχε. Το καθαρό της νερό είναι το πολυτιμότερο αγαθό που προσφέρει ο τόπος μας.

Οι παρακάτω υπογράφοντες/ουσες κάτοικοι Σταγιατών, σήμερα Κυριακή 10-5-20 συγκεντρωθήκαμε στην πλατεία Σταγιατών και αποφασίσαμε τα εξής:

– Θεωρούμε υποβάθμιση της ποιότητας του νερού και της ζωής μας την αλλαγή της πηγής υδροδότησης του χωριού και τον αποκλεισμό των Σταγιατών από την Κρύα Βρύση, από την οποία παραδοσιακά υδρεύεται τους τελευταίους αιώνες.

– Η Κρύα Βρύση είναι η πηγή ζωής του χωριού μας, μέρος της παράδοσης και της ιστορίας του τόπου μας και κύριο συστατικό της βιολογικής και της πολιτιστικής ύποστασης των κατοίκων.

– Η χωρίς προειδοποίηση και ενημέρωση, αυθαίρετη και παράλογη ενέργεια της ΔΕΥΑΜΒ βρίσκει αντίθετο το σύνολο των μόνιμων κατοίκων του χωριού, καθώς και των

ετεροδημοτών.

– Η αλλαγή της υδροδότησης έγινε εν αγνοία του προέδρου, όπως ισχυρίζεται ο ίδιος. Έκτοτε, δεν έχει προβεί σε καμία επίσημη ενέργεια για την αποκατάσταση του δικτύου. Είναι φανερό ότι δεν συμπάσχει με την αγωνία των κατοίκων και δεν μπορεί να εκφράσει τον αγώνα τους. Από σήμερα, η Λαϊκή Συνέλευση Σταγιατών αποτελεί το μόνο όργανο λήψης αποφάσεων του χωριού.

– Θα προβούμε σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την αποκατάσταση της υδροδότησης του χωριού μας από την Κρύα Βρύση.

– Η πηγή μας αποτελεί τον ομφάλιο λώρο των Σταγιατών, τον δεσμό μας με τη ζωή του χωριού μας, με τη φύση, την υγεία, την κοινότητα, την παράδοσή μας, με ό,τι πολυτιμότερο έχουμε. Είμαστε οργανικά, βιολογικά και πολιτιστικά δεμένοι μαζί της εδώ και 350 χρόνια. Απαιτούμε την παροχή νερού της Κρύας Βρύσης στα σπίτια μας, χωρίς χημικές παρεμβολές, όπως ορίζει ο νόμος περί χλωρίωσης για κοινότητες κάτω των 3000 κατοίκων. (Υ.Μ. 5673/4-12-57 Υγ. Διάταξη)

– Ο αγώνας μας θα είναι ανυποχώρητος.

Πηγή ψηφίσματος:

watervolo.blogspot.com/2020/05/blog-post_11.html

Όταν μιλάμε για ιδιωτικοποίηση της ζωής μας, σίγουρα δεν μπορεί να ξεφύγει από τα δόντια των τεράτων του κέρδους η ιδιωτικοποίηση του νερού. Το νερό είναι η ίδια η ζωή. Η ζωή που δίνει στους ανθρώπους και το περιβάλλον. Για εμάς το νερό και ότι παράγει η γη αποτελούν αγαθά στα οποία θα πρέπει να έχουν πρόσβαση όλοι από κοινού. Θα πρέπει να εμποδίσουμε και να αντισταθούμε στην εμπορευματοποίηση των αγαθών και της ζωής μας. Να τολμήσουμε να συλλογικοποιήσουμε τις ανάγκες μας και να αγωνιστούμε για έναν κόσμο ισότητας και ελευθερίας. Για έναν κόσμο χωρίς εκμετάλλευση από άνθρωπο σε άνθρωπο, από άνθρωπο σε ζώα και φύση.

✍ Zakeri

Οι αντιστάσεις των εστιακών στις αρχές της πανδημίας

Το κράτος, στην προσπάθειά του να διαχειριστεί τη νέα υγειονομική κρίση, συνεχίζει να εφαρμόζει πολιτικές φτωχοποίησης και πειθάρχησης. Στα φοιτητικά αυτό μεταφράζεται σε εκκένωση εστιών, τηλεκπαίδευση και εκπαιδευτική αναδιάρθρωση εν μέσω πανδημίας. Σε αυτό το κείμενο γίνεται μία αναφορά του αγώνα των εστιακών, που εξαπλώθηκε πανελλαδικά και εν τέλει κατάφερε να νικήσει τις κρατικές εντολές. Με πρόφαση λοιπόν την πρόληψη των φοιτητριών από τον COVID-19, το κράτος επιδίωξε με ένα ΦΕΚ να εκκενώσει τις εστίες στις 25/3, αποτυπώνοντας πως όσο δεν είμαστε ενεργοί στα πανεπιστήμια τόσο δεν χρειάζεται να σπαταλάμε κρατικό χρήμα (όσο έχει απομείνει) για τις βασικές μας ανάγκες για στέγαση, ζεστό νερό, ρεύμα, εργολαβίες φαγητού και καθαρισμού. Προσπαθώντας να δικαιολογήσει την προσπάθειά του, ονόμασε τις εστίες κέντρα συνωστισμού και υγειονομικές βόμβες, βάζοντας ένα πενήνήμερο χρονοδιάγραμμα εκκένωσης. Μπορούμε να καταλάβουμε πως δεν ήταν και η πιο μαεστρική κίνηση από την πλευρά του, μιας και η κυριότερη και καλοπληρωμένη τους καμπάνια, του #μένουμε_σπίτι, ερχόταν σε ευθεία αντίφαση με το #εκκενώνουμε_εστίες.

Αρκετός κόσμος, μετά την παύση της πανεπιστημιακής διαδικασίας, έφευγε σιγά σιγά από τις εστίες, αλλά και αρκετός κόσμος παρέμεινε λόγω κλειστών συνόρων ή δουλειάς ή λόγω ευπαθούς ατόμου στον οικογενειακό του κύκλο ή απλά δεν είχε πού αλλού να πάει, μιας και η οι-

κογένεια δεν είναι προνομιακός χώρος για όλα τα άτομα.

Έτσι, μία αντίσταση στην κρατική εντολή για εκκένωση των εστιών σε πρωτόγνωρες συνθήκες υγειονομικών εντολών και περιορισμών, έγινε η μόνη επιλογή για αρκετό κόσμο που εξαναγκάστηκε να ενεργοποιηθεί και να αγωνιστεί. Σύλλογοι οικοτρόφων ενδυναμώθηκαν ή αναζωπυρώθηκαν, πρωτοβουλίες αγώνα ανοίξαν το θέμα και κάπως έτσι ξεκίνησε ο πρώτος γύρος αμφισβήτησης και διεκδίκησης εν μέσω πανδημίας. Κόσμος που συμμετείχαμε στις συλλογικές διαδικασίες, είδαμε πως οι εστίες που είχαν μια πρότερη κινηματική και αγωνιστική εμπειρία δημιουργήσαν αντανάκλαστικά αναχώματα στα σχέδια εκκένωσης, αντιστρέφοντας το κρατικό αφήγημα που μιλούσε για κοινωνική προστασία, σε έκθεση των εστιακών και των οικογενειών τους σε υψηλότερο κίνδυνο μεταδοτικότητας. Τα προτάγματα των συλλόγων και των πρωτοβουλιών, χωρίς να είναι πανομοιότυπα και συνεννοημένα, ήταν σχετικά με την παραμονή των εστιακών στο σπίτι τους, τον υγειονομικό εξοπλισμό προστασίας σε όλους τους χώρους της εστίας, τις συχνές απολυμάνσεις, τη συνέχεια της σίτισης με όλα τα μέσα προστασίας για τους εργαζόμενους, καθώς και τη διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων όλων των εργαζομένων. Σε «εμφανές» σημείο έμπαινε συνέχεια το ζήτημα της υποστελεχωμένης δημόσιας υγείας, καθώς και αναφορές στον ταξικό χαρακτήρα της απαγόρευσης κυκλοφορίας. Έγιναν προσπάθειες συντονισμού των εστιών πανελλαδικά, και σύντομα πέτυχαν συντονι-

σμένη δράση και αγωνιστικό διάλογο.

Σε όλη αυτή την προσπάθεια δεν θα μπορούσαν να μην έχουν παίξει τον ρόλο τους οι δυνάμεις της ΚΝΕ, που σε πολλές εστίες έχουν τον πρώτο λόγο, είτε απλά παρεμβαίνουν. Ενώ η προσπάθεια συντονισμού περιλάμβανε όλες τις εστίες, μόλις οι σταλινικές δυνάμεις είδαν πως δεν μπορούσαν να έχουν ηγετικό χαρακτήρα αποσχίστηκαν, δημιουργώντας παράλληλο συντονισμό με υπογραφές συλλόγων εστιών άδειων και ανενεργών. Παρόμοια τακτική που είδαμε και σε προηγούμενο εστιακό αγώνα το 2017, με 36 μέρες κατειλημμένο το Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ και άλλα πρυτανικά κτήρια πανελλαδικά, αυτοί να εμπλέκονται στη διαμόρφωση κινήματος με όρους όχι αναμέτρησης, αλλά εισοδησμού και ξεφουσκώματος.

Μετά από περίπου 3 εβδομάδες έντονης δραστηριότητας το νέο ΦΕΚ αναδιατυπώνει τους όρους λειτουργίας της εστίας, χωρίς να αναφέρεται στη μη εκκένωση, αλλά ουσιαστικά ακριβώς αυτό επετεύχθη, η εγκατάλειψη της αρχικής απόφασης, το μπλοκάρισμα του ξεσιπιδιού τους.

Συμμετοχή στους κοινωνικούς και ταξικούς αγώνες
Αντι-ιεραρχική οργάνωση στη βάση
Καμία ανοχή στις πρωτοπορίες

✍ αβράκωτ@φοιτητ@

Ψηφιακή τάξη & δυστοπικές προεκτάσεις

Στον χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το e-learning είχε αρχίσει να μπαίνει σιγά σιγά και πριν τον covid-19. Ένας μικρός αριθμός φροντιστηρίων λειτουργούσε είτε αμιγώς μέσω διαδικτύου, είτε και μέσω αυτού. Όλο και περισσότερα

φροντιστήρια (κυρίως μεγάλα) έμπαιναν δειλά δειλά στον κόσμο του e-learning, με σκοπό φυσικά τη διεύρυνση των περιοχών στις οποίες στοχεύουν για την πελατεία τους (δεν απευθύνονται πλέον μόνο στη γειτονιά τους, αλλά σε όλο τον ελλαδικό χώρο). Με την έλευση του covid-19, τα φροντιστήρια (αν όχι όλα, σίγουρα η συντριπτική τους πλειοψηφία) αναγκάστηκαν να μπουν σε αυτό το «παιχνίδι». Στις περισσότερες περιπτώσεις πρόχειρα και τσαπατσούλικά, ώστε να μπορούν να δικαιολογήσουν τα δίδακτρα που θα ζητούσαν από τους γονείς-πελάτες τους.

Μάλλον το μόνο θετικό για τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες από την εξ αποστάσεως εργασία μπορεί να θεωρηθεί το ότι γλιτώνουν χρόνο και χρήματα από τις μετακινήσεις τους από το ένα φροντιστήριο στο άλλο. Αυτό όμως είναι πολύ λίγο μπροστά σε όσα χάνουν. Δουλεύοντας από την «άνεση του σπιτιού», οι εργαζόμενοι και εργαζόμενες αναγκάζονται να πληρώνουν από την τσέπη τους τόσο την αγορά όσο και την συντήρηση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού που απαιτείται για τα μαθήματα, όπως υπολογιστές, γραφίδες, κάμερες κ.α. Επίσης για να γίνει το μάθημα σωστά, πρέπει να διαθέτουμε χώρο που να έχει ησυχία, αυτό πρακτικά σημαίνει ένα επιπλέον δωμάτιο, άρα και μεγαλύτερο σπίτι, και κατά συνέπεια υψηλότερο ενοίκιο. Εκτός από αυτά, προφανώς επιβαρυνόμαστε και με αλλά λειτουργικά έξοδα όπως ρεύμα και ίντερνετ. Ταυτόχρονα, όλα αυτά τα γλυτώνουν τα αφεντικά, μειώνοντας έτσι τα λειτουργικά έξοδα των φροντιστηρίων, μιας και δεν χρειάζονται ούτε τόσες αίθουσες, ούτε τους ίδιους πόρους με πριν, ούτε καν τα ίδια αναλώσιμα. Με εύκολα μαθηματικά λοιπόν μπορούμε να καταλάβουμε ποιος είναι κερδισμένος και ποιος χαμένος. Εδώ αξίζει να σημειώσουμε ότι στην περίοδο της καραντίνας, όχι μόνο ζητήθηκε από τους καθηγητές και τις καθηγήτριες να βρουν άμεσα τα υλικοτεχνικά μέσα για να κάνουν τα μαθήματα. Σε πολλές περιπτώσεις τους ζητήθηκε –απαιτήθηκε– η αναβάθμιση τόσο αυτών (αγορά καλύτερης κάμερας ή γραφίδας) όσο και της σύνδεσής τους στο διαδίκτυο, κάτι που απαιτεί την επένδυση ενός διόλου ευκαταφρόνητου ποσού, το οποίο φυσικά το κάλυψαν οι ίδιοι οι καθηγητές.

Ένα άλλο σημαντικό κομμάτι που αλλάζει είναι αυτό του ωραρίου, καθώς εισάγονται ειδικές πλατφόρμες με τις οποίες οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να επικοινωνούν με τους/τις εκπαιδευτικούς, ή ακόμα χειρότερα με την υποχρεωτική χρήση των social media για την επικοινωνία. Έτσι οι μαθητές-πελάτες έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν 24 ώρες το 24ώρο, 7 ημέρες την εβδομάδα. Αυτό πρακτικά αυξάνει σημαντικά τις ώρες εργασίας, οι οποίες μάλιστα δεν θα πληρωθούν και ποτέ. Ένας ακόμα παράγοντας που αυξάνει τις ώρες εργασίας (που φυσικά ούτε αυτές συνυπολογίζονται στον μισθό) είναι η προετοιμασία των μαθημάτων και η διόρθωση των ασκήσεων-διαγωνισμάτων. Αυτά έτσι και αλλιώς μας επιβαρύνουν, όμως όταν πρέπει να γίνουν ηλεκτρονικά, μπορεί να χρειαστεί και ο τριπλάσιος χρόνος. Τέλος, μέσω της τηλεκπαίδευ-

σης είναι πιο εύκολο να ζητηθούν επιπλέον ώρες, ακόμα και τα σαββατοκύριακα. Όλα αυτά λοιπόν συντελούν στην αύξηση και την ελαστικοποίηση του ωραρίου μας, και ουσιαστικά στην έμμεση μείωση του ωρομισθίου μας.

Το τρίτο σημαντικό σημείο είναι αυτό του ελέγχου. Σε πρώτη φάση, αν το φροντιστήριο διαθέτει πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης, δίνεται στα αφεντικά πληθώρα εργαλείων για αυτό το σκοπό – είναι εξάλλου ένα από τα κυριότερα selling point τους. Έτσι, μέσα από τέτοιες πλατφόρμες πολύ εύκολα μπορούν να δουν, όχι μόνο πόση ώρα ήμασταν συνδεδεμένοι σε αυτή, αλλά και τι ακριβώς κάναμε, πόσο άμεσα απαντήσαμε στα μηνύματα και πόσο γρήγορα διορθώνουμε ασκήσεις και διαγωνίσματα. Φυσικά αυτά τα βλέπουν με ακρίβεια και οι πελάτες-γονείς. Σε αυτό το σημείο αξίζει να πούμε για το δεύτερο μεγάλο selling point των πλατφορμών, αυτό της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών. Έτσι οι γονείς-πελάτες μπορούν να αξιολογήσουν τους εκπαιδευτικούς. Οι αξιολογήσεις αυτές είναι στη διάθεση των αφεντικών, με ό,τι συνεπάγεται αυτό... Σε δεύτερη φάση μπορεί να είναι ορατές και στους πελάτες-γονείς, έτσι ώστε αυτοί να επιλέξουν ποια/ος θα κάνει μάθημα στα παιδιά τους. Αποτέλεσμα αυτού μπορεί να είναι και ο κανιβαλισμός μεταξύ των συναδέλφων, για ένα καλύτερο προφίλ και περισσότερες ώρες μαθημάτων. Βέβαια, πολλά από αυτά στον ελλαδικό χώρο είναι σε πρωτόλεια κατάσταση, γιατί τα ελληνικά αφεντικά σε μεγάλο βαθμό είναι αφενός τεχνολογικά αναλφάβητα, και αφετέρου φραγκοφονιάδες, όμως στο εξωτερικό αποτελούν καθημερινότητα. Πολλά φροντιστήρια έχουν εντάξει εδώ και αρκετό καιρό πλατφόρμες, όπου οι εκπαιδευτικοί αξιολογούν σε κάθε μάθημα την απόδοση των μαθητριών και των μαθημάτων, έτσι ώστε οι γονείς-πελάτες αλλά και η διεύθυνση του φροντιστηρίου να έχουν τον πλήρη έλεγχό τους. Φυσικά οι καθηγητές/τριες είναι υποχρεωμένοι να τις συμπληρώνουν μετά από κάθε μάθημα, μια διαδικασία που απαιτεί επιπλέον χρόνο ενασχόλησης. Μεγάλη αλυσίδα φροντιστηρίων τους υποχρεώνει να την συμπληρώνουν εντός 24 ωρών, γιατί μετά κλειδώνει, και στο σύστημα θα φαίνεται σαν να μην έχουν δουλέψει την ώρα αυτή, και δεν θα την πληρωθούν μιας και η μισθοδοσία τους υπολογίζεται βάσει αυτής.

Στην περίοδο της καραντίνας όμως, ακόμα και τα φροντιστήρια που δεν είχαν δώσει ούτε ένα ευρώ για πλατφόρμες βρήκαν τη λύση. Δημιούργησαν group στο messenger ή το skype για κάθε τμήμα για να γίνονται τα μαθήματα, στα οποία εκτός των εκπαιδευτικών και των μαθητ(ρι)ών, βρίσκονται και οι γραμματείς ή ακόμα και τα ίδια τα αφεντικά, έτσι ώστε να ελέγχουν με «φυσικό» τρόπο όλα όσα αναφέραμε παραπάνω. Τελευταίο επίπεδο ελέγχου είναι οι ίδιοι οι πελάτες-γονείς, πολλοί από τους οποίους παρακολουθούν «κρυφά» τα μαθήματα, και μετά κάνουν υποδείξεις για το ποιος είναι ο σωστός τρόπος να κάνουμε το μάθημα, και τα ανάλογα παράπονα στα αφεντικά φυσικά. Δεν είναι λίγες και οι φορές που πολλές/οί από εμάς έχουμε καταλάβει ότι στα μαθήματα μπαίνουν με ψεύτικους λογαριασμούς τα ίδια τα αφεντικά για να μας ελέγξουν.

Το τελευταίο κομμάτι στο οποίο το e-learning επιφέρει σημαντικές αλλαγές, είναι αυτό των σχέσεων τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των μαθητών/τριών. Η αποξένωση είναι μονόδρομος. Με αυτό τον τρόπο οι συνάδελφοι θα συναντιούνται σπάνια ή και καθόλου, με αποτέλεσμα να είναι πιο δύσκολη η συλλογικοποίησή τους και η συνδικαλιστική δράση. Οι καθηγητές/τριες δεν έχουν την ίδια αλληλεπίδραση με τους μαθητές και τις μαθήτριες, με αποτέλεσμα η σχέση αυτή να είναι αποστερωμένη. Τέλος, και οι μαθήτριες με τους μαθητές χάνουν τη φυσική επαφή μεταξύ τους. Το κομμάτι της κοινωνικοποίησης είναι, ή θα έπρεπε να είναι, ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, και με αυτόν τον τρόπο χάνε-

ται, ή στην «καλύτερη» περίπτωση διαμεσολαβείται από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Στην καραντίνα τα αφεντικά διαλαλούσαν πως δεν έπρεπε να σταματήσουν τα μαθήματα προς όφελος μόνο των μαθητών/τριών· η πραγματικότητα ήταν τελείως διαφορετική. Φρόντισαν να συνεχιστούν στις περισσότερες περιπτώσεις με προχειρότητα, και χωρίς έγνοια για το παιδαγωγικό κομμάτι, ώστε απλά να έχουν μια δικαιολογία για να ζητήσουν τα δίδακτρα, και να μην τους φύγουν δυσαρεστημένοι οι πελάτες τους. Όπως σε κάθε κρίση, έτσι και σε αυτή τα αφεντικά βρίσκουν τρόπους, όχι για να χάσουν τα λιγότερα, αλλά για να κερδίσουν τα περισσότερα. Τα περισσότερα φροντιστήρια, ενώ έβγαλαν τους υπαλλήλους τους σε αναστολή, τους υποχρέωναν, ακόμα και με την απόλυση, να συνεχίσουν να εργάζονται από το σπίτι. Έτσι, και με αφορμή τα ψίχουλα που δόθηκαν σαν επίδομα από το κράτος, είδαμε πολλά και διάφορα: Κάποια φροντιστήρια συνέπτυξαν τα υπάρχοντα τμήματα, έτσι ώστε να μειώσουν τον αριθμό των τμημάτων και να αυξήσουν τον αριθμό των μαθητών σε αυτά, με αποτέλεσμα να μειωθούν οι ώρες των εκπαιδευτικών και να τους πληρώσουν λιγότερο. Σε άλλες περιπτώσεις απαιτήθηκε οι καθηγήτριες/ες να δουλέψουν χωρίς να πληρωθούν από τα αφεντικά, μιας και θα παίρναν τα ψίχουλα του επιδόματος. Το πιο ακραίο όμως που ακούσαμε ήταν φροντιστήρια που ήθελαν να βγάλουν τους μίσους εργαζόμενους τους σε αναστολή, και οι άλλοι μισοί να συνεχίσουν να δουλεύουν κανονικά, όμως όσοι παίρναν το επίδομα να δημιουργούσαν ένα ταμείο με τα λεφτά από όλα τα επιδόματα μαζί, και μετά αυτό να διαμοιραζόταν σε όλους τους εργαζόμενους του φροντιστηρίου, ώστε να καλυφθούν από εκεί και οι μισθοί όσων δούλευαν. Όλα αυτά φυσικά με το πρόσχημα ότι δεν βγαίνουν, γιατί δεν θα πάρουν δίδακτρα αυτούς τους μήνες. Η πραγματικότητα όμως είναι τελείως διαφορετική. Εκτός όλων των φοροελαφρύνσεων που πήραν, η πλειοψηφία των πελατών-γονιών πλήρωσαν κανονικά τα δίδακτρα, έτσι απλά τα αφεντικά θελήσαν να γλιτώσουν τα έξοδα για τη μισθοδοσία των καθηγητών/τριών για να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη τους.

Στην μετά-καραντίνας εποχή έχουμε δει ήδη τα πρώτα σημάδια από το διαδικτυακό μέλλον που έρχεται στον χώρο της εκπαίδευσης. Δεν είναι λίγες οι αναφορές που κάνουν τα αφεντικά πως πρέπει να είμαστε έτοιμες/οι (με ό,τι αυτό συνεπάγεται), σε περίπτωση που από τον Σεπτέμβριο χρειαστεί να κάνουμε πάλι τα μαθήματα διαδικτυακά λόγω καραντίνας. Δεν έχουν χάσει χρόνο, και έχουν ξεκινήσει να διαφημίζουν τις νέες υπηρεσίες διαδικτυακών φροντιστηρίων, έτσι ώστε να μεγαλώσει η πελατεία τους. Δεν είναι δύσκολο να σκεφτούμε άλλη μια αρνητική παρακαταθήκη που θα αφήσει πίσω της η καραντίνα. Στο διάστημα αυτό απαιτήθηκε από πολλούς καθηγητές και καθηγήτριες να δουλέψουν (από το σπίτι τους) και τις αργίες, έτσι ώστε να γίνουν αναπληρώσεις των ωρών που είχαν χαθεί. Δεν είναι διόλου απίθανο λοιπόν να απαιτείται και στο κοντινό μέλλον να γίνονται αναπληρώσεις χαμένων ωρών μέσω διαδικτύου σε αργίες. Ή ακόμα και όταν έναν μαθητή/τρια ή καθηγητή/τρια είναι άρρωστη/ος, να επιστρατεύεται πάλι η τηλεκπαίδευση, ώστε να μην χαθούν ώρες. Φυσικά δεν πρέπει να ξεχνάμε και την προσπάθεια εγκατάστασης καμερών στις σχολικές τάξεις των δημόσιων σχολείων με αφορμή τον covid-19, αγνοώντας εντελώς την ιδιωτικότητα των μαθητριών, των μαθητών και των εκπαιδευτικών.

Η μόνη λύση στο δυστοπικό μέλλον που μας επιφυλάσσουν, όχι μόνο στον χώρο των φροντιστηρίων και της εκπαίδευσης, είναι να συλλογικοποιηθούμε και να αντισταθούμε στις αλλαγές που θέλουν να μας επιβάλουν. Να μην πληρώσουμε ξανά εμείς την κρίση τους.

When the city is burning...

29/2 Επίθεση στα γραφεία της ΝΔ/ Πάτρα

Επιτεθήκαμε με βαριοπούλες στα γραφεία της ΝΟΔΕ Αχαΐας σπάζοντας την πόρτα. Το ίδιο βράδυ χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες που επιχειρούσαν να περάσουν τα σύνορα Ελλάδας-Τουρκίας στον Έβρο, αναζητώντας την ελπίδα, βρέθηκαν αντιμέτωποι με τα δακρυγόνα και το ξύλο των κατασταλτικών δυνάμεων. Το ξύλο και τα δακρυγόνα που επιβάλλει η πολιτική των κλειστών συνόρων και η αντιμεταναστευτική-φασιστική πολιτική της ΝΔ. Την ίδια στιγμή δεκάδες χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες βιώνουν το καθεστώς εξαίρεσης και παρανομοποίησης.

Το προηγούμενο βράδυ, μετά το επικοινωνιακό στραπάτσο της ΝΔ στα νησιά του Β. Αιγαίου, δυνάμεις των ΜΑΤ επιτέθηκαν με δακρυγόνα στους φοιτητές που βρίσκόντουσαν στην κατάληψη της ΑΣΟΕΕ. Μια κατάληψη που πραγματοποιήθηκε έπειτα από την εισβολή του ειδικού φρουρού, επίδοξου Κορκονέα, με όπλο στον προαύλιο χώρο της σχολής και την μετέπειτα επίθεση των ΜΑΤ. Η συγκεκριμένη κατασταλτική κίνηση απαντήθηκε με μαζικές διαδηλώσεις σε δεκάδες πόλεις.

Την Πέμπτη 26/2 η κυβέρνηση της ΝΔ ψήφισε το αντι-σφαλιστικό νομοσχέδιο συνεχίζοντας την βάρβαρη αντεργατική και αντικοινωνική κρατική πολιτική.

Την Τρίτη 24/2 ο Μητσοτάκης είχε προσκληθεί στην εργοδοτική φιάστα της ΓΣΕΕ του υποταγμένου συνδικαλισμού, της ταξικής ειρήνης και συνδιαλλαγής. Ένα συνέδριο που πραγματοποιήθηκε με τις ευλογίες του κράτους και της κυβέρνησης με την παρουσία αστυνομικών δυνάμεων τόσο εντός, όσο και εκτός του χώρου.

Αναρχικοί-ες

<https://athens.indymedia.org/post/1603359/>

29/2 Δεν θα γυρίσουμε στην κανικότητα, γιατί αυτή ήταν και παραμένει το πρόβλημα

Επίθεση στον σταθμό ΗΣΑΠ Πευκάκια. Καταστρέψαμε τις μπάρες εισόδου και εξόδου, όπως και τα εκδοτήρια ηλεκτρονικών εισιτηρίων. Το ζήτημα ήταν, είναι και θα είναι ο δρόμος. Ο δρόμος και ο αγώνας. Ό,τι και να συμβεί να δημιουργούμε νέα πεδία αγώνα, να οξύνουμε αυτά που υπάρχουν ήδη, να σπάσουμε το σκηνικό που στήνει το σύμπλεγμα του ελέγχου, οι μπάτσοι, οι δικαστές, τα μμε, οι δήμαρχοι, τα γκόλντεν μπόυς, οι επενδυτές.

Αλληλεγγύη στους/τις εξεγερμένους/ες της Χιλής
Σαμποτάζ στα συστήματα ελέγχου και επιτήρησης

Πόλεμος στον πόλεμο των αφεντικών

Ανάπλαση σημαίνει φτωχοί εκτοπισμένοι

Αν δεν αντισταθούμε σε όλες τις γειτονιές, οι πόλεις μας
θα μείνουν μοντέρνες φυλακές

αναρχικές/αναρχικοί

<https://athens.indymedia.org/post/1603418/>

6/3 Εμπρησμός βαν της Άθως Security - Θεσ/νίκη

Επιτεθήκαμε στην εταιρία Άθως Security, στην συμβολή Κων. Καραμανλή με Κλεάνθους στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, παραδίδοντας στις φλόγες 2 από τα οχήματα του στόλου «άμεσης δράσης» τους.

Αλληλεγγύη στους συντρόφους/ισσες Μιχαηλίδη, Βαλαβάνη και Αθανασοπούλου που πρόσφατα συνελήφθησαν σε επιχείρηση της «αντιτρομοκρατικής».

Σινιάλα εμπρηστικής αλληλεγγύης στον σύντροφο Χατζηβασιλειάδη που επέλεξε το δύσβατο δρόμο της παρανομίας.

Δύναμη στον αναρχικό Ίρντι Κ. που διώκεται για τις ιδέες του και απειλείται με απέλαση από την χώρα. Αλληλέγγυοι/ες με τους μετανάστες που στοιβάζονται σε τυπικούς και άτυπους καταυλισμούς και αγωνίζονται ενάντια στα σύνορα του σύγχρονου καπιταλισμού.

Υ.Γ. Πριν από 10 χρόνια, στις 10 Μάρτη του 2010 πέφτει νεκρός ο Λάμπρος Φούντας στην προσπάθεια του να απαλλοτριώσει όχημα που θα χρησιμοποιούνταν από την οργάνωση Επαναστατικός Αγώνας. Ας γίνουν αυτές οι μέρες, μέρες οργής και επίθεσης απέναντι στο απολυταρχικό καθεστώς και κάθε τι που το στηρίζει και το εκφράζει.

Πατι οι νεκροί ενός διαρκούς και αέναου πολέμου δεν σβήνονται από τις συνειδήσεις, δεν διαγράφονται από τις μνήμες μας, δεν πεθαίνουν ποτέ μέσα μας. Ζούνε μέσα σε όλους/ες αυτούς/ες που μάχονται και εξεγείρονται για τα ιδανικά τους μέχρι να δουν το αυτό το σάπιο ιεραρχικό και εξουσιαστικό οικοδόμημα να καταρρέει.

Στις 10 Μάρτη κανείς δεν πεθαίνει, η 10η Μάρτη αντάρτες γεννά.

Νυχτερινή Ανασφάλεια

<https://athens.indymedia.org/post/1603492/>

9/3 Ανάλυση ευθύνης για τον εμπρησμό του Ειρηνοδικείου - οδός Λουκάρεως

Εμείς στεκόμαστε και συλλογιζόμαστε τους (τουλάχιστον) δύο ανθρώπους μας που χάθηκαν από τις σφαίρες του Κτήνους. Δεν έχει σημασία αν ο Μοχάμαντ αλ Αράμπ και ο Μοχάμαντ Γκουλζάρ χτυπήθηκαν από τις σφαίρες μπάτσου, στρατιώτη ή φασίστα vigilante. Εμείς ξέρουμε ότι δύο άνθρωποι της παγκόσμιας Τάξης μας δολοφονήθηκαν από τους μισθοφόρους του παγκόσμιου εχθρού μας.

Και ζητάμε λογαριασμό για εγκλήματα που τους δράστες τους, καλά παραλλαγμένους μέσα στον «εθνικό κορμό», κανείς δεν θα αναζητήσει.

Σε μια ελάχιστη κίνηση αξιοπρέπειας και αντίστασης, το πρωί της 9ης Μαρτίου επισκεφτήκαμε τα δικαστήρια της οδού Λουκάρεως. Το παραδεχόμαστε, τον πιο αδύνατο κρίκο τους: το Ειρηνοδικείο. Κρίκο όμως του ίδιου συστήματος που κρατάει στο απυρόβλητο αυτούς που ληστεύουν τον κοινωνικό πλούτο, αυτούς που νομίμως δολοφονούν και τιμωρεί αμείλικτα τους φτωχοδιαβόλους.

Η όλη ιστορία πέρασε στα ψιλά, υπό το βολικό fake news κάποιου «βραχυκυκλώματος».

Ας αφηγηθούμε λοιπόν. Κι αυτοί που ξέρουν, ξέρουν. Είσοδος Ειρηνοδικείου. Μια μεγάλη αίθουσα. Στα αριστερά ένα ΑΤΜ της Πειραιώς με την ενοχλητική ενσωματωμένη του κάμερα. Το αποφεύγουμε. Στα δεξιά κάποιος κάθεται διάδρομοι με δικαστικές αίθουσες και γραφεία. Επιλέγουμε έναν διάδρομο. Τον προχωράμε ως το τέρμα του ώστε να μην υπάρξει ο παραμικρός κίνδυνος να εγκλωβιστεί από τη φωτιά κάποιος άνθρωπος. Εκεί στο βάθος δεξιά είναι η δικαστική αίθουσα 10 κένη. Πόρτα πρώτη, «για το κοινό». Πόρτα δεύτερη, «μόνο για δικαστικούς». Γελάμε. Πρώτη φορά αντικρύζουμε από εδώ πάνω αυτές τις αίθουσες που παίζονται ανθρώπινες ζωές, χρόνια φυλακής, ο πόνος του εγκλεισμού. Δεν αντικρύζουμε για πρώτη φορά το μετόνι με το προσάνναμα. Είμαστε πάνω στην έδρα των δικαστών. Τα πάντα γίνονται. Βάζουμε το μετόνι κάτω από την καρέκλα του προέδρου. Γελάμε. Ανάβουμε το προσάνναμα. Ακόμα γελάμε. Φεύγουμε.

Υ.Γ.1: Απέναντι στην γελοιότητα της (αντι)τρομοκρατικής να βαφτίζει τρομοκρατική οργάνωση, την πιο απλή και σεμνή υπογραφή «σύντροφοι, συντρόφισσες» που συνοδεύει απειράριθμες και πάσης φύσεως κινηματικές δραστηριότητες εδώ και δεκαετίες, εμείς επιλέγουμε για αυτή την δράση να πούμε ότι πραγματοποιήθηκε από ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ και ΣΥΝΤΡΟΦΙΣΣΕΣ

Υ.Γ.2: Για τον Λάμπρο που πριν από δέκα χρόνια έπεσε μαχόμενος.

σύντροφοι και συντρόφισσες

<https://athens.indymedia.org/post/1603632/>

9/3 Επίθεση σε ΑΤΜ τραπεζών - Θεσσαλονίκη

Έτσι και ο σύντροφος Ίρντι Κ. με αφορμή μια καταδικαστική για αυτόν απόφαση για μια σειρά πλημμελημάτων που του επέφερε μια σύλληψη στις 6/12/14 και ενώ ο ίδιος δεν έκανε τίποτα άλλο πέρα από το αυτονόητο -να υπερασπιστεί την πολιτική του ταυτότητα ως αναρχικός-, βρέθηκε μπροστά στον κίνδυνο της απέλασης καθώς η υπηρεσία ανανέωσης της άδειας παραμονής του, δεν δεχόταν να προχωρήσει την διαδικασία, με βάση «άνωθεν» εντολές των μπάτσων και της δικαστικής εξουσίας.

Από πλευράς μας επιλέξαμε να σταθούμε αλληλέγγυοι/ες στον αναρχικό σύντροφο και να επιτεθούμε σε ΑΤΜ τραπεζών στις 9 και 10 Μαρτίου (λίγες ώρες δηλαδή πριν το διοικητικό δικαστήριο της υπόθεσης του Ίρντι) στις εξής περιοχές: 1)Ναυαρίνου-Τσιμισκή, 2)Αγιοι Ανάργυροι, 3)Εθνικής Αμύνης, 4) Ολυμπιάδος, 5) Παναγίας Φανερωμένης, 6) Επταπυργίου.

Δίπλα στον σύντροφο Ίρντι Κ.

Τιμή για πάντα στον Λάμπρο Φούντα
Δύναμη σε κάθε εξεγερμένο/η, σε κάθε έναν/μια
που αντιστέκεται στην κατασταλτική λαιλαπα.

σύντροφοι/ισσες

<https://athens.indymedia.org/post/1604190/>

12/3 Ανάλυση ευθύνης για εμπρησμό τράπεζας - Θεσσαλονίκη

Η κοινωνία σ' αυτό το δρόμο δε μπορεί και δε θέλουμε να γίνει συνένοχός μας γιατί είναι ακριβώς λόγω αυτής που οι σχέσεις μας κατακυριεύονται από ρόλους και οι συνειδήσεις πορεύονται με διαχωριστικές λογικές (άνδρας/γυναίκα, φυσιολογικός/ψυχάκι, αρτιμελής/ανάπηρος κ.ο.κ.).

Σ' αυτό τον ατέρμονο κύκλο που ονομάζουμε ζωή αναζητούμε τις ατομικότητες με τις οποίες μπορούμε να μοιραστούμε τους στόχους, τις δράσεις, το στοίχημα της διαρκούς αμφισβήτησης.

Τα γκαζάκια της Πέμπτης 12/3, στην τράπεζα Πειραιώς στην Πολίχνη, αφιερωμένα στα συντρόφια από Αθήνα που διώκονται για την υπόθεση «σύντροφοι/ισσες», στα άτομα που εξεγέρθηκαν στις ιταλικές φυλακές και σε όσα έχασαν τη ζωή τους μέσα σ' αυτή τη μάχη.

Δύναμη σε κάθε εγκλειστο συντρόφι, σε κάθε κελί κλουβί.

αντισώματα σε μια κοινωνία που νοσεί

21/3 Παρέμβαση στο Ιταλικό Προξενείο - Θεσ/νίκη

8 Μάρτη, Ιταλία. Η κυβέρνηση εκδίδει διάταγμα με το οποίο 14 επαρχίες μπαίνουν σε καραντίνα. [...] Στα πλαίσια αυτά, το διάταγμα της 8ης Μάρτη, μεταξύ άλλων, κατήργησε τα επισκεπτήρια των κρατούμενων με σκοπό την αποτροπή μετάδοσης του ιού. Το γεγονός αυτό δεν άργησε να μετατραπεί σε πυροκροτητή επικείμενων εξεγέρσεων στις φυλακές της χώρας, με τις φωτιές, τις ομηρίες ανθρωποφυλάκων και τις πτέρυγες που λεηλατούνται να συμπληρώνουν το τοπίο. [...]

Στις 21 Μάρτη πετάξαμε μπογιές στο Ιταλικό Προξενείο στη Θεσσαλονίκη ως ένδειξη ελάχιστης αλληλεγγύης στα εξεγερμένα των Ιταλικών φυλακών.

Αντικατασταλτική Συνέλευση Αναρχικών

<https://athens.indymedia.org/post/1604404/>

24/3 Ανάλυση ευθύνης για κατ' οίκον εμπρηστικές επιθέσεις

Αναλαμβάνουμε την ευθύνη για τις εμπρηστικές επιθέσεις στις οικίες:

Του αστυνομικού συντάκτη του ΑΝΤ1 Μανώλη Ασαριώτη. Ο ρόλος του να βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με το κράτος και να αποτυπώνει στον δημόσιο λόγο του

την προπαγάνδα της κυβερνητικής ατζέντας, αποτελώντας ουσιαστικά φυσική προέκτασή της.

Του φασίστα πολιτικού Θάνου Τζήμερου. Ο ρόλος του ως ένας γραφικός πλην δυνητικά επικίνδυνος πολιτικός. Ο δημόσιος λόγος του με τοποθετήσεις που βεβηλώνουν νεκρούς, όπως τον Αλέξη Γρηγορόπουλο και τον Παύλο Φύσσα, ο ρατσιστικός και ξενοφοβικός του οχετός προς τους μετανάστες, η χυδαία αναπαραγωγή της θεωρίας των δύο άκρων και η εξίσωση του ναζισμού με τον κομμουνισμό.

Της δημοσιογράφου του ΣΚΑΙ Ιωάννας Μάνδρου και του δικαστικού συζύγου της. [...] Ο ρόλος της ως η ιέρεια του δικαστικού ρεπορτάζ, με την πάντα αντικειμενική πληροφόρησή της και τις έγκυρες πληροφορίες της. Μια πληροφόρηση που προέρχεται από τον σύζυγό της, ο οποίος είναι δικαστής με σημαντικό αξίωμα στην δικαστική ιεραρχία. Οι διαρκείς συκοφαντίες της σε βάρος πολιτικών κρατουμένων (υπόθεση άρνησης χορήγησης άδειας στον σύντροφο Δημήτρη Κουφοντίνα) και διωκόμενων αγωνιστών. Τα προσβλητικά της σχόλια για τη Μάγδα Φύσσα (ότι ήταν προκλητική απέναντι στον φονιά του γιου της). Το γεγονός ότι είναι υπεύθυνη για την διαρκή συγκάλυψη όλων των πολιτικών και οικονομικών σκανδάλων, με κορωνίδα αυτό της Novartis, αφού πάντα φροντίζει να δημιουργεί κλίμα για την κοινωνική νομιμοποίηση των προτετελεσμένων απαλλακτικών αποφάσεων των δικαστικών αρχών. Το γεγονός ότι είναι στρατευμένη πολιτικά με το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας... [...] Το γεγονός ότι αποτελεί φανατικό υπερασπιστή του φασισμού, των μνημονιακών προγραμμάτων, των κοινωνικών ανισοτήτων, της κρατικής καταστολής. Όλα αυτά ήταν αρκετά για να την στοχοποιήσουμε. Τόσο αυτή όσο και ο σύζυγός της ως έχουν καλά πλέον στο νου τους πως υπάρχουν ανοιχτοί λογαριασμοί που παραμένουν ανεξόφλητοι.

Του απόστρατου μπάτσου Μανώλη Θεμέλη [...] Στρατευμένος φασίστας, με ενεργό ρόλο στην αναπαραγωγή της κυβερνητικής στρατηγικής στη γειτονιά του. Έχοντας διατελέσει μπάτσος (μεταξύ άλλων) και στο Αστυνομικό Τμήμα Ομόνοιας, και έχοντας περίοπτη θέση σε βασανιστήρια, επιθέσεις, τραμπουκισμούς και εξευτελισμούς κατά μεταναστών και μεταναστριών ανά τα χρόνια.

Αναρχικές Ομάδες Νυχτερινών Επισκέψεων
<https://athens.indymedia.org/post/1603938/>

5/4 Ανάλυση ευθύνης για τον εμπρησμό 2 βαν ταχυμεταφορών - Θεσ/νίκη

Οι εργαζόμενοι ταχυμεταφορείς καλούνται εκβιαστικά αυτή τη στιγμή να σώσουν τη χασούρα των αφεντικών. Βρίσκονται διαρκώς εκτεθειμένοι απέναντι στην πιθανότητα να νοσήσουν καθώς έρχονται καθημερινά σε επαφή με εκατοντάδες άλλους ανθρώπους, χωρίς να τους παρέχεται κανένα μέτρο προφύλαξης. Καλούνται να αυξήσουν το χρόνο εργασίας και ταχύτητας παράδοσης με αποτέλεσμα τον πολλαπλασιασμό της έκθεσης σε πιθανά εργατικά ατυχήματα. Αποτελούν τον αποκλειστικό δομικό παράγοντα που συμβάλλει στην αύξηση των κερδών των αφεντικών, την ίδια στιγμή που οι μισθοί τους παραμένουν ευτελείς ενώ αναγκάζονται να πληρώνουν οι ίδιοι για τα ατομικά μέτρα αυτοπροστασίας και τη συντήρηση των οχημάτων τους. [...] Απέναντι στην ένταση της ταξικής εκμετάλλευσης αναλαμβάνουμε τις ευθύνες που μας αναλογούν. Το βράδυ της Κυριακής 5 Απρίλη, πυρπολήσαμε ένα βαν της Speedex και ένα της ACS, μπροστά από τα υποκαταστήματα των εταιριών στην οδό Αγίου Δημητρίου στη Θεσσαλονίκη. [...] Απαιτούμε να κλείσουν άμεσα τα εργασιακά κάτεργα των εταιριών courier, διατηρώντας εργατικό δυναμικό ασφαλείας που θα εξυπηρετεί πραγματικά ευπαθείς ομάδες. Γιατί αν δε τα κλείσετε, θα σας τα κλείσουμε εμείς.

Μέτωπο Ταξικής Αλληλεγγύης
Πυρήνας προλεταριακής βάσης

<https://athens.indymedia.org/post/1604357/>

10/4 ανάλυση ευθύνης για εμπρησμούς - Θε/νίκη

Δηλώνουμε υπεύθυνα ότι είμαστε ανεύθυνα μετακινούμεστε ανυπότακτα δε λογαριαζόμαστε αργότερα. Ας παίξουμε λοιπόν. Η νύχτα πέφτει στη μητρόπολη. [...]

Το μίσος για την κυριαρχία και το εξουσιαστικό οικοδόμημα εντός του οποίου ζούμε, δεν μπαίνει σε παύση. Νέες πρακτικές χρειάζεται να επινοηθούν από εμάς τόσο για την κατάκτηση των προ-αυτονοήτων όσο και για τη συνέχεια δημιουργίας ανοιχτών πληγών και ρωγμών στο υπάρχον. Προσπαθούμε, το ένα δίπλα στο άλλο, να μη μας κυριεύει ο φόβος από όπου κι αν πηγάει. Βρίσκουμε στόχους να επιτεθούμε για να μην πεθάνουμε από την πλήξη ή μπροστά από κάποια οθόνη και ταυτόχρονα να προκαλούμε συνένοχα κρυφά χαμόγελα στα συντρόφια μας.

Και τότε άραγε τελειώνει όλο αυτό;

Μάλλον όποτε το ορίσουν αυτοί που στήνουν το έννομο παιχνίδι.

Πότε θρυμματίζεται;

Όταν κάποια στην άσκοπη βόλτα τους επιλέξουν να έχουν μαζί τους μερικά εύφλεκτα υλικά.[...]Την Παρασκευή 10/04 πυρπολήσαμε δύο οχήματα των ΕΛΤΑ στην οδό Παπαναστασίου απέναντι από το Ιπποκράτειο.

Την Τετάρτη 15/04 τοποθετήσαμε εμπρηστικό μηχανισμό σε όχημα εταιρείας security στις Συκιές.

Στέλνουμε ένα σινιάλο αλληλεγγύης σε όσα, μέσα στη συνθήκη του εγκλεισμού, πλήττονται ακόμα πιο άμεσα από το καθεστώς εξαίρεσης και παρ' όλα αυτά συνεχίζουν να έχουν μια αξιοπρεπή και αγωνιστική στάση.

διαρκώς ρευστή συνένωση

<https://athens.indymedia.org/post/1604738/>

14/4 Σαμποτάζ σε αλυσίδες σουπερμάρκετ Βύρωνας-Παγκράτι

Το βράδυ της Τρίτης 14/4, λίγες ώρες πριν την έναρξη της πανελλαδικής ημέρας δράσης για τους εργαζόμενους των σουπερμάρκετς, επιλέξαμε να μπλοκάρουμε με απλά μέσα (κόλλες στις κλειδαριές) τις κεντρικές εισόδους καταστημάτων στις γειτονιές του Βύρωνα και του Παγκρατίου.

Επιλέξαμε με τον τρόπο αυτό να μπλοκάρουμε για λίγες ώρες την ομαλή λειτουργία των καταστημάτων και να συμβάλλουμε στην έμπρακτη μείωση ωραρίου για δεκάδες εργαζόμενους και εργαζόμενες που το 'χουν ανάγκη αφού μερικά από τα καταστήματα άνοιξαν μερικές ώρες αργότερα από το κανονικό. [...] Κανένα κράτος δεν θα μας προστατεύσει. Για εμάς, η ζωή είναι συλλογική υπόθεση. Ζούμε, σκεφτόμαστε και δρούμε συλλογικά.

Εργάτ(ρι)ες και πελάτες με απαιτήσεις

<https://athens.indymedia.org/post/1604529/>

15/4 Εμπρηστική επίθεση στο δικηγορικό γραφείο της βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας Άννας Ευθυμίου - Θεσ/νίκη

Αναλαμβάνουμε την ευθύνη για την επίθεση με εκρηκτικό μηχανισμό χαμηλής ισχύος στο δικηγορικό γραφείο της βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας Άννας Ευθυμίου, στην οδό Ερμού στη Θεσσαλονίκη το απόγευμα της 15ης Απρίλη. Η επίθεση μας είναι μια δίκαιη απάντηση στην κρατική τρομοκρατία και τον γενικευμένο ολοκληρωτισμό του καθεστώτος έκτακτης ανάγκης που βιώνουμε το τελευταίο διάστημα. Είναι επίσης ένας επαναστατικός φόρος τιμής και μνήμης για τα 10 χρόνια από την εκτέλεση του μαχόμενου συντρόφου και μέλους του Επαναστατικού Αγώνα Λάμπρου Φούντα στην Δάφνη, κατά τη διάρκεια προπαρασκευαστικής ενέργειας της οργάνωσης(...)10 χρόνια μετά δίνουμε την ίδια υπόσχεση: θα οπλιστούμε, θα εκδικηθούμε, θα συνεχίσουμε.

Μέτωπο Ταξικής Αλληλεγγύης

Οργάνωση Αναρχική Δράση

<https://athens.indymedia.org/post/1604733/>

18/4 Για την επίθεση στο ΣΚΑΪ

[...] αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε τις «επισκέψεις» μας από το ανεπίσημο γραφείο τύπου της ΝΔ, τον τηλεοπτι-

κό σταθμό ΣΚΑΪ. Ένα κανάλι που είναι πάντα στην πρώτη γραμμή του ψεύδους και του πολέμου ενάντια στην κοινωνία. Ένα κανάλι συνδεδεμένο με οικογενειακούς δεσμούς (κυριολεκτικά) με την ΝΔ. Ένα κανάλι φυτώριο βουλευτών δεξιών κομμάτων. Ένα κανάλι που προσδοκούσε μια «σοβαρή» χρυσή αβγή και έβλεπε οπάδικές διαφορές στην δολοφονία του Παύλου Φύσσα. Ένα κανάλι που ήταν χρόνιος πολέμιος της δημόσιας υγείας και ζητούσε μέσω δημοσιογράφων (νυν βουλευτών) το γκρέμισμα των δημοσίων νοσοκομείων και την ιδιωτικοποίηση της Υγείας. Τα ξημερώματα του Σαββάτου 18/4 κάναμε την αρχή και επιτεθήκαμε με μολότοφ στο κτήριο του ΣΚΑΪ για να τους θυμίσουμε ότι όποια και να είναι η συγκυρία θα μας βρίσχετε απέναντι. ΠΙΣΩ ΡΟΥΦΙΑΝΟΙ , ΕΜΠΡΟΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ!

Υ.Γ. Κατά την διάρκεια της δράσης τηρήσαμε όλα τα μέτρα προστασίας, φορώντας μάσκες , γάντια και κρατώντας αποστάσεις ασφαλείας.

Αναρχικοί/ες Συντροφοί/ες

<https://athens.indymedia.org/post/1604544/>

23/4 1η δόση καταβολής δώρου Πάσχα στην εταιρία Ατρακτός Τεχνική Ο.Ε.--Θεσσαλονίκη

Την Πέμπτη 23/04 επισκεφθήκαμε τα γραφεία της εταιρίας Άτρακτος Τεχνική Ο.Ε. στην περιοχή της Παπάφη αφήνοντας μπάζα που μαζέψαμε από τα κτίσματα που ανέλαβε να κατεδαφίσει και κοσμώντας με σπρί την πρόσοψη των εγκαταστάσεων της. Αν η Άτρακτος και οποιαδήποτε άλλη συνεχίσουν να παρεμβαίνουν στον ζωτικό μας χώρο επιφυλάσσουμε κι άλλες τέτοιες επισκέψεις, με τα «δώρα» που αφήνουμε να πληθαίνουν κάθε φορά.

Σακούλες με κουκούλες

<https://athens.indymedia.org/post/1604836/>

30/4 Εμπρηστική επίθεση σε όχημα του διπλωματικού σώματος Τουρκίας - Θεσ/νίκη

Το φασιστικό τούρκικο κράτος έχει δολοφονήσει 2 απεργούς πείνας μέσα στον Απρίλη, την αγωνίστρια Helin Bolek (3 Απρίλη) και τον αγωνιστή Mustafa Kocak (24 Απρίλη), ενώ βασανίζει ακόμα μέχρι θανάτου τον απεργό Ibrahim Gokcek. Αναλαμβάνουμε την ευθύνη για τον εμπρησμό οχήματος που ανήκει στο διπλωματικό σώμα της Τουρκίας, σε πυλωτή της οδού Χάλκης στην Θεσσαλονίκη στις 30 Απρίλη. Στο όνομά σας ορκιζόμαστε, εκδίκηση και θάνατο στους λακέδες της εξουσίας!

Οργάνωση Αναρχική Δράση

<https://athens.indymedia.org/post/1604867/>

7/5 Μέρες εξαίρεσης, ευκαιρίες εξέγερσης - Θεσ/νίκη

Την Πέμπτη 7 Μαΐου προβήκαμε σε μαζική απαλλοτρίωση στο σούπερ μάρκετ Μασούτης της οδού Ολυμπιάδος στο κέντρο της Θεσσαλονίκης.

Τα μισά προϊόντα από αυτά που απαλλοτριώθηκαν αφέθηκαν στην λαϊκή αγορά του προφήτη Ηλία λίγα μέτρα πιο κάτω. Δεν διεκδικούμε σε καμία περίπτωση τον ρόλο του «σωτήρα» ή του Ρομπέν των δασών που επιτελεί κάποιο φιλανθρωπικό σκοπό , ούτε πιστεύουμε πως μερικά καλάθια σούπερ μάρκετ μπορούν να καλύψουν ένα απεριόριστο εύρος αναγκών. Πραγματοποιήσαμε αυτήν την δράση με το σκεπτικό της διάχυσης της πρακτικής της απαλλοτρίωσης, η οποία είναι εφικτή σε καθημερινό επίπεδο από τον καθένα και την καθεμία, ως ένας ακόμη τρόπος να δημιουργούνται πλήγματα στην αλυσίδα της παραγωγής με το να σπάει στο σημείο της κατανάλωσης.

Σύντροφοι/ισσες

<https://athens.indymedia.org/post/1605038/>

Μία συνέντευξη με εργαζόμενους στο Εθνικό Σύστημα Υγείας

Η «συνέντευξη» που ακολουθεί έγινε σε μορφή ερωτηματολογίου που δόθηκε σε 3 γιατρούς που εργάζονται στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ). Οι δύο εξ αυτών απαντούν από κοινού. Οι απαντήσεις μεταφέρονται ανώνυμα (ως Α και Β), ώστε να μην εκτεθούν οι ερωτηθείσες, καθώς δεν τους επιτρέπεται να μιλούν επώνυμα για το ΕΣΥ και τη λειτουργία του.

--

1) Πόσα χρόνια περίπου εργάζεσαι στο Ε.Σ.Υ.; Σε ποια θέση έχεις απασχοληθεί, διοικητικά και ως προς την ειδικότητα;

Α: Εργάζομαι στο ΕΣΥ από το 2008, έχοντας δουλέψει σαν αγροτικός στα ΚΥ Λέρου και ΚΥ Πλωμαρίου, ειδικευόμενος παιδίατρος στο νοσοκομείο Λευκάδας και στο νοσοκομείο Νίκαιας-Πειραιά, εξειδικευμένος νεογνολόγος στο νοσοκομείο Νίκαιας-Πειραιά, διορισμένος παιδίατρος στο νοσοκομείο Χανίων. Δεν έχω δουλέψει σε διοικητική θέση καθόλα αυτά τα χρόνια.

Β: Έναν χρόνο αγροτική ιατρός, έναν χρόνο ειδικότητα στο γενικό νοσοκομείο Χανίων (παιδιατρική).

2) Είναι αναμφισβήτητη η σταθερή και συνεχής υποτίμηση του συστήματος υγείας τα τελευταία χρόνια. Ποια είναι η γνώμη σου σε σχέση με αυτό, ποια μέτρα πιστεύεις πως επιτάχυναν αυτή τη διαδικασία, και ποιον σκοπό εξυπηρετεί;

Α: Η υποβάθμιση του ΕΣΥ σίγουρα θα μπορούσα να πω ότι ξεκινάει από την αρχή της οικονομικής κρίσης του 2010 με μειώσεις μισθών, περικοπές κονδυλίων για το ΕΣΥ, κενές θέσεις υγειονομικών, δυσανάλογες με τις ανάγκες προσλήψεις προσωπικού, συγχωνεύσεις νοσοκομείων, κλείσιμο νοσοκομείων-υγειονομικών δομών. Είναι μεγάλη κουβέντα συνολικά, ευθύνες μαραίνουν και τους εργαζόμενους ως προς τις κλαδικές τους διεκδικήσεις. Οι συνδικαλιστικοί αγώνες σταματούσαν ή αποδυναμώνονταν με την ικανοποίηση κυρίως οικονομικών ζητημάτων, ενώ εξίσου σημαντικά θέματα όπως η οργάνωση του ΕΣΥ και των παροχών του στον κόσμο δεν άλλαζαν ουσιαστικά. (Εξορθολογισμός δαπανών, πρωτοβάθμια περίθαλψη υγείας, στελέχωση με επαρκώς καταρτισμένο επαρκώς κ.α.).

Πιστεύω ότι η κατάσταση αυτή εξυπηρετεί την ιδιωτική πρωτοβουλία για την υγεία. Αρκετοί συνάδελφοι με εμπειρία έφυγαν είτε για ιδιωτικές δομές είτε για το εξωτερικό αναζητώντας καλύτερες συνθήκες. [Υπάρχουν] και συμφέροντα- πρόσωπα εντός του δημοσίου συστήματος που λειτουργούν προς όφελός τους.

Β: Υποτίμηση σε πολλά επίπεδα-ελλείψεις σε επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού, χώρων, υλικών, οργάνωσης.

Θέσεις ιατρονοσηλευτικού προσωπικού που αδειάζουν και δεν αναπληρώνονται γιατί δεν προκηρύσσονται ξανά (γερασμένο ΕΣΥ), αντ' αυτού επικουρικές συμβάσεις (συνήθως 2ετείς) που δημιουργούν συνέχεια «μπαλώματα». Διαχωρισμός τμημάτων του νοσοκομείου σε «σημαντικά και λιγότερο σημαντικά», που οδηγεί σε αποδυνάμωση των λιγότερο σημαντικών (π.χ. μικροβιολογικό), με τελικό αποτέλεσμα την παρακμή της συνολικής λειτουργίας του νοσοκομείου. Κλείσιμο κλινικών-μετατροπή νοσοκομείων και σε κέντρα υγείας. Υποβάθμιση των παροχών των πρωτοβάθμιων δομών υγείας (δηλαδή κέντρα υγείας, τομν, ΙΚΑ), σε τέτοιο βαθμό που είναι ουσιαστικά ανύπαρκτα, με αποτέλεσμα τη συσσώρευση όλων των τύπων περιστατικών (επείγοντα ή μη) στο ΤΕΠ του δευτεροβάθμιου ή τριτοβάθμιου νοσοκομείου.

Κακές συνθήκες εργασίας σε όλα τα επίπεδα: Χώροι που διαλύονται και δεν συντηρούνται, έλλειψη χώρων ανάπαυσης προσωπικού, απαγόρευση καπνίσματος σε όλον τον περιβάλλοντα χώρο του νοσοκομείου, κακής ποιότητας φαγητό έως μη παροχή σίτισης. Επικρατεί το αίσθημα ότι θες να φύγεις τρέχοντας, η επιλογή να μείνεις να δουλέψεις-να κάνεις ειδικότητα στο ΕΣΥ φαντάζει αυτοκαταστροφική, πολλοί επιλέγουν να φύγουν στο εξωτερικό. Έτσι πλέον μένουν κενές ειδικότητες υποχρεωτικές για τη λειτουργία του νοσοκομείου (π.χ. αναισθησιολόγοι). Σκοπός φαίνεται να είναι η υποτίμηση σε τέτοιο βαθμό ώστε η ιδιωτικοποίηση να παρουσιαστεί ως η μόνη διέξοδος.

3) Είναι η πρώτη φορά που το ΕΣΥ απειλείται ή φτάνει κοντά στα όρια του; Συμβαίνει αυτό και σε άλλες περιπτώσεις ή τακτικά ανά τα χρόνια; Αν ναι, τότε και τι θεωρείς ότι ευθύνεται;

Α: Νομίζω ότι τα τελευταία χρόνια συνολικά απειλείται η δομή του και η προσφορά του, απλά λόγω της επιδημίας ή της επερχόμενης φάνηκαν ελλείψεις και ανεπάρκειες.

4) Σε τηλεδιάσκεψή τους με τον πρωθυπουργό, οι προϊστάμενοι των ΜΕΘ από τα μεγάλα νοσοκομεία της Ελλάδας συνέκλιναν στο ότι η κατάσταση της εντατικής θεραπείας είναι αρκετά κακή, και πως ένα από τα ζητούμενα αυτής της ιστορίας είναι το να μείνει μια θετική παρακαταθήκη τόσο στις ΜΕΘ όσο και στο ΕΣΥ. Ποια είναι η εικόνα σου για τις ΜΕΘ, την κατάσταση, τη στελέχωση και τη λειτουργικότητά τους μέχρι και την «κρίση» του κορωνοϊού;

Νοσοκομείο Ευαγγελισμός, 7 Απρίλη, η αστυνομία διώχεται από τους γιατρούς, που είχαν συμβολική κινητοποίηση για την υποβάθμιση του ΕΣΥ, ζητώντας ατομικά μέσα προστασίας για όλο το υγειονομικό προσωπικό

Α: Όσον αφορά τις ΜΕΘ και αυτό που ακούγεται για κλειστές θέσεις ΜΕΘ ανά την Ελλάδα είναι αλήθεια, και οφείλεται στην έλλειψη προσωπικού, είτε γιατρών είτε νοσηλευτών. Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές για αναλογία κλινών-εργαζομένων που τις διαχειρίζονται, οι οποίες δεν καλύπτονται. Σε κάποια νοσοκομεία κυρίως νομαρχιακά, υπάρχει ο εξοπλισμός, ο χώρος, σχετικές προδιαγραφές, αλλά τα τμήματα δεν έχουν προσωπικό και παραμένουν κλειστά ή υπολειτουργούν. Είμαστε μια χώρα με μικρό αριθμό κλινών ΜΕΘ ανά πληθυσμό, σίγουρα από τα μικρότερα της Ευρώπης. Αλλά ακόμα και αν τώρα προσλαμβάνονταν γιατροί-νοσηλευτές για να τις στελεχώσουν, χρειάζεται χρόνος μέχρι αυτό να λειτουργήσει αποδοτικά (εκπαίδευση νοσηλευτικού προσωπικού στις ιδιαίτερες συνθήκες των τμημάτων εντατικής θεραπείας). Στη ΜΕΘ Χανίων δημιουργήθηκε ειδικό τμήμα (6 κρεβάτια νομίζω) που θα εξυπηρετούσε εντατική θεραπεία νοσούντων από κορωνοϊό, εξοπλισμένο από όσο γνωρίζω, που θα καλυπτόταν από το υπάρχον προσωπικό που ήδη είναι περιορισμένο. Επίσης δρομολογείται πρόσληψη ενός καινούργιου γιατρού, είχε ξεκινήσει προ κορωνοϊού, και δεν νομίζω να επιταχύνθηκαν οι διαδικασίες λόγω πανδημίας. Προσλήφθηκε νοσηλευτικό προσωπικό ως επικουρικό (δηλαδή σύμβαση 3ετίας ή χρόνου) που αν τα κρούσματα ήταν περισσότερα θα ήθελε χρόνο για να αποδώσει. Για την Ελλάδα και το ΕΣΥ εν μέσω κορωνοϊού έχω πληροφόρηση από συναδέλφους ή από ΜΜΕ όπως και εσείς.

Β: ΜΕΘ: Πολύ εξειδικευμένα τμήματα (εξ' ορισμού νοσηλεύουν ασθενείς σε πολύ κρίσιμη, σοβαρή απειλητική για τη ζωή κατάσταση). Οργάνωση: 1 ιατρός ανά 3 κλίνες και 4 νοσηλευτές ανά κλίνη. Υπάρχουν κρεβάτια αλλά δεν υπάρχει ανάλογο προσωπικό να στελεχωθούν. Για να γίνεις ΜΕΘίστας απαιτείται 2ετής εξειδίκευση (μετά την ειδικότητα) και μόνο από συγκεκριμένες ειδικότητες. Επί κορωνοϊού προτάθηκε σε γιατρούς οποιασδήποτε ειδικότητας να πάνε να δούνε πώς δουλεύουν οι αναπνευστήρες (πολύ εξειδικευμένη γνώση), λες και πρόκειται για γνώση τύπου youtube tutorial, προκειμένου να στελεχώσουν τελικά τις «κορωνοΜΕΘ».

Μέχρι τον κορωνοϊό δεν έχουμε πολλή εικόνα γιατί είναι πολύ κλειστά τμήματα. Και με τον κορωνοϊό θα χειρότερεψε γιατί είναι υποχρεωμένοι να κάνουν ξεχωριστές ΜΕΘ για Covid 19 από τις τυπικές ΜΕΘ, λόγω μετάδοσης, οπότε μειώνονται έτσι κι αλλιώς τα κρεβάτια για τα υπόλοιπα περιστατικά.

5) Από ότι καταλαβαίνουμε η προσέλευση ασθενών για άλλους λόγους έχει μειωθεί πάρα πολύ αυτό τον καιρό και τα πάντα έχουν μπει στον πάγο. Ισχύει; Αν ναι τι εκτιμάς ότι θα προκύψει μετά από αυτό, ποιοι τελικά καλούνται να το αντιμετωπίσουν και πώς;

Α: Η προσέλευση κόσμου στο νοσοκομείο έχει όντως περιοριστεί καθώς αναστάλθηκε η λειτουργία των τακτικών ιατρικών-χειρουργικών. Αρά ναι, έως ένα βαθμό έχουν μπει υπηρεσίες στον πάγο. Στο δικό μου τμήμα (μονάδα ενδίαμησης νοσηλείας νεογνών) συνεχίζουμε και την τακτική λειτουργία σε μεγάλο βαθμό. Αυτό πρέπει να ισχύει και σε κάποια άλλα τμήματα αλλά δεν έχω προσωπική εικόνα. Φαντάζεστε, πιστεύω, ότι οι εργαζόμενοι στο ΕΣΥ, και κυρίως οι ασθενείς, καλούνται να πληρώσουν το τίμημα αυτής της αναστολής των τακτικών λειτουργιών των νοσοκομείων. Οι πρώτοι με αυξημένο φόρτο εργασίας, και οι ασθενείς λόγω ταλαιπωρίας ή περιορισμένης ιατρικής φροντίδας-αντιμετώπισης.

Β: Ισχύει. Έχουν κλείσει όλα τα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων (τραγικό) που έτσι κι αλλιώς υπολειτουργούσαν (προφανώς χρειάζεται προσωπικό που το έχεις τεντώσει έτσι κι αλλιώς με τα τμήματα των επείγοντων ή της κλινικής). Ο κόσμος έτσι κι αλλιώς φοβάται να έρθει στο νοσοκομείο (χώρος μετάδοσης). Θάνατοι από καρκίνους που δεν έγιναν προληπτικές εξετάσεις (τεστ ΠΑΠ, κολοноσκοπήσεις, γαστροσκοπήσεις). Τακτικά

χειρουργεία που αναβλήθηκαν για ασθενείς που είναι έτσι κι αλλιώς σε τεράστιες λίστες αναμονής. Υποεκτίμηση συμπτωμάτων από τον πάσχοντα, λόγω φόβου κορωνοϊού (π.χ. εμφράγματα), και ως εκ τούτου σημαντική καθυστέρηση αναζήτησης βοήθειας. Τραγική υποτίμηση της ψυχικής υγείας (που έτσι κι αλλιώς είναι τελείως υποτιμημένος κλάδος) αφού τα ελάχιστα δημόσια κέντρα που έχει ο κόσμος πρόσβαση σε δωρεάν ψυχιατρική περίθαλψη κλείσανε (αντικαταστάθηκαν από τηλεφωνικές γραμμές) ειδικά σε μία περίοδο που η τρομοκρατία και το άγχος κυριαρχούν. Στα Χανιά πήρανε προσωπικό από την ψυχιατρική για να τοβάλουν σε πόστα σε σχέση με τον Covid 19. Σε εμάς δεν γίνονται εμβολιασμοί και παρακολούθηση της πορείας ανάπτυξης των βρεφών (ένα πεδίο παιδιατρικής που στο νοσοκομείο έχουν πρόσβαση μόνο οι ανασφάλιστοι). Σαν αποτέλεσμα, αυτού του τύπου τα περιστατικά προωθούνται αναγκαστικά σε ιδιώτη παιδίατρο, αφού οι υπόλοιπες δημόσιες δομές του νομού, είτε λόγω πληρότητας, είτε λόγω απόσπασης των παιδίατρων στο νοσοκομείο (λόγω έλλειψης προσωπικού και πριν τον κορωνοϊό) δεν είναι προσβάσιμες. Παράδειγμα από εμάς, βρέφος 35 ημερών που ήρθε απισχνασμένο, σε βαθμό που απειλήθηκε η ζωή του, κάτι το οποίο τελικά οφειλόταν σε σιτιστικά προβλήματα-έλλειψη γνώσης των νεαρών γονιών. Αυτό θα μπορούσε να έχει αποφευχθεί αν το βρέφος είχε την τακτική παιδιατρική παρακολούθηση που είναι απαραίτητη (και υποχρεωτική) σε αυτή την ηλικία. Γενικά, δεν υπήρξε καμία λογική σχετικά με το τι πρέπει να γίνει και τι θα είναι πραγματικά αποτελεσματικό (π.χ. στα Χανιά κλείνανε ολόκληρους ορόφους από κλινικές -χειρουργική-ορθοπαιδική- για να τις κάνουν κλινικές Covid 19). Οι ειδικότητες πρώτης γραμμής είναι αυτές που θα πρέπει να τα μπαλώσουνε.

6) Θα ήθελες να μας πεις κάποια λόγια για τις συνθήκες εργασίας σου στον συγκεκριμένο τομέα τόσο τώρα, όσο και πριν τον κορωνοϊό; Πώς διαμορφώνονται τα ωράρια, τι συμβαίνει με τις εφημερίες, έχετε επαρκή μέσα;

Α: Στον δικό μου χώρο όπως είπα και παραπάνω δεν άλλαξε κάτι όσον αφορά τον αριθμό των περιστατικών σε σχέση με πέρσι. Διαχειριστήκαμε λίγα ύποπτα κρούσματα σε νεογνότητα που τελικά δεν διαγνώστηκαν με COVID-19. Μεγάλο πρόβλημα υπάρχει στον αριθμό μαιών-νοσηλευτών του τμήματος, ενώ εμείς οι γιατροί είμαστε αρκετοί για τα δεδομένα του όγκου των περιστατικών που διαχειριζόμαστε, ειδικά σε σχέση με άλλα νοσοκομεία μεγαλύτερα και μικρότερα. Ο αριθμός των συνεχόμενων βάρδιών του νοσηλευτικού προσωπικού είναι το κυριότερο πρόβλημα. Εξοπλισμό για τη διαχείριση υπόπτων περιστατικών είχαμε, αλλά όχι επαρκή σε αριθμό και κάποιες φορές ποιοτικά ακατάλληλο· συνολικά το τμήμα είναι επαρκώς εξοπλισμένο ανεξάρτητα της επιδημίας.

Β: Πολύ κακές συνθήκες εργασίας.

Οι εφημερίες:

Πάνω από 7 εφημερίες τον μήνα (εφημερία σημαίνει τουλάχιστον 24 ώρες ανά βάρδια, έως 36 ώρες συνεχόμενης εργασίας). Το πλαφόν του ειδικευόμενου ορίζεται στις 5 καθημερινές και 2 αργίες (ένα Σάββατο και μια Κυριακή ή τυπική αργία) ανά μήνα, ενώ αυτό που συμβαίνει συνήθως ειδικά στα νοσοκομεία της περιφέρειας, είναι 9 εφημερίες τον μήνα, δηλαδή τουλάχιστον 2 εφημερίες την εβδομάδα, με αποτέλεσμα να ξεπερνιέται το εβδομαδιαίο όριο εργασίας κατά πολύ.

Περιγραφή εφημερίας:

24 ώρες τουλάχιστον συνεχόμενη εργασία που σε συνθήκες γρίπης-επειγόντων (π.χ. χειμώνα με ιώσεις) μπορεί να σημαίνει κυριολεκτικά 24 ώρες συνεχόμενη εργασία χωρίς να έχεις περιθώριο για διάλειμμα για λίγα λεπτά ανάπαυσης, φαγητό ή τουαλέτα. Η εξαντλητική εργασία ρίχνει πολύ την ποιότητα προφανώς, ενώ είναι και επικίνδυνη. Αυτό θα έχει επίπτωση και στον ασθενή αφού στην καλύτερη μπορεί να ξεπετάξεις ή να υπερθεραπεύσεις ένα απλό πρόβλημα (γιατί υπάρχει και πάντα ο φόβος της ιατρικής ευθύνης). Ο μεγάλος όγκος των περιστατικών που μπορεί να συσσωρευούνται κατά καιρούς στα ΤΕΠ, λίγο αντιστοιχεί σε αυτά που χρειάζονται ιατρική παρέμβαση και πόσο μάλλον νοσηλεία. Στον λίγο χρόνο που διαθέτουμε όμως ανά ασθενή δεν προλαβαίνεις-έχεις το κουράγιο να επικοινωνήσεις ουσιαστικά με τον άλλο για να εξηγήσεις πώς μπορεί ο καθένας να μάθει να αντιλαμβάνεται-διαχειρίζεται το σώμα-υγεία του, και δεν χρειάζεται να έρχεται στο νοσοκομείο για έναν πυρετό. Σε αυτήν την κατάσταση συμβάλλει και η παντελής ανεπάρκεια της πρωτοβάθμιας περίθαλψης, που ουσιαστικά προωθεί στο νοσοκομείο περιστατικά που θα μπορούσαν να είχαν αντιμετωπιστεί εκεί. Επομένως, αυτό που καταλήγει να βγαίνει προς τα έξω στον κόσμο-ασθενή είναι νεύρα, ένταση, συχνά στον χώρο εργασίας και μεταξύ των συναδέλφων και ανεπάρκεια-ανικανότητα. Αυτή η εξάντληση έχει και επίπτωση στην υγεία μας, ενώ συχνά μπορεί να χρειαστεί να εφημερεύεις άρρωστος, γιατί δεν υπάρχει κάποιος να σε αντικαταστήσει. Ο κόσμος δεν έχει καμία ιδέα για το τι κάνεις εσύ εκεί, πόσες ώρες δουλεύεις, ίσως δεν τον ενδιαφέρει. Σίγουρα υπάρχει πρόβλημα επικοινωνίας κοινωνίας και ιατρονοσηλευτικού προσωπικού, ενώ τείνει να επικρατεί στις συνειδήσεις του κόσμου η εικόνα που παρουσιάζεται από τα μίντια, ενός ΕΣΥ που αν-επαρκεί και απογοητεύει. Το ωρομίσθιο της εφημερίας είναι περίπου 3 ευρώ την ώρα, ενώ σε πολλές περιπτώσεις οι έξτρα εφημερίες που ξεπερνάνε το πλαφόν των εφτά, μπορεί να μην πληρώνονται.

Το ρεπό:

Μετά από κάθε 24ωρο εργασίας δικαιούσαι 24ωρη ανάπαυση, κάτι που κατά κανόνα δεν συμβαίνει. Ενώ θα φάνταζε λογικό να είναι υποχρεωτικό να πάρεις ρεπό μετά από τόσες ώρες εργασίας (ο κίνδυνος ιατρικού λάθους κορυφώνεται προφανώς μετά από τόσες ώρες συνεχόμενης εργασίας), έχει καταλήξει να εντυπώνεται στις συνειδήσεις των περισσότερων εργαζομένων του κλάδου σαν μια πολυτέλεια, αφού λόγω των ελλείψεων των τμημάτων καλείσαι «ηρωικά» να καλύψεις ανεπάρκειες, ενώ σε πολλές περιπτώσεις αρνούνται να τα δώσουν και οι ίδιοι οι διευθυντές (γιατροί) των τμημάτων. Γενικά υπάρχει το αίσθημα αυτοθυσίας-υποχρέωσης από εμάς ότι όλες τις ανεπάρκειες και τις ελλείψεις του δημόσιου συστήματος υγείας οφείλουμε να τις καλύψουμε εμείς οι ειδικευόμενοι, ένα αίσθημα που «οφείλεις» να το έχεις αν θες να λέγεσαι λειτουργός υγείας. Στο όνομα αυτού εμείς δεν μπορούμε να απαιτούμε συνθήκες εργασίας, γιατί με έναν τρόπο δεν νοούμεστε ως εργαζόμενοι.

Υλικά μέσα:

Μέσα δεν υπάρχουν, από το πιο απλό του ότι δεν έχουμε ένα ηλεκτρονικό πιεσόμετρο στα επείγοντα (ό,τι ακριβότερο υλικό υπάρχει είναι από δωρεές), μέχρι το ότι τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί και η ποιότητα μαζί με την ποσότητα, π.χ. οι φλεβοκαθετήρες είναι πολύ κακής ποιότητας (τρύπιοι, δύσχρηστοι). Εξάντληση και ανεπάρκεια υλικών-μέσων δημιουργούν έναν απαγορευτικό χώρο εργασίας.

7) Στο τώρα τι συμβαίνει γενικά με τις άδειες; Όσον αφορά άτομα που ανήκουν τα ίδια ή έχουν στο στενό οικογενειακό κύκλο άτομα από ευπαθείς ομάδες, δίνονται άδειες ειδικού σκοπού;

Α: Δεν μπορούμε να πάρουμε άδειες επειδή βρισκόμαστε υπό επίταξη. Απουσιάζουμε τις ημέρες που έχουμε ρεπό (μετά από 24ώρη εφημερία). Αυτό για τους γιατρούς, οι νοσηλεύτριες δεν παίρνουν άδεια αλλά δικαιούνται ρεπό μετά από νυχτερινή βάρδια και τα παίρνουν αλλά όχι όσα δικαιούνται σε αριθμό. Άδεια ειδικού σκοπού δεν πήρε κάποιος από το τμήμα. Δεν έχουμε κάποιον που να έπασχε από χρόνιο νόσημα ή να είναι σε ευπαθή ομάδα, άδειες ειδικού σκοπού θα έπαιρναν ως μητέρες άλλα δεν πήραν...

Β: Οι άδειες έχουν ανακληθεί, το οποίο είναι τραγικό γιατί δεν υπάρχουν κρούσματα, ενώ έτσι κι αλλιώς (και εκτός Covid 19) είναι πολύ δύσκολο να πάρεις την άδειά σου λόγω των ελλείψεων. Γενικά έχουν δοθεί άδειες ειδικού σκοπού, αλλά ας πούμε για το προσωπικό που είχε συμπτώματα Covid 19, αρχικά δεν υπήρχε καν η οδηγία να γίνεται τεστ, και η καραντίνα για εμάς μετά από επαφή με επιβεβαιωμένα κρούσματα είναι μόνο 7 μέρες αντί για 14, γιατί μάλλον αν είσαι υγειονομικός δεν μεταδίδεις.

8) Γνωρίζεις τι συμβαίνει με τα κρούσματα σε στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών; Αυτό που έχουμε δει ως τώρα είναι να «ανακαλύπτονται» πλαγίως μετά από άλλο λόγο επίσκεψης σε νοσοκομείο (π.χ. έχουμε δυο τουλάχιστον παραδείγματα εγκύων.) Υπό αυτές τις συνθήκες κράτησης, ποια η πρόσβαση των μεταναστών στην υγεία;

Α: Δεν έχω προσωπική εικόνα, ότι διαβάζω σε ΜΜΕ για την κατάσταση στα κέντρα κράτησης. Φαντάζομαι στα κλειστά κέντρα κράτησης γίνεται όπως στα σωφρονιστικά ιδρύματα, σε εξετάζει υγειονομικό προσωπικό και αναλόγως σε παραπέμπει ή όχι σε νοσοκομείο. Πέρα από τις συνθήκες διαβίωσης σε αυτά τα κέντρα που ευνοούν την μετάδοση του κορωνοϊού και άλλων μολυσματικών παθήσεων, οι άνθρωποι αυτοί στερούνται την ιατρική φροντίδα για χρόνιες καταστάσεις και είναι το πρόβλημα που θα γιγαντωθεί τις ημέρες αυτές (αναστολή τακτικών ιατρείων).

Β: Μια εικόνα είναι προφανώς της άνησης διαχείρισης (στην φυλακή-κέντρα κράτησης δεν μεταδίδεται, στο super market ναί). Γενικά διάφορα περιστατικά, ειδικά στη Λέσβο με περιφρόνηση μεταναστών (δεν μπαίνει το ΕΚΑΒ στα κέντρα κράτησης: περιστατικό με 16χρονο που τον κοιτούσαν οι ΕΚΑΒίτες να πεθαίνει).

9) Υπάρχει κάτι άλλο που θα ήθελες να προσθέσεις; Κάτι που θεωρείς πως θα είχε ενδιαφέρον για κάποιο άτομο που δεν έχει εικόνα από το σύστημα υγείας και τον τρόπο λειτουργίας του, και βιώνει τη συνθήκη της υγειονομικής κρίσης απ' έξω.

Α: Θα έλεγα ότι η κατάσταση στο δημόσια σύστημα υγείας δεν αποτελεί εξαίρεση από αυτό που συμβαίνει και στους άλλους τομείς της δημόσιας ζωής. Αρκετά προβλήματα με το ανθρώπινο δυναμικό και τη δράση του, τις διεκδικήσεις του, τη μόρφωσή του, τη θέση του στην κοινωνία, είμαι προσωπικά απογοητευμένος σε αυτό το επίπεδο. Σίγουρα πρέπει να αλλάξουν οι σκέψεις και οι πολιτικές, αλλά αυτό το επίπεδο στην περίοδο του κορωνοϊού θα έλεγα ότι αισθάνθηκα, αλλά και από άλλους συναδέλφους κατάλαβα ότι νιώσαμε απροστάτευτοι και πιο ευάλωτοι στον νέο ιό. Αν η κατάσταση ήταν χειρότερη δεν ξέρω πώς θα ήταν τα πράγματα, αλλά είμαι σχετικά απαισιόδοξος.

Εργατικά Νέα

Είναι εμφανές πως βιώνουμε μια περίοδο κρίσης, κλείσιμο καταστημάτων, έκτακτα μέτρα, διοίκηση με Πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, απαγορεύσεις κυκλοφορίας, υποχώρηση της αγοράς είναι μερικά από εκείνα που διαμορφώνουν το πολεμικό σκηνικό των ημερών. Άλλωστε και οι εξαγγελίες των νέων μας διοικήτων για πόλεμο μιλούν. Υπάρχει όμως ένας πόλεμος που μένει ανοιχτός (όσο και αν προσπαθούν να τον καλύψουν) και αυτός είναι ο ταξικός. Είναι σαφές σε μας πως το πλαίσιο του ταξικού πολέμου είναι και εκείνο στο οποίο λαμβάνει χώρα η αυτή η κρίση. Με βάση αυτό η κρίση είναι μια καλή ευκαιρία να εντατικοποιηθεί η υποβάθμιση των εργασιακών δικαιωμάτων και να οργιάσει η αυθαιρεσία των αφεντικών. Σίγουρα όποιος έχει την επίγνωση της εκμετάλλευσης της εργασίας στη γλώσσα του, μπορεί να το επιβεβαιώσει. Ας εξετάσουμε όμως πώς εκφράστηκε και μορφοποιήθηκε η εργασιακή ασυδοσία μέσα σε αυτή την κρίση, μέσω μιας γρήγορης ανασκόπησης σε χαρακτηριστικά γεγονότα της περιόδου της κρίσης που βιώνουμε.

Ο κλάδος των ταχυμεταφορών είναι ένας από τους κλάδους που παρέμειναν ανοιχτοί μέσα στην κρίση, και παρά την «ηρωοποίηση» των εργαζομένων από τα μμε, στην αφάνεια του χώρου εργασίας είχαμε αρκετές δυσκολίες.

28.03 Μέτρα προστασίας ζητούν οι εργαζόμενοι της ΕΛΤΑ Courier. Με απειλές για απόλυση απαντά η εργοδοσία, ενώ ανάλογες καταγγελίες υπήρξαν και για τη Γενική Ταχυδρομική.

31.03 Καταγγελία για τις συνθήκες εργασίας στην ACS, με εντατικοποίηση, μηδενικά μέτρα προστασίας (το κατόστημα στη Λάρισα αναγκάστηκε να κλείσει λόγω κρουσμάτων του Covid-19), και προφανώς καμία αύξηση στους μισθούς, σε μία συνθήκη που τα κέρδη της εταιρείας έχουν αυξηθεί κατακόρυφα.

Teleperformance

Η εταιρία Teleperformance, εταιρεία παροχής υπηρεσιών τηλεφωνικής υποστήριξης που απασχολεί πάνω από 8.500 υπαλλήλους, μας απασχόλησε και εμάς αυτό τον καιρό με τις «καινοτόμες» ιδέες και πρακτικές της, εξηγμένες από κάποιο οργουελικό όνειρο (βέβαια τέτοια όνειρα δεν είδαν μόνο αυτοί αυτό τον καιρό).

Ενδεικτικά στις 18.03, και παρά τις οδηγίες για ασφαλείς αποστάσεις, εξακολουθεί να αναγκάζει τους εργαζόμενους της να δουλεύουν στον χώρο εργασίας, όπου τα γραφεία απέχουν 30-40 εκατοστά μεταξύ τους, χωρίς παροχή μέσων ατομικής προστασίας. Μάλιστα σε ερώτημα των εργαζομένων τι θα κάνουν αν εμφανίσει κάποιος συμπτώματα, η εταιρεία απάντησε ότι θα χωρίσουν τους εργαζόμενους σε δύο κτήρια (οι υγιείς στο ένα και οι ασθενείς στο άλλο) για να συνεχίσουν να εργάζονται όλοι. Σημειώνεται ότι πολλοί εκ των εργαζομένων είναι μετανάστες, και πέρα των οικονομικών επιπτώσεων φοβούνται ότι θα απολέσουν την άδεια παραμονής τους, εάν χάσουν τη δουλειά τους.

Και σε συνέχεια του παραπάνω η εταιρία επέβαλε εργοδοτική επιτήρηση και στο σπίτι. Η εταιρεία, αφού αναγκάστηκε να αναστείλει τη λειτουργία των γραφείων της, έστειλε στους υπαλλήλους τον απαραίτητο εξοπλισμό, καθώς και κάμερες για να τους καταγράφουν κατά την εργασία τους.

www.efsyn.gr/ellada/koinonia/241565_tilergasia-mekathysterisi-mi-tirisi-karantinas-kai-webcam-sta-spitia

Καταληκτικά σε όλα αυτά, και για να διαφυλάξει της υπόληψή της, η εν λόγω εταιρεία στηρίζει έμπρακτα το έργο του ΕΟΔΥ, προσφέροντας υπηρεσίες τηλεφωνικής υπο-

στήριξης εθελοντικά. Βέβαια, κανείς δεν ρώτησε τους εργαζόμενους, που τελικά εκείνοι είναι που θα επιβαρυνθούν με τον έξτρα εθελοντισμό. Όπως φαίνεται, η εταιρεία-φάρος είναι πραγματικά μια πρωτοποριακή εταιρία που θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη και την ενίσχυση του νεοφιλελεύθερου εγχειρήματος στην χώρα μας, με όσα σημαίνουν όλα αυτά για την τάξη μας.

athens.indymedia.org/post/1604672/

MME

Μετά από το «πλήγμα» που δεχτήκαν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης της χώρα λόγω κορωνοϊού, μέσω της ανάληψης της καμπάνιας «μένουμε σπίτι», ύψους 11 εκατομμυρίων, οι τηλεοπτικοί σταθμοί δέχονται ένα ακόμα χτύπημα με την Π.Ν.Π στις 30.3, που περιλαμβάνει τη μετατόπιση των δόσεων για τις άδειές τους για το 2021.

ireporterworld.com/?p=1428

<https://www.iefimerida.gr/politiki/syriza-aparadekti-apofasigia-doseis-adeion-kanalion>

Παράλληλα το εργασιακό καθεστώς μέσα στα κανάλια δεν είναι και ιδανικό. Ενδεικτικά στις 15.4 είχαμε νέα στάση εργασίας των τεχνικών στον Alpha, παρά τις προσπάθειες της διοίκησης να αντιμετωπίσει τον αγώνα με απειλές και απεργοσπαστικούς μηχανισμούς, όπως αναφέρει η ΕΤΙΤΑ. Η εργοδοσία απαγόρευσε την είσοδο στις εγκαταστάσεις του σταθμού, σε όσους εργαζόμενους συμμετείχαν στη στάση, εμποδίζοντάς τους να συνεχίσουν την εργασία τους μετά το πέρας της στάσης, όπως καταγγέλλει η ΠΟΣΠΕΡΤ.

Ακόμα στις 18/04 η Ένωση Τεχνικών Ιδιωτικής Τηλεόρασης Αττικής καταγγέλλει πως μετά το εργοδοτικό όργιο αυθαιρεσίας και εκβιασμών στον ALPHA, την καταβολή του μισού δώρου σε ALPHA, STAR, ήρθε και η σειρά του Τ/Σ OPEN, όπου ανακοινώθηκε επίσης στους εργαζόμενους ότι θα λάβουν το μισό δώρο του Πάσχα, διότι η επιχείρηση έχει μπει στους ΚΑΔ.

Προφανώς οι τηλεοπτικοί σταθμοί αναγνωρίζουν τη βοήθεια του κράτους, και το ανταποδίδουν, όμως υπάρχουν μερικοί εργαζόμενοι που δεν κάθονται στα αυγά τους. Η Παρέμβαση Εργαζομένων στην ΕΡΤ3 καταγγέλλει για επιβολή ενός ιδιότυπου καθεστώτος λογοκρισίας, όπου τόσο οι ιδιωτικοί τηλεοπτικοί σταθμοί, όσο και η ΕΡΤ, παρουσιάζουν μόνο ό,τι συμφωνεί με την ατζέντα της κυβέρνησης, και κάθε διαφορετική φωνή φιμώνεται ή περιθωριοποιείται.

pospertgr.blogspot.com/2020/04/3_21.html?m=0&fbclid=IwAR1MLVX1GtY7k4a5xtQSc10WSYbpndo2RAtmM_LNPNpZYNUutlPBu_HXZUw

Εν τω μεταξύ οι απολύσεις δίνουν και παίρνουν

18.03 Η Ομοσπονδία Συνδικάτων και Μεταφορών Ελλάδος (ΟΣΜΕ) κάνει λόγο για εκτεταμένη ασυδοσία στα ΚΤΕΛ, με απολύσεις εργαζομένων χωρίς αποζημίωση, τον καταναγκασμό τους να δηλώσουν οικειοθελώς την παραίτησή τους, άδειες άνευ αποδοχών, επιβολή εκ περιτροπής εργασίας, πιέσεις, απειλές, εκβιασμούς και κάθε λογής αυθαιρεσίες.

23.03 Το Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών καταγγέλλει τον όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ για «μαζικές “τηλε-απολύσεις” εργαζομένων, απληρωσιές, επίθεση στα εργατικά δικαιώματα και ανύπαρκτα μέτρα κατά του κορωνοϊού στα εργοτάξια».

25.03 Στην απόλυση εκατοντάδων εργαζομένων και μάλιστα με την αποστολή ενός τηλεφωνικού μηνύματος προχωράει η εταιρεία εξυπηρέτησης εδάφους «Swissport» στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος», φορτώνοντας στους

εργαζόμενους τη ζημιά από τη μείωση της επιβατικής κίνησης, εξαιτίας των μέτρων για τον κορωνοϊό.

Παράλληλα στην Aegean, στον «αέρα» βρίσκονται 3.000 εργαζόμενοι της. Η εταιρεία τους ανακοίνωσε ότι, αφού καταβληθεί ο μισθός του Μαρτίου, θα αναστείλει τις συμβάσεις εργασίας τους μέχρι το τέλος Απριλίου. Με βάση την Π.Ν.Π, η Aegean (με κέρδη μετά τους φόρους 68.000.000€ για το 2018) δεν είναι υποχρεωμένη, μετά το πέρας ενός επιπλέον μήνα, να κρατήσει τους ίδιους εργαζόμενους με τις ίδιες εργασιακές σχέσεις.

30.03 Ναυτεργατικά σωματεία καταγγέλλουν περισσότερες από 70 απολύσεις στον χώρο της ακτοπλοΐας, μειώσεις μισθών, καθώς και την απουσία μέτρων για την υγεία στην επισκευαστική ζώνη Περάματος.

7.4 Σε 15 απολύσεις προχωράει η Beat εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού. Ο CEO της «Google της Ελλάδας», Νίκος Δρανδάκης, ανακοίνωσε σήμερα σε προγραμματισμένο meeting με όλο το προσωπικό, την απόλυση 15 εργαζομένων στην Ελλάδα και μερικών ακόμα στην Λατινική Αμερική, την εκ περιτροπής εργασία για “non-critical” ρόλους, καθώς και «εθελοντικές» μειώσεις αποδοχών για όλους.

13.04 Το Συνδικάτο Εργατοϋπαλλήλων Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής Ν. Αττικής καταγγέλλει κύμα απολύσεων σε Ελλάδα, αλλά και εξωτερικό από τον όμιλο Viva.

15.04 Νέα στάση εργασίας -διώρη αυτή την φορά- από τους εργαζόμενους του λιμανιού Θεσσαλονίκης, που διεκδικούν την ανάκληση της αναστολής συμβάσεων για 50 συναδέλφους τους.

Νέα είδη εργασίας ή αλλιώς: μείωση του χρόνου απασχόλησης, διαθεσιμότητα, εκ περιτροπής εργασία και υποχρεωτικές άδειες.

Μέσω ΠΙΝΠ στις 25.03 δίνεται πλέον η δυνατότητα μείωσης του χρόνου απασχόλησης και του μισθού κατά 50% με μόνο ένα μήνα προστασίας από την απόλυση. Φυσικά, η κίνηση αυτή ωφελεί τους εργοδότες και γονατίζει τους εργαζόμενους, που θα πρέπει να τα βγάλουν πέρα με μισό μισθό (ο οποίος ήδη ήταν συρρικνωμένος, αδυνατώντας να καλύψει τις σύγχρονες ανάγκες ζωής).

Από ό,τι φαίνεται ούτε τις άδειές μας δεν δικαιούμαστε να πάρουμε όποτε θέλουμε, ή αλλιώς: Η υποχρεωτική άδεια ως μόνιμο καθεστώς. Στις 14.03 το σωματείο εργαζομένων στα Public καταγγέλλει την υποχρεωτική αφαίρεση μίας ημέρας άδειας από το σύνολό των νόμιμων αδειών των εργαζομένων στα καταστήματα Public που στεγάζονται εντός εμπορικών κέντρων, όταν βγήκε οδηγία να κλείσουν λόγω κορωνοϊού.

bookworker.wordpress.com/2020/03/14/katw-ta-xeria-apo-tin-etisia-adeia-mas-swmateio-public/

16.03 Ακόμα, σε ανακοίνωσή της η εταιρεία Leroy Merlin δηλώνει ότι τα καταστήματά της -πλην των κεντρικών γραφείων και ορισμένων λειτουργιών για το ηλεκτρονικό κατάστημα- αναστέλλουν τη λειτουργία τους, και οι εργαζόμενοι σε αυτά υποχρεούνται επί του παρόντος να κάνουν χρήση της κανονικής τους άδειας, ενώ σε όσους εργάζονται στα κεντρικά δίνεται η δυνατότητα για τηλεργασία.

14.4 Η «Χαλυβουργία Ελλάδος» στον Βόλο αναστέλλει τη λειτουργία της, λόγω έλλειψης πρώτων υλών και μείωσης των παραγγελιών, με τους εργαζόμενους να τίθενται σε διαθεσιμότητα για τουλάχιστον έναν μήνα.

15.04 Το Συνδικάτο Εργατοϋπαλλήλων Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής Ν. Αττικής καταγγέλλει την εργοδοσία της Singular Logic για επιβολή εκ περιτροπής εργασίας και αναβολή του δώρου του Πάσχα.

Για να μην «κάθονται» αλλάζουν τις συμβάσεις τους 23.03 Η διοίκηση του δήμου Θεσσαλονίκης καλεί εν μέσω πανδημίας 250 καθαριστές/τριες σε Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμάτων, να τροποποιήσουν τις συμβάσεις τους ώστε να παρέχουν την εργασία τους σε άλλα δημοτικά κτήρια, καθώς πολλοί από αυτούς ήταν σχολικοί καθαριστές.

Ατυχήματα

Δυστυχώς πέρα από τον πολυδιαφημισμένο κίνδυνο της ζωής μας από τον κορωνοϊό, κανείς δεν μιλά για τους κινδύνους στον χώρο εργασίας: μερικοί από μας πεθαίνουν στην δουλειά.

30.3 Εργατικό ατύχημα στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, σε εργοτάξιο στο οποίο γινόντουσαν κανονικά εργασίες. Βάση σκαλωσιάς έπεσε πάνω σε εργαζόμενο άνδρα, με αποτέλεσμα τον τραυματισμό του. **30.3** Νέο εργατικό «ατύχημα» σε Δήμο. Τη Δευτέρα 30 Μάρτη στη Νέα Ιωνία, εργάτης καθαριότητας χτύπησε σοβαρά στον αγκώνα (όπου χειρουργήθηκε) και στα πλευρά, μετά από πτώση του από το σκαλί του απορριματοφόρου στο οδόστρωμα. Θα χρειαστεί αρκετό διάστημα για να επανέλθει στην εργασία του.

31.3 Μετανάστης οικοδόμος έπεσε στο κενό από τον 4^ο όροφο εν ώρα εργασίας, σε έργο που είχε αναλάβει η εταιρεία «ΤΟΜΗ» του ομίλου «ΕΛΛΑΚΤΩΡ» στην περι-

οχή του πανεπιστημίου Πατρών, και το οποίο συνεχιζόταν κανονικά, παρά την καμπάνια «Μένουμε σπίτι». Μεταφέρθηκε σε κρίσιμη κατάσταση στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο στο Ρίο, ενώ το Σωματείο Οικοδόμων Πάτρας κατήγγειλε την παντελή απουσία μέτρων ασφαλείας στο σημείο του ατυχήματος.

2.4 Εργάτης έχασε τη μάχη με τη ζωή σε νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης, έχοντας κολλήσει κορωνοϊό από το εργασιακό του περιβάλλον, σε εργοστάσιο που παρέμενε ανοιχτό στη Σίνδο.

Δεν τους κόβεται η όρεξη με τίποτα

Και ένα καλό για το κλείσιμο. Οι εργαζόμενοι μετά από απόλυσή τους, όπως υποδεικνύουν οι συμπεριφορές των αφεντικών, δεν έχουν δικαίωμα ούτε στην κρατική επιδότηση, στην οποία από ό,τι φαίνεται, τα αφεντικά θέλουν να βάλουν και εκεί χέρι. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με καταγγελίες, επιχειρηματίες στην Πάτρα ζήτησαν από τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες να τους δώσουν 100€ για να τους δηλώσουν στο ΕΡΓΑΝΗ και να μπορέσουν έτσι να πάρουν το επίδομα των 800€.

Ακόμα, η Ομοσπονδία Εργατοϋπαλλήλων Κλωστοϋφαντουργίας Ιματισμού-Δέρματος Ελλάδος καταγγέλλει ότι εργοδότες επιχειρούν να αποσπάσουν μέρος ή και ολόκληρο το ποσό των 800€ που έχει δοθεί σε πληττόμενους εργαζόμενους του κλάδου. Γίνεται αναφορά και σε εργοδότη που ζητούσε ακόμα και τις κάρτες με το PIN των εργαζό-

μενων, προκειμένου να τους δώσει τον απαραίτητο κωδικό για είσπραξη της ενίσχυσης. Πραγματικά αριστοτεχνικό...

Οι αντιδράσεις πιάνουν τόπο!

Την 1.4 γίνεται ονομαστική καταγγελία της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Ελλάδας για τα ιδιωτικά σχολεία και εκπαιδευτήρια που προχώρησαν σε παράνομη αναστολή συμβάσεων εκπαιδευτικών, παρότι συνεχίζουν να εισπράττουν κανονικά δίδακτρα. Ορισμένα σχολεία ανααιρούν αυτή τους την απόφαση.

Στις 13.04 έγινε παρέμβαση στο Κέντρο Διανομής Αθηνών των ΕΛΤΑ Courier από τη Συνέλευση Βάσης Εργαζομένων Οδηγών Δικύκλου (Σ.Β.Ε.Ο.Δ), ενάντια στην εκδικητική απόλυση ταχυμεταφορέα. (<https://sveod.gr/?p=2078>)

Στις 21.4, μετά τις πολυάριθμες αντιδράσεις σωματείων, υπογράφεται Κοινή Υπουργική Απόφαση σύμφωνα με την οποία διευρύνεται η στήριξη σε εργαζόμενους ειδικών κατηγοριών, οι οποίοι πλήττονται σημαντικά λόγω των συνεπειών της πανδημίας.

Ακόμα, την ίδια μέρα λαμβάνει χώρα 48ωρη απεργία στο σύνολο των εγκαταστάσεων της ΛΑΡΚΟ, όπου ανακοινώθηκε στους εργαζόμενους ότι, στα πλαίσια των συνολικότερων περικοπών, θα καταργηθούν τα δώρα Πάσχα-Χριστουγέννων και τα επιδόματα, θα γίνει ποσοστιαία μείωση μισθών και οι αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης θα ενταχθούν στη λίστα πιστωτών.

Ανακοινώσεις

Η ΔΕΗ έκοψε το ρεύμα στο αυτοδιαχειριζόμενο εργοστάσιο της BIOME

Οι βρικόλακες της εξουσίας που δρουν στο σκοτάδι, βρήκαν τη στιγμή να κόψουν το ρεύμα, στις 6:30 το πρωί. Είχαν έτοιμο το γερανό στημένο και με υποστήριξη από 2 κλούβες ΜΑΤ, που αυτό σημαίνει πολιτική εντολή, λειτούργησαν σαν τις μετακατοχικές κυβερνήσεις, που εκτελούσαν τους αγωνιστές στο σκοτάδι για να μην αντιδράσει ο κόσμος. Καταγγέλλουμε παράλληλα και τους “συναδέλφους” της ΔΕΗ που συνέργησαν σαν εκτελεστές στο ίδιο έργο.

Απαιτούμε την ΑΜΕΣΗ επανασύνδεση του ρεύματος.

Κι όλα αυτά ενώ είμαστε σε διαδικασίες με το Υπουργείο Εργασίας για τη πλήρη νομιμοποίηση της Σ.Ε.ΒΙΟ.ΜΕ. Κι ενώ γνωρίζουν ότι παράγουμε προϊόντα ατομικής και οικιακής υγιεινής, τα οποία είναι πρώτης ανάγκης για την κοινωνία.

Εργαζόμενες/οι στη Σ.Ε.ΒΙΟ.ΜΕ

ΣΕΠΕ Χανίων: με τους εργαζόμενους ή με τους διευθυντάδες

Καμία εντύπωση δεν μας έκανε η δημοσιοποίηση περιστατικού, όπου διεύθυνση σχολείου πιέζει εκπαιδευτικό να εφαρμόσει την από απόσταση εκπαίδευση, σύμφωνα με τις οδηγίες του υπουργείου. Μια διαδικασία προαιρετικού χαρακτήρα, κατά τις εγκυκλίους. Για την οποία διαδικασία βέβαια, δεν υπάρχει καν νομοθετικό πλαίσιο που να χρήζει διευκρίνισης από εγκυκλίους. Σίγουρα υπάρχουν πολλές τέτοιες ιστορίες αυθαιρεσίας. Ένα μεγάλο Μπράβο στην ΣΥΝΑΔΕΛΦΙΣΣΑ που βγήκε και τα είπε. Για την προσπάθεια του υπουργείου να δημιουργήσει εντυπώσεις και success stories μετατροπής -εν μία νυκτί- της φυσικής τάξης σε ψηφιακή, έχουν βγάλει τα συμπεράσματά τους τα παιδιά, οι κηδεμόνες και οι εκπαιδευτικοί, είτε συμμετείχαν είτε όχι στην διαδικασία. Χωρίς υλικά δεν χτίζεις σπίτια. Καμία έκπληξη κι εδώ. Αυτό που μας άφησε άφωνες/ους (για λίγο βέβαια γιατί όλα έχουν την εξήγησή τους) είναι ο εργοδοτικός λόγος που έβγαλε το σωματείο, στο οποίο καλά έκανε και απευθύνθηκε η ΣΥΝΑΔΕΛΦΙΣΣΑ. Όχι μόνο δεν την στήριξε

και δεν απαίτησε να αποσύρει η διεύθυνση του σχολείου το έγγραφο με το οποίο καλεί την ΣΥΝΑΔΕΛΦΙΣΣΑ σε απολογία, ενώ την απειλεί με συνέπειες για άρνηση εκτέλεσης καθήκοντος, αλλά της κουνά και το δάχτυλο γιατί δεν έβαλε πλάτη στην δύσκολη αυτή συγκυρία, όπως καθολικά, ισχυρίζονται στο έγγραφό τους, το έκαναν οι εκπαιδευτικοί της χώρας με φιλότιμο, ευθύνη, αγάπη προς τους μαθητές και άλλα τέτοια ηθικοπλαστικά. Μετά από τέτοιον κόλαφο από το σωματείο-γραφείο τύπου της διοίκησης- ποιος ανάξιος εκπαιδευτικός που δεν αγαπά τους μαθητές του και δεν ξενυχτά στις πλατφόρμες ή δεν υπακούει τον κάθε προϊστάμενο - αξιολογητή θα τολμήσει να απευθυνθεί στο σωματείο για στήριξη; Ούτε λόγος δεν έγινε στο έγγραφο-απάντηση του σωματείου και για την παρέμβαση της συντονίστριας εκπαιδευτικού έργου. Όσο για την ισοτιμία μεταξύ εκπαιδευτικού και διευθυντή... αλήθεια τώρα; Έρχεται σε εσάς ένας εκπαιδευτικός να καταγγείλει εργοδοτική αυθαιρεσία, γιατί τέτοια είναι όταν ο προϊστάμενος καταχράται την θέση του, και τηρείτε ίσες αποστάσεις; Μέλος ισότιμο του σωματείου είναι ένας τέτοιος αξιολογητής-διευθυντής-προϊστάμενος; Το μεγάλο μας ζήτημα όμως είπαμε, δεν είναι η κακοδιοίκηση, και έχουν ευθύνη και οι σύλλογοι διδασκόντων/ουσών αν την επιτρέπουν και την δικαιολογούν, αλλά ότι ο ρόλος ενός σωματείου είναι να προασπίζει τα συμφέροντα των εκπαιδευτικών, να στηρίζει απέναντι στις αυθαιρεσίες της διοίκησης και όχι να κάνει τον καλοθελητή του υπουργείου και της διοίκησης. Πέρα από τα μικροκομματικά συμφέροντα που κρύβονται πίσω από τον συνδικαλιστικό μανδύα, σημασία έχει ότι χάνεται η εμπιστοσύνη στο σωματείο. Αλλά ίσως αυτό δεν είναι και τόσο κακό αν καταλάβουμε ότι άλλο είναι ένα σωματείο από και προς τον/ην εργαζόμενο/η και άλλο ο εργοδοτικός κυβερνητικός συνδικαλισμός. Και αυτό ισχύει σε όλους τους εργασιακούς χώρους.

ΕΣΕ Εκπαιδευτικών και Εργαζομένων
στην Εκπαίδευση Ρεθύμνου

Ανακοίνωση ΟΕΝΓΕ

Η Ε.Γ της ΟΕΝΓΕ χαιρετίζει τη μαζική συμμετοχή των συναδέλφων, σήμερα παγκόσμια ημέρα υγείας, που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της ΟΕΝΓΕ και έδωσαν το «πα-

ρών» στις κινητοποιήσεις στα νοσοκομεία και στα Κ.Υ από άκρη σε άκρη της χώρας, διεκδικώντας μέτρα προστασίας για την υγεία του λαού.

Χαιρετίζουμε τα εκατοντάδες σωματεία, φορείς και συλλογικότητες που έσπασαν το φράγμα της σιωπής και ένωσαν τη φωνή τους μαζί μας. Μας δίνουν κουράγιο να συνεχίσουμε το έργο μας, αυτή την ώρα που δοκιμάζεται ο λαός μας.

Κρατάμε ζωντανούς στη μνήμη μας τους συναδέλφους μας σε όλο τον κόσμο που έφυγαν από τη ζωή, δίνοντας μάχη για τη ζωή των ασθενών.

Θλιβερή παραφωνία ελάχιστοι δημοσιογράφοι, καλοπληρωμένα παπαγαλάκια του συστήματος, που παθαίνουν αλλεργικό σοκ σε οποιοδήποτε αγωνιστικό σκίρτημα. Που δεν χάνουν ευκαιρία να χύσουν το δηλητήριο τους, να συκοφαντήσουν και να ρίξουν λάσπη σε βάρος όσων ορθώνουν το ανάστημά τους.

Είναι οι ίδιοι που το προηγούμενο διάστημα λοιδορούσαν τους αγώνες μας για την ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας, που το 2013 καλούσαν τον τότε Υπουργό Υγείας να μας απολύσει. Τους αφήνουμε στην κρίση του Ελληνικού λαού.

Καταγγέλλουμε την παρέμβαση της αστυνομίας στον Ευαγγελισμό και σε άλλα νοσοκομεία της χώρας. Έστειλαν την αστυνομία για να κάνει μαθήματα για την τήρηση των κανόνων υγιεινής σε γιατρούς και νοσηλευτές. Μάλιστα φαίνεται οι δυνάμεις ΔΙΑΣ έχουν ανοσία απέναντι στον κορωνοϊό και για αυτό δεν τηρούσαν καμία απόσταση μεταξύ τους ούτε άλλο μέτρο προφύλαξης. Αν δεν ήταν τόσο σοβαρά τα πράγματα, θα ήταν για γέλια. Κόπτονται για την υγεία μας αυτοί που μας αφήνουν χωρίς κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας. Αυτοί που μας αναγκάζουν να δουλεύουμε ακόμα και άρρωστοι.

Καταγγέλλουμε την κυβέρνηση της ΝΔ η οποία για δεύτερη φορά μέσα σε τρεις μήνες έστειλε αστυνομικές δυνάμεις για να καταστείλουν τις κινητοποιήσεις μας.

Δεν τα κατάφεραν να μας φιμώσουν. Τα καλυμμένα στόματα έχουν φωνή. Και σήμερα αυτή η φωνή ακούστηκε δυνατά.

Νέα Πατριαρχικής πραγματικότητας

Ατακτα κορίτσια.

Ο μητροπολίτης Μεσογαίας Νικόλαος, αναφερόμενος στο κλείσιμο των ναών κατά την καραντίνα δήλωσε πως η εκκλησία δεν είναι κοριτσάκι που όταν είναι άτακτο, του τραβάμε τα μαλλιά και το χαστουκίζουμε. Για τη θρησκεία τους δηλαδή αποτελεί κανονικότητα να αντιμετωπίζονται με βία τα κορίτσια και οι γυναίκες που δεν κάθονται καλά και δεν υπακούουν. Η αναπαραγωγή και η νομιμοποίηση της κουλτούρας βιασμού και της έμφυλης βίας από την πλευρά της εκκλησίας δεν είναι ζητήματα πρωτόγνωρα. Θυμόμαστε χαρακτηριστικά τις δηλώσεις του Αμβρόσιου για τους ομοφυλόφιλους “Αν είχα όπλο και με άφηνε ο νόμος θα το χρησιμοποιούσα να ξεμπερδεύουμε”. Μιλάμε για τον ίδιο άνθρωπο που δήλωνε ότι ο κορωνοϊός είναι η λύση για το μεταναστευτικό και ότι η θεία κοινωνία φάρμακο για τον ιό.

Εσείς φταίτε.

Στο ίδιο κλίμα, για το ζήτημα της έξαρσης της ενδοοικογενειακής βίας κατά την καραντίνα, η κυβέρνηση της Μαλαισίας βρήκε τη λύση. Καλεί τις συζύγους να μην γκρινιάζουν στους συζύγους, κι έτσι να συμβάλλουν στην κοινή εθνική προσπάθεια καταπολέμησης του ιού. Η δήλωση του Κυ-

μπαρόπουλου “Θύτης και θύμα πρέπει να εργαστούν πάνω στην αποφυγή βίας” μας δείχνει ότι η πατριαρχία σύνορα δεν έχει. Δεν κάθεσαι καλά; Ξύλο. Δεν συνεργάζεσαι για να μη σε δειρώ; Πάλι ξύλο. Τι πιο λογικό; Ας συνεργαζόσουν.

Ο προστάτης «Ελληνική Αστυνομία».

Κατά τη διάρκεια της απαγόρευσης κυκλοφορίας, γυναίκα κατέφυγε μαζί με τα παιδιά της και μάρτυρες σε Αστυνομικό Τμήμα, προκειμένου να καταγγείλει περιστατικό ενδοοικογενειακής βίας, σύμφωνα με το Κέντρο Γυναικών Μελετών και Ερευνών, «Διοτίμα». Οι αστυνομικοί όμως εκεί αρνήθηκαν να παραλάβουν τη μήνυση για το δράστη, επικαλούμενοι τον κορωνοϊό και συνοδεύοντας αυτήν τη δικαιολογία με τα συνήθη επιχειρήματα που αποθαρρύνουν τα θύματα να προχωρήσουν σε καταγγελίες σε τέτοιες υποθέσεις.

Espresso και Δημοκρατία.

Παρέμβαση με πανό, τρικάκια και φωνάζοντας συνθήματα πραγματοποίησε η φεμινιστική ομάδα “Καμία Ανοχή” στο Παγκράτι. Πιο συγκεκριμένα αναφέρουν στην ανακοίνωσή τους: “Πρωτοσέλιδα ντροπή – Οι μάγισσες σας ψάχνουν! Οι εφημερίδες Espresso και Δημοκρατία που ανήκουν στον ίδιο όμιλο μιντιακής αηδίας, σεξισμού και ρατσισμού, την Πέμπτη 23 Απρίλη κυκλοφόρησαν με δύο εμετικά πρωτοσέλιδα που στοχοποιούσαν χυδαία τις προσφύγισες στο Κρανίδι για ενδεχόμενη μετάδοση του ιού στους «Ελληνες λεβέντες» που τις εκμεταλλεύονταν σεξουαλικά. Για τους

πελάτες κιχ. Γιατί αυτοί είναι οι στυλοβάτες του τοξικού τρίπτυχου της πατρίδας, της θρησκείας και της οικογένειας. Καμία ανησυχία για την υγεία των γυναικών, καμία διερώτηση αν μπορεί να έχουν παγιδευτεί σε κυκλώματα τράφικινγκ. Μόνο ξερό κυνήγι μαγισσών. Με αντίστοιχο τρόπο η εφημερίδα Espresso στο ίδιο πρωτοσέλιδο παρουσίαζε έναν Έλληνα νταβατζή και βασανιστή που αιχμαλώτισε Γερμανίδα επισκέπτρια ως «Δον Ζουάν» και την επιζώσα τράφικινγκ ως «σκλάβα του σεξ», παραπλανώντας και συσκοτίζοντας ένα έγκλημα έμφυλης κυριαρχίας. Δεν είναι η πρώτη φορά που τα μίντια αντιστρέφουν τους ρόλους, ενοχοποιώντας τα θύματα και εξιλεώνοντας τους κακοποιητές, για να τους κρατήσουν προστατευμένους από κάθε κοινωνική και ποινική ευθύνη. Το έκαναν το 2012 με τη διαπόμπευση των οροθετικών γυναικών, το κάνουν σε κάθε βιασμό και γυναικοκτονία... Αλλά εμείς κάθε φορά θυμώνουμε παραπάνω. Την επόμενη φορά, όμως, θα είμαστε περισσότερες. Όσοι ονειρεύονται την περιστολή των πολιτικών ελευθεριών και τη μετατροπή της πραγματικότητας σε μια συνθήκη υπακοής και βουβής κατανάλωσης του μισογυνισμού και του ρατσισμού, ας το ξεχάσουν. Έχουμε πολλούς ανοιχτούς λογαριασμούς με τα καθάρματα αυτού του κόσμου και δε μπαίνουν σε αναστολή. Τους λύνουμε κάθε μέρα με φεμινιστικούς αγώνες, για εμάς, για τις αδερφές μας. Είμαστε δίπλα τόσο σε αυτές που είναι σεξεργάτριες και αγωνίζονται για τα δικαιώματά τους, όσο και σε αυτές που έχουν εξαναγκαστεί σε επιβιωτικό σεξ ή είναι επιζώσες τράφικινγκ και παλεύουν για τον απεγκλωβισμό τους. Να μη τις ξαναπιάσετε στο στόμα σας”.

■ Η έμφυλη διάσταση της πανδημίας

«Μένουμε σπίτι, Μένουμε ασφαλείς»

Κι ύστερα ανακαλύψαμε ότι το σπίτι δεν ήταν ασφαλές για όλες. Μέσα στο διάστημα της καραντίνας, οι καταγγελίες στη γραμμή 15900 για την έμφυλη βία αυξήθηκαν σημαντικά, ενώ αντίστοιχα σε διεθνή κλίμακα τα ποσοστά έμφυλης βίας εκτινάχθηκαν. Οι γυναίκες κλείστηκαν σπίτι μαζί με τους κακοποιητές τους, και ο συγχρωτισμός αυτός φάνηκε να επιτείνει το πρόβλημα. Σύμφωνα με την κυρίαρχη αφήγηση, που εκφράστηκε και από την κρατική φωνή, δια στόματος Τσιόδρα, η συνεχής τριβή και ο εγκλεισμός στην καραντίνα προκαλούν εκνευρισμό και προστριβές, με αποτέλεσμα οι άνδρες εν δυνάμει να ξεσπούν στις συντρόφους τους, κάτι που θα μπορούσε να προληφθεί αν κανείς έβγαине καμιά βόλτα για να ξεδώσει. Αυτή η αφήγηση κρύβει – εκτός από τον έμφυλο χαρακτήρα αυτού του είδους βίας – τη συνυποδήλωση ότι ο περιορισμός στον οικιακό χώρο –και άρα την ιδιωτική σφαίρα– είναι ιδιαίτερα καταπιεστικός για τους άνδρες, καθώς το προνομιακό/φυσικό τους πεδίο είναι η δημόσια σφαίρα. Εν αντιθέσει, το φυσικό πεδίο των γυναικών θεωρείται η ιδιωτική σφαίρα, κι έτσι όχι μόνο δεν γίνεται να καταπιέζονται από τον περιορισμό εντός του σπιτιού, αλλά και οφείλουν –όπως έσπευσαν να υπενθυμίσουν πολλάκις διάφορα άρθρα– να αξιοποιήσουν τον χρόνο της καραντίνας: να γίνουν δημιουργικές, να ασχοληθούν με το νοικοκυριό τους, να μάθουν να μαγειρεύουν καινούργιες συνταγές, να ψυχαγωγήσουν τα παιδιά τους και ταυτόχρονα να παραμείνουν κομψές και όμορφες. Με το κλείσιμο των σχολείων έμεινε άρρητο κι ευκόλως εννοούμενο το ποιες θα αναλάβουν την απασχόληση και την επίβλεψη των παιδιών 24 ώρες το εικοσιτετράωρο στο σπίτι, ακόμα και σε μονογονεϊκές οικογένειες, ακόμα και με τη συνεχή υποχρέωση να εργάζονται από το σπίτι. Εξίσου άρρητο και αόριστο είναι το σε ποιες απευθύνονται οι συμβουλές και οι λεπτομερείς οδηγίες (ακόμα και για το κάθε πότε αλλάζονται τα κλινοσκεπάσματα) για την περίθαλψη ασθενή με covid-19 στο σπίτι, που βρίσκονται στη σελίδα του ΕΟΔΥ και σε διάφορα σάιτ.

Κάπου εδώ, λοιπόν, θα πρέπει να τεθούν τα εξής ερωτήματα: Ποιες έμεναν σπίτι και πριν την καραντίνα, και κατά πόσο ήταν ασφαλείς;

Ο περιορισμός των γυναικών στην ιδιωτική σφαίρα και στο σπίτι εξασφάλιζε –κι εξασφαλίζει– την κοινωνική αναπαραγωγή, παρέχοντας όλα τα απαιτούμενα για την αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης «ανέξοδα»· ένα νοικοκυριό, γεύματα, καθαρά και ζεστά κρεβάτια για τα μέλη της οικογένειας, συναισθηματική και υλική φροντίδα για τον σύζυγο και όλα τα μέλη της οικογένειας, και φυσικά τη βιολογική αναπαραγωγή. Οι γυναίκες πειθαρχήθηκαν σκληρά προκειμένου να μένουν μαντρωμένες στα σπίτια, ερχόμενες αντιμέτωπες με διαπομπεύσεις, στερήσεις, εξαθλίωση και ποικίλους κινδύνους, απειλές και βία στην περίπτωση που τολμούσαν να βγουν εκεί έξω. Από τη μία η υποτιμημένη

γυναικεία εργασία στο σπίτι φυσικοποιήθηκε και κανονικοποιήθηκε, έγινε η υποτιθέμενη «γυναικεία φύση» που ταυτίζεται με τη φροντίδα για τους οικείους, το νοικοκυριό, την οικογένεια, την κατανόηση, την υπομονή, τη στοργή και τη μητρότητα. Από την άλλη, η πειθάρχηση των γυναικών από την πατριαρχία εξακολούθησε, κι εξακολουθεί, στις κρατικές πολιτικές που ρυθμίζουν τα γυναικεία σώματα, στις πράξεις των κακοποιητικών συζύγων και συντρόφων που «ξεσπούν τα νεύρα τους» ή «διαπράττουν εγκλήματα πάθους», καθώς και στην κουλτούρα του βιασμού. Η πατριαρχία και ο μισογυνισμός καθιστούν τόσο την ιδιωτική, όσο και τη δημόσια σφαίρα εν δυνάμει μη ασφαλείς για τις γυναίκες, δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο αναστολές και περιφράξεις γύρω από τον έμφυλο ρόλο τους στο σπίτι, διαιωνίζοντας τις έμφυλες διακρίσεις και διαχωρισμούς.

Κρίση και κοινωνική αναπαραγωγή

Η βιοπολιτική διαχείριση της πανδημίας από διάφορα κράτη περιλαμβάνει την υποθέτηση της καραντίνας και των περιοριστικών μέτρων, χωρίς την παροχή μέριμνας και πρόνοιας για τον πληθυσμό που επιβαρύνεται από το lock down – δηλαδή τα χαμηλότερα και τα υποτιμημένα κοινωνικά στρώματα – και μειώνοντας την όποια πρόσβαση σε πρωτοβάθμια φροντίδα και περίθαλψη. Αυτή η συρρίκνωση της όποιας μορφής «κοινωνικού κράτους» και πόρων, σε συνδυασμό με την υποτίμηση της εργασίας συνολικά και τη γενικότερη νεοφιλελεύθερη διαχείριση της οικονομικής ύφεσης προκαλούν κρίση στην κοινωνική αναπαραγωγή, η οποία με βάση τις προγνώσεις μέλλει να οξυνθεί. Για την κυριαρχία, η λύση σε αυτό το πρόβλημα εναποτίθεται στην οικογένεια, επιφορτίζοντας τις γυναίκες με τη φροντίδα των ασθενών και όσων μελών χρήζουν βοήθειας, επιβάλλοντας ακόμα μεγαλύτερο φορτίο ευθυνών σε σχέση με πριν. Παραδοσιακός θεσμός της πατριαρχίας, η οικογένεια έχει λειτουργήσει σαν όχημα για την κοινωνική αναπαραγωγή και τη φροντίδα, τόσο σε άλλες ιστορικές περιόδους, όσο και κατά την προηγούμενη περίοδο οικονομικής ύφεσης. Και πώς αλλιώς μπορεί να συντελεστεί κάτι τέτοιο παρά μέσα από την πειθάρχηση των γυναικών, τη βίαιη υποτίμηση και την επίθεση στα δικαιώματά τους;

✍/ Shoshana

- για την αύξηση της έμφυλης βίας: bit.ly/3btKABt και bit.ly/2Ww3pva
- δηλώσεις Τσιόδρα: bit.ly/3dVDYZR
- συμβουλές στην καραντίνα: bit.ly/2WVBpA0 και bit.ly/2yXAUgF και bit.ly/3dKsFDo
- οδηγίες για φροντίδα στο σπίτι: bit.ly/2LlAZva και bit.ly/2Wup32x
- κρίση και κοινωνική αναπαραγωγή: bit.ly/2T4XlIE και bit.ly/2T7ory2 και bit.ly/2WWGJTA
- κρίση και ελληνική οικογένεια: bit.ly/3bzxSVQ

Φλόγες εξέγερσης από τις φυλακές

Κάτω από την ανθρωπιά των ποινών, βρίσκεται μια πειθαρχική επένδυση των σωμάτων.

~Μισέλ Φουκώ

Η φυλακή ως οικοδόμημα έχει τις ρίζες της ίσως στα μπουντρούμια του μεσαίωνα, ως μηχανισμός όμως πλήρους ελέγχου και πειθαρχικής δομείται σταδιακά από τον αιώνα του διαφωτισμού, βρίσκοντας συνεχώς πατήματα στον γοργά αναπτυσσόμενο κλάδο της τεχνολογίας, μέχρι και τις μέρες μας. Απότοκο οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων, αλλά και της αποξένωσης που αυτές συνεπάγονται στον ψυχισμό του ατόμου, στεγάζει σώματα, με σκοπό δήθεν τον σωφρονισμό τους που στην πράξη μεταφράζεται σε στέρηση της ελευθερίας, απαξίωση της αξιοπρέπειας, άθλιες συνθήκες διαβίωσης και υποτίμηση της ζωής των κρατουμένων σαν ζωή δεύτερης κατηγορίας.

Με τη συνθήκη της πανδημίας η έννοια του εγκλεισμού αναπροσδιορίζεται. Οι κρατούμενοι δεν έχουν πρόσβαση σε αυτονόητα αγαθά, όπως είναι η διασφάλιση υγειονομικών συνθηκών στους χώρους όπου κρατούνται, η επαφή με τους κοντινούς τους μέσω επισκεπτηρίων τα οποία καταργήθηκαν ώστε να αποφευχθεί διασπορά του ιού (οι φυλακές όμως και οι διοικητικοί υπάλληλοι εισέρχονται κανονικά μεταφέροντας δυνητικά τον ιό), η ενημέρωση για τους τρόπους και τον βαθμό εξάπλωσης του ιού, καθώς και η πρόνοια και περίθαλψη των ατόμων με (χρόνιο ή και όχι) πρόβλημα υγείας. Έγκλειστοι σε «σωφρονιστικά» καταστήματα στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες κατέθεσαν μια σειρά αιτημάτων, τα οποία όμως, κατά κύριο λόγο δεν εισακούστηκαν, πυροδοτώντας μια σειρά αντιδράσεων, οι οποίες –σε ό,τι αφορά την Ελλάδα– κορυφώθηκαν με τον θάνατο της Αζίζελ Ντενίρογλου, τις απόπειρες αυτοκτονίας στα κρατητήρια της «Διεύθυνσης Αλλοδαπών» στην Πέτρου Ράλλη, και τις εκδικητικές μεταγωγές συντρόφων που «τόλμησαν» να προβάλουν μορφές οργανωμένης αντίστασης ενάντια στην εγκληματική και δολοφονική πολιτική του κράτους.

Με κύρια αιτήματά τους την αποσυμφόρηση των φυλακών και τη λήψη μέτρων για στοιχειώδεις μορφές απολύμανσης και υγειονομικής προστασίας από τον covid-19, οι κρατούμενοι και οι κρατούμενες διεκδικούν το αυτονόητο: μια πιο ανθρώπινη μεταχείριση. Κατά κύριο λόγο, τα αιτήματα αφορούν την αποσυμφόρηση των «σωφρονιστικών» καταστημάτων με αποφυλάκιση ή περιορισμό κατ'οίκον όσων εκτίουν ποινές μικρότερες των 5 ετών, όσων έχουν εκτίσει το μεγαλύτερο μέρος της ποινής τους, των ηλικιωμένων, των μητέρων με ανήλικα παιδιά έως 8 ετών, και όσων πάσχουν από χρόνιο νόσημα, τη χορήγηση αδειών σε υπαλλήλους που παρουσιάζουν συμπτώματα ίωσης όπως ισχύει και για τον υπόλοιπο πληθυσμό, την απολύμανση των φυλακών και τη χορήγηση αντισηπτικών και μασκών, καθώς και την κατά περίπτωση δημιουργία ξεχωριστών δομών όπου θα μπορούν να ενταχθούν όσοι ενδεχομένως νοσήσουν.

Η μη –ή η μερική– ικανοποίηση των αιτημάτων αυτών, σε συνδυασμό με τους θανάτους που συνέβησαν στις εγχώριες φυλακές από κρατική αμέλεια –ή μήπως πρόθεση;– το τελευταίο διάστημα, καθώς και την αποκάλυψη κρατικής αδιαφορίας οδήγησαν στην πολύμορφη αντίδραση των κρατουμένων. Κείμενα, αποχή από το συσσίτιο, άρνηση

στη εργασία, άρνηση καταμέτρησης, άρνηση μεσημεριανής κατάκλισης, κελιά ανοιχτά, κάψιμο ρούχων και στρωμάτων, συνθήματα, θόρυβος είναι μερικά μόνο από τα μέσα που οι κρατούμενες και οι κρατούμενοι επέλεξαν για να εκδηλώσουν την αντίδρασή τους. ΕΚΑΜ, ΜΑΤ, ξυλοδαρμοί, ψευδείς κρατικές διαβεβαιώσεις για αποσυμφόρηση των φυλακών, ψαχτήρια σε κελιά, πειθαρχικές ποινές, κλείσιμο προαυλίων, εκδικητικές απαγωγές/μεταγωγές συντρόφων σε άλλες φυλακές, μερικά μόνο από τα μέσα με τα οποία εκδηλώθηκε η βίαιη κρατική καταστολή.

Έξω από τις φυλακές, ο covid-19 έδωσε άλλοθι στο κράτος για εντατικοποίηση του ελέγχου και της καταστολής, τόσο κατά τη διάρκεια της καραντίνας, όσο και επί του παρόντος, στον απόηχο αυτής. Με ελέγχους, πλέον, της αστυνομίας σε λεωφορεία, με τη στοχοποίηση ευπαθών ή ευάλωτων ομάδων (μετανάστες, άστεγοι, ρομά), με τον βίαιο εκδιωγμό ατόμων από τις πλατείες, με την έντονη αστυνομική παρουσία σε χώρους όπου συναντιόμαστε και ζυμωνόμαστε πολιτικά (πολυτεχνείο, εξάρχεια και αλλού), γίνεται μια προσπάθεια εκφοβισμού, πειθαρχικής και ελέγχου των πολιτικών υποκειμένων. Οι φυλακές δε θα μπορούσαν, παρ' όλα αυτά, να αποτελέσουν εξαίρεση, όπου οι κρατούμενες και οι κρατούμενοι βίωσαν την επικίνδυνη αμέλεια και την άγρια καταστολή του κράτους. «Το πανοπτικό μοντέλο [των φυλακών] προορίζεται να διαδοθεί στο κοινωνικό σώμα, χωρίς να καταργείται ή να χάνει οποιαδήποτε ιδιότητά του· προορισμός του είναι να γίνει μια γενικευμένη λειτουργία στο πλαίσιο του κοινωνικού σώματος», έγραφε ο Φουκώ γύρω στα 1975, παραμένοντας επικίνδυνα επίκαιρος.

#Μένουμε σπίτι#

Τι γίνεται, όμως, με το #μένουμε φυλακή#; Και όχι μεταφορικά, στην συχνή περίπτωση που κάποιο από μας αισθάνεται το σπίτι του σαν φυλακή, αλλά κυριολεκτικά, στην περίπτωση των έγκλειστων στα κάτεργα της περιβόητης «δημοκρατίας» του 21ου αιώνα. Τόσο στην Ελλάδα, όσο και σε άλλες χώρες... Ρωσία, Ιταλία, Βενεζουέλα, Κολομβία, Αργεντινή, Περού, Τουρκία, Ιράν, Ισπανία, Ιορδανία... Μεσ στο σκοτάδι του φόβου που η εξουσία προσπαθεί να επιβάλει με πρόσχημα έναν ιό, μέσα στις φυλακές, τις μικρές αυτές εστίες όπου άνθρωποι στερούνται την ελευθερία τους με τον πιο κτηνώδη τρόπο, μέσα εκεί έλαμψε η σπίθα της εξέγερσης. Η αντίσταση δεν γνωρίζει σύνορα. Όσο η αξιοπρέπεια καταπατάται χωρίς ίχνος ντροπής, και η ελευθερία παραβιάζεται αποκάλυπτα, γονιμοποιείται ένα κοινό έδαφος διεκδικήσεων και αγώνων παντού πάνω στη γη.

Χρονολόγιο θανάτων, αποπειρών αυτοκτονίας, εξεγέρσεων, μεταγωγών, απεργιών πείνας και δίψας σε χώρους εγκλεισμού, σε Ελλάδα, Τουρκία και Αίγυπτο

- 07/03 απόπειρα αυτοκτονίας της Ε. στο κρατητήριο της Πέτρου Ράλλη
- 21/03 εκδικητική μεταγωγή της Πόλας Ρούπα, μέλους

του Επαναστατικού Αγώνα, από τις φυλακές Κορυδαλλού στις φυλακές Ελαιώνα Θήβας

- 23/03 θάνατος 29χρονου ρομά που αντιμετώπιζε προβλήματα υγείας στις φυλακές Δομοκού
- 24/03 βίαιη μεταγωγή του Νίκου Μαζιώτη, μέλους του Επαναστατικού Αγώνα, από τις φυλακές Κορυδαλλού στις φυλακές Δομοκού
- 29/03 απεργία πείνας του αγωνιστή Sadi Naci Ozpolat του Λαϊκού Μετώπου από την Τουρκία, που βρίσκεται έγκλειστος στις φυλακές Διαβατών, στη Θεσσαλονίκη
- 03/04 πεθαίνει η αγωνίστρια Helin Bölek, μέλος του Grup Yorum, έπειτα από 288 μέρες απεργίας πείνας
- 09/04 πεθαίνει η Αζίζελ Ντενίρογλου επειδή δεν της δόθηκε πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη, όντας άρρωστη, στις φυλακές Ελαιώνα Θήβας
- 09/04 εξέγερση στις φυλακές Ελαιώνα Θήβας με αφορμή την κρατική δολοφονία της Αζίζελ Ντενίρογλου
- 14/04 απόπειρα αυτοκτονίας της Σ. στο κρατητήριο της Πέτρου Ράλλη
- 16/04 εκδικητική μεταγωγή του φοιτητή και πρωτοστάτη στις διεκδικήσεις των κρατούμενων εν μέσω πανδημίας, Βασίλη Δημάκη, στις φυλακές Γρεβενών
- 18/04 απόπειρα αυτοκτονίας της Μ. στο κρατητήριο της Πέτρου Ράλλη
- 18/04 απόπειρα αυτοκτονίας της Ε. στο κρατητήριο της Πέτρου Ράλλη
- 20/04 πεθαίνει ο Σελίμ Ζερολάρι από φλεγμονή στο δόντι, φυλακές Μαλανδρινού
- 21/04 απεργία πείνας του Βασίλη Δημάκη
- 24/04 πεθαίνει στις τουρκικές φυλακές ο αγωνιστής Mustafa Köşak έπειτα από 297 μέρες απεργίας πείνας, και βασανιστήρια υποχρεωτικής σίτισης στην οποία αντιστάθηκε αφαιρώντας τον ορό με τα δόντια του
- 25/04 αυτοκτονία 18χρονου στο ΑΤ Κομοτηνής υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες
- 27/04 προχωράει και σε απεργία δίψας ο Βασίλης Δημάκης
- 30/04 το συμβούλιο των φυλακών Γρεβενών κάνει δεκτό το αίτημα του Βασίλη Δημάκη για επαναμεταγωγή του στις φυλακές Κορυδαλλού, ώστε να συνεχίσει να παρακολουθεί τις σπουδές του. Τερματισμός της απεργίας πείνας-δίψας
- 02/05 πέθανε ο αιγύπτιος σκηνοθέτης Shady Habash που κρατούνταν σε φυλακή υψίστης ασφάλειας στο Κάιρο εν αναμονή δίκης. Ο Shady Habash είχε σκηνοθετήσει βίντεο για τραγούδι ενός τραγουδιστή που εξορίστηκε από τη χώρα, και το οποίο χλεύαζε και κατηγορούσε τον αιγύπτιο πρόεδρο Αλ Σίσι για διαφθορά.
- 07/05 πεθαίνει ο αγωνιστής Ibrahim Gökcsek, επίσης μέλος των Grup Yorum. Κατέληξε στην εντατική λίγα 24ωρα μετά τη διακοπή απεργίας πείνας που διήρκεσε 323 μέρες
- 09/05 ξανά σε λευκή απεργία (πείνας-δίψας) ο Βασίλης Δημάκης, αφού παρόλο που μετέχθη πίσω στον Κορυδαλλό, βρέθηκε σε ειδικό καθεστώς έκτισης ποινής.
- 11/05 Σταμάτησε την απεργία δίψας ο Βασίλης Δημάκης, μετά τις διαβεβαιώσεις που του δόθηκαν από τον εκπρόσωπο του υπουργείου Δικαιοσύνης ότι θα έχει άμεσα πρόσβαση στο πανεπιστήμιο.

Σε μια προσπάθεια γεφύρωσης της κινητοποίησης και της εξέγερσης των «μέσα», με την αντίσταση των «έξω», έγιναν κάποιες δράσεις και κινήσεις αλληλεγγύης από συντρόφους και συντρόφισσες (πανό, κείμενα, μοιράσματα, τρικάκια, συνθήματα) ως ελάχιστη ένδειξη αλληλεγγύης με τις κρατούμενες και τους κρατούμενους. Έπεται συνέχειας.

Μικρά Μεγάλα Διεθνή Νέα

Η.Π.Α. :

Ο πρόεδρος Τράμπ λέει στην τηλεόραση ότι είναι σχεδόν σίγουρο πως η χλωροκίνη είναι η θεραπεία κατά του κορονοϊού. Αργότερα, είπε, πάλι δημόσια, ότι ενέσεις με απολυμαντικό μπορούν να αντιμετωπίσουν τον ιό. Ως ένα ίσως ακραίο αποτέλεσμα τέτοιων ανακοινώσεων, είναι

ένα ζευγάρι να πει καθαριστικό ενεδρώων που περιέχει και χλωροκίνη. Ο άνδρας έπεσε νεκρός κι η γυναίκα νοσηλεύτηκε. Ο ρόλος των ΜΜΕ, συγκεκριμένα μέσα στην περίοδο της καραντίνας, είναι καθοριστικός του τρόπου που οι άνθρωποι ενημερώνονται και σχηματίζουν απόψεις. Η μονομερής ενημέρωση που προσέφεραν κατά τη διάρκεια της καραντίνας, εξυπηρετούσε, ως επί τον πλείστον, στην κρατική προπαγάνδα και τρομοκρατία των πολιτών. Τόσο στις Η.Π.Α όσο και σε άλλες χώρες η συνεχής ενημέρωση των ΜΜΕ είχαν ως στόχο να κατευνάσουν οποιαδήποτε διαφορετική και αντιδραστική ως προς το 'καθεστώς έκτακτης ανάγκης' φωνή. Στην προσπάθεια περιορισμού των μαζών από το δημόσιο πεδίο αναπαράγονταν διαρκώς μια οξυμένη κατάσταση της πραγματικότητας. Παράλληλα συγκαλύπτονταν άλλες ειδήσεις οι οποίες αφορούσαν ζητήματα τα οποία το κράτος δεν ήθελε να δημοσιευτούν όπως περιβαλλοντικά, γυναικοκτονίες, μεταναστευτικό, εργατικά και εκπαιδευτικά.

Ουγγαρία: Ο πρωθυπουργός, Βίκτορ Όρμπαν, από τα τέλη Μάρτη, ανέστειλε την λειτουργία του κοινοβουλίου χρίζοντας τον εαυτό του τον απόλυτο ρυθμιστή των πολιτικών πραγμάτων. Θα κυβερνά με διατάγματα και απειλεί με φυλάκιση όσους, κατ' αυτόν, διαδίδει ψευδείς ειδήσεις. Ολοκληρωτικές και φασιστικές πολιτικές άρχισαν να εμφανίζονται σε όλες τις χώρες, κάτω από το πλαίσιο του κορονοϊού και της εθνικής προστασίας.

Σε όλο τον κόσμο, οι γυναίκες σε δυσμενέστερη θέση απ'ότι συνήθως, εγκλωβισμένες στο σπίτι προσπαθούν να ξεφύγουν - με τα παιδιά τους ανά περιπτώσεις - από τους κακοποιητές συζύγους ή συντρόφους.

Η πανδημία και κυρίως η κοινωνική απομόνωση και ο περιορισμός στο σπίτι έχουν τεράστια επίδραση στην βία κατά των γυναικών. Στις ΗΠΑ, 1 στις 4 γυναίκες δέχονται σωματική βία κάποια στιγμή στη ζωή τους, ενώ κατά τη διάρκεια της καραντίνας αυξήθηκαν τόσο τα καταγεγραμμένα περιστατικά που φτάνουν πλέον στις μισές γυναίκες της χώρας. Στην Γερμανία και την Κύπρο καταγεγραμμένες κλήσεις σε γραμμές υποστήριξης γυναικών έχουν αυξηθεί κατά 30% από τότε που ανακοινώθηκαν τα πρώτα κρούσματα στις χώρες αυτές. Στην Αγγλία, επίσης τα ποσοστά ανέβηκαν έως και στο 65%. Όλα αυτά είναι πα-

ραδείγματα και αριθμοί που δίνουν μια εικόνα της αύξησης της σωματικής βίας προς τις γυναίκες από επίσημα, δηλαδή καταγεγραμμένα περιστατικά. Παράλληλα, μπορούμε μόνο να υποθέσουμε το πλήθος των περιστατικών που δεν καταγγέλλονται αλλά κρύβονται πίσω από κλειστές πόρτες, αφού η πατριαρχία, δηλαδή, η αντίληψη ότι το τυπικό αρσενικό μπορεί να επιβληθεί στη γυναίκα, κυριαρχεί σε όλο τον κόσμο, ανεξάρτητα από τις πολιτισμικές συνήθειες της εκάστοτε κοινωνίας. Οι κυβερνήσεις, ερχόμενες αντιμέτωπες με τα επίσημα στοιχεία, αρκούνται στην καλύτερη περίπτωση σε συστάσεις, όπως ξέρουμε για την Ελλάδα αλλά και για πολλά άλλα κράτη, στην Ισπανία όμως προχώρησαν στην εξαίρεση από την επιβολή προστίμου για τις γυναίκες που παραβίαζαν την απαγόρευση κυκλοφορίας για να καταγγείλουν περιστατικό βίας. Υπήρξαν βέβαια και παραδείγματα σαν της Μαλαισίας, όπου επίσημα η κυβέρνηση καλεί τις συζύγους να μην γκρινιάζουν στους συζύγους, κι έτσι να συμβάλλουν στην κοινή εθνική προσπάθεια καταπολέμησης του ιού.

Τουρκία: Στις 3 Απρίλη, σε ηλικία 28 ετών πέθανε η τραγουδίστρια Helin Bolek, μετά από απεργία πείνας 288 ημερών. Στις 7 Απρίλη, σε ηλικία 40 ετών, ο Ibrahim Gökçek, πέθανε, μετά από 323 μέρες απεργείας πείνας. Και οι δύο είναι μέλη του συγκροτήματος Grup Yorum, που ιδρύθηκε 1985 στην Κωνσταντινούπολη και έχουν μπει πολλές φορές στο στόχαστρο των αρχών εξ αιτίας του ελευθεριακού-επαναστατικού τους στίχου. Έχουν επίσης κατηγορηθεί ως συνεργάτες της οργάνωσης ΔΗΚΡ-Σ μπαίνοντας έτσι στην περίφημη "λίστα υποστηρικτών τρομοκρατίας" του Ερντογάν. Το συγκρότημα όμως επανειλημμένα έχει αρνηθεί τον συσχετισμό με την οργάνωση και τις κατηγορίες. Τα τελευταία δύο χρόνια, πάνω από 30 μέλη του Grup Yorum έχουν συλληφθεί, ενώ έχουν απαγορευτεί οι συναυλίες τους. Οι Bolek και Gökçek ξεκίνησαν απεργία πείνας διαμαρτυρόμενοι για τις συλλήψεις των μελών του συγκροτήματος καθώς και για την καταστροφή του πνευματικού τους κέντρου. Στις αρχές Μάρτη, δυνάμεις της αστυνομίας είχαν εισβάλλει στο σπίτι τους στην Κωνσταντινούπολη και τους συνέλαβαν προκειμένου να τους μεταφέρουν στο νοσοκομείο για να υποβληθούν σε αναγκαστική βίαιη σίτιση αλλά αρνήθηκαν με τη βοήθεια και των συντρόφων τους που κινητοποιήθηκαν. Η Helin Bolek κατέληξε εξαιτίας της αδιαφορίας της κυβέρνησης του Ερντογάν αλλά νιώθοντας δυνατή από την αλληλεγγύη των συντρόφων και των φίλων του συγκροτήματος. Ο Ibrahim Gökçek συνέχιζε την απεργεία πείνας μέχρι τις 6 Απρίλη που ανακοίνωσε ότι σταματά καθώς κάποια από τα αιτήματα του Grup Yorum φάνηκε να γίνονται δεκτά από την κυβέρνηση, και μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο. Την επόμενη μέρα κατέληξε καθώς το σώμα του δεν άντεξε, όμως οι τουρκικές αρχές δεν σεβάστηκαν ούτε τον θάνατό του.

Την Παρασκευή 8 Απρίλη η αστυνομία εισέβαλε στην κηδεία του μουσικού, που ήταν προγραμματισμένη στο Gazi Cemevi, χώρο λατρείας των Αλεβιτών που η Τουρκία δεν αναγνωρίζει, πέταξε χημικά και δακρυγόνα, έκλεψαν το φέρετρό με το πτώμα του μέλους του Grup Yorum, προσήγαγε πολλούς κατοίκους στη συνοικία Γκαζί της Κωνσταντινούπολης, όπου διαμένουν κυρίως Αλεβίτες μουσουλμάνοι και συνέλαβαν δικηγόρους και μέλη του συντηρήματος. Η σύζυγος του Ibrahim Gökçek, Sultan, είναι ακόμη φυλακισμένη.

Πολωνία: Πολλές δεκάδες γυναίκες, αλλά και άντρες, με αυτοκίνητα, ποδήλατα και πεζή, παραβίασαν 14 Απριλίου την απαγόρευση των συναθροίσεων λόγω της επιδημίας του νέου κορονοϊού και έκλεισαν τους δρόμους σε κεντρι-

κή συνοικία της Βαρσοβίας για να διαδηλώσουν κατά του νομοσχεδίου που περιορίζει την ήδη περιορισμένη στην Πολωνία πρόσβαση στην άμβλωση. Το νομοσχέδιο, με τίτλο "Stop avortement", στοχεύει στην απαγόρευση μίας εκ των περιπτώσεων άμβλωσης που επιτρέπονται ακόμη από τον νόμο, εκείνη των σοβαρών δυσμορφιών του εμβρύου. Η διαδήλωση, οργανώθηκε από το κίνημα «Εθνική Απεργία των Γυναικών», το οποίο είχε καταφέρει, πριν από 4 χρόνια, πραγματοποιώντας μαζικές διαδηλώσεις, να μπλοκάρει έναν πολύ αυστηρό νόμο κατά των άμβλώσεων. Δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμα οι συζητήσεις στη Βουλή επί του θέματος.

Ολλανδία: Η κατάληψη Vrankrijk, στο Άμστερνταμ, ανακοίνωσε ότι από τις 12 Μάη θα μαγειρεύει και θα προσφέρει vegan φαγητό στο χώρο της, χωρίς αντίτιμο, ως ελάχιστη ένδειξη αλληλεγγύης στις σεξεργάτριες που καθ' όλη τη διάρκεια του κοινωνικού αποκλεισμού δεν μπορούν να εργαστούν αλλά ταυτόχρονα δεν χαίρουν και κάποιου οικονομικού βοηθήματος από το κράτος. Η δράση αυτή ανταποκρίνεται στην ανάγκη των σεξεργατριών για ορατότητα και αναγνώριση ως κανονικών εργαζομένων που πλήττονται άμεσα από την καραντίνα και χρίζουν έκτακτης οικονομικής βοήθειας από τις κρατικές δομές.

Φιλιππίνες: Ο πρόεδρος Rodrigo Duterte δηλώνει πως επιτρέπει στην αστυνομία και στον στρατό να κάνει χρήση πυρών σε όποιον δεν υπακούει τους νόμους του lockdown για τον ιό και έχουν ήδη ένα νεκρό. "Καταλαβαίνετε; Νεκροί. Από το να προκαλείτε προβλήματα, θα σας στείλω στον τάφο. Μην τα βάζετε με την κυβέρνηση. Θα χάσετε σίγουρα.", δήλωσε.

Λίβανος: Η κρίση του κορονοϊού βρήκε το Λίβανο στα μέσα μιας μεγάλης εξέγερσης με αιτήματα την απομάκρυνση της πολιτικής τάξης που κατηγορείται για διαφθορά και οικογενειοκρατία, την αναθεώρηση του συντάγματος, την φτώχεια κ.α. Παρ' όλο που ο πρωθυπουργός της χώρας, Σαάντ Χαρίρι, και τα μέλη του χριστιανικού κόμματος των Λιβανέζικων δυνάμεων παραιτήθηκαν, στα τέλη Απριλίου, με την χαλάρωση λίγο των μέτρων της πανδημίας, ο κόσμος βγήκε ξανά στους δρόμους να συνεχίσει τις διαδηλώσεις αφού επί της ουσίας και παρά τις παραιτήσεις δεν συνέβη κάποια πραγματική αλλαγή στο πολιτικό και οικονομικό σύστημα της χώρας. Απεναντίας μάλιστα, τα ποσοστά φτώχειας έχουν αυξηθεί κατακόρυφα λόγω της κρίσης του κορονοϊού. Την Δευτέρα 25/4/2020 οι δυνάμεις καταστολής δολοφονούν εν ψυχρώ έναν διαδηλωτή οπότε και αρχίζουν πάλι οι διαδηλώσεις να εξαπλώνονται σε όλη την χώρα. Στην Βηρυτό, την Τρίπολη και άλλες μεγάλες πόλεις κάηκαν τράπεζες, υψώθηκαν οδοφράγματα και πυρπολήθηκαν οχήματα της αστυνομίας.

Μινεάπολη, ΗΠΑ: Τέσσερις μπάτσοι ενεπλάκησαν στην ρατσιστική δολοφονία του αфроαμερικανού George Floyd με πρωταγωνιστή τον δολοφόνο-βασανιστή Ντέρεκ Τσόβιν, ο οποίος ακινητοποίησε τον άντρα πιέζοντας με το γόνατο τον λαιμό του ενώ ο ίδιος φώναζε πως δεν μπορεί να αναπνεύσει. Ο συγκεκριμένος αστυνομικός παρότι είχε 19 καταγγελίες στον φάκελό του και εμπλοκή σε πάνω από πέντε υποθέσεις με θύματα, είχε δεχθεί μόνο γραπτή επίπληξη. Την Πέμπτη 28/05, το 3ο αστυνομικό τμήμα της περιοχής εγκαταλείφθηκε από την αστυνομία και τυλίχθηκε στις φλόγες. Οργή ξέσπασε στην Μινεάπολη με διαμαρτυρίες και επιθέσεις να κλιμακώνονται σε όλη την επικράτεια, με συνεχόμενες συγκρούσεις και πυρπολισμούς δημόσιων και φυσικά αστυνομικών κτιρίων. Αναμενόμενα προκλητικά tweet ανέβασε ο Ντόναλντ Τραμπ λέγοντας πως ο κόσμος που διαδηλώνει ατιμά την μνήμη του Floyd και προειδοποιώντας πως οι λεηλασίες των πολιτών προκαλούν τους πυρπολισμούς.

■ Όταν σε καιρούς ταξικού πολέμου η δυστοπία γίνεται πραγματικότητα

Η χρήση του άρθρου 49.3 από τη κυβέρνηση στη Γαλλία για τη μεταρρύθμιση των συντάξεων, οδήγησε το προηγούμενο διάστημα σε πορείες και συγκρούσεις.

Το άρθρο 49.3 του συντάγματος επιτρέπει σε μια κυβέρνηση να υιοθετήσει ένα νόμο ακόμα και όταν δεν έχει επικυρωθεί από το κοινοβούλιο. Εκφράζει την αρχή ότι η εκτελεστική εξουσία υπερέχει της νομοθετικής, δηλαδή ότι μια κυβέρνηση ουσιαστικά δεν χρειάζεται την ψήφο του κοινοβουλίου για να περάσει τους νόμους που θέλει.

Η τελευταία συγκέντρωση ήταν το Μάρτη στο Στρασβούργο. Ξεκίνησε πορεία χωρίς άδεια, που κατέληξε σε δύο ώρες κυνηγητό με τους μπάτσους εν μέσω δακρυγόνων. Στην πορεία φωνάζοταν το σύνθημα «49.3 πραξικόπημα». Δεν ήταν πραξικόπημα, είναι η αστική δημοκρατία.

Το πραξικόπημα θα ερχόταν μετά.

Ήδη από τον Οκτώβρη είχαν αρχίσει οι κινητοποιήσεις κατά της μεταρρύθμισης των συντάξεων, με τρίμηνη απεργία των σιδηροδρομικών και των υπαλλήλων στα μέσα μεταφοράς, απεργία των διυλιστηρίων πετρελαίου, απεργία των καθηγητών-καθηγητριών, διακοπές ρεύματος στο λιμάνι της Μασσαλίας, μπλοκαρίσματα επιχειρήσεων, πορείες και συγκεντρώσεις κάθε βδομάδα. Η μεταρρύθμιση των συντάξεων προβλέπει ένα είδος «point system» όπου κάθε «πόντος» θα αντιστοιχεί σε ώρες, μέρες ή μήνες εργασίας. Αυτό δεν το μάθαμε ποτέ, αφού η κυβέρνηση Μακρόν σκόπιμα διατήρησε την ασάφεια. Υποσχόταν πάντως ότι δεν θα άλλαζε το όριο ηλικίας- και δε χρειαζόταν άλλωστε- αφού μπορεί να πάρει κανείς σύνταξη μόνο όταν έχει συγκεντρώσει τους απαραίτητους «πόντους». Το μέγαλωμα των παιδιών, που θεωρείται εργασία αντίστοιχη με 8 εξάμηνα, έγινε 5 εξάμηνα, πράγμα που βάλλει κυρίως τις γυναίκες. Επιπλέον, μπαίνει πλαφόν στις κρατήσεις για τη σύνταξη: από ένα ποσό και πάνω, οι κρατήσεις καταβάλλονται υποχρεωτικά σε ιδιωτικά ταμεία. Αφού κατάργησε τον φόρο μεγάλης περιουσίας, σαν γνήσιο τσιράκι των αφεντικών, ο Μακρόν άνοιξε το δρόμο για τις ιδιωτικές

συντάξεις.

Παράλληλα, ήδη από τον Δεκέμβρη, γιατροί και νοσοκομειακοί υπάλληλοι απεργούσαν με το σύνθημα «το νοσοκομείο πεθαίνει», ενάντια σε ένα ακόμα ξήλωμα του νοσοκομείου: μείωση των κλινών και του προσωπικού, κλείσιμο μικρών νοσοκομείων προς όφελος των ιδιωτικών κλινικών. Τον Φλεβάρη ανακοινώθηκε το νομοσχέδιο μεταρρύθμισης των πανεπιστημίων, ένα νομοσχέδιο «δίκαια άδικο και δαρβινικό» όπως το ανακοίνωσε περήφανα ο διευθυντής του εθνικού κέντρου ερευνών, αφού «ευνοεί την αριστεία». Στα πανεπιστήμια, η αντίδραση ήταν άμεση: στις γενικές συνελεύσεις φοιτητών-φοιτητριών, διοικητικών υπαλλήλων και καθηγητών-καθηγητριών, αποφασίστηκαν ομόφωνα καταλήψεις, μαθήματα από φοιτητές-φοιτήτριες στους καθηγητές-καθηγήτριες και απεργία διαρκείας. Σε μεγάλο βαθμό έγινε σύγκλιση όλων αυτών των αγώνων και στις γενικές συνελεύσεις συμμετείχαν υποκείμενα από διαφορετικούς χώρους: σιδηροδρομικοί, φοιτητές-φοιτήτριες, ιατρικό προσωπικό, κίτρινα γιλέκα, καθηγητές-καθηγήτριες, και βέβαια αναρχικοί και αναρχικές.

Είναι φανερό ότι η απαγόρευση κυκλοφορίας δεν αφορά τον ιό, αλλά εμάς, να μη συναντιόμαστε μεταξύ μας, να μη συζητάμε χωρίς την επιτήρηση των social media, να μη συγκεντρωνόμαστε, να μη συλλογικοποιούμαστε. Και βέβαια δεν μπορούμε να καθίσουμε φρόνιμα και να περιμένουμε το τέλος της απαγόρευσης κυκλοφορίας.

Όλα αυτά πριν τη συστηματική προπαγάνδα για τον «αόρατο εχθρό», την προπαγάνδα τρομοκρατίας. Από τη στιγμή που άρχισαν οι φήμες για κλείσιμο των μαγαζιών και απαγόρευση κυκλοφορίας, πολλοί και πολλές, ακόμα και σύντροφοι και συντρόφισσες, παρέλυσαν από το φόβο και ενέδωσαν στην ηττοπάθεια. Πριν ακόμα ανακοινωθεί η απαγόρευση κυκλοφορίας, οι πορείες ακυρώθηκαν («να μη μας πούνε ανεύθυνους»). Ούτε καν συζητήθηκε εναλλακτική λύση. Οι καταλήψεις εκκενώθηκαν από τους ίδιους τους καταληψίες, δε χρειάστηκε καν να έρθουν οι μπάτσοι. Στην τελευταία συνέλευση, η συζήτηση εκτράπηκε στον

κορονοϊό και το πόσοι κινδυνεύουν να πεθάνουν ενώ τα θέματα της διάταξης δεν συζητήθηκαν καν. Μάταια ένα κίτρινο γιλέκο υπενθύμισε ότι ο καπιταλισμός σκοτώνει πολύ περισσότερους ανθρώπους. Μάταια ένας συνδικαλιστής νοσοκόμος είπε ότι ο κορονοϊός δεν είναι χειρότερος από μια πνευμονία και ότι τα νοσοκομεία εδώ και χρόνια πάσχουν από συμφόρηση. Δεν ορίστηκε καν ημερομηνία για επόμενη συνέλευση. Ηττηθήκαμε από μόνοι-μόνες μας και, το χειρότερο, από συντρόφους και συντρόφισσες.

Σε αυτό το κλίμα, η απαγόρευση κυκλοφορίας, ο κατ'οίκον περιορισμός, που ας το θυμίσουμε σε όσους και όσες το έχουν ξεχάσει, είναι ποινή φυλάκισης, όχι μόνο δεν συνάντησαν καμιά αντίσταση, αλλά ήταν ευπρόσδεκτα. Το κράτος, εκμεταλλευόμενο τον φόβο του θανάτου, τον φόβο απώλειας αγαπημένων προσώπων, δηλαδή τους ίδιους φόβους που εκμεταλλεύονται οι θρησκείες, έκανε πραξικόπημα χωρίς να χρειαστεί να κατεβάσει τανκς στους δρόμους για να κλειστούν όλοι στα σπίτια τους. Ο Μακρόν εμφανίστηκε σαν σωτήρας του λαού που κηρύσσει πόλεμο στον «αόρατο εχθρό». Η Γαλλία είναι σε πόλεμο εδώ και χρόνια: στη Συρία, στη Λιβύη, στο Μάλι, πουλώντας όπλα στη Σαουδική Αραβία για να βομβαρδίζει την Υεμένη, αλλά αυτά είναι αλλού, μακριά. Αυτόν, τον πραγματικό πόλεμο, η Γαλλία δεν τον σταμάτησε: ανακοίνωσε ότι επαναφέρει τον στρατό από το Ιράκ, αλλά ότι θα συνεχίσει τον «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας» και τα 11 Rafale θα συνεχίσουν να βομβαρδίζουν από τη βάση τους στην Ιορδανία.

Το κράτος και τα αφεντικά είναι σε πόλεμο εναντίον μας με το συνταξιοδοτικό, με τα εργατικά δικαιώματα, με τις συνθήκες εργασίας, με την καταστολή, αλλά αυτά είναι ψιλά γράμματα.

Όπως και στον «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας» κηρύχθηκε καθεστώς έκτακτης ανάγκης, πετσοκόβοντας βασικά δικαιώματα με τη συναίνεση του μεγαλύτερου μέρους του λαού, έτσι και στον «πόλεμο ενάντια στον αόρατο εχθρό» κηρύχθηκε καθεστώς «έκτακτης υγειονομικής ανάγκης», που ισχύει από τις 23 Μάρτη και για δυο μήνες. Σε καθεστώς «έκτακτης υγειονομικής ανάγκης», κατά τη διάρκεια της ανάκρισης δεν παρίσταται δικηγόρος.

Ο/Η κρατούμενος/κρατούμενη μπορεί να επικοινωνήσει μόνο τηλεφωνικά (για να μην αλληλομολυνθούν βέβαια). Στις φυλακές, υπάρχουν πολλά κρούσματα, και βέβαια καμία περιθάλψη. Το κράτος, σε μια επικοινωνιακή πολιτική απελευθέρωσε 5000 κρατούμενους και κρατούμενες (άρα δε θα πρέπει να ήταν και τόσο επικίνδυνοι). Από την άλλη ανέβαλε όλες τις δίκες, οι οποίες πάνε αυτόματα σε αυτόφωρο. Στα αυτόφωρα, 8,5 φορές στις 10, η απόφαση είναι καταδικαστική, στέλνοντας έτσι ακόμα περισσότερο κόσμο στις φυλακές. Πριν, η διάρκεια της ανάκρισης ήταν 24 ώρες, ανανεώσιμες σε 48 με τη σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα. Αργότερα, στον «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας», ήρθη το όριο των 48 ωρών και η ανάκριση μπορεί να είναι απεριόριστη. Τώρα, στον «πόλεμο κατά του ιού», αίρεται και η ανάγκη σύμφωνης γνώμης του εισαγγελέα. Στο καθεστώς «έκτακτης υγειονομικής ανάγκης», το κράτος αντί για νόμους, αποφασίζει με εγκυκλίους και διατάγματα. Όταν ο Μακρόν ζητάει «εθνική ενότητα» και την επομένη ο εκπρόσωπος του συνδέσμου των αφεντικών (medef), ζητάει και αυτός «εθνική ενότητα», φανταζόμαστε εύκολα τι σημαίνει.

Με 25 περίπου εγκυκλίους το εργατικό δίκαιο «ελαστικοποιείται». Σε καθεστώς «έκτακτης υγειονομικής ανάγκης», αυτό μεταφράζεται σε μείωση των αδειών κατά μία βδομάδα (προς το παρόν), στο δικαίωμα του αφεντικού να αποφασίζει ποια θα είναι η μέρα ρεπό, την οποία μπορεί να δώσει ή όχι χωρίς την προειδοποίηση τεσσάρων εβδομάδων πριν. Η εργασιακή ημέρα (και η νυχτερινή εργασία) από 8 γίνεται 12 ώρες και φτάνει τις 60 ώρες την εβδομά-

δα αντί για 35, ενώ ο χρόνος ανάμεσα σε δυο εργασιακές ημέρες περνάει στις 9 ώρες αντί για 11 και η κυριακάτικη αργία ουσιαστικά καταργείται. Η τηλεργασία εδραιώνεται, και ιδιαίτερα στα σχολεία και στα πανεπιστήμια, οι περισσότεροι/ες έχουν ξεχάσει ότι ήταν σε απεργία διαρκείας και κάνουν τηλεμαθήματα. Είναι γνωστή η απουσία διαχωρισμού χρόνου εργασίας και χρόνου ξεκούρασης όσον αφορά την εργασία στο σπίτι καθώς και η απαξίωση της. Όσοι και όσες δέχονται την τηλεργασία δεν καταλαβαίνουν ότι σκάβουν οι ίδιοι και οι ίδιες το λάκκο τους. Δεν είναι σύμπτωση που η υπουργός εργασίας δήλωσε ότι 60% των αφεντικών είναι ευχαριστημένοι από την τηλεργασία και σκοπεύουν να την επεκτείνουν και πέρα από την «υγειονομική κρίση». Καθεστώς «υγειονομικής κρίσης» σημαίνει επίσης την ιχνηλάτηση των διαδρομών και των επαφών μέσω εφαρμογής στο κινητό.

Ο Μακρόν από τη μια διαβεβαίωσε ότι θα είναι σε εθελοντική βάση, και από την άλλη βάζει στα σκαριά τις λεγόμενες «Υγειονομικές ταξιαρχίες» οι οποίες θα συλλέγουν τα δεδομένα και θα τα επεξεργάζονται. «Καμία σχέση με έλεγχο και επιτήρηση» είπε, μόνο που το милитарιστικό όνομα τα λέει όλα. Επιπλέον καθεστώς «υγειονομικής κρίσης» σημαίνει απαγόρευση κυκλοφορίας, σημαίνει απαγό-

ρευση οποιασδήποτε συγκέντρωσης. Η πρώτη παραβίαση της απαγόρευσης τιμωρείται με 135€ πρόστιμο, η δεύτερη με 1500€ πρόστιμο, το οποίο μπορεί να φτάσει μέχρι και 3000€. Οι τρεις παραβιάσεις μέσα σε ένα μήνα τιμωρούνται με έξι μήνες φυλακή και 3750€ πρόστιμο. Γίνονται έλεγχοι συνεχώς και παντού, όχι μόνο από κανονικούς μπάτσους αλλά και από δημοτικούς μπάτσους και δασοφύλακες, ξεκάθαρα μέσα σε καθεστώς τρομοκρατίας και εκφοβισμού. Ενδεικτικά, στο διάστημα από τις 16 Μάρτη που άρχισε η απαγόρευση κυκλοφορίας μέχρι την 1η Απρίλη (15 μέρες) έγιναν 5,8 εκατομμύρια έλεγχοι και κόπηκαν 359.000 πρόστιμα.

Είναι φανερό ότι η απαγόρευση κυκλοφορίας δεν αφορά τον ιό, αλλά εμάς, να μη συναντιόμαστε μεταξύ μας, να μη συζητάμε χωρίς την επιτήρηση των social media, να μη συγκεντρωνόμαστε, να μη συλλογικοποιούμε. Και βέβαια δεν μπορούμε να καθίσουμε φρόνιμα και να περιμένουμε το τέλος της απαγόρευσης κυκλοφορίας. Τώρα και με όλα τα μέσα, η αντίσταση οργανώνεται. Όλο και περισσότερα πανό εμφανίζονται στα παράθυρα. Ένας κάτοικος του Μονπελιέ που είχε κρεμάσει το πανό «Μακρόν σε περιμένουμε στην έξοδο» και ένας άλλος που είχε κρεμάσει το πανό «Μας κυβερνάνε εγκληματίες» κλήθηκαν

στους μπάτσους για ανάκριση. Στην Τουλούζη, η γυναίκα που είχε κρεμάσει πανό «Μακρονοϊός, πότε θα τελειώσει;» δέχτηκε επίσκεψη των μπάτσων μετά από καταγγελία γείτονα. Συνελήφθη και κρατήθηκε στο τμήμα. Στο κάλεσμα να κρεμαστούν πανό και αφίσες με το ίδιο σύνθημα, ανταποκρίθηκαν δεκάδες σε όλη τη Γαλλία.

Στο Παρίσι, στη Μασσαλία, στην Καέν, όλο και περισσότεροι και περισσότερες που κρεμάνε πανό και αφίσες στα παράθυρα και στα μπαλκόνια, καλούνται στους μπάτσους για ανάκριση. Αντί για χειροκροτήματα στο ιατρικό προσωπικό (που δεν τα θέλει και απαραίτητα, όπως είπε μια νοσοκόμα «αντί να μας χειροκροτείτε, περιμένουμε στην επόμενη πορεία να είστε μαζί μας»), ακούγονται όλο και περισσότερα πολιτικά συνθήματα. Την Πρωτομαγιά, στην Μπεζανσόν και σε άλλες πόλεις σπάσαμε την απαγόρευση κυκλοφορίας και κάναμε πολλές μικρές πορείες στο κέντρο και στις συνοικίες, με πανό φωνάζοντας συνθήματα. Η καταστολή ήταν άμεση, εξακρίβωση στοιχείων, έλεγχοι, πρόστιμα, αλλά δεν θα μας σταματήσει.

ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ, ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ,
ΝΑ ΣΠΑΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΜΟ

Όταν η κυριαρχία μιλάει για μνήμη....

Όταν η κυριαρχία μιλάει για μνήμη, ξεχνάει τους δολοφονημένους μετανάστες στο αιγαίο.

Όταν η κυριαρχία μιλάει για μνήμη, ξεχνάει τις πολεμικές συρράξεις που τους ξεριζώνουν.

Ξεχνάει τις αυτοκτονίες εν καιρώ μνημονίων.

Ξεχνάει τις εργατικές δολοφονίες.

Ξεχνάει τις γυναίκοκτονίες.

Ξεχνάει την καταδικαστική απόφαση προς τα τραπεζικά στελέχη για φόνο εξ αμελείας στην υπόθεση μαρφιν.

Θυμάται όμως τη στιγμή που έτριβε τα χέρια της μπροστά από το φλεγόμενο κτήριο.

■ Ο καπιταλισμός είναι σκατά

ή γιατί θα καλεστούμε να πληρώσουμε ακόμη μία κρίση τους

Η μετά-κόβιντ 19 εποχή είναι παρούσα. Επιβλήθηκε και αυτή από τα πάνω, όπως η καραντίνα και οι απαγορεύσεις. Το καπιταλιστικό lock down είναι ουσιαστικά καπιταλιστικό lock out υπέρ των αφεντικών που μετρούσαν ζημιές λόγω μειωμένης προσέλευσης πελατών, και ήταν αίτημά τους να κλείσουν τα καταστήματα, να ελαφρύνουν τα βάρη τους και να επωμιστεί το κρατικό οικοδόμημα τη χασούρα τους.

**Έχουμε πόλεμο,
ας μην ξεχνιόμαστε**

Ούτε το κράτος, ούτε τα αφεντικά ενδιαφέρονται για την υγεία του πληθυσμού συνολικά, πόσο μάλλον να νοιάζονται για τη ζωή μας. Απλά παραδείγματα είναι οι εργατικές δολοφονίες, οι απολύσεις εργαζομένων, τα άθλια μεροκάματα, η διαχείριση των μεταναστών/τριών, και είναι από αυτά που δηλώνουν ξεκάθαρα τις διαθέσεις των από τα πάνω εναντίον μας.

Ο ταξικός πόλεμος ήταν πανταχού παρών. Είναι και τώρα και ας έχει διαπλεχθεί έντονα με την υγειονομική κρίση, αλληλοτροφοδοτώντας τον πόλεμο εναντίον των από τα κάτω.

Δεν μπορούμε να κατονομάσουμε αυτή τη συνθήκη «αδιαφορία». Δεν υπάρχει αδιαφορία σε δύο αντιμαχόμενες πλευρές, αλλά αντικρουόμενα συμφέροντα. Την αβίωτη ζωή τη ζούνε χιλιάδες άνθρωποι σε όλον τον πλανήτη.

Το lock down αίρεται άρον-άρον. Σε μία συνθήκη που το κράτος διαχειρίζεται όλα τα νούμερα σε σχέση με τον ιό, είναι προφανές ότι δεν μπορούμε να εμπιστευθούμε όλα τα στατιστικά που μας δίνονται. Υπάρχει μία σειρά συμφερόντων στο παρόν, ικανά να αλλάζουν τη βαρύτητα των αριθμών κατά το δοκούν. Τώρα, η καπιταλιστική μηχανή πρέπει να πάρει μπρος, και μάλιστα γρήγορα!

Απαραίτητη υποσημείωση αποτελεί ότι κάποιοι κλάδοι του καπιταλισμού δεν σταματήσαν καθόλου κατά τη διάρκεια του lock down. Τα εργοστάσια, το εφοπλιστικό κεφάλαιο, η μετακίνηση εμπορίου, οι διανομείς, οι αποθηκάρειες, οι εκ περιτροπής εργαζόμενοι/ες σε καταστήματα που συνεχίζουν τις πωλήσεις μέσω ίντερνετ δεν επηρεάστηκαν από την κρίση του κορωνοϊού. Αυτό, δημιουργεί ακόμη μεγαλύτερο ανταγωνισμό μεταξύ καπιταλιστικών κύκλων συμφερόντων, καθώς κάποιοι μέιναν πίσω στην κούρσα των κερδών. Αυτή η ανταγωνιστική τάση συνθλίβει πάντα τους εργαζόμενους και όλα τα εξαρτώμενα μέλη της παραγωγής.

**Στους ανταγωνισμούς,
συνθλίβονται οι μικρές πέτρες**

Τα αφεντικά του επισιτισμού και του τουρισμού πρέπει να βγούνε δυναμικά ξανά στο προσκήνιο. Τα αφεντικά δεν είναι δυνατόν να χάσουν καμία ευκαιρία κερδοφορίας, ειδικά εάν αναλογιστούμε ότι ήδη χάθηκαν κάποια κέρδη. Το ίδιο μυρίζεται και το κράτος, καθώς ο τουρισμός αποτελεί τον κλάδο που κινδυνεύει πραγματικά να χτυπηθεί από την πανδημία.

Το ελληνικό κεφάλαιο δεν θα χάσει τη μοναδική ευκαιρία που έχει αυτή τη στιγμή να πατήσει πάνω σε βασικούς παίκτες και ανταγωνιστές, κυρίως στη λεκάνη της μεσο-

γείου. Αρχικά, παρουσιάζεται ως υγιεινός τόπος προορισμού λόγω των λίγων κρουσμάτων/νεκρών(;), ειδικά σε σύγκριση με άλλες χώρες της περιοχής. Η Ελλάδα έχει την ευκαιρία να ξεπεράσει ως τουριστικό προϊόν χώρες όπως η ιταλία, η τουρκία ή η ισπανία, βγαίνοντας δυναμικά στην αγορά παγκοσμίου εμβέλειας. Το κράτος αποφασίζει και μαγειρεύει γρήγορα τα επόμενα βήματά του ώστε να βγει νικητής στους διακρατικούς ανταγωνισμούς, οι οποίοι θα ενταθούν μάλιστα.

Το lock down αίρεται άρον-άρον. Σε μία συνθήκη που το κράτος διαχειρίζεται όλα τα νούμερα σε σχέση με τον ιό, είναι προφανές ότι δεν μπορούμε να εμπιστευθούμε όλα τα στατιστικά που μας δίνονται. Υπάρχει μία σειρά συμφερόντων στο παρόν, ικανά να αλλάζουν τη βαρύτητα των αριθμών κατά το δοκούν. Τώρα, η καπιταλιστική μηχανή πρέπει να πάρει μπρος, και μάλιστα γρήγορα!

Από την άλλη, μεγάλα κομμάτια επισφαλών εργαζομένων θα δυσκολευτούν ακόμη περισσότερο για το πώς θα βγάλουν τη χρονιά που έρχεται. Αρχικά, τα αφεντικά θα μυριστούν την κατάσταση και θα απαιτήσουν να «βγει» η δουλειά με ακόμη λιγότερα άτομα. Ακόμη, οικονομικά θα ισχύσει το ίδιο με τις λογικές που έτσι και αλλιώς ξέρουμε: δεν βγαίνω, τι να κάνω, δεν φταίω εγώ, μου τα παίρνει το κράτος και άλλες παρόμοιες δικαιολογίες των αφεντικών. Αυτή η συνθήκη αυξημένης επισφάλειας έχει δύο βασικές

προβληματικές: η πρώτη είναι ότι θα μειωθεί ή έχει μειωθεί ήδη η αγοραστική δύναμη ανθρώπων που θα συντηρούσαν μία ολόκληρη βιομηχανία επιστρέφοντας από τη σεζόν, χωρίς να βγάλουμε από έξω την «προσφορά» τους στο κεφάλαιο κατά τη διάρκεια της σεζόν. Η δεύτερη είναι ότι κόσμος που υπολόγιζε σε αυτή τη διέξοδο, αποκόπτεται ή στρέφεται σε αυτή με πολύ πιο κακούς όρους, από ότι ήταν ήδη. Οι εργαζόμενοι και εργαζόμενες θα θεωρηθεί ότι πρέπει να πληρώσουν και αυτήν την κρίση, καθώς τα αφεντικά δεν έχουν μάθει να πληρώνουν τις κρίσεις. Αυτό θα επιχειρήσουν και τώρα, εκτός και εάν εμείς το αποτρέψουμε.

**Να εξεγερθούμε,
αλλιώς εμείς θα την πληρώσουμε πάλι**

Το καπιταλιστικό σύστημα και η ύπαρξη κρατών ευθύνονται για τις συνθήκες που βιώνουμε. Η υπερκατανάλωση, η υπερπαραγωγή, η μαζική κατοίκηση σε αστικά κέντρα-γίγαντες, η εκβιομηχάνιση παρθένων βιοτόπων, η εισβολή του ανθρώπινου παράγοντα στη φύση, η μόλυνση, οι μονοκαλλιέργειες και άλλα τόσα ζητήματα που ζούμε στην καθημερινότητά μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το σύστημα μάς οδηγεί να ζούμε ζωές που δεν είναι βιώσιμες.

Στο σύστημα που γεννά μόνο πόνο, δυστυχία, πολέμους, ιούς και θάνατο οι απαντήσεις μας πρέπει να είναι δυναμικές σε όλα αυτά τα επίδικα.

Η αλληλεγγύη τρέφει όντως τη ζωή, με όρους υλικούς, πραγματικούς. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι εάν ξεχνάμε τους άλλους και τις άλλες μόνους και μόνες, τους/τις καταδικάζουμε σε θάνατο. Η συλλογική ζωή και αντιμετώπιση όσων βιώνουμε, οι κοινότητες αγώνα, οι αρνήσεις πληρωμών και τα σαμποτάζ, οι απαλλοτριώσεις και οι εργατικοί αγώνες, οι απεργίες και οι πορείες να αποτελέσουν αναχώματα και αφορμές να βρεθούμε στον δρόμο ενάντια σε όλα αυτά που μας καταπιέζουν. Αυτή είναι η λύση για την κρίση που έρχεται καταπάνω μας, να πολεμήσουμε ενάντια σε κράτος και καπιταλισμό, μέχρι την εξάλειψή τους.

Δίκτυα αλληλοβοήθειας: Μία συλλογική πρόταση απέναντι στις ατομικές λύσεις

Η κρίση του κορωνοϊού έδωσε την αφορμή στα κρατικά επιτελεία, ώστε να προετοιμάσουν το κοινωνικό έδαφος για να υποδεχτούμε (όλοι μαζί) την επερχόμενη οικονομική κρίση τους. Όπως όλα δείχνουν, είχαν ήδη προβλέψει την κρίση αυτή, και η απόδοσή της σε έναν άγνωστο και χωρίς ιατρική αντιμετώπιση ιό, διευκόλυνε τη μετάβαση της κοινωνίας στην κατάσταση «έκτακτης ανάγκης». Έτσι, το σύνολο των μέτρων που στόχευαν στην κοινωνική αποστασιοποίηση αποτέλεσε το επιτακτικό κάλεσμα για την ενίσχυση της ιδεολογίας του ατομισμού. Μένουμε σπίτι, μένουμε μόνες. Αντιμετωπίζουμε τον εαυτό μας ως «άρρωστο», δεν ερχόμαστε σε επαφή με άλλους. Για τώρα, αυτή είναι η ατομική μας ευθύνη.

Η ιδεολογία του «κοιτάω τη δουλειά μου», η στροφή και η εξύψωση της ιδιωτικής ζωής εις βάρος της κοινωνικής ευαισθησίας, αποτελούν βασικό συστατικό για την «επιτυχία» μέσα στον καπιταλισμό. Η ενίσχυση αυτής της ιδεολογίας (μέσω της επίκλησης στην «ατομική και κοινωνική υπευθυνότητα») εντείνει τις κοινωνικές αντιθέσεις, αφού όσο περισσότερα προνόμια κατέχει ένα άτομο, τόσο καλύτερα και πιο άνετα θα ανταπεξέλθει στις «ιδιαίτερες» απαιτήσεις της συγκυρίας. Διόλου τυχαία, η επίκληση στα ατομικά αντανακλαστικά εστίασε σε αυτούς και αυτές που μπορούν -για πόσο ακόμα;- να ονειρεύονται μια καλύτερη θέση στην ταξική πυραμίδα. Ο κόσμος που στριμώχνεται στον πάτο αυτής της κατασκευής, εξορισμένος στην αφάνεια, δεν απασχόλησε στιγμή τους στρατηγούς της υγείας. Μιλάμε για τον μεταναστευτικό πληθυσμό, στα στρατόπεδα συγκέντρωσης ή στα γκέτο των μητροπόλεων, τους κρατούμενους στις φυλακές, τις έγκλειστες στα ψυχιατρικά άσυλα, και όλα εκείνα τα σώματα που δεν συμπεριλαμβάνονται στον «υγιή» και παραγωγικό ελληνικό κορμό.

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη αυτό το γεγονός, μπορούμε χωρίς περιστροφές να αποδομήσουμε το ιδεολόγημα της «ατομικής ευθύνης». Στο πλαίσιο που προωθήθηκε από το Κράτος, το να μείνουμε σπίτι -εμείς που απολαμβάνουμε την πολυτέλεια να έχουμε σπίτι- δεν κατέστη ποτέ υπεύθυνη επιλογή. Στον αντίποδα, μία πρώτη απάντηση στις κρατικές επιταγές της απομόνωσης, του φιλοτομαρισμού και της εσωστρέφειας, ήταν η δημιουργία δομών αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας, με σκοπό αφενός να σπάσουμε το κλίμα επιβαλλόμενου φόβου, και αφετέρου να βρεθούμε με ανθρώπους που θα αποκλείονταν από τα «βασικά», ώστε από κοινού να βρούμε λύσεις για την κάλυψη αναγκών. Η επαναφορά αυτής της πρότασης κοινωνικοποίησης, συλλογικοποίησης και αγώνα, αποτελεί και ταυτόχρονη επαναφορά διαχρονικών στοιχημάτων και προοπτικών για το ανταγωνιστικό κίνημα:

Καταρχάς, η συνάντηση με κόσμο από τις τάξεις των απόκληρων, των ξεχασμένων, των πλέον υποτιμημένων, δημιουργεί ένα πεδίο συνομιλίας για τις διαφορετικές καταπίεσεις που υφίσταμεθα. Η αρχικά μονόδρομη σχέση προσφοράς πολύ βασικών και απαραίτητων αγαθών, η μετέπειτα γνωριμία, οι συζητήσεις, ο συλλογικός μας χρόνος καθορίζουν τις σχέσεις που δομούνται, που μετά από ένα σημείο παύουν να είναι αμιγώς «ανταλλακτικές» ή στην κατεύθυνση της κάλυψης αναγκών. Η επαφή με αυτό τον κόσμο (θα έπρεπε να) αποτελεί πάγια επιδίωξη του επαναστατικού κινήματος, στοχεύοντας αρχικά στην οικοδόμηση μιας σχέσης τόσο αγωνιστικής όσο και ανθρώπινης, που σε δεύτερο χρόνο θα τροφοδοτήσει με βιώματα, αναλύσεις και εμπειρίες τους αγώνες που έρχονται. Μία μερίδα κόσμου στην οποία πάντα «απευθυνόμασταν» τώρα έρχεται από μόνη της στις δομές, και αυτή η «ευκαιρία» είναι κρίμα να πάει χαμένη.

Η αμφισβήτηση της καπιταλιστικής-κρατικής οργάνωσης της κοινωνίας, βάλλει κατά κύριο λόγο τον τρόπο παραγωγής, διανομής και κατανάλωσης των αγαθών (που εξαρχής παράγονται ως εμπορεύματα, διακινούνται και διανέμονται ως τέτοια). Ένα ακόμα βήμα λοιπόν, για μία δομή αλληλοβοήθειας, παράλληλα με την κάλυψη αναγκών, θα ήταν η διερεύνηση και η επεξεργασία προτάσεων και λύσεων για τα στάδια της παραγωγής και της διανομής, για την παράκαμψη, όπου και όσο είναι δυνατόν, της σχέσης που βασίζεται στο κέρδος, και βάσει σε προτεραιότητα την ανταλλακτική αξία του εμπορεύματος, έναντι της

αξίας χρήσης του αγαθού. Για τη χάραξη ενός τέτοιου βηματισμού, μία πρώτη αυτονόητη σκέψη είναι η επικοινωνία με μεμονωμένους παραγωγούς και αγροτικούς συνεταιρισμούς από όλο τον ελλαδικό χώρο. Σκοπός είναι η δημιουργία ενός δικτύου από τα κάτω, χωρίς τη διαμεσολάβηση του εμπορίου, που με γνώμονα την αλληλεγγύη, θα δίνει πρόσβαση σε μεγάλη γκάμα πρώτων υλών, χωρίς την εξάρτηση από τα supermarket, και γενικότερα την αγορά. Αυτό, ως πρώτη κίνηση, απαιτεί αρκετό χρόνο και δέσμευση ώστε να χτιστούν και να ευδοκιμήσουν σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ των ανθρώπων που παράγουν, και των δομών που διαχειρίζονται και διανέμουν. Από τη στιγμή που επιτυγχάνεται κάτι τέτοιο, τα οφέλη είναι πολλά. Το σημαντικότερο είναι πως μέσα σε περιβάλλοντα κρίσεων (όπου τμήμα της παραγωγής καταστρέφεται βίαια από τα πάνω, ή παύει προσωρινά τη λειτουργία του) «τρέχουν» δίκτυα και δομές που έχουν ήδη κατακτήσει τη δυνατότητα να λειτουργούν παράλληλα και ανεξάρτητα από την αγορά. Αν οι κρίσεις είναι οι «επαναστάσεις του καπιταλισμού», τότε στις επαναστάσεις των καταπιεσμένων, αυτές οι δικτυώσεις πρωτίστως δίνουν λύσεις σε άμεσες ανάγκες, συνεισφέροντας ταυτόχρονα στις κοινωνικές διεργασίες με το παράδειγμα εναλλακτικών αποτελεσματικών προτάσεων, που μπορούν να υποκαταστήσουν το μοντέλο που γνωρίζαμε μέχρι πρότινος.

Το να πάρουμε τη ζωή στα χέρια μας είναι μια επιλογή που προϋποθέτει την επένδυση χρόνου και ενέργειας στη μετάβαση από τον κρατικό καπιταλισμό στην ελεύθερη κοινωνική ζωή. Ζούμε σε έναν κόσμο που η κυριαρχία ονειρεύεται την επικράτηση της εξατομίκευσης και τη διάσπαση κάθε ίχνους κοινότητας. Η λίστα με τις ανάγκες που έχουμε να καλύψουμε είναι τεράστια. Από την τροφή, τη στέγη, τη σωματική και ψυχική υγεία, είναι προφανές πως η κάλυψη μόνο των «βασικών αναγκών» δεν εξασφαλίζει μια ζωή με αξιοπρέπεια. Σε αυτό το άρθρο δίνουμε βάρος σε μία πρόταση οργάνωσης, οριζόντια, αυτοοργανωμένη και από τα κάτω, περιορισμένη αυστηρά στο επιβιωτικό ζήτημα της τροφής. Είναι στο χέρι μας και τη φαντασία μας να διευρύνουμε τα περιεχόμενα, να προχωρήσουμε τις δομές, να συγκροτήσουμε κοινότητες.

Η ενίσχυση της κοινότητας παρόλα αυτά δεν αρκεί. Εκτός από τον ατομισμό, οι ιδεολογικοί μηχανισμοί του κράτους (το σχολείο, οι θεσμοί), τα ΜΜΕ, η βιομηχανία του θεάματος και της τέχνης, εμποτίζουν, καθημερινά, συστηματικά και μεθοδικά την κοινωνία με τον πολιτισμό του κέρδους. Διαμορφώνεται από τα πάνω μία σχέση, η οποία αφομοιώνεται από την κοινωνική βάση, και διαιωνίζεται κάθετα (από πάνω προς τα κάτω) και οριζόντια (στο εσωτερικό και μεταξύ των κάτω), η σχέση Κεφάλαιο: Ο καπιταλισμός είναι «πραγματικότητα που δεν αλλάζει, έτσι είναι», η εκμετάλλευση είναι «αναγκαίο κακό», το κέρδος και η εξουσία είναι «στη φύση του ανθρώπου». Στον αντίποδα αυτών αναδύεται η σχέση Αλληλεγγύη, που εκτός από την υλική μετουσίωσή της όπως περιγράφηκε παραπάνω, αντιπροτείνει πως μπορούμε να ζήσουμε διαφορετικά, χωρίς εκμετάλλευση, χωρίς εξουσία, χωρίς να βλέπουμε την κάθε αλληλεπίδραση με κριτήρια κέρδους. Δυο κόσμοι σε σύγκρουση. Καλούμαστε να επιλέξουμε ανάμεσα στον κομορμισμό του Κεφαλαίου ή στον Αγώνα που επιτάσσει η Αλληλεγγύη.

Δυο λόγια μόνο: Κοινότητες για να οργανωθούμε μεταξύ μας, να μοιραστούμε τις αγωνίες, τα προβλήματα και τις ανάγκες μας, να τα επεξεργαστούμε από κοινού, για να σταθούμε καλύτερα στα πόδια μας. Αγώνας ενάντια σε όλες τις καταπίεσεις, σε όλες τις αδικίες, ενάντια στη λεηλασία της φύσης και την καταστροφή του περιβάλλοντος, για να βελτιώσουμε τη θέση μας απέναντι σε όλους αυτούς που εκμεταλλεύονται και κερδίζουν από τη ζωή μας. Στη γειτονιά, το σχολείο, τη δουλειά, στην πλατεία, σε κάθε χώρο κοινωνικής συνάντησης, να φτιάξουμε κοινότητες αγώνα για να έρθουμε ένα βήμα πιο κοντά στην αξιοπρέπεια...

**ΝΑ ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΜΕ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΑΓΩΝΑ ΣΕ ΚΑΘΕ ΓΕΙΤΟΝΙΑ**

■/ Μ.Π.Κ.

Στοιχεία για την κατανόηση της κρίσης του Covid-19:

Νεωτερικότητα, εξουσία, καπιταλισμός

Η πανδημία του Covid-19 και οι επιπλοκές της σε συνδυασμό με την παγκόσμια οικονομική ύφεση δημιουργούν μία έκτακτη κατάσταση, μία κρίση παγκόσμιας κλίμακας. Πρόκειται για ένα πολυδιάστατο φαινόμενο, στο οποίο αλληλεπιδρούν δυναμικά το κοινωνικό και το πολιτικό με το βιολογικό πεδίο. Αυτό το φαινόμενο γίνεται καλύτερα αντιληπτό, αν εξεταστεί εντός του ευρύτερου κοινωνικού και ιστορικού πλαισίου που λαμβάνει χώρα, και όχι σαν αποκομμένο συμβάν. Η εξάπλωση της επιδημίας, η απειλή του ιού και ο τρόπος διαχείρισης αυτών από τα κράτη, που σε μεγάλο βαθμό παίρνει τη μορφή της εντατικοποίησης της επιτήρησης και του στρατιωτικοποιημένου ελέγχου, της σημαντικής περιστολής ελευθεριών και της αυταρχικοποίησης δεν εμφανίστηκαν λόγω κάποιου κισμέτ ή τυχαία, αλλά βρίσκονται σε συνάρτηση με την -ταξική- δομή της σύγχρονης κοινωνίας και τον σύγχρονο πολιτισμό. Ο καπιταλισμός, το έθνος κράτος, η ανάπτυξη και εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας μέσα σε αυτά τα πλαίσια, και ο ρόλος τους εντός της άνισης και δομημένης πάνω σε σχέσεις εκμετάλλευσης κοινωνίας, αποτελούν κομβικούς παράγοντες χωρίς τους οποίους η κατάσταση που αντιμετωπίζουμε δεν θα ήταν εφικτό να αποκρυσταλλωθεί στη μορφή που έχει σήμερα.

Ο νεωτερικός πολιτισμός και οι νεωτερικές μορφές οργάνωσης της εργασίας και της ζωής αποτελούν βάσεις επάνω στις οποίες αναπτύχθηκε ιστορικά ο σύγχρονος τρόπος ζωής και οργάνωσης της κοινωνίας, διαμορφώνοντας παράλληλα τις σύγχρονες επιστήμες (και τις επιστημονικές πρακτικές), την τεχνολογία (τα επιτεύγματα και τον τρόπο χρήσης τους), τη μορφή και τον τρόπο άσκησης εξουσίας του σύγχρονου κράτους (και τις πρακτικές της εξουσίας). Αυτά αποτελούν κάποια από τα στοιχεία που συνθέτουν την «περιρρέουσα ατμόσφαιρα» εντός της οποίας εξελίσσεται η πανδημία και η πολιτική της διαχείριση, επηρεάζοντας την υλική πραγματικότητα που βιώνουμε.

Διαφωτισμός και κράτος

Η προ-νεωτερική κοινωνία είναι δομημένη με κέντρο ένα θεοκρατικό σύστημα. Αυτό αποτελεί και τη βασική τεκμηρίωση της κρατικής-βασιλικής εξουσίας «ελέω θεού βασιλιάς». Βγαίνοντας από το Μεσαίωνα και περνώντας στην ανάδυση του Διαφωτισμού -που θέτει τις βάσεις του νεωτερικού πολιτισμού και καθιστά γόνιμο το έδαφος για τη σταδιακή εγκαθίδρυση του καπιταλιστικού συστήματος- η τεκμηρίωση της εξουσίας στη βάση του Θεού δεν επαρκεί.

Αυτή η μετατόπιση δεν είναι αυθαίρετη, αλλά έχει μία υλική βάση. Σχετίζεται άμεσα με την ανάδυση της αστικής τάξης που ζητά μερίδιο από την πίτα της εξουσίας για να εξυπηρετεί τα δικά της συμφέροντα, ερχόμενη έτσι αναπόφευκτα σε σύγκρουση με το παλιό καθεστώς και τη φεουδαρχία, και καταλήγοντας στις μεγάλες εθνικές επαναστάσεις και τη συγκρότηση των πρώτων εθνών κρατών.

Γυρίζοντας στην τεκμηρίωση της κρατικής εξουσίας, πέρα από άλλα επιχειρήματα, ξεχωρίζει ένα με ιδιαίτερη συνάφεια με τη σημερινή συγκυρία. Δεν είναι άλλο από το επιχείρημα της παροχής ασφάλειας στους «Άγγιους» ανθρώπους από το κράτος, όπου οι άνθρωποι για να είναι ασφαλείς από τις εσωτερικές τους ανταγωνιστικές σχέσεις (και να μην εξοκείλουν σε έναν χαώδη αιματηρό πόλεμο «όλων εναντίων όλων», Hobbes¹) πρέπει να παρέχουν στο κράτος ένα κομμάτι της ελευθερίας τους (π.χ. κοινωνικό συμβόλαιο, Rousseau) ή να συμφωνήσουν μεταξύ τους για

να ορίσουν έναν ανώτατο ρυθμιστή των μεταξύ τους σχέσεων. Έπειτα ο ρυθμιστής-κράτος έχει το δικαίωμα να παρεμβαίνει στις διενέξεις των πολιτών και να τις επιλύει και -βεβαίως- για να το πετύχει αυτό επεκτείνει το δικαίωμα παρέμβασης σε διάφορα πεδία της ζωής, κάτι που θα το δούμε και στη συνέχεια.

Συμπερασματικά η αυτορρύθμιση των κοινωνικών σχέσεων παραγκωνίζεται, το κράτος διεισδύει σε αυτές και

Η επιστημονική «αντικειμενικότητα», η φαινομενικά αξιακή «ουδετερότητα» της ιατρικής επιτυγχάνεται με τον «εξορθολογισμό» της από ηθικά στοιχεία

εγκαθιδρύεται ως ρυθμιστής τους. Εδώ μπορεί να διαπιστωθεί ένα πρώτο τεκμήριο για τη σχέση εξάρτησης πολιτών από το κράτος, αλλά και το «δικαίωμα» του κράτους να ρυθμίζει τις ζωές των πολιτών του π.χ. αποκλείοντας τους από την ιατρική γνώση.

Ταυτόχρονα με την ανάδυση της νέας μορφής κράτους, στην κατεύθυνση του πνεύματος του Διαφωτισμού, συντελείται στροφή προς τις θετικές επιστήμες και την ορθολογικότητα. Παράλληλα με τη διαδικασία της εκκοσμίκευσης, η επιστήμη «ανεβαίνει στο βάθρο της θρησκείας», ανάγεται σε αυθεντία, ικανή να ρυθμίζει διάφορες πτυχές της κοινωνικής ζωής, θεσπίζοντας κανόνες ή παρέχοντας κατευθυντήριες για τον τρόπο ζωής ή διεύθυνσης ποικίλων δομών που μέλλει να εμφανιστούν σταδιακά στην πορεία της νεωτερικότητας - από το εργοστάσιο και το άσυλο μέχρι το ναζιστικό λάγκερ.

Βιομηχανοποίηση, ορθολογικότητα, Ιατρική

Μετά την εγκαθίδρυση της κρατικής εξουσίας στα πλαίσια του έθνους κράτους, και την παράλληλη ανάδυση του καπιταλιστικού συστήματος ως το κυρίαρχο οικονομικό σύστημα, τα όνειρα για τη βελτιστοποίηση του κυρίαρχου πλέον συστήματος δεν σταματούν.

Περνάμε λοιπόν στις προσπάθειες μεγιστοποίησης και βελτίωσης των τεχνικών, τόσο της παραγωγής, όσο και της διοίκησης και ελέγχου, πράγματα βέβαια αλληλένδετα.

Περνάμε από τη βιοτεχνία στη βιομηχανία από τα αναγκαία για να ζήσουμε, στην παραγωγή για τις αγορές που σχετίζεται με τη συσσώρευση κεφαλαίου.

Για χάρη συντομίας μπορούμε να συμπυκνώσουμε τη βασική αρχή του παραπάνω συστήματος σε ένα διάγραμμα. Ας φανταστούμε μία ζυγαριά που στη μία πλευρά έχει το κόστος και στην άλλη το όφελος-κέρδος. Ο απώτερος σκοπός του συστήματος είναι η μεγιστοποίηση ωφελιών και η ελαχιστοποίηση του κόστους. Το κυρίαρχο σύστημα οργάνωσης αναδεικνύει σαν βασικούς του άξονες τη γραφειοκρατία, την ιεραρχική οργάνωση και τον καταμερισμό (οριζόντιος και κάθετος), την εξειδίκευση και την επιστημονική διεύθυνση της εργασίας με βάση τις αρχές της ορθολογικότητας. Θα μπορούσαμε να πούμε αδρά πως έτσι ξεκινά μια οργάνωση της κοινωνίας με πρότυπο το εργοστάσιο.

Η οργάνωση με αυτά τα πρότυπα περνά και σε άλλα πεδία, όπως είναι η κρατική διοίκηση, η εκπαίδευση, η παραγωγή της γνώσης κ.α. Η ιατρική δεν αποτελεί εξαίρεση. Η σύγχρονη δυτική ιατρική με τη μορφή της διακριτής επιστήμης, παίρνει σάρκα και οστά με το πέρασμα από τη φεουδαρχική κοινωνία στον καπιταλισμό. Κάτι το οποίο είναι

άξιο να αναφερθεί, καθώς αυτή η μετάβαση της ιατρικής, από τη σφαίρα της καθημερινότητας στην επιστήμη, σηματοδοτεί την αποκοπή της κοινότητας από τη γνώση της φροντίδας και της περίθαλψης. Αυτή η διαδικασία μεταβιβάζει την εξουσία που είχαν οι άνθρωποι πάνω στο σώμα τους και την υγεία τους, στην ιατρική επιστήμη.

Ο ορθολογισμός και η επιστημονικότητα που διέπουν την ιατρική σαφώς έχουν βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσής μας, και προφανώς έχουν σώσει χιλιάδες ζωές. Σέρνουν όμως μαζί τους το στυγνό ισοζυγίου κέρδους-ζημίας, την αποδοτικότητα, την απανθρωπιά της στατιστικής, και τελικά τη διαχείριση της ζωής με σκοπό την παράγωγη και μορφοποίηση υποκείμενων ταιριαστών για το καπιταλιστικό σύστημα παραγωγής και οργάνωσης, κάτι που θα αναλυθεί και παρακάτω.

Η επιστημονική «αντικειμενικότητα», η φαινομενικά αξιακή «ουδετερότητα» της ιατρικής επιτυγχάνεται με τον «εξορθολογισμό» της από ηθικά στοιχεία. Μέσω αυτού αποκρύπτεται ότι λειτουργεί εντός ενός κοινωνικού και πολιτικού συστήματος που χαρακτηρίζεται από σχέσεις εκμετάλλευσης και εξουσίας -τις οποίες άκριτα αναπαράγει- επηρεάζεται από τη σχέση κεφάλαιο και είναι περιβλημένη από εξουσία. Αυτή ακριβώς είναι η βάση για την κριτική της σύγχρονης ιατρικής και γενικά της σύγχρονης επιστήμης, ότι συντελείται κυρίως εντός του καπιταλιστικού συστήματος και συνεισφέρει σε αυτό με γνώμονα τα συμφέροντά του και την αναπαραγωγή του έμμεσα ή άμεσα.

Τα παραπάνω αποκαλύπτουν την ηθελημένη ή ίσως και αθέλητη συστράτευση της ιατρικής με το στρατόπεδο του καπιταλιστικού συστήματος παραγωγής και οργάνωσης. Βάσει αυτών των χαρακτηριστικών τους, η σύγχρονη επιστήμη και η ιατρική, και τα επιτεύγματά τους είναι αξιοποιήσιμες ως βασικά εργαλεία από τις τεχνικές εξουσίας του σύγχρονου κράτους.

Σύγχρονη εξουσία και βιοπολιτική

Ετυμολογικά η βιοπολιτική (Βίος - Πολιτική) ουσιαστικά μιλά για την πολιτική διαχείριση της ζωής. Η σημείωση αυτή είναι σημαντική αφού βάση της πολιτικής γίνεται

η ζωή αυτή καθ' αυτή. Ο Michele Foucault διακρίνει μια μετατόπιση από την εξουσία του θανάτου που κυριαρχεί στο φεουδαρχικό σύστημα (το δικαίωμα του άρχοντα επί της ζωής των υποτελών του - δικαίωμα καταγόμενο από το Ρωμαϊκό Δίκαιο) σε μια εξουσία επί της ζωής που επικεντρώνεται στη διατήρηση και την προστασία της ζωής, στη διαχείριση της ζωής με «θετικό», «δημιουργικό» τρόπο. Η μετατόπιση αυτή ταυτίζεται με την εδραίωση του καπιταλισμού σαν κυρίαρχο σύστημα οργάνωσης της κοινωνικής και οικονομικής ζωής: Η καπιταλιστική μηχανή δεν σταματά στην κυριαρχία της ως σύστημα οργάνωσης• την επεκτείνει, ώστε να διοχετεύει εντός του συστήματός της

τις διάφορες πτυχές της ζωής, προκειμένου οι τελευταίες να γίνονται περισσότερο αξιοποιήσιμες για τους σκοπούς της, μετατρέπόμενη τελικά σε σύστημα διαμόρφωσης υποκειμένων. Η εξουσία, λοιπόν, προεκτείνεται ώστε να αγκαλιάσει τις διάφορες πτυχές της ζωής, γίνεται βιοεξουσία, λαμβάνοντας δύο βασικές μορφές:

Η πρώτη αφορά σε κάθε μεμονωμένο σώμα, το οποίο γίνεται αντιληπτό ως μηχανή που πρέπει να είναι αποδο-

τική, και για να γίνει όσο πιο αποδοτική μπορεί να είναι, πρέπει να βελτιώνεται, να επεκτείνεται, να πειθαρχεί και να πειθαρχείται. Πρόκειται για μια ανατομοπολιτική του ανθρώπινου σώματος, που βασίζεται στην αντίληψη των σωμάτων ως ξεχωριστά, που πρέπει συνεχώς να βελτιώνονται με γνώμονα τα συμφέροντα του καπιταλιστικού συστήματος, ως εξαρτήματα της μηχανής. Σε αυτή την περίπτωση η πειθαρχική διάσταση της εξουσίας τείνει περισσότερο στην προτροπή, την τροποποίηση, την εκμάθηση, την εκγύμναση, και τελικά την παραγωγή και την κανονικοποίηση συμπεριφορών και υποκειμένων και λιγότερο στην απαγόρευση και την τιμωρητικότητα.

Στη δεύτερη μορφή της βιοεξουσίας τα σώματα γίνονται αντιληπτά ως σύνολο με κοινό χαρακτηριστικό τη βιολογία τους, δηλαδή ως υπόβαθρο βιολογικών διαδικασιών. Η άσκηση εξουσίας αφορά στη διαχείριση, τη ρύθμιση και τον έλεγχο που γίνονται στο επίπεδο των πληθυσμών. Πρόκειται για μια βιοπολιτική του πληθυσμού στην οποία εντάσσονται, για παράδειγμα, οι κρατικές πολιτικές για τον έλεγχο των γεννήσεων και της θνησιμότητας, τη φροντίδα για τη δημόσια υγεία κ.α..

Αντί συμπερασμάτων

Η βιοεξουσία ως μορφή εξουσίας που χαρακτηρίζει σε μεγάλο βαθμό τη νεωτερικότητα, οργανωμένη γύρω από μια ανατομοπολιτική και μια βιοπολιτική τεχνολογία, αναδεικνύει μια εξατομικευτική και μια ολοποιητική διάσταση της νεωτερικής εξουσίας. Καλλιεργείται, έτσι, το κατάλληλο κλίμα για τη γέννηση και την ωρίμανση πάσης φύσεως «ειδικών», εξειδικευμένων κι εξατομικευμένων προσεγγίσεων και τεχνικών, σχεδιασμένων για την παρέμβαση ή τη βελτιστοποίηση σε κάθε ξεχωριστή περίπτωση, οι οποίες μπορούν να ενταχθούν ή να λειτουργούν στο πλαίσιο μηχανισμών ή δομών μεγαλύτερου εύρους, σχεδιασμένων και οργανωμένων ώστε να επιτελούν ρυθμιστικό ρόλο σε με-

γάλη πληθυσμιακή κλίμακα.

Ταυτόχρονα, βασική προϋπόθεση για την εγκαθίδρυση και την ανάπτυξη του καπιταλισμού είναι η ελεγχόμενη ένταξη των ανθρώπων στην παραγωγική διαδικασία. Ο καπιταλισμός όμως δεν έμεινε μόνο σε αυτό αλλά ήθελε να τους αυξήσει, να τους ενισχύσει, χρειάστηκε την πειθαρχή τους, τη μορφοποίησή τους. Η ανίχνευση ενός κοινού υπόβαθρου ανάπτυξης και μιας διαλεκτικής σχέσης ανάμεσα στη σχέση κεφάλαιο και τις σύγχρονες μορφές εξουσίας σκιαγραφεί ένα σημείο συνάντησης της εκμετάλλευσης της εργασίας με τη βιοπολιτική, καθιστώντας τη σύνδεση βιολογικού και κοινωνικού από τις κρατικές πολιτικές -όπως συμβαίνει σήμερα- ιδιαίτερως ενδιαφέρουσα. Άλλωστε αυτό το εγχείρημα του καπιταλισμού δεν σταματά στις αρχές του 19ου αιώνα, είναι ακόμα ενεργό και διεισδύει καθημερινά στις ζωές μας, για να τις κόψει και να τις ράψει ανάλογα με τα καπιταλιστικά συμφέροντα. Οι κρίσεις είναι εμφανές ότι αποτελούν μια υπέροχη ευκαιρία για την ενίσχυση και εντατικοποίηση του παραπάνω εγχειρήματος.

■/ Miltiadis Prechtos & Shoshana

1. Η θεώρηση του Hobbes σε σχέση με την φύση των ανθρώπων ως άγριων και ανταγωνιστικών μεταξύ τους, τεκμηριώνει μεν το κράτος ή την εξουσία ενός ηγεμόνα να παρέχει ασφάλεια, αλλά ταυτόχρονα αποτελεί και τον πρόδρομο για τον κοινωνικό δαρβινισμό με τις γνωστές καταστροφικές συνέπειες της πραγμάτωσής του. Ταυτόχρονα αυτό αποτελεί μια θεώρηση αρκετά ασταθή, αφού κατά βάση ο Hobbes, συναισθηματικά φορτισμένος από τον αγγλικό εμφύλιο, βλέπει τη χώρα του να κυλά σε μία εμπόλεμη κατάσταση όλων εναντίων όλων. Έτσι με μίαν μεταθεώρηση προβάλλει κάποια από αυτά τα ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά στον πρωτόγονο άνθρωπο και φυσικοποιεί την ανταγωνιστική φύση του ανθρώπου. Απέναντι σε αυτή τη θεώρηση υπάρχουν τόσες άλλες όπως του Μαρξ ή του Κροπότκιν κ.α. που μιλούν για κοινωνίες πραγματικής αλληλεγγύης και συνεργασίας.

■ Σημειώσεις για τη γέννηση και εξάπλωση μιας πανδημίας στον παγκόσμιο ενοποιημένο καπιταλισμό

in vitro

Μία διαχρονική κριτική στην επιστήμη βασίζεται στην παραδοχή ότι τα περιεχόμενα της έρευνας καθορίζονται από το κεφάλαιο που τη χρηματοδοτεί, και πως το ενδιαφέρον της επιστημονικής κοινότητας στρέφεται γύρω από τα εταιρικά συμφέροντα, που περιορίζουν τα ερευνητικά προγράμματα σύμφωνα με τις ανάγκες της παγκόσμιας αγοράς. Τα τεκμήρια και τα συμπεράσματα που εντέλει χρησιμοποιούνται ευρέως, βρίσκονται σε άρρηκτη σύνδεση με την ανάγκη του καπιταλιστικού συστήματος για μεγιστοποίηση της παραγωγικότητας, αξία που τίθεται πιο ψηλά σε σημασία και από την ίδια τη ζωή. Από την εκβιομηχάνιση και με την πάροδο του χρόνου, περισσότερο από κάθε άλλη εποχή στα μεταπολεμικά χρόνια, διευρύνθηκε το χάσμα μεταξύ τεχνολογικής ικανότητας και οικολογικής γνώσης του ανθρώπου. Ήταν αδύνατο να προβλεφθούν οι οικολογικές επιπτώσεις μεγάλων τεχνικών έργων και χρήσης γιγαντιαίων παραγωγικών μονάδων, ακόμη κι αν ο πολιτισμός κατείχε τα τεχνικά μέσα υλοποίησής τους. Ο βιομηχανικός τρόπος παραγωγής πρωτογενών προϊόντων και η παγκοσμιοποίηση, εκκινώντας από ανάγκη για περισσότερα και καλύτερα αγαθά για τον καταναλωτή, επέφεραν ριζικές αλλαγές στο πεδίο της επιστήμης.

Αντίστροφα, η επιστήμη και η τεχνολογία επέφεραν τρομακτικές διαστάσεις στις δυνατότητες της βιομηχανίας. Μέσα στο πεδίο των βιοεπιστημών, δηλαδή τους επιστημονικούς κλάδους που περιλαμβάνουν τη μελέτη ζωντανών οργανισμών (μικροβίων, φυτών, ζώων, ανθρώπων), με αναπόσπαστο εργαλείο τη διεξαγωγή πειραμάτων σε εργαστηριακούς και μη πληθυσμούς*, εξελίχθηκε ραγδαία η βιοτεχνολογία και η γενετική βελτίωση.

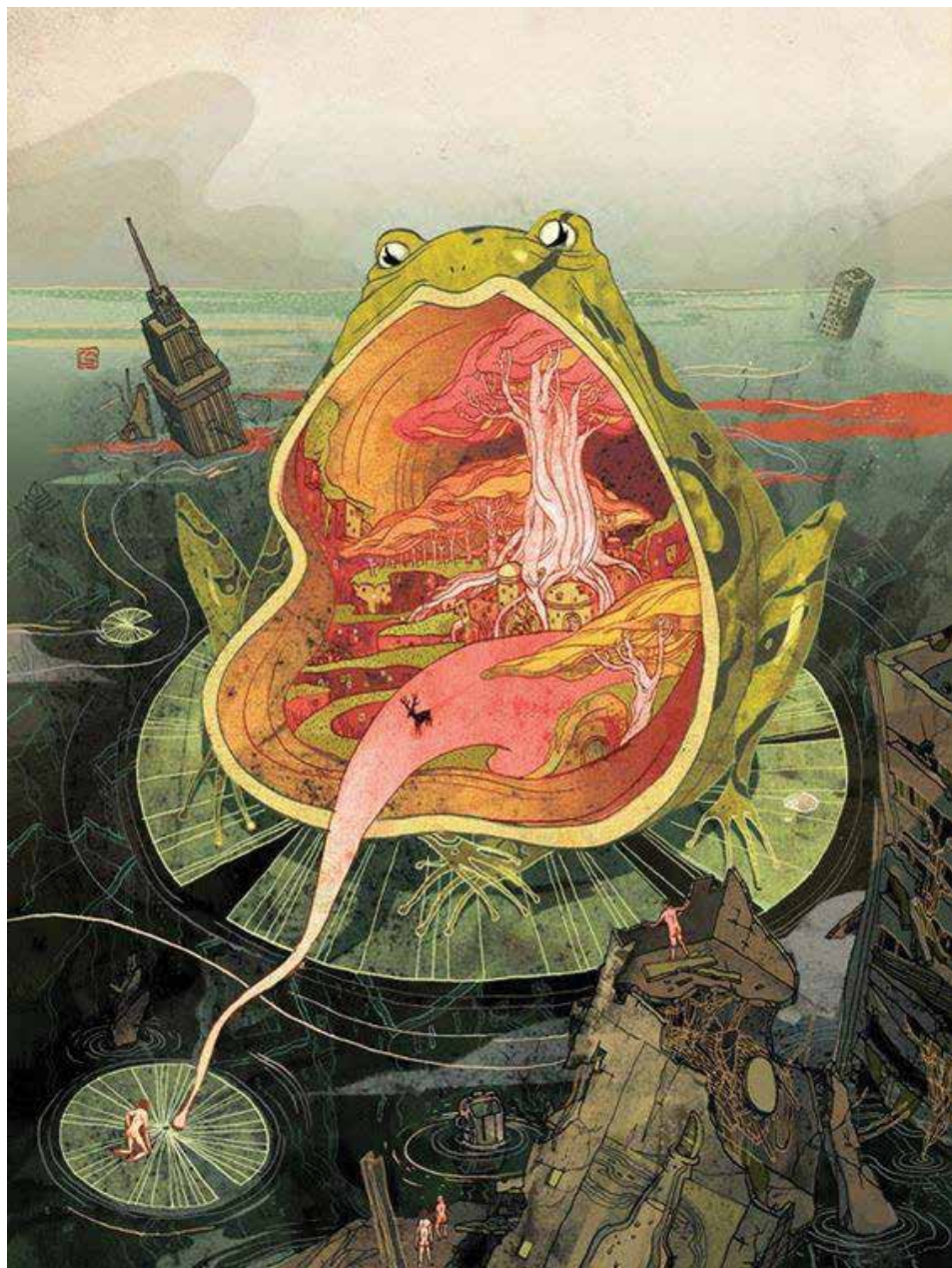

Σκοπός τους τέθηκε μεταξύ άλλων η τελειοποίηση των αγροτικών και ζωικών προϊόντων, καθώς και των παραγωγικών ζώων. Διαδεδομένες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται είναι οι ελεγχόμενες διασταυρώσεις, αλλά και η βιοτεχνολογική παρέμβαση στη γενετική πληροφορία (DNA/RNA) των οργανισμών. Επεξηγηματικά, αρχή των μεθόδων αυτών είναι να επιλέγονται και να προστίθενται στον υπό μελέτη οργανισμό τα γονίδια εκείνα που είναι υπεύθυνα για επιθυμητά από τον ερευνητή χαρακτηριστικά, όπως για παράδειγμα αυτά που ελέγχουν την ποιότητα ή ποσότητα του γάλακτος στα γαλακτοπαραγωγικά ζώα, ή την ανθεκτικότητα ζώων και φυτών σε ασθένειες.

Σε αυτή τη διαδικασία, όσο αξιοθαύμαστο κι αν φαντάζει ένα τέτοιο επίτευγμα, είναι δεδομένο πως υπάρχουν επιπλοκές, κάποιες προβλέψιμες και άλλες όχι, είτε στο ελεγχόμενο περιβάλλον του πειράματος είτε σε δεύτερο χρόνο όπου πλέον οι πατενταρισμένες ποικιλίες έχουν διαχυθεί στο εμπόριο. Για παράδειγμα, έχει παρατηρηθεί πως μέσα στη διαδοχή των γενεών, είναι πιθανό μαζί με το επιθυμητό χαρακτηριστικό που φέρουν τα

επιλεγμένα γονίδια, να επικρατήσουν και άλλα γονίδια, τα οποία όμως είναι υπεύθυνα για γενετικές ασθένειες, ή τη μη ανθεκτικότητα σε συνθήκες του περιβάλλοντος. Και αυτά εμφανίζονται ακριβώς λόγω της ανθρώπινης παρέμβασης στη γενετική πληροφορία όπου ήταν «κρυμμένα». Έτσι, οι στοχευμένες παρεμβάσεις απαιτούν περαιτέρω βελτίωση ή ρύθμιση, σε ένα οργανικό σύστημα που αδυνατεί να ισορροπήσει. Άλλο ένα απτό παράδειγμα είναι οι βελτιωμένες ποικιλίες φυτών με αυξημένη παραγωγικότητα, οι οποίες δεν γίνεται να επιβιώσουν χωρίς τεράστιες ποσότητες λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων και νερού άρδευσης. Δεν είναι πάντα εφικτό να αντιστραφεί η κατάσταση, ούτε οι ερευνητές μπορούν να «προλάβουν» τις μετέπειτα συνέπειες για το οικοσύστημα που διακατέχεται

από ενδοσυμβιωτικές και ανταγωνιστικές σχέσεις.

Ένα ακόμη πεδίο εφαρμογής της επιστήμης είναι να διερευνά και να αποφασίζει ποιες είναι οι πιο αποδοτικές μέθοδοι και τεχνολογίες που ο άνθρωπος χρησιμοποιεί στα διάφορα στάδια της παραγωγής. Σε αυτές σήμερα συγκαταλέγονται οι μονοκαλλιέργειες και οι εντατικές μονάδες εκτροφής, που έχουν αποδειχθεί πρωταγωνιστές στην εξασθένηση των οργανισμών και την καταστροφή του περιβάλλοντος. Καθώς υπάρχουν παραδείγματα ιών στην πρόσφατη ιστορία, όπως η γρίπη των πτηνών, των χοίρων, αλλά και η νόσος των τρελών αγελάδων, που μεταπήδησαν από κτηνοτροφικά ζώα, θα ήταν παράλειψη να μην εξεταστεί και η σχέση μιας επιδημίας με την εντατική κτηνοτροφία.

Είναι γνωστό πως οι συνθήκες εγκλεισμού των ζώων στα σύγχρονα εκτροφεία και σφαγεία, (πουλερικών, χοίρων, βοοειδών) είναι ιδανικές για την εξάπλωση μιας επιδημίας. Η ταχεία μετάδοση μιας ασθένειας οφείλεται στην ίδια τη μαζική συγκέντρωση, σε συνδυασμό με την ακατάσχετη χορήγηση αντιβιοτικών και την ποιότητα της τροφής τους. Επιπλέον, αυτής της κλίμακας γεωργία και κτηνοτροφία, καθώς και η ανεξέλεγκτη επέκταση των βιομηχανικών ζωνών και του αστικού ιστού εις βάρος του φυσικού περιβάλλοντος, ευνοούν την ταχύτερη εξέλιξη των ιών. Η ίδια συνθήκη του συγκεντρωτισμού σε αυτό το τεχνητό περιβάλλον φαίνεται ικανή να επιφέρει και τη μετάδοση ιών στον ανθρώπινο πληθυσμό· ιών που μπορεί να υπάρχουν χιλιάδες ή και εκατομμύρια χρόνια χωρίς να έχουν μεταδοθεί στον άνθρωπο, και πλέον όμως μεταφέρονται, εξελίσσονται ή

μεταλλάσσονται.

Αντίστοιχα, μέσα από την επέκταση της βιομηχανικής γεωργίας και της εκμετάλλευσης όλο και περισσότερων παρθένων εδαφών, οι περιοχές κατοικίας των αγρίων ζώων συρρικνώνονται και τελικά αυτά είτε συγκεντρώνονται σε όλο και απομακρυσμένες περιοχές, όλο και πιο κοντά το ένα στο άλλο, είτε γειτνιάζουν με παραγωγικές δραστηριότητες και εκτίθενται σε ασθένειες των εξημερωμένων ζώων.

| στη μητρόπολη |

Η ταχεία διάδοση του ιού ξεκίνησε από τη Wuhan, την πιο πυκνοκατοικημένη πόλη στην Κεντρική Κίνα, και σημαντικό συγκοινωνιακό κόμβο για τη χώρα με δεκάδες δρόμους ταχείας κυκλοφορίας και σιδηροδρόμων. Εκεί, το εργατικό δυναμικό απασχολείται σε μεγάλο ποσοστό σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας χάλυβα και σκυροδέματος, χρησιμοποιεί καθημερινά τα μέσα μαζικής μεταφοράς, τροφοδοτείται από κεντρικές αγορές της περιοχής.

«Η φιλελεύθερη οργή για την “ακαθαρσία”, με όλο τον σιωπηρό ρατσισμό της, εξακολουθεί να καθορίζει αυτό που αντιλαμβανόμαστε ως αυτόματη ιδεολογία των περισσότερων ανθρώπων, όταν αυτοί έρχονται αντιμέτωποι με τις πολιτικές διαστάσεις πραγμάτων όπως οι επιδημίες του κορωνοϊού ή του SARS.

»Αλλά οι εργάτες έχουν λίγο έλεγχο πάνω στις συνθήκες υπό τις οποίες εργάζονται. Και σίγουρα, ενώ οι ανθυγιεινές συνθήκες όντως διαρρέουν εκτός εργοστασίου μέσω της μόλυνσης των προμηθειών τροφίμων, αυτή η μόλυνση είναι στην πραγματικότητα ακριβώς η κορυφή του παγόβουνου. Αυτές οι συνθήκες αποτελούν τη νόρμα που περιβάλλει όσους εργάζονται σε τέτοιους χώρους ή ζουν σε κοντινούς προλεταριακούς οικισμούς. Και αυτές οι συνθήκες υποβιβάζουν την υγεία σε επίπεδο πληθυσμού, κάτι που προσφέρει ακόμα καλύτερες συνθήκες για την εξάπλωση των πολλών επιδημιών του καπιταλισμού».

~Απόσπασμα από τη προσούρα

“Social Contagion: Microbiological Class War” των Chuang

Η σχέση κυκλοφορίας του κεφαλαιοκρατικού συστήματος, με την εξάπλωση των ιογενών λοιμώξεων είναι στενή, αφού για να μολύνει ένας ιός με ταχύτατους ρυθμούς μια ολόκληρη ενδοχώρα, και ελάχιστες μέρες μετά να διασπαρθεί σχεδόν παγκοσμίως, είναι δεδομένο ότι προαπαιτείται ο ενοποιημένος παγκόσμιος καπιταλισμός, ως σύστημα που αναπαράγεται και εξελίσσεται μέσα από την ολοένα μεγαλύτερη, πυκνότερη και ταχύτερη κυκλοφορία κεφαλαίων, εμπορευμάτων, ανθρώπων.

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής, που χαρακτηρίζεται από τη συγκέντρωση μεγάλων πληθυσμών στα αστικά κέντρα, και τον συνωστισμό των εργατ.ριών στις μεγάλες μονάδες παραγωγής, στέκεται αδιάφορος και καθόλου ενοχικός για την κοινωνική οργάνωση η οποία αποτυπώνεται πιο καθαρά σε συνθήκες εκτάκτου ανάγκης. Όμως, το ίδιο το κεφάλαιο, έχοντας απορροφήσει το άτομο στους θεσμούς, είναι που διαμορφώνει το αστικό οικοδόμημα και τα δίκτυα συγκοινωνίας, έτσι ώστε να εξυπηρετούν τη διάρθρωση της παγκόσμιας παραγωγής και διανομής των προϊόντων υποταγμένα στις παγκόσμιες αλυσίδες διακίνησης αγαθών.

Τα όρια της πόλης να ανταπεξέλθει στις ανάγκες μας είναι φυσικά και πεπερασμένα. Το τελευταίο διάστημα για όσοι/ες μένουμε στις πόλεις, μέσα από το lockdown διαφάνηκε η απόλυτη εξάρτησή μας από την εμπορευματική δραστηριότητα που φτάνει σε μας ως τελικό προϊόν, διαδικασία η οποία είδαμε να ελέγχεται από το κράτος, και μας προσδένει σε μία εξάρτηση που τελικά επηρεάζει τόσο την πρόσβαση μας στα πραγματικά απαραίτητα αγαθά, όσο και την ελευθερία μας. Η αδυναμία του συστήματος να διαφυλάξει τη δημόσια υγεία αποτυπώνεται στο γεγονός ότι ο περιορισμός της διασποράς εμφανίστηκε ως η μόνη λύση για τη διαχείριση της πανδημίας, και έτσι ήταν κοινωνικά αποδεκτό το να επιβληθεί το καθεστώς της απαγόρευσης κυκλοφορίας και της διάχυσης του φόβου, απέναντι σε έναν υγειονομικό κίνδυνο.

**Ζούμε εδώ, και είναι καιρός
να διεκδικήσουμε τα αυτονόητα
Να πολεμήσουμε τον εχθρό που απαιτεί
την πειθάρχηση του νου και του σώματος**

✍️ γκρίνο

* Γνωρίζουμε ότι το ερευνητικό ινστιτούτο Ιολογίας της Ουχάν, μέσα στο έργο του, διερευνούσε τον ιό SARS- CoV2 και μελετούσε την ασθένεια του κορωνοϊού των νυχτερίδων, μολύνοντάς τις με ιούς SARS. Δεν μπορούμε, και ούτε έχει νόημα, να καταμερίσουμε ευθύνη στους συγκεκριμένους ερευνητές για την πιθανότητα εξάπλωσης του ιού από ανθρώπινο λάθος.

«Όταν ακούω ότι όλα υποχωρούν μπροστά στην προστασία της ανθρώπινης ζωής, πρέπει να πω ότι αυτό δεν είναι απόλυτο. Υπάρχει στάθμιση και αλληλοπεριορισμός στα ανθρώπινα δικαιώματα. Εάν υπάρχει μία απόλυτη αξία στο Σύνταγμά μας, αυτή είναι η ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Αυτή είναι απαράβιαστη. Αλλά αυτό δεν αποκλείει ότι κάποτε θα πεθάνουμε».

«Δεν μπορούμε να εμπιστευθούμε την απόφαση αποκλειστικά στους επιδημιολόγους, αλλά πρέπει να σταθμίσουμε και τις σημαντικές οικονομικές, κοινωνικές, ψυχολογικές ή άλλες επιπτώσεις. Αν κλείναμε τα πάντα για δύο χρόνια, οι συνέπειες θα ήταν τρομακτικές».

Σημειώσεις πάνω στην εργαλειοποίηση μιας πανδημίας

Αυτά δήλωσε σε συνέντευξή του ο Σόιμπλε και τον ευχαριστούμε, αφού κάνει ξεκάθαρο ακόμα και στους πιο δύσπιστους πώς βλέπουν οι διαχειριστές των ζώων μας τις κρίσεις: Εν μέσω πανδημίας δεν έχει προτεραιότητα η ανθρώπινη ζωή, αφού κάποια στιγμή θα πεθάνουμε ούτως ή άλλως. Οι συνέπειες από τις απώλειες των ανθρώπινων ζώων δεν είναι τόσο τρομακτικές, όσο οι συνέπειες από τις οικονομικές απώλειες, αλλά και ότι σε μια πανδημία τον πρώτο λόγο δεν τον έχουν οι επιδημιολόγοι (για την ακρίβεια αυτοί που δεν συνεργάζονται με την κυβέρνηση) λες και αυτή είναι η δουλειά τους...

Και αυτή η δήλωση, ανάμεσα στα πολλά που διατυπώνονται και γίνονται αυτή την περίοδο, δεν μας επιτρέπει να σκεφτούμε κάτι διαφορετικό πέρα από το ότι η «περίοδος έκτακτης ανάγκης», σε μια πανδημία εν προκειμένω, προκύπτει από το κράτος με μοναδικό γνώμονα τα συμφέροντα κράτους και κεφαλαίου, και διαμορφώνεται από επιλογές που πάρθηκαν ή δεν πάρθηκαν, είτε στο παρελθόν είτε στο παρόν.

Οι λόγοι που μπορούν να οδηγήσουν σε μια κοινωνική απορρύθμιση -ή αλλιώς κρίση, κατάσταση εκτάκτου ανάγκης κ.α.- μπορεί να είναι πολλοί (μια πανδημία, ένας σεισμός, ένας λιμός, μια φυσική καταστροφή κ.α.) και ως εκ τούτου οι τρόποι διαχείρισης πολλοί και διαφορετικοί. Ένα καπιταλιστικό κράτος, και εν γένει τα κράτη, εκ των πραγμάτων θα προσπαθήσει, και τις περισσότερες φορές θα τα καταφέρει, να διαχειριστεί αυτές τις κρίσεις προς όφελός του. Αυτός είναι ο πραγματικός του ρόλος. Το κράτος και το κεφάλαιο (που το ένα στηρίζει το άλλο εργαλειακά) είναι δομημένα έτσι ώστε σε μια κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, πρώτα απ' όλα και πριν απ' όλα, να εξασφαλίζουν τη δική τους επιβίωση και συνέχεια, και μάλιστα με όσο το δυνατόν καλύτερους όρους απ' ότι και πριν την κρίση ακόμα. Βασικό κομμάτι αυτής της διαδικασίας είναι η αναπαραγωγή της εργατικής δύναμης με πιο συμφέροντες όρους. Κατά συνέπεια, το κράτος δεν προσπάθησε καν να περιορίσει την πανδημία, αλλά να τη διαχειριστεί προς όφελός του. Αν μέλημά του ήταν ο περιορισμός, θα αύξανε τις παροχές στον τομέα της υγείας, θα προχωρούσε σε μόνιμες προσλήψεις γιατρών και λοιπού προσωπικού, θα παρείχε τεστ κλπ. (χαρακτηριστικά, 30.000.000 ευρώ από κρατικά ταμεία θα δοθούν σε ιδιωτικές κλινικές για τη συνεισφορά τους στην καταπολέμηση του ιού, την ίδια στιγμή που πανεπιστημιακές κλινικές προσφέρονται να παρέχουν το τεστ δωρεάν, όπως επίσης την περίοδο της πανδημίας η

ΕΛ.ΑΣ. αγόρασε 264 νέα οχήματα και 54 σκάφη για το λιμενικό). Κάτι τέτοιο, όμως, δεν συμφέρει οικονομικά. Κυρίως, δεν εξυπηρετεί τα μελλοντικά, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, σχέδια των αφεντικών. Η κοινωνική απορρύθμιση που προκλήθηκε από την πανδημία λειτούργησε σαν μάνα εξ ουρανού για την καπιταλιστική αναδιάρθρωση αλλά και αναπαραγωγή του ίδιου του καπιταλιστικού συστήματος, επιταχύνοντας και διευκολύνοντας την πραγματοποίηση όσων μεταβολών ήταν ήδη προγραμματισμένες να γίνουν. Οπότε στην ουσία δεν φταίει ο ιός για την κρίση, αλλά το ίδιο το σύστημα.

Μέσα από αυτά τα έκτακτα μέτρα, στην ουσία στήνονται οι ιδανικότερες συνθήκες ώστε να περάσουν μέτρα και νόμοι, που υπό άλλες συνθήκες, αν δεν είχαν μείνει στα χαρτιά, θα είχαν τουλάχιστον ξεσηκώσει θύελλα αντιδράσεων

Μέσα από αυτά τα έκτακτα μέτρα, στην ουσία στήνονται οι ιδανικότερες συνθήκες ώστε να περάσουν μέτρα και νόμοι, που υπό άλλες συνθήκες, αν δεν είχαν μείνει στα χαρτιά, θα είχαν τουλάχιστον ξεσηκώσει θύελλα αντιδράσεων. Τα «έκτακτα» μέτρα που συστάθηκαν για την περίοδο της κρίσης του κορωνοϊού είναι πλέον η γνωστή «κανονικότητα», και αποτυπώνονται σε όλα τα πεδία της ζωής μας. Κάποια πολύ τρανταχτά παραδείγματα είναι: Το όργιο καταστολής και βίας που συμβαίνει το τελευταίο διάστημα επειδή κόσμος μαζεύεται σε πλατείες και δημόσιους χώρους. Η «ευέλικτη» εργασία, τα νομοσχέδια που ευνοούν τις περικοπές μισθών, τις απολύσεις, τις απαγορεύσεις και τον έλεγχο των απεργιών, την καταστρατήγηση των βασικότερων εργατικών κεκτημένων. Οι Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα. Το νέο αντικειμενικό πολυνομοσχέδιο που αφορά την αξιολόγηση σχολικών μονάδων και εκπαιδευτικών, τη συρρίκνωση των ΕΠΑΛ, τοποθέτηση καμερών μέσα στις τάξεις, δυσχερείς αλλαγές στον τρόπο εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και σε πολλά ακόμα. Το νέο αναπτυξιακό/περι-

βαλλοντικό πολυνομοσχέδιο που μεταξύ άλλων καταργεί τις περιοχές natura, και ανοίγει τον δρόμο σε μεταλλευτικές και εξορυκτικές δραστηριότητες. Το κερασάκι στην τούρτα είναι ότι, με τελείως αδιαφανείς διαδικασίες, όπως τα περισσότερα, πλήθος δημόσιων εταιριών όπως η ΕΡΤ Α.Ε., το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων, ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας και Θεσσαλονίκης κ.α. πέρασαν στη Διεύθυνση Εταιριών του υπουργείου ανάπτυξης, με υπουργό τον γνωστό για τις ακροδεξιές του απόψεις Άδωνη Γεωργιάδη.

Στη μάχη για τη διαμόρφωση μιας ευνοϊκής εικόνας για την κυβέρνηση, και την προώθηση των νέων μέτρων, η στατιστική είναι ένα πολύ δυνατό όπλο. Καθημερινά βομβαρδιζόμαστε με νούμερα που παρουσιάζουν μια διαφορετική πραγματικότητα από αυτή που ζούμε, και μας προετοιμάζουν. Το μέτρο της επιτυχίας ή της αποτυχίας της διαχείρισης θα μετρηθεί μετά από διάφορους δείκτες, όπως οι μεταβολές στο Α.Ε.Π., στις τιμές πετρελαίου (ήδη ξεκίνησε), στα ποσοστά τουριστικής κίνησης, στους γενικότερους οικονομικούς δείκτες κλπ., και όχι από τις απώλειες σε ανθρώπινες ζωές. Παράλληλα, οι δείκτες που θα δείχνουν το πραγματικό μέγεθος της καπιταλιστικής κρίσης, όπως η ανεργία, θα αποκρύβονται ή θα παραποιούνται μέσω της λεγόμενης «ενίσχυσης της απασχόλησης» με τα διάφορα voucher, την εφαρμογή της 4ωρης εργασίας, με τη μη καταμέτρηση της μαύρης εργασίας, τη μη προσμέτρηση όσων ανέργων δεν είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ κλπ. Η κατασκευή του σωτήρα-«ποιμένα» που μας έβγαλε από την κρίση, που έσωσε τις ζωές μας και τώρα αναγκάζεται να πάρει τα σκληρά αυτά μέτρα, βρίσκεται στο επίκεντρο της καθημερινής ιδεολογικής και επικοινωνιακής μάχης. Το σύστημα έχει στα χέρια του τη δυνατότητα παραγωγής των υποκειμένων, και της κατασκευής της κυρίαρχης ιδεολογίας, της διαμόρφωσης της «κοινής γνώμης», του ελέγχου της πληροφορίας. Το κυβερνητικό success story μάς πλασάρεται καθημερινά, μαζί με τη ρήση πως δεν θα μπορούσαμε, χωρίς κράτος και καπιταλισμό, να αντιμετωπίσουμε τη μοίρα της ανθρωπότητας, τους ιούς, τις καταστροφές, τις αρρώστιες.

Πάνω σε αυτά διαμορφώνεται και πατάει το ιδεολόγημα της ατομικής ευθύνης, που επί της ουσίας έρχεται να αντικαταστήσει το κράτος σε σχέση με το πού πέφτει το βάρος των λεγόμενων «ευθυνών». Η εσωτερικευση της καταστολής που καλλιεργείται στον καθένα και την καθεμία στο όνομα της «υπευθυνότητας», η αποδοχή του ελέγχου της ζωής μας από το κράτος, η εθελοδοουσία, μπαίνουν στην καθημερινότητα σαν απολύτως φυσιολογικά φαινόμενα. Τα «έκτακτα μέτρα» για το καλό μας, στην ουσία ήταν μέτρα καταστολής (απαγόρευση συναθροίσεων, εγκλεισμός στο σπίτι, άδεια για να κυκλοφορήσεις έξω). Βέβαια, η πραγματικότητα είναι πως η κρατική μηχανή λειτουργεί στον αυτόματο και άψογα μόνο όταν πρόκειται για μέτρα καταστολής ή για μέτρα που θα αυξήσουν τις οικονομικές εισφορές ή/και το πεδίο εξουσίας τους, γιατί σε όλα τα υπόλοιπα... σκόιλ ελικτικού λωιμώχθηκαν.

Ένα κράτος δεν αντιμετωπίζει μια κοινωνική κρίση. Την παράγει και διαχειρίζεται τα αποτελέσματά της, ακόμη και τον θάνατο, με κριτήρια -ξεκάθαρα και μόνο- ταξικά. Όλα αυτά οδηγούν σε μια ακόμα μεγαλύτερη συσσώρευση του πλούτου και της εξουσίας στα ανώτερα κοινωνικά στρώματα. Η βάση της πυραμίδας μεγαλώνει, κάνοντας ακόμη πιο εμφανείς τις κοινωνικές ανισότητες. Η καταστολή κάνει την καθημερινότητα ασφυκτική, και η οικονομική κρίση τη ζωή επιβίωση. Αυτά όμως είναι η πλέον κατάλληλη συνθήκη για αντιδράσεις, ακόμα και για εξεγέρσεις. Αλλά αυτοί λόγω των «έκτακτων μέτρων» που έχουν ήδη φροντίσει να επιβάλουν είναι έτοιμοι. Και σε αυτό το σημείο είναι που τα θύματα της κρίσης γίνονται θύτες. Τα χθεσινά θύματα του «πολέμου» της πανδημίας είναι οι σημερινοί θύτες που απλά βγήκαν στην πλατεία, ή οι σημερινοί εργάτες που αυτός ο πόλεμος άφησε άνεργους.

Κάποια πρώτα συμπεράσματα για την εξελισσόμενη υγειονομική πανδημία και τον νέο κύκλο καπιταλιστικής κρίσης

Δεν υπάρχει υγεία χωρίς ζωή, δεν υπάρχει ζωή χωρίς ελευθερία

Η πρωτόγνωρη, για τις τελευταίες δεκαετίες, συνθήκη που διαμορφώθηκε διαμέσου της υγειονομικής πανδημίας και της ανάλογης κήρυξης -τυπικά ή άτυπα- μιας παγκόσμιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης, διαμορφώνουν ερωτήματα για την «επόμενη μέρα» σε επίπεδο κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό, που διαπερνούν κάθε φάσμα της κοινωνικής πραγματικότητας. Από τη δική μας μεριά, θα πρέπει να αναζητήσουμε μια πρώτη ανάγνωση της πολύπλοκης πραγματικότητας που ήρθε για να μείνει, να αντλήσουμε συμπεράσματα για το εύρος των ζητημάτων που σχηματίστηκαν, και συνεχώς μεταλλάσσονται, να βρούμε εκείνο τον απαραίτητο βηματισμό που θα μας οδηγήσει να δώσουμε απαντήσεις από τη σκοπιά των από τα κάτω, με στόχο την ανατροπή αυτής της ολοκληρωτικής λερναίας ύδρας που αντιμετωπίζουμε.

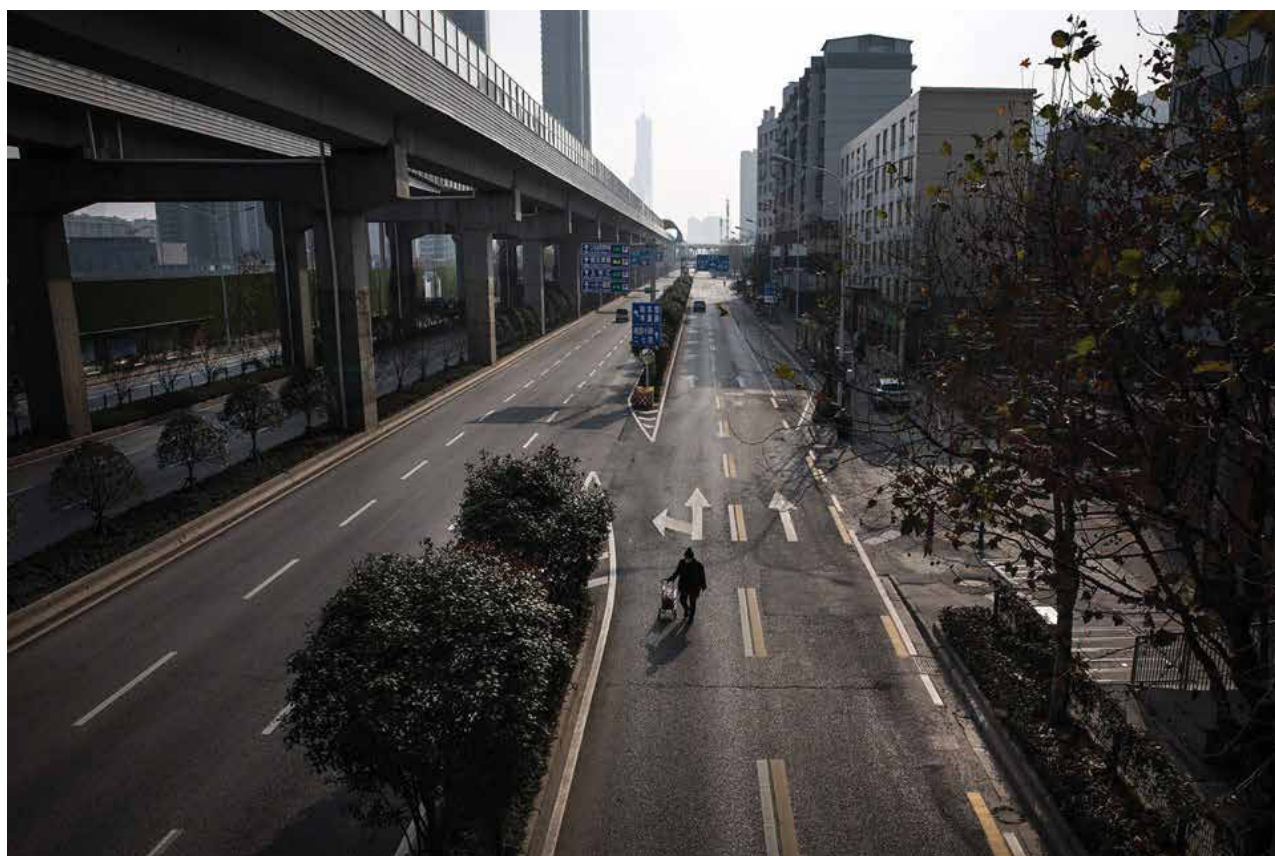
Ένα εντυπωσιακό πρώτο συμπέρασμα είναι η ταχύτητα και η ευκολία με την οποία εκτεταμένα κομμάτια της καπιταλιστικής τάξης, των θεωρητικών της, των think tank της, ακόμη και των πιο υψηλά ιστάμενων εκπροσώπων της, διάλεξαν να επαναφέρουν έναν νέο-κεϋνσιανό λόγο ως αντίδοτο στον ιό που πλήττει βαθιά την καπιταλιστική αναπαραγωγή, τον ιό της ύφεσης. Από τη μια μέρα στην άλλη, οικονομολόγοι, πολιτικοί, ακαδημαϊκοί, μέλη κυβερνήσεων, πολυδισεκατομμυριούχοι, μίλησαν για το «τέλος του νεοφιλελεύθερου μοντέλου», κατακεραυνώνοντας τους «ανεύθυνους» τραπεζίτες, τα golden boys, αποκαθλώνοντας τα εικονίσματα της σχολής του Σικάγο -που ευθύνεται κατ'αυτούς για το χάος που έχει διαμορφωθεί κατά κύριο λόγο στη βάση της κοινωνικής πυραμίδας, για τα ολέθρια αποτελέσματα σε νευραλγικά σημεία του κράτους και του κεφαλαίου, όπως η κατάρρευση των συστημάτων υγείας, και όλα αυτά μάλιστα στις πλέον «ανεπτυγμένες» οικονομίες. Κομμάτια των καπιταλιστών όπως φαίνεται ανακάλυψαν άξαφνα για την έκταση της ανισότητας, της φτώχειας, των ελλείψεων έστω και των στοιχειωδών αγαθών ζωής και αυτοπροστασίας για εκατομμύρια ανθρώπους. Τα παραπάνω προϋπήρχαν της πανδημίας σαν ρητορική, τώρα όμως δημιουργείται το κατάλληλο έδαφος για να γίνουν η νέα πυξίδα της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης, στην κατεύθυνση πάντα της αποτροπής του πιο θανάσιμου κινδύνου για το καπιταλιστικό οικοδόμημα, της κοινωνικής επανάστασης. Ενός ενδεχομένου που η δική τους τάξη σχεδόν συνολικά πλέον, ομολογεί και παραδέχεται πως αποτελεί μια πραγματική πιθανότητα, προεξοφλώντας μάλιστα τις επερχόμενες κοινωνικές εκρήξεις και εξεγέρσεις.

Οπότε, πέρα από τα επικοινωνιακά στοιχεία που έχει ένας τέτοιος κυριαρχικός λόγος, ώστε να μετριάσει, να αποπροσανατολίσει και εν τέλει να συσκοτίσει τις δομικές καπιταλιστικές αιτίες και πηγές της διαμορφούμενης ασφυκτικής κατάστασης, αποτελεί και το εναρκτήριο

λάκτισμα μιας νέας εποχής. Η παγκόσμια ισορροπία που διαμορφώθηκε μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο κλυδωνίζεται. Οι σφαίρες επιρροής θα αναδιαμορφωθούν, η γεωστρατηγική σκακιέρα θα ανακινηθεί και θα δούμε το τέλος δομών, συμφωνιών και ρυθμίσεων που πλέον αποτελούν ξένο σώμα στη νέα εποχή που ξεκινά και με την ανατολή νέων μορφών των παραπάνω. Ήδη, από τα πιο συστημικά χείλη εκφράζονται ιδέες για ένα νέο Green Deal, ένα νέο Bretton Woods. Επίσης, τονίζεται emphaticά το γεγονός πως η παγκόσμια πανδημία, αποτέλεσε σαν συνθήκη μια άλλη μορφή ανακατανομής, καταστροφής και αναγέννησης καπιταλιστικών αρρυθμιών αντίστοιχη μιας πολεμι-

Τονίζεται emphaticά το γεγονός πως η παγκόσμια πανδημία, αποτέλεσε σαν συνθήκη μια άλλη μορφή ανακατανομής, καταστροφής και αναγέννησης καπιταλιστικών αρρυθμιών αντίστοιχη μιας πολεμικής διαδικασίας, μια διαδικασίας βέβαια που καθόλου μα καθόλου δεν φαντάζει μακρινή, καθώς ένας νέος ψυχρός πόλεμος κυρίαρχα μεταξύ Η.Π.Α. και Κίνας μοιάζει να караδοκεί στην γωνία καθορίζοντας κατά συνέπεια την παγκόσμια πραγματικότητα στο άμεσο μέλλον

συμφορά» το κράτος υποτιθέμενα αποδεικνύει τον προστατευτικό του χαρακτήρα, που μάλιστα, θεωρητικά είναι οριζόντιος, για όλους/ες, καθώς το αγαθό της ζωής είναι αδιαπραγμάτευτο. Κάτι τέτοιο όμως δεν ισχύει καθώς το

κής διαδικασίας, μια διαδικασίας βέβαια που καθόλου μα καθόλου δεν φαντάζει μακρινή, καθώς ένας νέος ψυχρός πόλεμος κυρίαρχα μεταξύ Η.Π.Α. και Κίνας μοιάζει να караδοκεί στην γωνία καθορίζοντας κατά συνέπεια την παγκόσμια πραγματικότητα στο άμεσο μέλλον.

Ένα άλλο συμπέρασμα είναι πως ακόμη, ειδικά στα δυτικά κράτη, το κοινωνικό συμβόλαιο, ενέχει στον πυρήνα του μια φαντασιακή υποχρέωση προστασίας της ανθρώπινης ζωής από το κράτος, ιδιαίτερα σε συνθήκες καταστροφών, λιμών, και όσων παρουσιάζονται σαν αποτελέσματα της ανθρώπινης μοίρας. Μπροστά σε μια «πανανθρώπινη

κράτος εχθρεύεται τη ζωή, ιδιαίτερα όσων «περισεύουν», και δεν πρόκειται σε καμία περίπτωση να αναλάβει το κόστος της προστασίας και της αναπαραγωγής της ζωής μας, ιδιαίτερα αν αυτό δεν συνοδεύεται με την αναπαραγωγή της εργατικής μας δύναμης. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε, που οι μεγαλύτεροι αριθμοί θανάτων αφορούν ηλικιωμένους/ες, λαμβάνουν χώρα στα μέρη που τα συστήματα υγείας και ασφάλισης είναι από τα πιο ιδιωτικοποιημένα και ακριβά στον κόσμο (Λομβαρδία, Μαδρίτη, Η.Π.Α., Βραζιλία), αλλά και πως σε τεράστιο βαθμό, χτυπούν όσους

και όσες βρίσκονται στην πλέον δυσμενή θέση κοινωνικά και οικονομικά, χωρίς πρόσβαση σε βασικά αγαθά, χωρίς ασφάλιση, χωρίς πόρους κλπ. Στις Η.Π.Α. ο κωρονοϊός σκοτώνει φτωχούς και φτωχές, κυρίως αфроαμερικανούς/ές, λατίνο/ες, μετανάστες/τριες. Η κρατική και καπιταλιστική θανατοπολιτική ξεδιπλώνεται με τον πιο βάνουσο τρόπο στα στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών/τριών, στις φυλακές, στα κάθε είδους κλειστά και παρατημένα ιδρύματα που πετιούνται ένα σωρό πλάσματα που ως «μη παραγωγικά, ελαττωματικά και θνησιγενή», αφήνονται να χαθούν, ενσαρκώνοντας τους σύγχρονους homo sacer.

Το -εν πολλοίς κουρελιασμένο- κοινωνικό συμβόλαιο, θα μετασηματιστεί σταδιακά. Τα μέτρα επιτήρησης, η εφαρμογή ενός πανοπτικού πάνω σε όλη την κοινωνία και κάθε πτυχή της ζωής, οικοδομούν τις μελλοντικές μορφές διακυβέρνησης και -κυρίαρχα- τα μελλοντικά νοήματα που θα πρέπει να εγκλωπωθούν συνολικά στο κοινωνικό οικοδόμημα, από τα περιεχόμενα των κοινωνικών σχέσεων έως τη λειτουργία του κράτους. Η απόσταση ως φυσική ή μεταφορική κατάσταση, η έκρηξη μιας νοσηρής ατομικότητας, ο ρόλος του κράτους ως τιμωρού και μόνο, η φυσικοποίηση -στα όρια της μεταφυσικής- του καπιταλιστικού συστήματος ως μοναδικού ιστορικού πεπρωμένου της ανθρωπότητας, η απόλυτη εκμετάλλευση και καταστροφή -εν τέλει- του φυσικού κόσμου ως απαραίτητη προϋπόθεση της επιβίωσής μας σαν ανθρώπινο είδος. Θέλουν να μας πείσουν πως μέσα σε αυτό το σύμπαν θα ζήσουμε, δεν υπάρχει ούτε σωτηρία, ούτε αλλαγή, και ούτε νοείται πίστη σε εμάς τους/τις ίδιους/ες. Το δόγμα είναι εν τέλει πως θα πρέπει ατομικά να τη βγάλουμε καθαρή, να πατήσουμε επί πτωμάτων, να χάσουμε κάθε ενσυναίσθηση για τη ζωή με όλες της τις εκφάνσεις.

Εξού και όλη η ιδεολογική κατασκευή περί «ατομικής ευθύνης», ως το απαραίτητο υπόστρωμα ενός σχήματος ομολογίας-ενοχής από μεριάς μας. Αφού η όποια έστω απόπειρα να ψελλίσουμε μια κριτική στο καπιταλιστικό οικοδόμημα θα έχει τελειώσει/εξαλειφθεί, θα υπάρχουν μόνο άτομα σε ένα πέλαγος επιλογών και καταπιέσεων, που θα έχουν μέσω της ενσωμάτωσης της ευθύνης, μόνο της δικής τους, αποδεχτεί τη μοίρα τους στον καπιταλιστικό χωροχρόνο. Όταν ομολογούμε την ευθύνη μας, την ενοχή μας απέναντι στους δυνάστες μας, τους καταπιεστές μας, χάνουμε και την υπόστασή μας, και παραδεχόμαστε την εγκυρότητα των λόγων τους και των έργων τους απέναντι στις ζωές μας. Για τα δεινά μας, για τα όσα βιώνουμε, φταίμε εμείς και όχι η ταξική, καπιταλιστική κοινωνική οργάνωση. Ως αποτελέσματα εγκαθιδρύονται ακόμη πλαύτερα και βαθύτερα ο κοινωνικός αυτοματισμός και το όλοι εναντίων όλων, η αναγνώριση του διπλανού/της διπλανής μας ως εχθρού είτε με τη μορφή του αρρώστου, είτε του ανεύθυνου, είτε του απείθαρχου. Κάπως έτσι θα μείνουν στο απυρόβλητο οι πραγματικοί ένοχοι και ενορχηστρωτές του καθημερινού φυσικού και πνευματικού θανάτου.

Θα πρέπει να αντιληφθούμε σε βάθος τη σημασία των μέτρων πειθάρχησης που το κράτος επιβάλλει κάθε φορά «για το καλό» μας, και να προσπαθήσουμε να επιτεθούμε στον λόγο με τον οποίο τα συνοδεύει. Η συμμόρφωση -και πολλές φορές αναπαραγωγή από τα κάτω- της κυρίαρχης αφήγησης και η αποδοχή των ανάλογων μέτρων που τη συνοδεύουν (τα επιχειρήματα, τα στατιστικά δεδομένα, η κινδυνολογία και εν τέλει η κατασκευή μιας κοινωνίας ενός συνεχόμενου ρίσκου) ήταν πλατιά και με πολλές μορφές. Ανάλογη φαίνεται σε ένα βαθμό να είναι και η αναγνώριση της αποτελεσματικότητας των μέτρων της ελληνικής κυβέρνησης και η ακόλουθη κατασκευή ενός ελληνικού success story απέναντι στην πανδημία, μάλιστα εκεί που «κραταιά» κράτη κατατροπώθηκαν. Οι «απείθαρχοι Έλληνες» που έπρεπε να τους επιβληθούν μνημόνια και εκτεταμένη φτωχοποίηση για «να βάλουν μυαλό», τώρα είναι υπεύθυνοι, πειθαρχημένοι, σοβαροί και χαίρουν αναγνώρισης, μιας τέτοιας αναγνώρισης που θα οδηγήσει στο

νέο κύκλο μνημονιακών συμφωνιών που έπονται, στους πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας, στα ξεπουλήματα της γης και του αέρα και την ιδιωτικοποίηση κάθε πτυχής της ζωής μας, συμπεριλαμβανομένου ασφαλώς και δημόσιου συστήματος υγείας που τόσο πολύ αυτή τη στιγμή λιβανίζουν οι κυρίαρχοι.

Από την άλλη ασφαλώς, θα πρέπει να αναγνωρίσουμε την ανάδυση μιας νέας κοινωνικότητας και την επάνοδο στο προσκήνιο της πραγματικής ζωής ερωτημάτων και εμπειριών που θάβονταν συστηματικά κάτω από την καθημερινή αλληλουχία της διαμεσολάβησης της μισθωτής σκλαβιάς, του θεάματος, του εμπορεύματος. Οι άνθρωποι ξανασυναντήθηκαν σε νέο πλαίσιο, αναγκαστικά θυμήθηκαν και ξαναέκαναν πράγματα που είχαν αφήσει στην άκρη ή ακόμη και χλεύαζαν, ξανάνιωσαν τη σημασία απλών φαινομενικά καθημερινών εικόνων και βιωμάτων. Ο καθαρός αέρας, το πάρκο, η βόλτα, η συζήτηση, το ηλιοβασίλεμα σταμάτησαν προς στιγμήν να ποδοπατιούνται κάτω από τις κατασκευασμένες σφαίρες και χώρους, η επιβαλλόμενη καπιταλιστική ταχύτητα και ρυθμός άφησαν λίγο τη μέγγενη που εφαρμόζουν καθημερινά σε εκατομμύρια σώματα. Εν τέλει μια εσωτερική και βαθιά ροπή του ανθρώπου ως κοινωνικό ον επανεμφανίστηκε έστω και με θολές, μισές και αλλοτριωμένες σε ένα βαθμό μορφές. Ασφαλώς, αυτό αφορά κυρίως μέρη που η πανδημία πήρε ηπιότερες μορφές.

Η πειθάρχηση και η υπευθυνότητα στα μέτρα καραντίνας και περιορισμού, ασφαλώς έχουν και περισσότερες από μία αναγνώσεις. Πολλοί και πολλές γύρω μας έσπευσαν ή και σπένσαμε να τηρήσουμε τους υγειονομικούς κανόνες, όχι από συμφωνία με το κράτος και το δάχτυλο που μας

τικές αιτίες της τροπής και της μορφής που η υγειονομική, οικονομική και κοινωνική κρίση παίρνει, στεκόμαστε αλληλέγγυοι/ες σε όσους/ες ακόμη δουλεύουν με μηδενικά μέτρα προστασίας, με βαριά επιβάρυνση στους όρους δουλειάς, με τρομακτική αύξηση της εκμετάλλευσής τους, κάτω από μια ασφυκτική πίεση από τα αφεντικά. Χαρακτηριστικό είναι πως οι κινήσεις αλληλεγγύης, έστω και διαδικτυακά, στους εργαζόμενους/ες είχαν πλατιά απήχηση, επανεμφανίζοντας δειλά δειλά κάποια ταξικά και κοινωνικά αντανάκλαστα. Πολλοί και πολλές αντιλαμβάνονται πως τόσο η επιβίωση, αλλά κυρίαρχα η ζωή δεν μπορούν να κερδηθούν όσους τόνους καθαριστικά, απολυμαντικά και ζυμαρικά να στοιβάξουμε, όσο και να αυτοπεριοριστούμε μέσα σε τέσσερις τοίχους, μα πως κάποιες βασικές αλήθειες σε τούτη τη ζωή παραμένουν εμφαιτικά πραγματικές σε πείσμα των όσων θέλουν τα αφεντικά να μας κάνουν να πιστέψουμε. Οι ζωές μας είναι αλληλοπλεγμένες, αλληλεξαρτώμενες και μόνο το συλλογικό και κοινό πεπρωμένο είναι ικανό -αν και εφόσον το καταλάβουμε και το κυνηγήσουμε- να απαντήσει και στα επιμέρους βασικά ατομικά προβλήματα.

Να έρθουμε λοιπόν, τώρα, και όχι μετά, σε λογαριασμό με τους δυνάστες μας, για λογαριασμό της ίδιας της ζωής. Μιας ζωής με αξιοπρέπεια, μιας ζωής αξιοβίωτης και όχι μιας αέναης επιβίωσης σερνάμενης στα πιο ποταπά και σκοταδιστικά ένστικτα. Να στήσουμε δομές αλληλοβοήθειας και αλληλοφροντίδας για τις άμεσες ανάγκες, αλλά και για όσα έρχονται, να απαντήσουμε στην επιθετική κίνηση των αφεντικών, να οξύνουμε τον ταξικό και κοινωνικό πόλεμο σε κάθε μέτωπο. Να υπερασπιστούμε με όλα

κούναγε ο ειδικός και ο χωροφύλακας κάθε μέρα στις 6, αλλά από μια σκοπιά φροντίδας και προσοχής για όσους και όσες είναι πραγματικά ευάλωτοι/ες απέναντι στον κωρονοϊό, κατανοώντας πως μια κατάρρευση του δημόσιου και ήδη ξεχαρβαλωμένου συστήματος υγείας θα έπληττε βαριά τους πιο αποκλεισμένους πληθυσμούς. Αντίθετα, προτάσσουμε την ατομική και συλλογική αυτοπροστασία, αλληλοβοήθεια και φροντίδα απέναντι στο αδιάτακτο κράτος αλλά και απέναντι στα φαινόμενα πανικού, καβατζώματος και κανιβαλισμού. Στο ίδιο μήκος κύματος, φροντίζουμε στο εδώ και τώρα να αναδεικνύουμε τις πραγμα-

μας τα μέσα το όραμα για έναν καλύτερο κόσμο, κόντρα στην καπιταλιστική λαίλαπα και την ιδεολογική της επίθεση, κόντρα στα μισαλλόδοξα και σκοταδιστικά αφηγήματα κάθε είδους που διογκώνονται, να ξαναθέσουμε ερωτήματα σε εμάς και τους συνανθρώπους μας για το πώς θέλουμε να ζήσουμε, να υπερασπιστούμε το ανοιχτό, συλλογικό, ελεύθερο πεδίο που μπορεί να πραγματωθεί μια ζωντανή και παλλόμενη καθημερινότητα. Γιατί δεν υπάρχει υγεία χωρίς ζωή, δεν υπάρχει ζωή χωρίς ελευθερία.

Για μια εξέγερση που η φλόγα της καίει χρόνια

Anthony Lamar Smith 24, Trayvon Martin 17, Tamir Rice 12, Eric Garner 44, Ezell Ford 25, Michael Brown 18, Walter Scott 50, Bettie Jones 55, Michelle Cusseaux 50, Natasha McKenna 37, Tanisha Anderson 37, Freddie Carlos Gray Jr 25, Sandra Bland 28, Alton Sterling 37, Philando Castile 32, Delrawn Small 37, Botham Jean 26, Atatiana Koquice Jefferson 28, Eric Reason 38, Dominique Clayton 32, Breonna Taylor 26, George Floyd 46

Η παραπάνω λίστα αναφέρει μερικούς μόνο από μια σειρά ανθρώπων που έχουν δολοφονηθεί την τελευταία δεκαετία από την αστυνομία των ΗΠΑ. Οι δολοφονίες αυτές έτυχαν ευρύτερης δημοσιότητας, κινητοποιήσεων αλλά κι εξεγέρσεων (βλ. Ferguson 2014). Όλοι και όλες οι παραπάνω είναι Αφροαμερικανοί, και λίγη σημασία έχει ότι αν ψάξει κανείς τις συνθήκες θανάτου τους θα ανακαλύψει ιστορίες παρανοϊκής χρήσης εξουσίας και συγκαλυμμένες ευθύνες μπάτσων.

Ανάμεσα σε αυτές τις κρατικές δολοφονίες φυσικά υπάρχουν κι άλλες, λιγότερο γνωστές ή και πλήρως συγκαλυμμένες μαύρων, λατίνων, ασιατών αλλά και λευκών. Βέβαια η στατιστική που βάζει τις δολοφονίες των Αφροαμερικάνων στο 24% των κρατικών δολοφονιών, ενώ αυτοί αποτελούν μόνο το 13% του συνολικού πληθυσμού των ΗΠΑ, είναι ενδεικτική μιας αστυνομίας δομημένης πάνω στη φυλετική καταστολή - μιας κοινωνίας που είναι δομημένη πάνω στη φυλετική καταπίεση.

Στις πολυπολιτισμικές ΗΠΑ του ύστερου καπιταλισμού, πίσω από τα σλόγκαν για ελευθερία και «αμερικάνικο όνειρο», τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα εκφράζονται με φυσιολογικό τρόπο μέσα από ένα πολιτικό σύστημα που αναδεικνύει ως κορυφαίο έναν πετυχημένο μεγαλοεπενδυτή, με τη χειρότερη ρατσιστική ατζέντα των τελευταίων ετών, και κάποιες από τις χειρότερες μεταρρυθμίσεις προς όφελος των ιδιωτικών συμφερόντων. Η πολυπολιτισμικότητα που όλοι γνωρίζουμε πως είναι δομικό χαρακτηριστικό των ΗΠΑ φαίνεται να είναι σε αντίθεση με το βαθιά ρατσιστικό αυτό κράτος, όμως οι άνθρωποι των διάφορων φυλών που βρέθηκαν εκεί είτε ως πρόσφυγες είτε ως μετανάστες, ενσωματώνονται σε μια παραδειγματική δομή που η λειτουργία της είναι ακριβώς να διατηρεί περισσευούμενους ανθρώπους προς εκμετάλλευση από τους κατέχοντες την οικονομική εξουσία.

Η διατήρηση αυτή των περισσευούμενων πληθυσμών δεν θα μπορούσε να είναι βιώσιμη αν δεν υπήρχε το κατάλληλο πλαίσιο ομηρίας. Ο ρατσισμός πηγαίνει χέρι-χέρι με την αστυνομική καταστολή: Μεγάλοι πληθυσμοί αποκλεισμένοι από τα βασικά μιας δημόσιας υγείας, χωρίς δικαίωμα σε στέγη, εκτεθειμένοι σε καταστροφές (βλ. τυφώνας Κατρίνα, Covid-19) είναι εξαναγκασμένοι σε μια εξαθλιωμένη ζωή, που στην καλύτερη θα την ξοδεύουν διανύοντας τεράστιες αποστάσεις, και δουλεύοντας ολημερίς για αφεντικά που τους παρέχουν μόνο την τροφή της επόμενης ημέρας.

Οι φλόγες της εξέγερσης που εξαπλώθηκαν από τη Μινεάπολη σε ολόκληρες τις ΗΠΑ, μετά την εξέγερση για τη δολοφονία του George Floyd στις 25 Μάη, καίνε με καύσιμο αυτή την καταπίεση και την καταστολή. Με καύσιμο τις ζωές που δεν θέλουν πια να αναλώνονται παθητικά για ένα σύστημα που αποκλείει και σκοτώνει. Ας το πουν καλύτερα τα συντρόφια από εκεί:

«Δεν οφείλουμε τίποτα στην αστυνομία που εκμεταλλεύτηκε την πανδημία για να δολοφονεί μαύρους με πιο απροκάλυπτο τρόπο από πριν. Ο στόχος τους δεν ήταν ποτέ να μας προστατεύσουν. Δεν οφείλουμε τίποτα στους

δισεκατομμυριούχους που εκμεταλλεύτηκαν την πανδημία για να τσεπώσουν ακόμη περισσότερα χρήματα από το κράτος και να μονοπωλήσουν τις αγορές. Η διάσωση της οικονομίας τους είναι ο δικός μας θάνατος. Δεν οφείλουμε τίποτα στους πολιτικούς οι οποίοι δεν κούνησαν ούτε το δαχτυλάκι τους για να προστατεύσουν την Υγεία και τη Στέγαση. Είχαν την ευκαιρία τους. Πρέπει να αλλάξουμε τα πάντα μόνες μας.

Η κυρίαρχη τάξη είναι καταδικασμένη. Θα καταρρεύσει αργά ή γρήγορα. Η συγκέντρωση του πλούτου και της εξουσίας σε όλο και λιγότερα χέρια δεν είναι βιώσιμη κατάσταση. Το μόνο ερώτημα είναι αν θα την καταργήσουμε προτού σκοτώσει όλους εμάς, και αποδεκατιστεί ολόκληρος ο πλανήτης. Δεν μένει πολύς χρόνος. Μια ολόκληρη ζωή που υποτίθεται ότι έχουμε μπροστά μας, χάνεται μέρα με τη μέρα. Εξαρτάται από μας αν θα δημιουργήσουμε ένα άλλο μέλλον.

Ευχαριστούμε όλους όσους στη Μινεάπολη και το Λος Άντζελες ρισκάρτε την ελευθερία σας- ίσως και τη

ζωή σας- χθες βράδυ για να δείξετε ότι η δολοφονία του Τζορτζ Φλόιντ είναι απαράδεκτη».

■/ ενβίктиς οναύτις

*

Διαβάστε μεταφρασμένα κείμενα από τις ΗΠΑ:

- Μινεάπολη: Τώρα αυτός ο αγώνας έχει δύο πλευρές (Τι σημαίνουν οι ταραχές για την εποχή του COVID-19) crimethinc.com/2020/05/28/mineapole-tora-autos-agonas-ekhei-duo-pleures-ti-semainoun-oi-tarakhes-giaten-epokhe-tou-covid-19
- Τι πρέπει να κάνουμε για να σταματήσει η αστυνομία να δολοφονεί; crimethinc.com/2020/05/31/ti-prepei-na-kanoume-gianna-stamatesei-e-astunomia-na-dolophonei

❑ Κλειστά ήταν για μας όλα τα βουνά, τ' ανοίξανε μονάχα για πάρκα αιολικά

Στο διάστημα που επιβλήθηκε το καθεστώς της απαγόρευσης κυκλοφορίας, το ελληνικό κράτος έθεσε τον εαυτό του αρμόδιο να κρίνει κατά πόσο μια μετακίνηση είχε αξία να πραγματοποιηθεί, και επιχείρησε να ζημιώσει με μεγάλο οικονομικό βάρος όσους αντιστάθηκαν στον επιβαλλόμενο εγκλεισμό. Σε μια κατάσταση όπως αυτή, που τα εμπορικά καταστήματα και αυτά της εστίασης παρέμεναν κλειστά προς το κοινό, οι μετακινήσεις που δεν αποσκοπούσαν στην εργασία, την επίσκεψη σε γιατρούς, σουπερμάρκετ και τράπεζες, θεωρήθηκαν μη χρήσιμες ή και επικίνδυνες για την καπιταλιστική αλυσίδα και τα οικονομικά κρατικά συμφέροντα. Σε αυτό το πλαίσιο, νοηματοδοτήθηκαν ως άσκοπες πολλές μετακινήσεις μας που εκκινούν από την πηγαία επιθυμία για ελεύθερη κίνηση, περιπλάνηση και συνάντηση με ανθρώπους, τη συμμετοχή σε συλλογικά δρώμενα και τις συνήθειες που απορρίπτουν τη μαζική κουλτούρα κατανάλωσης. Μέσα σε αυτές, τοποθετήθηκε η πρόσβαση σε βουνά, λόφους, παραλίες και ποτάμια. Τα όργανα της τάξης περιπολούσαν τις εισόδους των βουνών, πετούσαν drones πάνω από τους λόφους των Αθηνών, και περιφράσσαν με ασπρόκοκκινες κορδέλες το μήκος της παραθαλάσσιας ζώνης.

Είναι κλασική τεχνική των κυβερνήσεων να σπέρνουν τον τρόμο, να αποπροσανατολίζουν την κοινή γνώμη και βούληση, ώστε στον ίδιο χρόνο να διαδραματίζεται η εφαρμογή της πολιτικής τους ατζέντας. Εν καιρώ ολικής απαγόρευσης κυκλοφορίας, με μία μεγάλη μερίδα της κοινωνίας να βρίσκεται κλεισμένη στο σπίτι παρακολουθώντας τις μονοθεματικές εξαγγελίες του Χαρδαλιά, ο υπουργός περιβάλλοντος, Χατζηδάκης, επιχείρησε και πέτυχε να περάσει με συνοπτικές διαδικασίες το νομοσχέδιο με τίτλο «Εκσυγχρονισμός Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας». Η διαβούλευση και η εισαγωγή στη Βουλή προς ψήφιση πραγματοποιήθηκε ενόσω το κράτος είχε αποκλείσει το ενδεχόμενο συγκεντρώσεων, αλλά και μέσω της επιλογής του υπουργού να παρακάμψει νομικές διαδικασίες ώστε να πετύχει τον σκοπό του. (Περισσότερα για το νομοσχέδιο στο παρακάτω άρθρο)

Ακόμη και εντός του κρατικού κορμού, και συγκεκριμένα των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, υπήρξε έντονη αμφισβήτηση για τη χάραξη αυτής της ενεργειακής πολιτικής. Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αιγαίου Περιβαλλοντικών Σπουδών και Έρευνας, και αυτή του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, μέσα από ανοιχτές επιστολές που κατέθεσαν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εξέφρασαν την αμφισβήτησή τους στο προτεινόμενο νομοσχέδιο, και προσπάθησαν να αναδείξουν την κρισιμότητα μιας τέτοιας απόφασης. Η ιστορία έχει δείξει, όπως συνέβη πρόσφατα με το τμήμα του Πολυτεχνείου Κρήτης για τη διερεύνηση και εξόρυξη κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, πως οι φορείς αυτοί συμμορφώνονται απόλυτα με τις κυβερνητικές επιλογές και караδοκούν εκείνες τις εγχώριες ή ευρωπαϊκές αποφάσεις οι οποίες θα τους επιτρέψουν να βάλουν χέρι στο μέλι των επιδοτήσεων, είτε μέσα από την απαραίτητη έρευνα, είτε αναλαμβάνοντας τμήμα των έργων. Όμως αυτή τη φορά, το προσωπικό τους ήταν τουλάχιστον αρχικά αντίθετο, κάτι που αναδεικνύει τόσο το μη αναστρέψιμο της καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος και το οικολογικό αποτύπωμα, αλλά και την άνευ ορίων παράδοση των εκμεταλλεύσεων του φυσικού πλούτου στην ελεύθερη αγορά.

Τα έργα των επενδυτών δεν μπήκαν σε καραντίνα / Μάρτης & Απρίλης

Η διαδικασία πειθάρχησης του κοινωνικού συνόλου στις κρατικές προσταγές, εν μέσω

πανδημίας, ήταν ένα καλό τεστ για τον πληθυσμό, τα αποτελέσματα του οποίου αποτελούν χρήσιμο υλικό για τους διαχειριστές του. Μεταξύ άλλων, δοκιμάστηκαν και οι αντιστάσεις μας. Παρά τη συρρίκνωση της ελευθερίας κίνησης, οι κοινωνίες που πλήττονται από την περιβαλλοντική πολιτική που εφαρμόζεται στο όνομα της πράσινης ανάπτυξης, δεν έπαψαν να συζητούν και να οργανώνονται. Έχοντας ήδη δημιουργήσει κοινότητες αγώνα από τόπο σε τόπο, επέμεναν να δίνουν feedback για την κινητικότητα των εργασιών/μηχανημάτων, να ενημερώνουν σχετικά τον κόσμο μέσα από το διαδίκτυο και να δηλώνουν την εναντίωσή τους στο νομοσχέδιο. Άλλωστε, οι διεργασίες για τη συνέχιση των εγκεκριμένων έργων που αφορούν στα αιολικά πάρκα δεν σταμάτησαν ποτέ:

Άγραφα: «Οι δημοπρασίες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) και οι διαγωνισμοί της «ΔΕΗ Ανανεώσιμες» γίνονται κανονικά. Κάπως έτσι κατοχυρώθηκε στην «Αιολική Βέρμιο Α.Ε.» ακόμα ένα αιολικό πάρκο 153MW στο Βέρμιο. Αντίστοιχα, η ΙΝΤΡΑΚΑΤ ανέλαβε το αιολικό πάρκο 30MW και το κέντρο υπερυψηλής τάσης (ΚΥΤ) στον Τύμπανο, στο Μουζάκι. Ένα έργο στην ανατολική Αργιθέα που ανοίγει τον δρόμο και για τα υπόλοιπα στην περιοχή των Αγράφων. Στα δυτικά Άγραφα, στο χωριό της Βαλαώρας, όπου σχεδιάζεται ο εκτοπισμός σχεδόν του συνόλου των κτηνοτρόφων της περιοχής, καθώς στα λιβάδια τους έχει αδειοδοτηθεί ένα φωτοβολταϊκό πάρκο σε έκταση 3.300 στρεμμάτων, στις 8 του Απριλίου, κάτοικοι ακινητοποιούν δύο αυτοκίνητα τα οποία κινούνται στην περιοχή με σκοπό τη διενέργεια εργασιών.

Τη στιγμή που παντού επιβάλλονται μέτρα περιορισμού των επαφών, το ευρωπαϊκό λόμπι της αιολικής ενέργειας (Wind Europe) στις 27 Μαρτίου, δηλώνει με καμάρι ότι το 96% των εργοστασίων κατασκευής ανεμογεννητριών και σχετικών εξαρτημάτων συνεχίζουν την παραγωγή. Αφού, λοιπόν, όλα κυλούν... ομαλά, εξοπλισμός ανεμογεννητριών ξεφορτώνεται, πάει και έρχεται και στα μέρη μας. Στο λιμάνι της Κύμης πλοίο από την Γερμανία ξεφορτώνει τμήματα ανεμογεννητριών που προορίζονται για την Οκτωινιά (Εύβοια). Στα λιμάνια της Καρύστου, του Λαυρίου και της Στυλίδας φορτηγά μεταφέρουν σε εργοτάξια τα υλικά που φθάνουν. Οδηγείς σε θεσσαλικούς δρόμους, στον Βόλο, στον Τύρναβο για να πας στη δουλειά σου χαράματα και πετυχαίνεις τριαντάμετρα φορτηγά να μεταφέρουν πτερύγια. Ο περιορισμός στις μετακινήσεις λύνει τεχνικά τα χέρια στην τροχαία για να γίνουν οι σχετικές μεταφορές; Μάλλον ο περιορισμός στις μετακινήσεις λύνει ένα (διόλου τεχνικό, βαθύτατο πολιτικό) πρόβλημα για το κράτος και τους επενδυτές: ο καθένας και η καθεμία μας κλεισμένοι στα σπίτια μας, στα χωριά και στις πόλεις, χωρίς να έχουμε αντίληψη τι συμβαίνει εκεί έξω, αποδυναμωμένοι για οποιαδήποτε κίνηση παρεμπόδισης».

*Απόσπασμα από το κείμενο της συνέλευσης για την υπεράσπιση των βουνών
<https://yperaspisitwnvounwn.wordpress.com/>*

Σαρωνικός κόλπος: «Η άδεια ανέγερσης εκδόθηκε από την ΥΔΟΜ Μαρκοπούλου στις 24 Απριλίου 2020 και άρχισαν οι εργασίες εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού. Διακόπηκαν ωστόσο οι εργασίες ανέγερσης της πρώτης ανεμογεννητριάς στο Πάνειο όρος, με την άμεση παρέμβαση των τοπικών αρχών και κατοίκων των δήμων Σαρωνικού και Λαυρεωτικής, παρουσία αστυνομικών δυνάμεων. Προηγήθηκε αίτηση ασφαλιστικών μέ-

► των και αίτημα διακοπής εργασιών στο Ειρηνοδικείο Λαυρίου, το οποίο αποφάσισε την προσωρινή διακοπή εργασιών μέχρι της εκδίκασης του θέματος».

πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Εύβοια: «9 Απριλίου 2020, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας αποφάσισε τη χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Αιολικό Σταθμό, ισχύος 165 MW. Η άδεια αφορά στην τοποθέτηση 66 ανεμογεννητριών (100 μέτρα ύψος, και διάμετρο δρομέα 40 μέτρα, στον Δ. Καρύστου, 24 εκ των οποίων θα εγκατασταθούν στο Νημποριό και στη γύρω περιοχή) και έχει διάρκεια 25 χρόνια. Οι προτεινόμενες θέσεις «αγκαλιάζουν» όλο το Νημποριό και φτάνουν μέχρι και τη σπηλιά. Για την εγκατάσταση είναι απαραίτητη η διάνοση νέων δρόμων και η κατασκευή νέων κτιρίων και καλωδιώσεων».

ανακοίνωση από τον Σύλλογο Νημποριού Ευβοίας

Τήνος: «Παρασκευή 24 Απριλίου 2020, η Ενεργειακή Κυκλάδων θα προχωρήσει τα έργα της σκυροδέτησης των βάσεων των ανεμογεννητριών της στην περιοχή Πράσσα. Εμείς εδώ, ξεκινήσαμε νωρίτερα από τις άλλες πόλεις. Βλέπετε, είμαστε αναγκασμένοι, κάτω από βροχή προς το παρόν, για μια ακόμη φορά, ακόμη και εν μέσω των ιδιαίτερων συνθηκών που βιώνουμε λόγω του κορωνοϊού, να δηλώσουμε έμπρακτα στο βουνό, απέναντι από τις μπετονιέρες και την αστυνομία, τη μαζική αντίθεση του νησιού μας απέναντι στα σχέδιά τους. Επιχειρηματικά

σχέδια βάρβαρης βιομηχανοποίησης ενός παρθένου και ανθρωπογενούς κλίμακα τοπίου με πρόσχημα μάλιστα την “καθαρή” ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος. Ήδη, πριν να κατοχυρωθούν και όλες αυτές οι επιπλέον διευκολύνσεις που θα προσπαθήσουν το απόγευμα να ψηφίσουν, έχουμε εδώ και έναν χρόνο γίνει μάρτυρες ενός συστήματος που πριμοδοτεί με όλους τους τρόπους καθιστώντας νομότυπη μια αμφιλεγόμενη εγκατάσταση για την οποία εκκρεμούν δικαστικές αποφάσεις, και που κυρίως αγνοεί την τόσο έντονη και σταθερή εναντίωση του ντόπιου πληθυσμού».

Ανακοίνωση της κοινότητας Τήνου κατά των Ανεμογεννητριών

Η επόμενη μέρα / Μάης

Από τη στιγμή που κατατέθηκε το νομοσχέδιο, ένα πλήθος περιβαλλοντικών οργανώσεων, τοπικών συλλόγων-φορέων, πολιτικών ομαδοποιήσεων και ατόμων, με εργαλείο κυ-

ρίως τα social media και τη δημιουργία διαδικτυακού ψηφίσματος με τίτλο #aposyre_to, κινητοποιήσαν αρκετό κόσμο από όλη την Ελλάδα. Τη Δευτέρα 4 Μάη πραγματοποιήθηκε μεγάλη συγκέντρωση μπροστά στη Βουλή, ενάντια στο νομοσχέδιο Χατζηδάκη. Τα καλέσματα ήταν πολλά και ποικίλα, καθώς μεταξύ άλλων συμμετείχε η πρωτοβουλία του διαδικτυακού καλέσματος, η επιτροπή αγώνα Αγράφων, η συνέλευση ενάντια στο φράγμα του Αχελώου, η συνέλευση για την υπεράσπιση των βουνών και άλλες συλλογικές, αριστερές πρωτοβουλίες, μέχρι και το κόμμα των οικολόγων πράσινων. Δόθηκε έτσι μία ευκαιρία, με το πέρας της καραντίνας, για τη δια ζώσης δικτύωση των αγώνων και την ταυτόχρονη φυσική παρουσία 2.000 ατόμων με κοινή αιχμή τον αγώνα για γη και ελευθερία. Ο συγκεντρωμένος κόσμος είχε αποφασίσει να διαδηλώσει ειρηνικά, και το πλήθος μετά από αρκετές ώρες «έσπασε» και δεν παρέμεινε στον δρόμο όταν οι μπάτσοι διέταξαν να αποχωρήσει. Ωστόσο, στο πέρας της συγκέντρωσης πραγματοποιήθηκε συνέλευση πολιτών από μικρό αριθμό ατόμων, που αποφάσισε να παραμείνει και τη νύχτα ως ένδειξη διαμαρτυρίας. Ο κόσμος που πήρε αυτή την απόφαση, το ίδιο βράδυ απομακρύνθηκε από το σημείο από διμοιρίες ΜΑΤ. Παρά την προσαγωγή της, η πρωτοβουλία αυτή, με όνομα Αγρυπνιοί Πολίτες, συνέχισε την ολονύχτια διαμαρτυρία για ακόμη πέντε ημέρες, με αίτημα την άμεση κατάργηση του νομοσχεδίου. Επίσης, στην Καρδίτσα έγινε μικρή πορεία στην πόλη, και στον Βόλο πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση στην παραλία από την πρωτοβουλία ενάντια στην ΑΓΕΤ.

Την επόμενη μέρα, 5 Μάη, που ψηφίζοταν το νομοσχέδιο, η επιτροπή αγώνα Αθήνας για τα Άγραφα κάλεσε ξανά συγκέντρωση έξω από τη Βουλή, η οποία όμως είχε ελάχιστο κόσμο. Το νομοσχέδιο υπερψηφίστηκε. Στις 7 Μάη, η ΡΑΕ ανακοίνωσε πως έδωσε άδειες παραγωγής σε τέσσερα αιολικά πάρκα σε Ναυπακτία, Άγραφα, Αργιθέα και Λακωνία. Στις 11 Μάη, κάτοικοι της Ιεράπετρας Κρήτης, έστησαν μπλόκο στο δρόμο εμποδίζοντας στο κομβόι που μετέφερε τα τμήματα των ανεμογεννητριών.

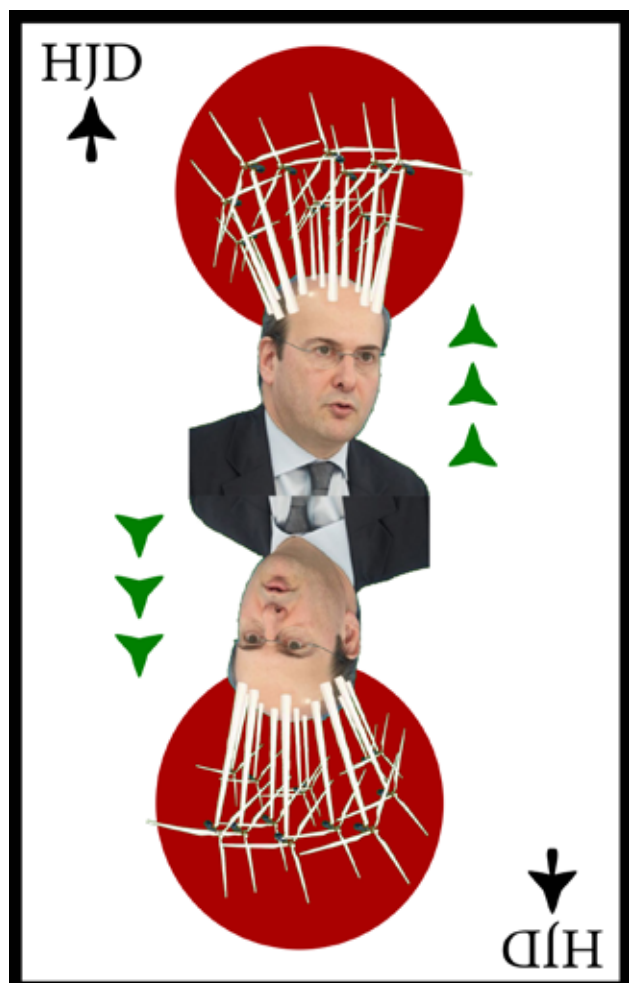
Γνωστοί τυχοδιώκτες, τα κοράκια των κτηματομεσιτικών, πριν ακόμη ολοκληρωθεί η ψήφιση του νομοσχεδίου, ανέβασαν αγγελίες στις οποίες πωλούνται ως αγροτεμάχια προς εκμετάλλευση ολόκληρες περιοχές NATURA και βουνοκορφές, και μάλιστα, προτείνουν τον εναλλακτικό τουρισμό και την εγκατάσταση αιολικών πάρκων προς τους επενδυτές.

Τίποτε δεν έχει τελειώσει

Ο αγώνας για γη και ελευθερία θα συνεχιστεί με όλα τα μέσα
Ορισμένες ιδέες στην επόμενη στήλη.

👉 γκρίνο

Οι τερατολογίες της περιβαλλοντικής νομοθεσίας

Δεν θα μπορούσε η κυβέρνηση να βρει πιο βολική περίοδο για να περάσει ένα άκρως επικίνδυνο πολυνομοσχέδιο για τη φύση απ' ό,τι τώρα, εν μέσω μιας πανδημίας με τον κόσμο κλεισμένο στα σπίτια μη μπορώντας να συμμετέχει σε συλλογικές διαδικασίες, με περιορισμένη πρόσβαση σε αρμόδιους φορείς και επιτροπές, και τη βουλή να υπολείπεται. Για την ακρίβεια στη συζήτηση στη βουλή για το συγκεκριμένο θέμα παρευρίσκονταν 25 βουλευτές. Όχι ότι ξαφνικά εναποθέτουμε τις ελπίδες μας στους υπόλοιπους 275, και είναι σχεδόν σίγουρο ότι το αποτέλεσμα θα ήταν ακριβώς το ίδιο, αλλά δεν μπορούμε να μην θίξουμε ούτε την τήρηση των προσημάτων πλέον! Να σημειώσουμε επίσης ότι μόνο το γεγονός ότι το νομοσχέδιο συζητείται στη Διάρκη Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, και όχι σε μια κάποια Επιτροπή Περιβάλλοντος, προεικονίζει την καταστροφή που πρόκειται να συμβεί σε βάρος της φύσης για να στηριχθούν οι «επενδύσεις».

«Εκσυγχρονισμός της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας» είναι ο τίτλος του συγκεκριμένου πολυνομοσχεδίου. Η έννοια εκσυγχρονισμός περιλαμβάνει την υποτίμηση του οικοσυστήματος σε οποιαδήποτε περιοχή κριθεί πρόσφορη για επενδύσεις. Όπως όλα, έτσι και αυτό εξελίσσεται με απολύτως αδιαφανείς και παράνομες διαδικασίες, με καμία επιστημονική επεξεργασία και με μοναδικό κριτήριο και παράγοντα αποφάσεων και μετέπειτα πράξεων το κέρδος, με οποιοδήποτε τίμημα.

Κάποιες από τις πιο εξόφθαλμα καταστρεπτικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο:

• Η αλλαγή στη θεσμοθέτηση των πιστοποιημένων αξιολογητών των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Ο αξιολογητής στην ουσία είναι περιβαλλοντικός επιστήμονας στον οποίο ανατίθεται η επίβλεψη ενός έργου ή οποιουδήποτε τύπου δραστηριότητα προγραμματίζεται σε μια περιοχή και προτείνει διορθώσεις, προσθήκες και οτιδήποτε χρειάζεται με γνώμονα την προστασία του φυσικού τοπίου. Τουλάχιστον τυπικά αυτός ήταν ο ρόλος τους. Μετά από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο όμως οι συγκεκριμένοι αξιολογητές παύουν να είναι της δημόσιας διοίκησης αλλά είναι πλέον ιδιώτες που ορίζονται από τον ίδιο τον φορέα που θέλει να υλοποιήσει το έργο! Η τοπική κοινωνία, οι αρμόδιοι επιστημονικοί και περιβαλλοντικοί φορείς και οργανώσεις δεν θα έχουν κανέναν λόγο για ζητήματα που τους αφορούν άμεσα, απεναντίας τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο θα έχουν ιδιώτες, επενδυτές και διαφόρων ειδών τεχνοκράτες.

• Περιοχές Natura 2000 επαναχαρακτηρίζονται ως επεκτάσεις του αστικού χώρου. Αυτό ανοίγει τον δρόμο για την πλήρη και μη αναστρέψιμη καταστροφή του περιβάλλοντος μέσω βαρέων επενδυτικών δραστηριοτήτων ή επέκταση του αστικού ιστού εντός των προστατευόμενων περιοχών (εξορύξεις, δρόμοι, κτίρια, τουριστική αξιοποίηση κλπ). Πρόκειται για την περαιτέρω επέκταση των ΒΑΠΕ που ήδη έχουν ξεπαστρέψει απέραντες εκτάσεις φυσικού τοπίου και έχουν σταθεί η αφορμή για δυναμικούς και μακροχρόνιους τοπικούς αγώνες.

• Νομιμοποιούνται τα αυθαίρετα εντός δασικών στρεμμάτων για 30 χρόνια και με διάφορες τροποποιήσεις διευκολύνεται η νομιμοποίηση των αυθαιρέτων μέχρι και εντός υγροτόπων και ρεμάτων. Με αυτές όμως τις νομιμοποιήσεις παράλληλα καθίστανται απαραίτητα έργα διευ-

- **θέτησης των υδατορεμάτων λόγω της αύξησης του πλημμυρικού κινδύνου.**
- Καταργείται η άδεια μεταφοράς αποβλήτων με μια απλή εγγραφή σε ένα μητρώο. Ως εκ τούτου διευκολύνει τις παράνομες εκφορτώσεις αστικών και βιομηχανικών αποβλήτων σε ρέματα ή άλλες περιαστικές περιοχές μολύνοντας τις ακόμαερισσότερο.
  - Και φυσικά, όπως ήταν αναμενόμενο, το ίδιο το κράτος με ένα τέτοιο νομοσχέδιο, για ακόμη μια φορά, για ακόμη ένα ζήτημα, παρατυπεί στους ίδιους του τους νόμους αφού υπάρχουν συνταγματικές διατάξεις όπου σχεδόν όλες αυτές τις ενέργειες κρίνονται παράνομες. Μάλιστα, είναι παράνομες με βάση ακόμα και ευρωπαϊκές διατάξεις και συνθήκες που αφορούν την προστασία οικοτόπων και ειδών, την προστασία των άγριων πτηνών, τους υδροτόπου και την προστασία της Μεσογείου.
- Τα τελευταία χρόνια, παρόλο που είναι κοινός τόπος σε παγκόσμια κλίμακα ότι η παρούσα διαχείριση του περιβάλλοντος είναι σε ακραίο βαθμό ζημιογόνα για τη βιοποικιλότητα, τη φύση ακόμα και τον ίδιο τον άνθρωπο, τα κράτη εντείνουν αυτήν την καταστροφή μέσω τέτοιων νομοσχεδίων.
- Μέχρι σήμερα, 23 περιβαλλοντικές ΜΚΟ (όλες οι οργανώσεις που δραστηριοποιού-

νται στον ελληνικό χώρο) έχουν ζητήσει απόσυρση, ανάκληση και μη κατάθεση του νομοσχεδίου. Πάνω από 80 περιβαλλοντικά κινήματα και συλλογικότητες, κάνουν επείγουσα έκκληση για συγκέντρωση υπογραφών με αίτημα την άμεση απόσυρση του νομοσχεδίου. Επίσης, έχουν τοποθετηθεί εναντίον του όλοι οι φορείς των περιοχών Natura 2000, οι εργαζόμενοι στους Φορείς Διαχείρισης, το τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου, κ.α. Και η απάντηση σε όλα αυτά από την πλευρά του υπουργού ήταν «γνωστές τερατολογίες περί καταστροφής του περιβάλλοντος», προφανώς παντελώς ανίκανος να στηρίξει τη θέση του και τις πράξεις του.

Ο αγώνας ενάντια στην εκμετάλλευση και καταστροφή της φύσης είναι ένας συνολικός αγώνας ενάντια στο κράτος, το κεφάλαιο και τον ίδιο τον καπιταλισμό. Πρέπει να γίνει κοινό κτήμα όλων ότι η προστασία του περιβάλλοντος μας αφορά όλους/ες, είναι ένα ζήτημα που δεν σηκώνει αναβολή γιατί αλλιώς τις πραγματικές «τερατολογίες» θα τις βιώσουμε σύντομα στη ζωή μας, και τότε πλέον θα είναι αργά.

✎/ Louielouie

ΥΠΟΘΕΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΗΜΙΤΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

«Τα διαγραμμασμένα με κόκκινο οικόδομικά τετράγωνα (ΟΤ) είναι αυτά των οποίων η κυριότητα πουλήθηκε στον διαγωνισμό του 2017 έναντι 2,05 εκατομμυρίων ευρώ. Εκεί μπορούν να κτιστούν οι πολυτελείς κατοικίες, οι οποίες παραμένουν στην κυριότητα του επενδυτή και δεν επιστρέφονται στο Δημόσιο έπειτα από 99 χρόνια. Το οικόδομικό τετράγωνο 3 (ΟΤ3) είναι αυτό στο οποίο προβλέπεται να κτιστεί ξενοδοχείο»

Ο ερημίτης βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της Κέρκυρας, πρόκειται για μια περιοχή που δεν έχει υποστεί τη λεγόμενη «ανάπτυξη», και έτσι διατηρεί άθικτο τον φυσικό πλούτο της. Αφενός η ποικιλία και το πλήθος της χλωρίδας, αφετέρου τα σπάνια είδη της πανίδας αποτελούν έναν μοναδικό βιότοπο και ένα τοπίο άπειρου φυσικού κάλλους. Εδρεύουν υποθαλάσσια λιβάδια ανθόφυτων που φιλοξενούν υδρόβια ζώα, μεταξύ τους φώκιες και δελφίνια. Υπάρχουν πλήθος μονοπατιών, παραλιών που διατηρούν την ομορφιά τους που προσελκύουν ανθρώπους και ζωή. Πριν επικεντρώσουμε στη μεγαλύτερη κομπίνια και τα άτομα που την απαρτίζουν, ας μιλήσουμε λίγο για το τι πρόκειται να κτιστεί στον δήμο Κασσίωπης, και τις επιπτώσεις που θα φέρει στο οικοσύστημα του Ερημίτη.

Το σχέδιο και οι επιπτώσεις

Το μεγάλο πλάνο ανάπτυξης λοιπόν είναι ένα έργο που υπάγεται στην κατηγορία «Παραθεριστικό – Τουριστικό Χωριό» το οποίο περιλαμβάνει ξενοδοχείο 5 αστέρων, 84 τουριστικές κατοικίες, εστιατόριο, μπαρ, μικρο-καταστήματα, ιδιωτική μαρίνα 57 σκαφών, υποδομές αφαλάτωσης, επεξεργασίας λυμάτων και αποχέτευσης. Οι επενδυτές και ο υπουργός Άδωνης-Πινόκιο Γεωργιάδης διαβεβαιώνουν πως για όλα αυτά, φυσικά, δεν θα διαταράξουν την ισορροπία του οικοσυστήματος της περιοχής. Τόσο κατά τη διάρκεια της κατασκευής, άγνωστο πόσο θα διαρκέσει, όσο

και μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής είναι αδύνατο να μην ζημιωθούν τα διαφορετικά είδη δέντρων, βοτάνων, θάμνων και λουλουδιών, καθώς και των ζώων που υπάρχουν σε αυτή την περιοχή. Υπάρχουν τρεις υδροβιότοποι (Άκολη, Βρομολίμνη, Αυλάκι) που ο καθένας έχει έκταση κοντά στα 20 στρέμματα, και σε συνδυασμό με τις λιμνοθάλασσες Αντινιώτη και Βουθρώτου δημιουργούν ένα τοπίο κατάλληλο για τη μετανάστευση της ορνιθοπανίδας, αλλά και του θηλαστικού υπό εξαφάνιση βίδρα, το οποίο σηματοδοτεί τον βιολογικό δείκτη καθαρών υδάτων και την επάρκεια τροφής στην περιοχή. Ολόκληρος ο βιότοπος είναι σε τόσο καλή κατάσταση διότι παρατηρείται σχεδόν μηδαμινή ανθρώπινη παρέμβαση. Σημειώνουμε ότι τα απορρίμματα που θα παράγονται μαζί από τη fast-track τουριστική ζωή που θα εκτυλίσσεται εκεί, καθώς και ότι χωματουργικό υλικό προκύψει κατά τη διάρκεια κατασκευής, θα μεταφέρονται στο ήδη υπερκορεσμένο ΧΥΤΑ Τεμπλονίου.

Όμως φυσικά αυτό το φιάσκο δεν ξεκινάει από αυτόν τον τύπο, διότι προφανώς δεν είναι ικανός για τη δημιουργία ενός τόσο μεγάλου πλάνου, γι' αυτό τον λόγο ας δούμε και πώς ξεκίνησε αυτή η ιστορία μέχρι να φτάσει σήμερα στα χέρια αυτού και της τωρινής κυβέρνησης ΝΔ.

Δεν είναι καθόλου μικρή όπως φαίνεται η καταστροφή που σχεδιάζεται, και που ο Άδωνης χαρακτηρίζει περίτρανα ως αναγκαία επένδυση, υποστηρίζοντας πως από αυτήν εξαρτάται το αν ο ελληνικός λαός θα κάνει παιδιά... Όμως φυσικά αυτό το φιάσκο δεν ξεκινάει από αυτόν τον τύπο, διότι προφανώς δεν είναι ικανός για τη δημιουργία ενός τόσο μεγάλου πλάνου, γι' αυτό τον λόγο ας δούμε και πώς ξεκίνησε αυτή η ιστορία μέχρι να φτάσει σήμερα στα χέρια αυτού και της τωρινής κυβέρνησης ΝΔ.

Η ιστορία της ιδιωτικοποίησης

Το ΤΑΙΠΕΔ (Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου) ιδρύθηκε τον Ιούλιο 2011 στο πλαίσιο της μνημονιακής δημοσιονομικής πολιτικής. Εκεί μεταφέρθηκαν δημόσια περιουσιακά στοιχεία, οικόπεδα, ακίνητα, με-

τοχές, λιμάνια, αεροδρόμια, αυτοκινητόδρομοι, πετρέλαια κ.α. Το ταμείο λειτουργεί ανεξάρτητα από τις δημοκρατικές διαδικασίες και είναι υπόλογο μονάχα στον εαυτό του. Έτσι παρακάμπτει πολλούς νόμους και πολιτικές παρεμβάσεις επιταχύνοντας τις διαδικασίες των αποκρατικοποιήσεων, προς όφελος των κεφαλαιούχων. Σημαντικό να πούμε πως τα έσοδα του ταμείου διατίθενται αποκλειστικά για την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους. Απόδειξη ότι το κράτος έχει συνέχεια, είναι ότι από το 2011, το ταμείο υποστηρίχθηκε από όλες τις κυβερνήσεις που πέρασαν (Παπανδρέου, Παπαδήμου, Σαμαρά, Τσίπρα, Μητσοτάκη) με την αλλαγή ότι το ΣΥΡΙΖΑ δημιούργησε το νέο υπερταμείο (ΕΕΣΥΠ) λίγο πολύ με τα ίδια χαρακτηριστικά του ΤΑΙΠΕΔ, χωρίς βέβαια να καταργείται το τελευταίο, που οι εκκρεμότητες του είναι ακόμα σε εξέλιξη, όπως και η περίπτωση του οικοπέδου του Ερημίτη.

Ο Ερημίτης βγαίνει στο σφυρί μέσω ΤΑΙΠΕΔ και τον Ιανουάριο του 2013 η NCH Capital πλειοδοτεί στον διαγωνισμό (είναι η μοναδική εταιρία που συμμετέχει) και αποκτά το δικαίωμα επιφάνειας για 99 χρόνια του ακινήτου έκτασης 490 στρεμμάτων (34 στρ. οικόδομησιμα) για 23 εκατ. ευρώ. Αυτό σήμαινε πως ό,τι θα έκτιζαν στην έκταση θα μπορούσαν να το εκμεταλλευτούν οικονομικά και μετά από 99 χρόνια θα γυρνούσε πίσω στο κράτος. Το 2016 επαναλαμβάνεται διαγωνισμός, αυτή τη φορά για τη πλήρη κυριότητα των εν λόγω οικοδομήσιμων εκτάσεων. Αφού το δικαίωμα επιφάνειας ανήκε ήδη στην NCH Capital, φυσικό ακόλουθο είναι κανείς να μην δώσει χρήματα για κάτι το οποίο μπορεί να το αξιοποιήσει 99 χρόνια μετά. Έτσι μοναδικός διαγωνιζόμενος είναι πάλι η NCH Capital και πλειοδοτεί στις 29 Δεκεμβρίου για 2,05 εκατ. ευρώ.

Δηλαδή η NCH Capital απόκτησε 34 στρ. δικά της και αν θελήσει τα εκμεταλλεύεται για real estate –διατηρώντας το δικαίωμα επιφάνειας για την υπόλοιπη έκταση– προς 25,05 εκατ. ευρώ. Σημείωση: έχει καταθέσει σε δύο δόσεις 20 εκατ. ευρώ, τα οποία και θα πάνε αποκλειστικά για την αποπληρωμή του ελληνικού χρέους. Εκτός από όλα αυτά το κράτος έδωσε φοροαπαλλαγή δώρο ύψους 3,5 εκατ. ευρώ για την κατασκευή του ξενοδοχείου και του λιμανιού.

Η NCH Capital είναι μια επενδυτική επιχείρηση. Το '91, όταν βρήκε την ευκαιρία να αγοράσει κοινοχρονία από τις μεγάλες αποκρατικοποιήσεις του '90 και μετά, στην υπό διάλυση σοβιετική ένωση. Σήμερα η ίδια κατέχει κεφάλαιο άνω των 3 δις δολαρίων, ελέγχει 28 εκατ. τ.μ. γης και 450.000 τ.μ. ακίνητα, μεταξύ αυτών, στα Βαλκάνια, Ρωσία, Αμερική, ΗΠΑ, Ην. Βασίλειο, Κύπρο κ.α.

Θέσεις εργασίας που θα ανοίξουν

Σημαντικό επιχείρημα των «επενδυτών» αλλά και του κρά-

► τους για να πάρουν με το μέρος τους την τοπική κοινωνία, είναι οι θέσεις εργασίας που θα ανοίξουν.

Ένας και μοναδικός στόχος αυτών και οποιουδήποτε κεφαλαιούχου, είναι η ατέρμονη αύξηση του κεφαλαίου τους. Μπροστά στο να χάσουν κέρδος, δεν θα νοιαστούν για τις συνθήκες εργασίας των εργαζομένων τους, ούτε για τον μισθό τους. Αυτό προστάζει η καπιταλιστική οικονομία, αυτή την πολιτική υποστηρίζει το κράτος ανεξαρτήτως κυβερνήσεως. Είδαμε και με τοπικούς ξενοδοχειακούς κολοσσούς, ιεραρχία μέσα στο χώρο εργασίας, απλήρωτες υπερωρίες, μαζικές απολύσεις, συστηματική υποβάθμιση των εργαζομένων και κατώτατους μισθούς. Το 2018 ανακοίνωσε το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης ότι θα υπάρχουν μόνο 54 θέσεις εργασίας στο ξενοδοχείο και το λιμάνι· φαίνεται το επικοινωνιακό παιχνίδι που παίζανε

για έναν εξευγενισμό που στοχεύει να προσελκύσει “ποιοτικό” τουρισμό, δηλαδή πλούσιους, αποκλείοντας χαμηλόμισθα κοινωνικά στρώματα. Μετατρέποντας δημόσιους χώρους (υπό την έννοια πως είναι ελεύθερα προσβάσιμοι σε όλους) σε φρενήρεις καταστάσεις και περιβάλλοντα, συνδέοντας τα φυσικά τοπία με εθιστικές καταναλώσεις εμπειριών.

Όλα αυτά με τη δικαιολογία της ανάπτυξης, μια ιδεολογικής επιπόνησης του κεφαλαίου και του εγγυητή του, του κράτους. Αυτή τη φορά με τη μορφή της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης, συμβατής με την περιβαλλοντική προστασία. Παράδειγμα περιβαλλοντικής προστασίας ήταν αυτό στις σκουριές όπου η Eldorado το 2019 με νομοσχέδιο από τη βουλή απαλλάχθηκε από το να αποκαταστήσει το περιβάλλον όπως ήταν θεσμικά υποχρεωμένη να κάνει. Στην

όμως από τον Ερμήτη και τον κόσμο της Κέρκυρας, την αντίθεσή τους κατά καιρούς έχουν εκφράσει και όλες οι πολιτικές παρατάξεις της Κέρκυρας και άλλοι φορείς. Παρόλα αυτά η κυβέρνηση μπροστά στα δικά της συμφέροντα δεν θα ακούσει κανέναν και θα κάνει αυτό που θα ωφελήσει τη δικιά της πολιτική ατζέντα. Η πιο μεγάλη απόδειξη αυτού είναι η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου στις 5 Φεβρουαρίου Β. Κέρκυρας, όπου υπήρξε πλήθος κόσμου, καθώς 18 δημοτικοί σύμβουλοι ψήφισαν να αποσυρθούν τα αιτήματα της NCH Capital για θετική γνωμοδότηση της τελευταίας άδειας (υψομετρικής μελέτης), άρα και να μπει φρένο σε αυτή την επένδυση. Ψήφισμα που πέρασε, καθώς μόνο 7 ψήφισαν να συνεχιστούν τα σχέδια της καταστροφής του Ερμηίτη. Σημείωση πως φυσικά γύρω από το κτήριο εμφανίστηκαν ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις.

Αυτή η απόφαση όμως δεν άρεσε στον Κυρ Άδωνη, που ενώ δήλωνε «Εγώ δεν μπορώ να διατάξω έναν δήμαρχο, οι δήμαρχοι είναι ανεξάρτητοι», αποφάσισε να βγάλει μία τροπολογία με την οποία αφαιρούσε από την τοπική αυτοδιοίκηση τις αρμοδιότητές της, συνεχίζοντας έτσι τα πλάνα που του έχουν αναθέσει παρά την οποιαδήποτε αντίδραση. Άλλη μια περίπτωση που η δημοκρατία αναιρεί τον εαυτό της. Φυσικά όμως, οι αντιδράσεις υπήρξαν, έτσι καλέστηκε ξανά δημοτικό συμβούλιο στις 24 Φεβρουαρίου, αυτή τη φορά στον δήμο κεντρικής Κέρκυρας, πάλι με μεγάλο πλήθος αντιτιθέμενου κόσμου να δίνει το παρόν, όπου πέρασε το ψήφισμα που ζητάγε την ακύρωση αυτής της αντιδημοκρατικής τροπολογίας με 24 υπέρ ενάντια στο ψήφισμα της Μερόπης Υδραίου (δήμαρχος και σκυλί της ΝΔ) που συγκέντρωσε 15 ψήφους.

Με την τελευταία παράκαμψη του δημοτικού συμβουλίου της Β. Κέρκυρας δόθηκε το τελευταίο πράσινο φως για την υψομετρική μελέτη. Όλα δείχνουν ότι σύντομα θα μπουν οι μπουλντόζες στην περιοχή και θα προχωρήσει το σχέδιό τους. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι θα κάτσουμε άπραγοι με σταυρωμένα τα χέρια. Διότι απαιτούμε να έχουμε τη φύση αναλλοίωτη με ελεύθερη πρόσβαση, δίχως επενδυτικές παρεμβάσεις, για εμάς τους ίδιους αλλά και για τις επόμενες γενιές. Ο ερμηίτης είναι η αρχή και καθίσταται ορόσημο των ιδιωτικοποιήσεων στην Κέρκυρα, αν τον αφήσουμε να περάσει θα έχει συνέχεια. Η άρνηση και αντίσταση στην επέλαση του καπιταλισμού είναι το πρώτο βήμα για να διατηρήσουμε και να πάρουμε πίσω ό,τι μας ανήκει.

✍/ MAL & TSOY

στην αρχή διαμηνύοντας ότι θα ανοίξουν 500 θέσεις εργασίας για να κερδίσουν την κοινωνική συναίνεση και να επισπεύσουν την τσιμεντοποίηση.

Δημόσιοι χώροι και Ανάπτυξη

Οι βίλες και τα ξενοδοχεία 5 αστέρων δεν προορίζονται για αυτούς που ζουν μέσα στην επισφάλεια, μήτε για αυτούς που δεν ξέρουν άμα θα τους πάρουν το σπίτι την αυριανή μέρα. Όπως φαίνεται το «κοινωνικό» κράτος έχει την εξουσία να στερεί τη φύση από τους υπόλοιπους, μεταβιβάζοντάς τη στους κεφαλαιοκράτες, που αυτοί με τη σειρά τους την περιφράζουν την καταστρέφουν την χτίζουν σύμφωνα με συμφέροντα τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση μιλάμε

πραγματικότητα η ανάπτυξη σημαίνει αύξηση του ΑΕΠ, αυτό δεν σημαίνει όμως και ευημερία των πολιτών, αλλά αντίθετα όπως έχει αποδείξει η ιστορία, περαιτέρω συσσώρευση πλούτου των λίγων και πτώχευση των πολλών.

Αντιδράσεις

Όπως είναι λογικό, η κοινωνία της Κέρκυρας σχεδόν σύσσωμη (με την εξαίρεση των τοπικών νεοδημοκρατών) ήταν από τις πρώτες μέρες κιόλας αντίθετη με το ξεπούλημα.

Το κίνημα λοιπόν των πολιτών για τη διάσωση και την προστασία του Ερμηίτη, γνωστό ως «Ερμηίτης Πλους» δημιουργήθηκε το 2012 και έχει κάνει διάφορες ενέργειες και δράσεις για να αποτρέψει το ξεπούλημα της γης. Εκτός

Το περιβάλλον απέναντι στην παγκόσμια οικονομική επιβράδυνση

Οι καταστάσεις που βιώνουμε υπό το καθεστώς της πανδημίας είναι ιδιαίτερα πρωτόγνωρες, και σίγουρα δεν έχουν επαναληφθεί με αντίστοιχο τρόπο στο παρελθόν. Παρά το γεγονός ότι οι πανδημίες αποτελούν ένα φαινόμενο που έχει εμφανιστεί επανειλημμένα κατά τη διάρκεια της σύγχρονης ιστορίας, είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει σε μια παγκόσμια κοινότητα κρατών που είναι τόσο έντονα διασυνδεδεμένα. Το νεοφιλελεύθερο μοντέλο του καπιταλισμού που έχει επικρατήσει παγκοσμίως βασίζεται βαθύτατα στην αδιάκοπη διακίνηση εμπορευμάτων και κεφαλαίου ανά την υφήλιο, και ακόμη και υπό καθεστώς πολέμου δεν σταματάει εκτός κι αν αυτός καταστεί γενικευμένος. Η μείωση επομένως της οικονομικής δραστηριότητας, μας τοποθετεί σε ένα ιστορικό σημείο από το οποίο μπορούμε να κάνουμε πολύ ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις τόσο σε ό,τι αφορά την απόκριση των παγκοσμιοποιημένων κοινωνιών σε πανδημίες και αντίστοιχες απειλές, όπως και στην απόκριση του περιβάλλοντος ως προς την επιβράδυνση του καπιταλισμού.

Ένας ελέφαντας τσεκάρει τους άδειους δρόμους κοντά στο Wayanad της Ινδίας (Video από το Twitter). Τέτοιου είδους φαινόμενα δεν είναι βέβαια η πρώτη φορά που συμβαίνουν, αυτό που άλλαξε κατά το lockdown είναι ότι έγιναν πιο συχνά.

Τα ζώα ανακαταλαμβάνουν τις ερειπωμένες περιοχές

Ίσως η πιο χαρακτηριστική εικόνα της ανάκαμψης του περιβάλλοντος λόγω της μείωσης της ανθρώπινης δραστηριότητας είναι η επιστροφή των ζώων σε κατοικημένες περιοχές. Μέσα από αυτή την αρκετά δυνατή εικόνα η περιβαλλοντική ανάκαμψη μπορεί να σχηματοποιηθεί και να γίνει αισθητή με άμεσο τρόπο, καθώς το περιβάλλον παύει να είναι απλά κάποιοι περιβαλλοντικοί δείκτες που μειώθηκαν, και γίνεται ένα ζωντανό ζώο που κάθεται ανέμελο έξω από το σπίτι σου. Λίγες φορές έχεις τη δυνατότητα να δεις την περιβαλλοντική ανάκαμψη να κάνει βόλτες στους δρόμους και να σου δηλώνει έτσι περίτρανα την παρουσία της. Η ανακατάληψη περιοχών από άγρια ζώα συνέβη σε πολλά σημεία ανά την υφήλιο, για παράδειγμα στο εθνικό πάρκο του Kruger της Νότιας Αφρικής τα λιοντάρια δεν έχασαν την ευκαιρία να πάρουν έναν υπνάκο στους ασφαλτοστρωμένους δρόμους, ενώ στους δρόμους της Ινδίας κυκλοφορούσαν από μαϊμούδες μέχρι και ελέφαντες.

Η όλη περιγραφή των περιβαλλοντικών αλλαγών συνοδεύτηκε βέβαια και από υπερβολές και ανακρίβειες όπως για παράδειγμα την «επιστροφή» των δελφινιών στη Βενετία. Τα δελφίνια δεν επέστρεψαν στα κανάλια της Βενετίας, βρίσκονταν από πριν εκεί. Αυτό που άλλαξε είναι ότι τα νερά έγιναν αρκετά πιο καθαρά λόγω τις περιορισμένης τουριστικής κίνησης και ενδεχομένως ορισμένοι λιγότερο παρατηρητικοί (δημοσιογράφοι και μη) να είναι σε θέση να τα διακρίνουν.

Οι ζωολογικοί κήποι άδειασαν από ανθρώπους

Στους ζωολογικούς κήπους παρατηρήθηκαν επίσης πολλές αλλαγές στην συμπεριφορά των ζώων λόγω της ξαφνικής απουσίας επισκεπτών. Ορισμένα κοινωνικά πρωτεύοντα, όπως για παράδειγμα οι χιμπατζήδες, έδειξαν συμπτώματα κατάθλιψης λόγω της μειωμένης κίνησης, ενώ πολλά άλλα άρχισαν να αναπαράγονται καθώς η ενόχληση που δέχονταν από την παρουσία των ανθρώπων επιτέλους μειώθηκε. Το highlight ήταν προφανώς το ζευγάρι των πάντα σε ένα ζωολογικό κήπο του Hong Kong. Δυστυχώς τα πάντα αποτελούν ένα είδος που ζευγαρώνει εξαιρετικά δύσκολα σε συνθήκες αιχμαλωσίας, και παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες αύξησης του πληθυσμού τους εξακολουθούν να κινδυνεύουν με εξαφάνιση. Στη φύση βρίσκονται πλέον λιγότερα από 2000 άτομα ενώ υπό αιχμαλωσία περίπου 400, δηλαδή το ένα έκτο του συνολικού πληθυσμού. Η επιτυχημένη αναπαραγωγή των αιχμάλωτων πάντα και η μετέπειτα απελευθέρωσή τους ενδεχομένως να αποτελέσει ένα σημαντικό σταθμό για την επιβίωση του είδους, και γι' αυτό της δόθηκε τόσος χώρος στα ΜΜΕ.

Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι παρά το γεγονός ότι οι ζωολογικοί κήποι προσπαθούν εδώ και καιρό να αλλάξουν το προφίλ τους και να ενταχθούν ως ενεργά κομμάτια περιβαλλοντικών προγραμμάτων, ακόμα δεν το έχουν καταφέρει και τόσο. Στον συγκεκριμένο ζωολογικό κήπο για παράδειγμα τα πάντα αδυνατούσαν να ζευγαρώσουν για δεκατρία χρόνια λόγω της ενόχλησης από τους επισκέπτες, και η διεύθυνση δεν είχε ενδιαφερθεί να αλλάξει τις συνθήκες διαβίωσης. Λόγω της δημοτικότητας που χαρακτηρίζει το συγκεκριμένο είδος, ο κήπος τα χρησιμοποιούσε αποκλειστικά σαν μία τουριστική attraction που θα ανέβαζε τα κέρδη του. Όπως και με πολλές άλλες μεγάλες επιχειρήσεις, οι ζωολογικοί κήποι επιδιώκουν να δομήσουν ένα προφίλ έτσι ώστε να διατηρήσουν την τουριστική τους επισκεψιμότητα. Η ένταξή τους σε προγράμματα προστασίας της άγριας ζωής είναι σε αυτό το πλαίσιο. Μέσα από τη συμμετοχή τους σε αυτά, επιδιώκουν να ξεπλύνουν την κακή εικόνα που έχει σχηματίσει η κοινωνία για τη φυλάκιση των ζώων και την κράτησή τους υπό άσχημες συνθήκες.

Σε ορισμένους ζωολογικούς κήπους μάλιστα, δεν έλειψαν και τα παραδείγματα χαρακτηριστικής βαναυσότητας όπου η διεύθυνση προέτρεψε τους πολίτες να κάνουν χρηματικές δωρεές για να μην «αναγκαστούν» να ταΐσουν ορισμένα από τα ζώα σε άλλα ζώα. Αρκετά οξύμωρο βέβαια όταν αυτό συμβαίνει σε μία περίοδο που σε διάφορες περιοχές του κόσμου πετιούνται φορτηγά με τρόφιμα λόγω της μειωμένης ζήτησης. Οι ζωολογικοί κήποι έχουν σαν βασική επιδίωξη το εύκολο κέρδος ακόμα και μέσα από τον ψυχολογικό εκβιασμό των πολιτών, όπως στην προκειμένη περίπτωση.

Ραγδαία μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Μία από τις αξιοσημείωτες αλλαγές κατά τη διάρκεια του lock-down είναι και η κατακόρυφη πτώση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ιδίως του διοξειδίου του αζώτου (NO₂) που παράγεται κυρίως από τους ρύπους των αυτοκινήτων. Οι περιοχές που παρατηρήθηκε η μεγαλύτερη πτώση είναι οι πόλεις όπου είχαν υψηλή κυκλοφορία οχημάτων. Το Los Angeles και η Wuhan αποτελούν δύο πολύ χαρακτηριστικά παραδείγματα. Οι αλλαγές ήταν εξίσου θεαματικές και στο βαρύτερο ρυπασμένο Νέο Δελχί της Ινδίας, όπου σύμφωνα με ορισμένα δημοσιογραφικά πρακτορεία η ατμοσφαιρική ρύπανση υποχώρησε τόσο που τα Ιμαλάια έγιναν και πάλι ορατά στον ορίζοντα. Πολλοί κάτοικοι μάλιστα αναφέρουν ότι είναι η πρώτη φορά στη ζωή τους που μπορούν να τα δουν. Αναλυτικές πληροφορίες για τις ατμοσφαιρικές αλλαγές παγκοσμίως μπορούν να αντληθούν από την επίσημη ιστοσελίδα της NASA.

Αντίστοιχα και για την περιοχή της Αθήνας υπήρξε σημαντική πτώση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης κατά την διάρκεια της απαγόρευσης κυκλοφορίας. Το διοξείδιο του αζώτου (NO₂) μειώθηκε κατά 46,8% (από 51.3 ug/m³ τον Απρίλιο του 2019, σε 27.3 ug/m³ τον

Απρίλιο του 2020). Αντίστοιχα τα ατμοσφαιρικά σωματίδια διαμέτρου 2.5 μικρομέτρων (PM_{2.5}), όπου θεωρούνται και τα περισσότερο επικίνδυνα για την υγεία, μειώθηκαν κατά 49,2% (από 25.6 ug/m³ τον Απρίλιο του 2019, σε 13 ug/m³ τον Απρίλιο του 2020) ενώ τα σωματίδια διαμέτρου 10 μικρομέτρων (PM₁₀) μειώθηκαν κατά 56,2% (από 51.4 ug/m³ τον Απρίλιο του 2019, σε 22.5 ug/m³ τον Απρίλιο του 2020).* Πτώση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης υπήρξε προφανώς και σε άλλες Ελληνικές πόλεις όπως η Θεσσαλονίκη, η Πάτρα και η Λάρισα, σε ορισμένες εκ των οποίων ξεπέρασε και το 65%.

Ωστόσο, όπως είναι αναμενόμενο, οι χαμηλές τιμές των ρύπων θα επανέλθουν στις προηγούμενες τιμές τους μόλις η οικονομία ξαναβρεί τον ρυθμό της. Σύμφωνα με ορισμένους ερευνητές μάλιστα, σε ορισμένες βιομηχανικές περιοχές η κατάσταση μπορεί και να χειροτερέψει καθώς οι βιομηχανίες θα επιταχύνουν την παραγωγή για να καλύψουν το χαμένο έδαφος.

Πες ό,τι θες, αλλά για τον καπιταλισμό να μην μιλήσεις

Προφανώς όλες αυτές οι ειδήσεις που κυκλοφορούν ευρύτατα και στα συστημικά ΜΜΕ δεν μένουν ασχολίαστες. Ο δημοσιογράφος ή ο αρθρογράφος πάντα προσπαθεί να προτείνει λύσεις έτσι ώστε να κατευθύνει τον θεατή σε οδούς όσο το δυνατόν πιο μετριοπαθείς και εύκολα χειραγωγήσιμες. Για τους συστημικούς δημοσιογράφους η μείωση των οικονομικών ρυθμών είναι πάντα εκτός συζήτησης. Ποτέ δεν θα τους ακούσεις να προτείνουν τον περιορισμό του κύκλου υπερπαραγωγής-υπερκατανάλωσης, και ποτέ δεν θα τους ακούσεις να θίγουν ζητήματα που συγκρούονται άμεσα με τα συμφέροντα των εργοδοτών τους. Αντιθέτως, οι λύσεις που προτείνουν είναι πάντα οι λιγότερο ανώδυνες για το οικονομικό σύστημα: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ηλεκτρικά αυτοκίνητα και λοιπές τεχνολογικές εξελίξεις, και φυσικά η κοινωνική ευθύνη του κάθε ατόμου. Πάντα δηλαδή είναι προσανατολισμένες προς μία κατεύθυνση που επιδιώκει να περιορίσει την περιβαλλοντική καταστροφή δίχως όμως να αγγίζει την πηγή του κακού, τον καπιταλισμό.

Αυτού του είδους η ρητορική μπορεί να μην μας προξενεί πλέον εντύπωση γιατί την έχουμε συνηθίσει σε πολύ μεγάλο βαθμό. Γινόμαστε συνεχώς μάρτυρες αντιπαραθέσεων στον δημόσιο λόγο, όπου από τη μία πλευρά τοποθετείται η σκληροπυρηνική καπιταλιστική δεξιά που ορισμένες φορές φτάνει στο σημείο να υποστηρίζει ολοκληρωτικά αντιεπιστημονικές θέσεις, όπως την άρνηση του φαινομένου της παγκόσμιας υπερθέρμανσης, και από την άλλη πλευρά τοποθετείται η κεντροαριστερά που υποδύμενη τη «φωνή της λογικής» προτείνει τον πράσινο καπιταλισμό ως την μόνη ρεαλιστική λύση. Στην πραγματικότητα όμως καμία ουσιαστική λύση δεν πρόκειται να δοθεί στα περιβαλλοντικά προβλήματα αν η κοινωνία δεν καταφέρει να υπερβεί τον καπιταλισμό. Η αχαλίνωτη ανάγκη του για συνεχή οικονομική ανάπτυξη οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην υπερεξάντληση των φυσικών πόρων και στην αυξανόμενη παραγωγή ρύπων, σε ένα δηλαδή περιβαλλοντικό αδιέξοδο. Όταν μιλάς για περιβαλλοντικά ζητήματα και δεν αναγνωρίζεις την αναγκαιότητα για το σταδιακό απεγκλωβισμό από την συνεχή οικονομική ανάπτυξη, στην ουσία δεν προτείνεις τίποτα το ουσιαστικό.

Οι τεχνολογικές εξελίξεις όπως επίσης και η δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης μπορούν σίγουρα να δράσουν βοηθητικά ως προς τον περιορισμό του οικολογικού αποτυπώματος, αλλά ποτέ δεν θα μπορέσουν να λύσουν ριζικά το πρόβλημα. Οποιοσδήποτε ασχολείται με τα περιβαλλοντικά ζητήματα, οφείλει μέσα από τον λόγο του να σπηλιτεύει τον τρόπο οργάνωσης της κοινωνίας. Όταν δεν μιλάς για την υπερεξάντληση των περιβαλλοντικών πόρων απλά και μόνο για να ικανοποιηθούν ορισμένες τεχνητές ανάγκες, όταν δεν μιλάς για την τεράστια ρύπανση που προέρχεται από τη βιομηχανία και όταν δεν μιλάς ούτε για την προσπάθεια του κράτους να επιτύχει υψηλότερους δείκτες οικονομικής ανάπτυξης παρά την περιβαλλοντική καταστροφή, αλλά αντιθέτως προτείνεις μόνο στους απλούς ανθρώπους να αλλάξουν τις συνήθειές τους, στην πραγματικότητα το μόνο που επιδιώκεις είναι τον αποπροσανατολισμό της κοινής γνώμης από τους πραγματικούς ενόχους.

Τέτοιου είδους προτροπές στοχεύουν στη δημιουργία αισθημάτων συννενοχής στα λαϊκά στρώματα, ώστε να μην καταφέρουν να εξωτερικεύσουν την οργή τους αποτελεσματικά, και εν τέλει να καταλήξουν να τη στρέψουν στον εαυτό τους. Έτσι λοιπόν, αντί να βλέπεις κινήματα πολιτών να μπλοκάρουν βιομηχανίες, να οργανώνουν απεργίες για περιβαλλοντικά ζητήματα, ή να μπλοκάρουν τον δρόμο στα βαρέα οχήματα που αποψιλώνουν τα δάση, βλέπεις ανθρώπους κλεισμένους στους εαυτούς τους που προσπαθούν να ξεπεράσουν τα αισθήματα ενοχής τους περιορίζοντας την ατομική τους ευθύνη. Αγοράζουν λάμπες οικονομίας, δεν πετάνε γόπες, δεν χρησιμοποιούν πλαστικές σακούλες και καλαμάκια, γίνονται vegan, ή πλέκουν πουλόβερ στα δέντρα.

✍ **Δίσεκτοι Καιροί**

* Πηγή: European Environmental Agency

Οδηγός σαμποτάζ για βαρέα μηχανήματα/οχήματα και ανεμογεννήτριες

Ο παρακάτω συνοπτικός οδηγός εισαγωγής στο σαμποτάζ, είναι ένα μόνο απόσπασμα από τη μπροσούρα με τίτλο *Ecodefense: A Field Guide to Monkeywrenching*, Various Authors, 1993, σε ελεύθερη μετάφραση. Ο οδηγός επεκτείνεται σε μια ενότητα όπου περιγράφεται μία τεχνική σαμποτάζ στις ανεμογεννήτριες.

Η επιλογή αυτή δεν έγινε τυχαία, καθώς το τελευταίο διάστημα οξύνονται οι κοινωνικές αντιστάσεις. Σε περιοχές που προορίζονται για στυγνή εκμετάλλευση της γης και των φυσικών πόρων, οι κά-

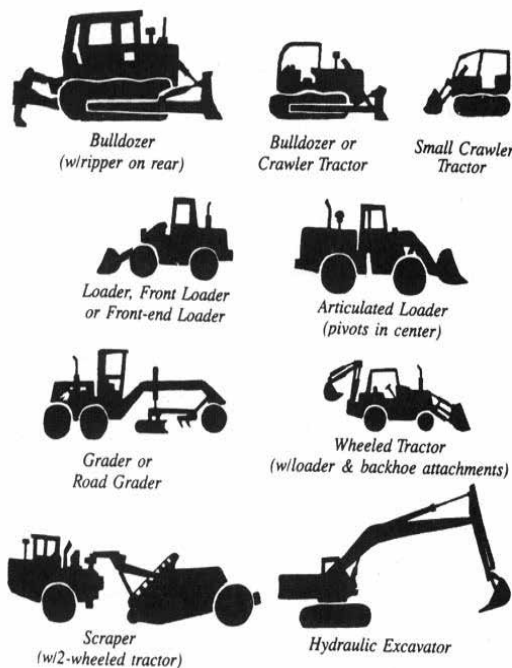
τοικοι οργανώνονται και χτίζουν κοινότητες αγώνα, χρησιμοποιούν πολλούς τρόπους για να στήσουν αναχώματα ενάντια στην εφαρμογή της φιλελεύθερης περιβαλλοντικής ατζέντας. Φαίνεται κοινό κτήμα στις συνειδήσεις, πως στο μωσαϊκό της αντίστασης, το σαμποτάζ είναι ένας άμεσος τρόπος παρέμβασης στις αποφάσεις και τα μέσα, επενδυτών και κράτους Πέρα από αυτά που προτείνονται, στο σαμποτάζ κάθε άτομο μπορεί να διερευνήσει τη φαντασία και την ευρηματικότητά του.

Α. Βαρέα Μηχανήματα/Οχήματα

Το νου σας όταν συμμετέχετε σε τέτοιου τύπου «νυχτερινές δραστηριότητες». Οι ιδιοκτήτες βαρέων μηχανημάτων δεν εκτιμούν ιδιαίτερα μη εξουσιοδοτημένες επεμβάσεις στον εξοπλισμό τους, και θα πιέσουν τις αρχές να βρουν τους ενόχους.

Οι μεγάλες αυτές μηχανές, όπως ο εξοπλισμός ανασκαφών, ξυλείας και μεταφορών, είναι τα πιο διαδεδομένα εργαλεία βιασμού της γης, που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά των υλικών, τη διάνοιξη δρόμων και άλλες διεργασίες. Λόγω του κόστους αγοράς και συντήρησης τους, είναι δελεαστικοί στόχοι για σαμποτάζ. Το κόστος επισκευής τους είναι τεράστιο, και ένα καλό σαμποτάζ μπορεί να τις αδρανοποιήσει για βδομάδες.

Οι λεπτομερείς οδηγίες που δίνονται για τα βαρέα μηχανήματα, έχουν τη λογική της παρέμβασης στις μηχανές με τρόπο που δε θα είναι αρχικά εμφανής. Έτσι το μηχανήμα απλά έχει κάποιο πρόβλημα, ενώ δεν υπάρχουν σημάδια για να βοηθήσουν τον μηχανικό να καταλάβει πως έχει υπάρξει σαμποτάζ.

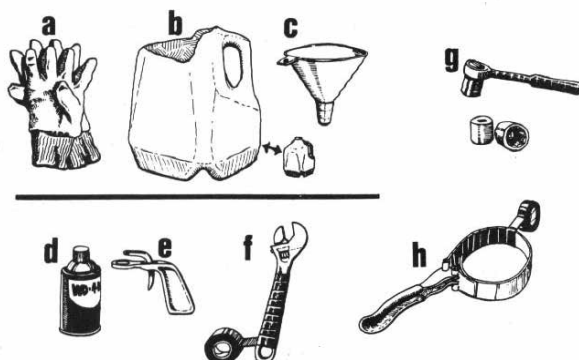
Η κλασική πράξη γνωστή ως “monkeywrenching” είναι η παρέμβαση σε μπουλντόζα. Υπάρχουν εκατοντάδες διαφορετικοί τύποι βαρέων μηχανημάτων για διάφορες δουλειές, αλλά ασχέτως των συγκεκριμένων χρήσεων τους, τα περισσότερα λειτουργούν με κινητήρες diesel και υδραυλικά συστήματα, τα οποία είναι οι στόχοι μας.

Το πρώτο βήμα για τον σαμποτέρ είναι να αποκτήσει βασική επίγνωση των πιο συνηθισμένων μηχανημάτων ώστε να μπορεί να δουλέψει με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα. Με τις λεπτομερείς οδηγίες και την καθαρή εικονογράφηση που παρουσιάζονται παρακάτω, ακόμα και ένας άσχετος (όπως οι συντάκτες του παρόντος κειμένου) μπορεί να επιτύχει νυχτερινή «συντήρηση» σε βαρύ εξοπλισμό.

Αδρανοποίηση Μηχανοκίνητων Οχημάτων

Οδηγίες αδρανοποίησης αυτοκίνητων, μηχανακίων, φορητών, βαρέων μηχανημάτων:

1. Ρίξτε άμμο στο στοφαλοθάλαμο. Η ζάχαρη και το σιρόπι δεν είναι αποτελεσματικά σε ντεπόζιτα βενζίνης/diesel. Στην καλύτερη περίπτωση θα βουλώσει απλά το φίλτρο. Μιά χούφτα ή παραπάνω άμμος στο ντεπόζιτο είναι πολύ πιο αποτελεσματική.
2. Στουμπώστε τις κλειδαριές πόρτας ή ανάφλεξης με κομματάκια ξύλου, τσιμέντο, κόλλα ή σιλικόνη.
3. Χύστε τουλάχιστον 4 λίτρα νερό ή άλμη στο ντεπόζιτο καυσίμων.
4. Ρίξτε χώμα, άμμο ή αλάτι στην τρύπα του φίλτρου λαδιού. Εάν υπάρχει φίλτρο (σύνηθες σε βαρέα μηχανήματα), ρίχτε την άμμο κτλ στο σωλήνα της ράβδου μέτρησης λαδιού, και στη συνέχεια στουμπώστε με τη ράβδο. Εάν γίνεται, αφαιρέστε το εξωτερικό φίλτρο λαδιού και βουλώστε το (το χώμα και η πολύ ψιλή άμμος μπορεί να μην είναι τόσο αποτελεσματικά σε αυτήν την περίπτωση).
5. Χύστε νερό στο ντεπόζιτο λαδιού. Η ποσότητα που χρειάζεται εξαρτάται από το μέγεθος του κινητήρα - τουλάχιστον 2 λίτρα για έναν τύπου V-8. Χρησιμοποιήστε αρκετό ώστε η αντλία λαδιού να τραβάει μόνο νερό. Το νερό θα πρέπει να διατηρεί την πίεση του «λαδιού» δίχως να λιπαίνει καθόλου.
6. Σκίστε τα λάστιχα στο πλάι. Οι πλαϊνές τομές δεν μπορούν να μπαλωθούν αποτελεσματικά, σε αντίθεση με αυτές από κάτω. Σε μερικά λάστιχα, το να κόψουμε τις βαλβίδες είναι αρκετό για να τα σκάσουμε. Προσοχή: τα λάστιχα κάποιων βαρέων μηχανημάτων είναι γεμάτα με νερό υπό υψηλή πίεση, και το να τα σκίσουμε η να τα κόψουμε μπορεί να είναι πολύ επικίνδυνο.
7. Σπάστε την αντλία καυσίμου ή νερού, το κάλυμμα βαλβίδας, το καρμπυρατέρ, το σύστημα ψεκασμού, ή οτιδήποτε άλλο εκτός της μπαταρίας (για τη δική σας ασφάλεια) και του συστήματος φρένων (για τη δική τους ασφάλεια). Χρησιμοποιήστε βαριοπούλα και καλέμι για ακρίβεια.
8. Ρίχτε νερό ή/και χώμα στο στόμιο εισόδου αέρα (συνήθως είναι η μεγάλη τρύπα ακριβώς κάτω από το φίλτρο αέρα). Όσο περισσότερο, τόσο το καλύτερο.
9. Χύστε βενζίνη ή άλλο κάυσιμο στο ντεπόζιτο λαδιού. Θα διαλύσει το λάδι και το φίλτρο δε θα το αποβάλλει.
10. Χύστε υγρά μπαταρίας ή άλλα διαβρωτικά στο ψυγείο.
11. Ρίξτε ανθρακορούνδιο στο κιβώτιο ταχυτήτων.
12. Ρίξτε ένα κουτί ρύζι στο ψυγείο.
13. Χρησιμοποιήστε κόφτη σε οτιδήποτε, εκτός από καλώδια μπαταρίας και φρένων.

Βασικός εξοπλισμός

Εκτός από καλό σχεδιασμό, χρειαζόμαστε και κάποιον εξοπλισμό για να τις εξορμήσεις μας. Ακολουθεί μια λίστα με τα σημαντικότερα αντικείμενα που πρέπει να έχουμε μαζί μας:

- Φακός: Μιάς και η κάλυψη της νύχτας είναι ευνοϊκή για τις δραστηριότητες μας, ένας καλός φακός για κάθε μέλος της ομάδας είναι απαραίτητος, όπως και η σωστή και προσεκτική του χρήση. Προτείνεται φακός κεφαλής. Ιδανικά μπορείτε να βάλετε ένα κόκκινο φίλτρο ή να βάψετε το φακό κόκκινο με ακρυλικό χρώμα έτσι ώστε να είναι λιγότερο ορατός από απόσταση, αλλά επαρκής για τη δουλειά μας. Μην χρησιμοποιήτε τον φακό αδιακτίτως. Καλύψτε τον με το χέρι σας, επιτρέποντας μόνο σε μια ακτίνα να φωτίσει την περιοχή στην οποία δουλεύετε. Επίσης χρησιμοποιήστε το σώμα σας για να καλύψετε την περιοχή. Μπορείτε να ασφαλίσετε τους φακούς πάνω σας για να αποφύγετε να τους χάσετε. Παρ' όλα αυτά καλό είναι να μην αφήνουμε αποτυπώματα πάνω τους, οπότε σκουπίστε όλα τους τα εξαρτήματα όπως οι μπαταρίες (και πιθανόν οι λάμπες αν τις έχετε αλλάξει).

- Τσάντα: Ιδανικά πάνινη και ελαφριά, τσάντες από νάιλον μπορεί να κάνουν φασαρία.

- Παπούτσια: Τα ελαφριά αθλητικά παπούτσια επιτρέπουν αθόρυβη και γρήγορη διαφυγή. Εάν το έδαφος επιβάλλει μπότες ή ορειβατικά παπούτσια, φορέστε φαρδιές κάλτσες από πάνω για να μην αφήσετε χαρακτηριστικά αποτυπώματα

- Γάντια εργασίας: Καλύτερα να ξεφορτώνετε τα γάντια μετά από κάθε 'δουλειά'. Αλλάζετε τύπο γαντιών αν είστε ιδιαίτερα δραστήριοι ώστε να μην μπορούν να αποτελέσουν αποδεικτικό στοιχείο διασυνδετικά.

- Μπιτόνι ή μπουκάλι: Ένα κοινό πεντάλιτρο μπιτόνι είναι ιδανικό για τη μεταφορά υλικών όπως η άμμος στα μηχανήματα, κόβοντας του ένα κομμάτι (5.3b) και χρησιμοποιώντας το για να φτυαρίσουμε τα υλικά γεμίζοντας το. Εάν το υλικό που θα χρησιμοποιήσουμε έχει υγρή μορφή, ένα απλό πλαστικό μπουκάλι αρκεί

- Πλαστικό χωνί

- Λιπαντικό σπρέι: Για να καθαρίσετε τυχόν απομεινάρια υλικών γύρω από τις περιοχές στις οποίες επέμβατε. Έτσι θα καθυστερήσετε τη 'διάγνωση' του προβλήματος στη μηχανή.

- Γαλλικό κλειδί

- Κλειδί τύπου 'καρυδάκι'

- Κλειδί φίλτρου λαδιού:

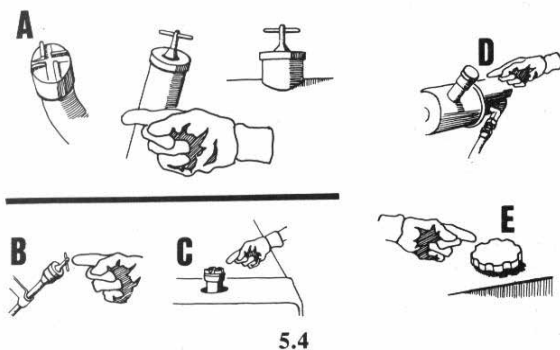
Τυλίξτε τις λαβές με μονωτική ταινία για να μην γυαλίζουν στο φως και για να κάνουν λιγότερη φασαρία στην τσάντα. Φοράτε γάντια όταν τα τυλίγετε, οι ταινίες είναι ιδανικές επιφάνειες για αποτυπώματα.

Πρόσβαση και παρεμποδιστικά υλικά

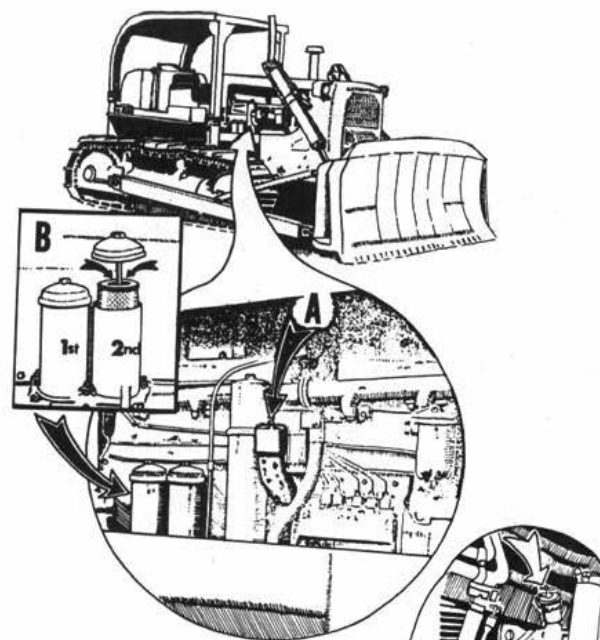
Μπορούμε πάντα να επιτεθούμε στα μηχανήματα απερίσκεπτα, προκαλώντας εμφανείς ζημιές που θα τα παροπλίσουν στιγμιαία, όμως ο σοβαρός σαμποτέρ θέλει να μεγιστοποιήσει τη ζημία και να αποκρύψει όσο γίνεται τα σημάδια της παρέμβασης του. Ιδανικά κανείς δε θα καταλάβει τι έχει συμβεί για τουλάχιστον μία-δύο μέρες. Εώς τότε τα αποδεικτικά στοιχεία θα έχουν καταστραφεί, ενώ οι μηχανές θα μπορούν να επισκευαστούν μονάχα από μεγάλο συνεργείο. Ο στόχος θα έχει επιτευχθεί.

Ο καλύτερος και πιο αποτελεσματικός τρόπος να αδρανοποιήσουμε μηχανές είναι εισάγωντας παρεμποδιστικά υλικά στο σύστημα λίπανσης τους.

Στην εικόνα 5.4 βλέπουμε τους πιο συνηθισμένους τύπους. Απο το γάντι στο 5.4A καταλαβαίνουμε το μέγεθος τους. Προσοχή: πολλά απο τα πώματα που θα συναντήσουμε δεν σχετίζονται με το σύστημα λίπανσης. Η ράβδος μέτρησης λαδιού (5.4B) είναι μας δίνει πρόσβαση σε αυτό, αλλά λόγω της στενότητας του σωλήνα δεν μπορούμε να ρίξουμε μεγάλες ποσότητες παρεμποδιστικών υλικών. Αναζητούμε ένα πώμα όπως αυτό στην εικόνα 5.4 D. Αυτά που εμφανίζονται στις εικόνες C (καπάκι ψυγείου) και E (ντεπόζιτο καυσίμου) δεν μας αφορούν.

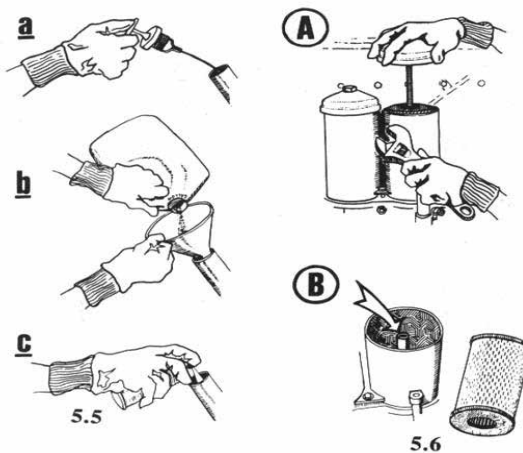
Σε κάποια μηχανήματα η ράβδος μέτρησης και η πρόσβαση στο ντεπόζιτο λαδιού είναι κοινή, όπως βλέπουμε στην εικόνα 5.5. Σε αυτές τις περιπτώσεις είναι απλό να ρίξουμε μέσα άμμο με τη βοήθεια ενός χωνιού, και να την σπρώξουμε στα έγκατα της μηχανής με τη βοήθεια λιπαντικού σπρέι. Καλύτερα να μην μείνουν ενδείξεις της παρέμβασής μας στη ράβδο, διότι γίνονται έλεγχοι σχεδόν καθημερινά πριν την έναρξη των εργασιών.

Αποκτώντας πρόσβαση:

Κάποιοι ιδιοκτήτες βαρέων μηχανημάτων παρκάρουν τον εξοπλισμό τους σε επισφαλείς χώρους και χρησιμοποιούν ειδικά λουκέτα για να κλειδώσουν τα διάφορα εξαρτήματα του μηχανήματος. Πολλοί κατασκευαστές σχεδιάζουν καπάκια στα οποία προσαρτώντα εύκολα λουκέτα. Αυτό δε θα αποτελέσει εμπόδιο για τον αφοσιωμένο σαμποτέρ.

Λόγω του μεγάλου αριθμού κατασκευαστών εξοπλισμού και των διαφόρων παραγόμενων μοντέλων, θα ήταν σχεδόν αδύνατο να απεικονιστούν όλα τα σημεία πρόσβασης λαδιού. Στην εικόνα, αναπαράγεται μια διατομή που θα σας επιτρέψει να μάθετε γρήγορα τι να ψάξετε.

Στο σχέδιο 5.6 απεικονίζεται το πώς να χρησιμοποιήσετε ένα συμβατό κλειδί για να αποκτήσετε πρόσβαση στο περίβλημα του φίλτρου λαδιού πχ σε μια μπουλντόζα Caterpillar και να αφαιρεθεί το φίλτρο. Στη θέση του θα μπει άφθονη δόση λειαντικού. Προσέξτε να μην λειανθεί στο σωληνάριο (B). Εάν αυτό φράξει, δεν θα μπορείτε να τοποθετήσετε ξανά τη σπειροειδή ράβδο που συγκρατεί το καπάκι στο περίβλημα του φίλτρου. Στο σχήμα 5.7, φαίνεται ένας άλλος τύπος θήκης φίλτρου, στον οποίο είναι απαραίτητο να χρησιμοποιήσετε το συμβατό κλειδί υποδοχής για να αφαιρέσετε τα μικρά βύσματα αποστράγγισης (1). Χρησιμοποιήστε ένα ανοιχτό πλαστικό μπουκάλι για να μαζέψετε το λάδι. Στη συνέχεια ξεβιδώστε τα μπουλόνια της θήκης φίλτρου (2) και το περίβλημα του θα πέσει στο χέρι σας. Απορρίψτε το φίλτρο (3), ρίξτε το λειαντικό (4) και επανασυναρμολογήστε το. Ο αριθμός (5) δείχνει μια αναλυτική προβολή των σχετικών τμημάτων. Ένας άλλος τύπος φίλτρου είναι η βιδωτή ποικιλία, στην οποία το περίβλημα αφαιρείται με ένα κλειδί φίλτρου λαδιού καλής ποιότητας που βρίσκεται σε οποιοδήποτε κατάστημα ανταλλακτικών αυτοκινήτων.

Είναι τόσο εύκολο όσο η αλλαγή λαδιού στο αυτοκίνητό σας. Προσέξτε να αποφύγετε υπερβολική διαρροή λαδιού κατά την αφαίρεση του φίλτρου τύπου βίδας. Φέρτε το μακριά από το μηχανήμα πριν ξυρίσετε μια ρηχή οπή για να λάβετε το λίτρο ή περισσότερο λάδι μέσα στο φίλτρο. Ρίξτε αργά το λάδι και καλύψτε την τρύπα για να μην αφήσετε ίχνη. Γεμίστε το εσωτερικό του φίλτρου περίπου 3/4 γεμάτο λειαντικό και βιδώστε το ξανά στον κινητήρα. Με μερικά κουρέλια καθαρίστε τυχόν βρωμιά όπως τυχόν διαρροές λαδιού που μπορεί να προκύψουν κατά την αφαίρεση φίλτρων, όμως μην αφήνετε τα πράγματα πεντακάθαρα, καθώς μια εξαιρετικά καθαρή περιοχή σε ένα κατά τα άλλα λιπαρό, βρώμικο μηχανήμα μπορεί να αποτελέσει ένδειξη παρέμβασης.

Ακόμα και όταν τα μηχανήματα είναι κλειδωμένα και δεν σας επιτρέπεται η πρόσβαση στα σημεία που συζητήθηκαν προηγουμένως, ενδέχεται να είστε σε θέση να καταστρέψετε άλλα σημεία λίπανσης εκτός από τα καπάκια λαδιού. Κάθε κινούμενη άρθρωση πρέπει να έχει κάποιο είδος λίπανσης για την αποφυγή υπερθέρμανσης και πρόωρης φθοράς. Σε οποιοδήποτε κατάστημα ανταλλακτικών αυτοκινήτων μπορείτε να βρείτε ένα πιστόλι γράσου και με αυτό μπορείτε να εισαγάγετε λειαντικά σε αυτά τα κινούμενα μέρη. Και ένα γαλλικό κλειδί μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί. Ξεκινήστε ξεβιδώνοντας το εξάρτημα όπως φαίνεται στο (B). Χρησιμοποιήστε ένα ραβδί ή καρφί για να αφαιρέσετε λίγο από το γράσο (C). Αφού δημιουργήσετε χώρο μέσα στην τρύπα, προσθέστε μια συμπίεση από εξαιρετικά λειαντική «ένωση επικάλυψης βαλβίδων» (βρίσκεται σε καταστήματα ανταλλακτικών). Αυτοί οι εύχρηστοι μικροί σωλήνες είναι εύχρηστοι και επιτρέπουν την εφαρμογή με ακρίβεια.[...]

Οι ανεμογεννήτριες αποτελούνται από μια αρκετά στιβαρή κατασκευή, κυρίως από σίδηρο και μπετό. Είναι αρκετά ψηλές και δύσκολο να παραβιαστούν, καθώς τα κλειδιά που χρησιμοποιούνται είναι μαγνητικά και δεν είναι εύκολο να αντιγραφούν ή να παραβιαστούν οι κλειδαριές τους. Τα ευάλωτα σημεία τους είναι τα πλαινά της πόρτας, τα μπουλόνια στη βάση του πυλώνα, αλλά και τα σημεία εξαερισμού/ψύξης.

Κάθε γεννήτρια αποτελείται από τη βάση της, δηλαδή ένα τσιμεντένιο μπλοκ μέσα απο το έδαφος, τον πυλώνα, του οποίου το ύψος ποικίλει ανάλογα με την παλαιότητα και την ισχύ, και είναι βιδωμένος πάνω στη βάση, τη νασέλα που βρίσκεται στο ψηλότερο σημείο του πυλώνα, και τα φτερά.

Αν μπορούσαμε να σαμποτάρουμε ένα μόνο φτερό έχει παρατηρηθεί πως η ανεμογεννήτρια θα καταστραφεί από μόνη της, καθώς αλλάζει η φυγόκεντρος δύναμη με αποτέλεσμα την καταστροφή της μηχανής, είτε και του ίδιου του πυλώνα. Δυστυχώς αυτό είναι κάτι αδύνατο, καθώς δεν μπορούμε να προσεγγίσουμε τοσό ψηλά.

Μπαίνοντας σε μια ανεμογεννήτρια, ο πρώτος χώρος που θα συναντήσουμε είναι το control room, κυρίως πίνακες και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός. Ακριβώς από κάτω βρίσκονται οι μπαταρίες της γεννήτριας, και ο υπόλοιπος μηχανολογικός εξοπλισμός βρίσκεται στη νασέλα, το μοτέρ και τα φτερά της. Όπως προείπαμε οι ανεμογεννήτριες είναι δύσκολο να παραβιαστούν, και ακόμα και αν μπορούσαμε να το κάνουμε θα δινόταν αμέσως σήμα στα κεντρικά της εταιρίας που τις διαχειρίζεται.

Ένα κάπως προσιτό σαμποτάζ σε ανεμογεννήτριες, θα ήταν να ξεβιδώσουμε τα μπουλόνια στη βάση της και να αφήσουμε τον άνεμο να κάνει την υπόλοιπη δουλειά. Παρά το βάρος οι δονήσεις του ανέμου θα ανασηκώσουν τον πυλώνα απο τις βίδες με αποτέλεσμα την πτώση του). Τα μπουλόνια είναι αρκετά μεγάλο μέγεθος οπότε θα χρειαστούμε κάβουρα/γαλλικό κλειδί (36mm ++) και ένα σφυρί για να τα ξεβιδώσουμε. Μια προέκταση κάποιου γερού σωλήνα στην λαβή του κάβουρα θα βοηθούσε επίσης. Το ίδιο μπορούμε να πράξουμε και σε ανεμομετρικούς πυλώνες ξεβιδώνοντας τα συρματόσκοινα τα οποία τον κρατάνε σταθερό, με τη μια πλευρά να αρκεί.

Το επόμενο ευάλωτο σημείο είναι η πόρτα, που αποτελείται απο γερό μέταλλο αλλά τα αδύναμα σημεία της βρίσκονται στα πλαινά της. Ένα παχύ στρώμα λάστιχου βρίσκεται περιμετρικά και συνήθως μπορεί να προσπεραστεί και να βάλουμε μέσα ένα σωλήνα, ώστε να ρίξουμε μέσα κάποιο εύλεκτο υγρό.

Το ίδιο ακριβώς μπορεί να γίνει και από τον εξαερισμό, ο οποίος έχει κάποιες πόρτες στο πάνω μέρος του, και με ένα γερμανικό κλειδάκι no10 μπορούμε να ξεβιδώσουμε τη σίτα του εξαερισμού και να έχουμε πάλι πρόσβαση εντός. Έτσι θα μπορούσαμε να πυροδοτήσουμε μια φωτιά, η οποία θα μεταφερθεί από το control room ή το δωμάτιο με τις μπαταρίες στην νασέλα δια μέσω των καλωδίων, με αποτέλεσμα μάλλον την ολοκληρωτική καταστροφή της. Παρόλαυτα, δυστυχώς οι ανεμογεννήτριες στην Ελλάδα βρίσκονται σε περιοχές όπου η άγρια χλωρίδα και πανίδα ποικίλουν, οπότε η τελευταία μέθοδος καλό θα ήταν να αποφθεχθεί, εκτός και αν οι γεννήτριες βρίσκονται σε βραχώδη σημεία και δεν πρόκειται να κινδυνεύσουν φυτά ή ζώα της περιοχής.

Σημείωση: Το κομμάτι αυτό του οδηγού γράφτηκε ύστερα απο μικρή έρευνα στο διαδύκτιο με σκοπό να προστεθεί στον ήδη υπάρχον οδηγό. Καμία μέθοδος δεν είναι δοκιμασμένη, ωστόσο υπάρχουν αναφορές οι οποίες επιβεβαιώνουν την επιτυχία τους.

«Μέγα το της θαλάσσης κράτος»

...Έτσι είπε ο Θεμιστοκλής, ο στρατηγός της πόλης-κράτους των Αθηναίων που ερμήνευσε τον χρησμό των «ξύλινων τειχών» της Πυθίας σε πλοία και οργάνωσε τη ναυμαχία της Σαλαμίνας. Στη ναυτική δύναμή της βασίστηκε η αρχαία Αθήνα για να χτίσει μια εμπορική αυτοκρατορία με στρατιωτική και οικονομική τρομοκρατία. Λίγο παλαιότερα, οι Αχαιοί εξεστράτευσαν με έναν γιγάντιο για την εποχή τους στόλο προκειμένου να λεηλατήσουν και να ισοπεδώσουν την Τροία, ξεκινώντας με τους βιασμούς των γυναικών. Η Ελένη δεν ήταν ένα πρόσχημα – η βία, ο πόλεμος, η εξουσία μέσα στο ανθρώπινο είδος γεννήθηκαν από ένα κίνητρο: την κυριαρχία των αντρών επί των γυναικών. Μέγας ο πολιτισμός των ελλήνων θαλασσοπόρων! Ως εκεί που μπορούσε να φτάσει το τσουτσούνι τους και η κοιλιά τους με τα κανιβαλικά μπράτσα τους.

Στον Βόσπορο, στο στενό που συνδέει το Αιγαίο με τη Μαύρη Θάλασσα, μετέφερε την πρωτεύουσα της ευρωπαϊκής αυτοκρατορίας ο ρωμαίος Κωνσταντίνος. Έκτοτε αυτό το γεωγραφικό σημείο, η Ιστανμπούλ, αποτέλεσε κι εξακολουθεί να αποτελεί το επίκεντρο για τον έλεγχο της Ασίας από τη χριστιανική και καπιταλιστική Ευρώπη. Αφότου ο ελλαδικός χώρος πέρασε στην υψηλή κυριαρχία του σουλτάνου, παραμένοντας βέβαια υπό την καθημερινή εκμετάλλευση των ελλήνων κοτσαμπάσσηδων και της εκκλησίας, τα πελάγη παρέμειναν το κυρίως πεδίο μιας δραστηριότητας συσσώρευσης κεφαλαίων από τους έλληνες καπεταναίους. Η επανάσταση του 1821 ξεκίνησε για τα συμφέροντα των ελλήνων εφοπλιστών· εμπόρων, μισθοφόρων και κουρσάρων (πειρατές με κρατική βούλα). Μα ήδη από την συγκροτητική του πράξη, το ελληνικό κράτος σφραγίστηκε από μια συνθήκη ιστορικά ανυπέρβλητη: η εθνική επανάσταση απέφυγε την ήττα χάρη στην προστασία μιας αυτοκρατορίας. Ο ρώσικος στόλος την έσωσε. Οι συσχετισμοί ισχύος των ιμπεριαλιστικών κρατών κατέστησαν το ελληνικό κράτος μια μαριονέτα. Οι επεκτάσεις της ελληνικής επικράτειας και οι βαλκανικοί πόλεμοι, μέχρι την μικρασιατική εκστρατεία, είχαν αμιγώς τον χαρακτήρα αποτροπής της ενότητας των βαλκανικών και μικρασιατικών λαών, τη συνοριοποίηση και εθνοκάθαρσή τους, για λογαριασμό της καπιταλιστικής αποίκησης της αποσυντιθέμενης οθωμανικής αυτοκρατορίας. Μέσα στο καμίνι του θαλάσσιου ανατολικού συνόρου της Ευρώπης με τη μουσουλμανική ανατολή, που αποτέλεσε συγχρόνως μια σφήνα στο υπογάστριο των Βαλκανίων, οι δομές και η δυναμική ενός μικρού αστικού κράτους-έθνους δεν θα μπορούσαν παρά να είναι απόλυτα εξαρτημένες και ελεγχόμενες από τις μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις του βορρά.

Τα παραδείγματα βγάζουν μάτι. Αφότου εδραιώθηκε το ελληνικό κράτος, στο Αιγαίο επικράτησε η «διπλωματία των κανονιοφόρων». Όχι βέβαια των ελληνικών ή των οθωμανικών, αλλά των βρετανικών, των ρώσικων και των

γαλλικών. Στον 1ο παγκόσμιο ιμπεριαλιστικό πόλεμο το γαλλικό κράτος κατάσχεσε και χρησιμοποίησε τα καινούρια θωρηκτά και αντιτορπιλικά του ελληνικού ναυτικού, λόγω της ελληνικής ουδετερότητας. Οι πολεμικές μηχανές του ελληνικού κράτους επιστράφηκαν όταν ανέλαβε να πρωτοστατήσει στην αντεπαναστατική απόβαση στην Ουκρανία το 1919. Μάλιστα, στην Σεβαστούπολη το ελληνικό εκστρατευτικό σώμα χτύπησε τους Γάλλους ναύτες που αυτομόλησαν στην πλευρά της επανάστασης και σώθηκε από την οργή τους και τα κανόνια τους χάρη στον βρετανικό στόλο.

Στον 2ο παγκόσμιο ιμπεριαλιστικό πόλεμο η ισχύς του ελληνικού πολεμικού μηχανισμού ήταν ισχνή σε σύγκριση μ' εκείνη των βιομηχανικών κολοσσών, οπότε δεν είχε καμία επίδραση. Αντιθέτως, τα λαϊκά κινήματα σε όλη την Ευρώπη σήκωσαν το βάρος της αντιφασιστικής αντίστασης, αποτελεσματικά. Με τη λήξη του πολέμου, τα απομεινάρια του εθνικού στρατού, μαζί με τη χωροφυλακή και τις ναζιστικές συμμορίες (χίτες κτλ) άνοιξαν τον δρόμο στην επέμβαση του βρετανικού ιμπεριαλισμού, που με τα ξύ άλλων βομβάρδισε τον Πειραιά. Το αποκορύφωμα του ελληνικού πολεμικού μεγαλείου ήταν ο βομβαρδισμός με αμερικάνικες ναπάλμ, του αποδεκατισμένου λαϊκού κινήματος μετά από τις αλληπάλληλες κομματικές προδοσίες και την εθνικιστική δολοφονική τρομοκρατία.

Με την κεμαλική επανάσταση και την ακόλουθη εθνική ομοιογενοποίηση, εγκαταστάθηκε ένας νέος χωροφύλακας του ευρω-αμερικάνικου ιμπεριαλισμού στο σύνορο της μέσης ανατολής. Το ελληνικό κράτος έπαψε να αποτελεί το προγεφύρωμα του βορρά. Το ΝΑΤΟ επέβαλε μια νέα μορφή πρακτόρευσης ιμπεριαλιστικών συμφερόντων. Ο ελληνικός φασισμός μαζί με τον τούρκικο έγιναν η νότια λαβίδα ενάντια στα σοσιαλιστικά καθεστώτα των Βαλκανίων και της ρώσικης αυτοκρατορίας, και πολεμικές βάσεις εξόρμησης στη μέση ανατολή. Έτσι η ελληνική «θαλασσοκρατία» έφτασε μέχρι το φιάσκο του πολέμου στην Κορέα, έτσι επίσης κατάφερε να εθνικοποιήσει την Κύπρο, για να στρατωνίζονται πάνω της επί μισό αιώνα τουλάχιστον τέσσερις στρατοί (βρετανικός, ελληνικός, τούρκικος και διεθνής-ΟΗΕ). Το επεισόδιο των Ιμίων –που ορθώς ονομάστηκε κρίση αφού αφορούσε στις μοιρασιές του μπακάλικου του Αιγαίου ανάμεσα στα φιλαράκια, τον ελληνικό και τούρκικο εθνικισμό– έδειξε για μια ακόμα φορά στην ιστορία τα μηδαμινά περιθώρια «αυτοδιάθεσης» των εθνικισμών-μαριονέτων του ανατολικού θαλάσσιου συνόρου της Ευρώπης.

Ευλογημένες ράτσες

Η μεθοριακή ιμπεριαλιστική θέση του ελληνικού κράτους αποτυπώνεται επίσης στα οικονομικά μεγέθη που το κατα-

τάσσουν σταθερά στην καπιταλιστική ημιπεριφέρεια. Μια αστική τάξη δουλοπρεπής στα ιμπεριαλιστικά μονοπώλια και υπερθεματίζουσα τον εκμαυλιστικό πολιτισμό τους, ξεζουμίζει ανελέητα τη ντόπια1 και περιφερειακή ταξική βάση. Ο ελληνικός καπιταλισμός εισέβαλε στα Βαλκάνια τη δεκαετία του 1990, ντιλάροντας τη μονοπωλιακή τεχνολογική καινοτομία, και λεηλατώντας τον τοπικό χρηματοπιστωτικό τομέα. Ταυτόχρονα, αναβαθμίστηκε μέσα στην εθνική επικράτεια με την απεριόριστη εκμετάλλευση των μεταναστών, μετατρέποντάς την σε δουλοκτητικό κάτεργο και δημιουργώντας μια νέα εκτεταμένη αστική τάξη, ποταπή σε σύγκριση με την κορυφή της πυραμίδας, αλλά στυγνή ενάντια στις διαλυμένες προλεταριακές μάζες. Ο πόλεμος, η λεηλασία των φυσικών πόρων, ο οικονομικός στραγγαλισμός και οι δικτατορίες στην πλανητική περιφέρεια παράγουν δεξαμενές εργατικής δύναμης του βασικού κεφαλαίου, που εκτοξεύουν ραγδαία την υπεραξία του διεθνούς καπιταλισμού. Η εκμετάλλευση της μετανάστευσης, ως η ριζικότερη άνιση ανταλλαγή, καθιστά ένα κράτος, μαζί με το έθνος του, κατεξοχήν ιμπεριαλιστικό.

Ο καπιταλισμός, όπως κι οι προηγούμενες μορφές εκμετάλλευσης, αναπτύχθηκε μέσα από τον πόλεμο και την επικυριαρχία. Ιστορικά, η σύγκρουση για τον έλεγχο των φυσικών πόρων και η δουλεία, πρωτίστως των γυναικών, προηγήθηκαν και γέννησαν τον καταμερισμό εργασίας. Η γεωγραφία είναι ταξική, η ιστορία του καπιταλισμού είναι διαχωριστική από τη ρατσιστική επικυριαρχία και την πατριαρχία. Από τις καθημερινές εκτελέσεις Αλβανών μεταναστών στην Πίνδο πριν τρεις δεκαετίες, στις Μανωλάδες και τα στρατόπεδα σεξ-εργασίας, μέχρι το εντεινόμενο δολοφονικό πογκρόμ στα σύνορα από το ελληνικό λιμενικό, τον στρατό και τις φασιστικές συμμορίες τους, η ελληνική ιμπεριαλιστική μεθόριος αποτελεί έναν βάρβαρο τόπο.

Το ελληνικό κράτος ως ιστορικά προσδιορισμένη ζώνη ταξικού πολέμου ενάντια στην ανατολή, χτίστηκε μέσα από έναν ακραιφνή ελιτίστικο σοβινισμό. Ο εθνικισμός διασφάλισε την πειθαρχία των γηγενών στην ιμπεριαλιστική πρακτόρευση, με επεκτατικούς πολέμους, δικτατορίες, φασιστική τρομοκρατία και με οράματα εύκολου πλουτισμού από την υποδούλωση των «απολίτιστων», που καρποφόρησαν στην τελευταία περίοδο αστικής δημοκρατίας. Όσο ο εθνικισμός της ημιπεριφέρειας στρατωνίζει μια κοινωνία για λογαριασμό του ιμπεριαλιστικού κέντρου, εξίσου διασφαλίζει την απρόσκοπτη λεηλασία των εδαφών του από τους ολιγάρχες, ντόπιους και ανώτερους. Η αστική τάξη, δηλαδή εκείνοι που κερδοφορούν από την εργασία άλλων, άμεσα ή έμμεσα (εισοδηματίες, πολιτικοί, γραφειοκράτες, τεχνοκράτες), πλουτίζουν ασταμάτητα, αξιοποιώντας τις διαφόρων μορφών κρίσεις που είναι εγγενείς σ' έναν μεθοριακό χώρο. Ενώ η ζωή των εκμεταλλευόμενων και των αποκλεισμένων εξαθλιώνεται επίσης αδιάλειπτα, με την

αξία της εργασίας να κατακυλά μέσα στην εθνικιστική κανονικότητα του έκτακτου επί τρεις δεκαετίες.

Διαχρονικά, το ελληνικό εφοπλιστικό λόμπι της παγκόσμιας ολιγαρχίας –η αριστοκρατία του «ναυτικού έθνους»– αποτελεί το πρότυπο της καπιταλιστικής ελευθερίας: υπεράνω φορολογίας, με όλες τις σημαίες στο μπαούλο. Μέγιστες οι της θαλάσσης τσέπες. Άλλωστε, σχεδόν το σύνολο των κερδών του ελληνικού κεφαλαίου μπαίνει αμέσως στα ταμεία των τραπεζικών μονοπωλίων του βορρά. Η μετατροπή του ελληνικού κράτους σε αποικία χρέους, πρώτα με τη δέσμευση στο σύμφωνο Μάαστριχτ, κι ύστερα με τις δανειακές συμβάσεις, εκτόξευσε την υπεραξία όλων των κεφαλαιοκρατών που επιχειρούν επί του ελλαδικού εδάφους. Η ιμπεριαλιστική δικτατορία του σκληρού νομίσματος, και η ροή αξίας από την ταξική βάση προς τα χρηματοπιστωτικά κέντρα μέσω αλληπάλληλων αντεργατικών επιθέσεων, γεμίζουν τις σάπιες κοιλιές των αφεντικών σε όλη την πυραμιδική κλίμακα της καπιταλιστικής κυκλοφορίας. Την ίδια στιγμή που το ελληνικό κράτος από τη διαχείριση ΓΑΠ μέχρι του Σαμαρά, κεφαλαιοποιούσε το μέλλον της εργασίας στην επικράτειά του, μέσω των αλληπάλληλων δανείων, πάσχιζε να κρατήσει τον έλεγχο για μια ακόμα μέρα και να αρπάξει, ό,τι προλάβει. Η διαχείριση ΣΥΡΙΖΑ, με τις κοινωνικές δυνάμεις ήδη ηττημένες στον δρόμο, αναβάθμισε την διαρπαγή υπό έκτακτες συνθήκες σε θεσμική κανονικότητα, στρώνοντας τον δρόμο για την τρέχουσα ταξική επίθεση με ανοιχτά πολεμικούς όρους. Καθώς αγριεύει ο μονομερής ταξικός πόλεμος μέσα, το συννοριακό σφαγείο δεν χρειάζεται το συγκαλυπτικό πέπλο της αριστεράς, κι επανέρχεται στο καθεστωτικό ιδεολογικό κάδρο με την περηφάνια του στρατοκράτη.

Η στρέψη του ντόπιου προλεταριάτου προς τον ρατσιστικό κανιβαλισμό αποτελεί εγγύηση συντήρησης των αλυσίδων του. Οι εύποροι ελληναράδες, ως μετενσαρκώσεις της αρχαιοελληνικής ευεξίας, μπορούν να καταναλώνουν super foods και «ποιοτική» κουλούρα, επικροτώντας τους μισθοφόρους τους που τουφεκίζουν γυμνά σώματα στον Έβρο. Αλλά πρέπει να αντέξουν κι οι σκλάβοι την ατέρμονη εκπτώχευση, την υποκρισία, τον θάνατο του συνανθρώπου μέσα στη μοναξιά του διπλανού διαμερίσματος σε κατάσταση καραντίνας, στην απομόνωση του στρατοπέδου συγκέντρωσης, στην εγκατάλειψη της φυλακής: να αντέξουν την απύθμενη κενότητα του καπιταλιστικού κόσμου. Με την έλευση των μνημονίων το κράτος κατέδειξε στους σκλάβους τι πρέπει να κάνουν, όπως φωνάχτηκε εύγλωττα από το στόμα ενός ελληνοπρεπούς πολιτιστικού ειδώλου: «στην κρίση, μια είναι η λύση, ο ύπνος και το γαμήσι»². Το εθνικό ιδεώδες της Ευρώπης: στρατιές έτοιμες να αυτοφυλακιστούν στο έσχατο ιδιωτικό σύνορο, βυθισμένες στα τηλεοπτικά διαγγέλματα κι έτοιμες να βγουν στα μπαλκόνια για να χαφιεδίσουν τους απειθαρχους, και στα χωράφια για να δολοφονήσουν τους πεινασμένους.

**Νησιωτική αύρα: όπως λέμε Λας Βέγκας,
Ελντοράντο, Τέξας...
Βιομηχανία τουρισμού, ηλεκτροπαραγωγής
και άντλησης υδρογονανθράκων**

Η θάλασσα και τα παράκτια εδάφη του ελλαδικού χώρου έχουν αποικιοποιηθεί σταδιακά τον προηγούμενο μισό αιώνα από την τουριστική βιομηχανία. Ο τουρισμός αποτελεί ένα προ καιρού δομημένο τοπίο καπιταλιστικοποίησης των κοινωνικών σχέσεων και περιβαλλοντικής καταστροφής. Πρόκειται για μια αγορά που πλέον, με τον βαθμό ανάπτυξης της, είναι εξαρτημένη από τους εύπορους πελάτες του πλανήτη, και γι' αυτό επιχειρεί να εξορίσει καθολικά το ντόπιο προλεταριάτο από την παραδοσιακή δυνατότητα του παραθερισμού, ενισχύοντας τον οικονομικό αποκλεισμό με την κατοχή των ακτών και αστυνομικές επιχειρήσεις. Έχει πάψει δηλαδή να ικανοποιεί γενικές ανάγκες, ενώ συγχρόνως αποτελεί πρωταγωνιστικό πεδίο εργασιακής εκμετάλλευσης και πολιτιστικής ισοπέδωσης.

Στη μια πλευρά ενός νησιού μπορεί να ξεβράζονται πτώματα από τη θάλασσα και στην άλλη πλευρά οι εργάτες να δουλεύουν μέρα νύχτα ως υπηρέτες για τους καταναλωτές ενός παράλληλου σύμπαντος με a la carte ηλιοβασιλέματα και greek souvlaki.

Στις βουνοκορφές φυτρώνουν αιολικές βιομηχανικές ζώνες, που καταστρέφουν την περιβάλλουσα ζωή προκειμένου να θησαυρίζουν ορισμένοι αετονύχηδες μεγαλοεπενδυτές και να συσσωρεύει ενέργεια το ιδιωτικοποιημένο κρατικό μονοπώλιο ηλεκτρισμού, που κι αυτό θησαυρίζει από την ταξική βάση. Ακόμα και σ' αυτό το πεδίο η αστική τάξη βγάζει διπλά: οι επιχειρήσεις φορτώνουν χρέη, δηλαδή στύβουν τους εργάτες με τσάμπα ρεύμα και οι εργάτες πληρώνουν τη βιομηχανία της ενέργειας από τον μισθό τους. Οι άνεργοι, απλά ζουν στην αστική φυλακή χωρίς ρεύμα.

Λίγο πιο κάτω, στο θαλάσσιο σύνορο, οι στρατοκράτες παίζουν σκάκι με τα σιδηρικά τους για μια μίζα από τις πετρελαϊκές πολυεθνικές. Πειραματίζονται στα όρια του πολέμου για την εξορυκτική εκβιομηχάνιση του βυθού, που θα επιφέρει αναπόδραστα τον αφανισμό της θαλάσσιας ζωής στην περιοχή.

Η ταξική εξάρτηση και εκμετάλλευση, η περιβαλλοντική νέκρωση κι η μεταμόρφωση των κοινωνικών σχέσεων σ' ένα ομοιογενές κατακερματισμένο πεδίο κανιβαλισμού είναι αλληλένδετες διεργασίες. Στις δεδομένες συνθήκες κυριαρχίας σ' ετούτη την καπιταλιστική έρημο, η προλεταριακή τάξη αδυνατεί να ορθώσει αποσπασματικές αντιστάσεις. Στο τουριστικό κάτεργο δεν υπάρχει χαραμάδα απειθαρχίας: φαντάζει εύθραυστο προνόμιο μια θέση εντός. Οι τοπικές κοινωνίες, διασπασμένες από την επίθεση της τουριστικής αγοράς πάνω στη φτώχεια, γίνονται ανίκανες και να δημιουργήσουν ριζοσπαστικές μορφές κοινωνικού βίου και να αντισταθούν αποτελεσματικά στη λεηλασία του εδάφους. Ο ρατσιστικός εκφασισμός αναδύεται μέσα από τις σχέσεις πρόσδεσης στην ιμπεριαλιστική οικονομία. Η πατροπαράδοτη απανθρωπιά συναντιέται με την παρούσα διάρθρωση της ταξικής πυραμίδας. Εκεί όπου τα πάντα μετριούνται σε χρήμα, τ' αφεντικά και οι μπράβοι τους σκοτώνουν τους σκλάβους που περισσεύουν.

Το «ανατολικό ζήτημα»

Δυο συμπληρωματικοί παράγοντες τροφοδοτούν μια σπείρα ενδεχόμενης πολεμικής αναμέτρησης στην ανατολική Μεσόγειο: Το τζιχαντιστικό τουρκικό κράτος προσπαθεί να γίνει περιφερειακή ιμπεριαλιστική δύναμη διαπραγματευόμενο οριακά την πρακτόρευση των ΝΑΤΟϊκών συμφερόντων, και το ελληνικό, δίνοντας γη και ύδωρ στις πολεμικές μηχανές των ΗΠΑ και του Ισραήλ, διεκδικεί την αποκλειστική κατοχή του εκμεταλλεύσιμου υπεδάφους, παρότι είναι προδιαγεγραμμένο ότι οι ίδιες εταιρείες θα καρπωθούν τα κέρδη. Στα παιχνίδια ισχύος μια σύρραξη βρίσκει τη λογική της. Εφόσον οι αντίπαλοι εθνικισμοί λιμπίζονται το ίδιο μερτικό από τους καπιταλιστικούς ενεργειακούς πόρους, ίσως χρειαστεί να αναμετρηθούν σε κόστος αίματος και οικονομίας πολέμου, προσδοκώντας να βρεθούν την επόμενη μέρα σε θέση στρατιωτικού πλεονεκτήματος. Είναι σίγουρο ότι μια ελληνοτουρκική σύρραξη θα διαρκέσει όσο το επιτρέψουν οι μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, μα ακριβώς εξαιτίας αυτής της συνθήκης οι δυο μαριονέτες θα συναγωνιστούν να αρπάξουν όσα περυσότερα προλάβουν πριν κάτσουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Η ΝΑΤΟϊκή συγκατοίκηση επιβάλλει μια ιμπεριαλιστική ειρήνη. Ωστόσο, καθίσταται επισφαλής λόγω της εξάρτησής της από τις δυνάμεις που την ελέγχουν. Οι λοιποί ΝΑΤΟϊκοί συνέταιροι προβοκάρουν την αντιπαράθεση χαϊδεύοντας την μεγαλομανία και των δυο εθνικισμών.

Θα ήταν παραπλανητικό να υποθέσουμε ότι οι κυρίαρχοι του παιχνιδιού έχουν ποντάρει σε ένα άλογο. Αφού ελέγχουν και τα δυο, κρατάνε στα χέρια τους όλες

τις εναλλακτικές. Έτσι κι αλλιώς ο διακρατικός πόλεμος αποτελεί καταστροφή για τις κοινωνίες. Δεν είναι η υποτέλειά του στις μεγάλες δυνάμεις εκείνη που τον καθιστά απαράδεκτο. Αυτή η ιστορική υποτέλεια όμως, αποκαλύπτει τον πραγματικό χαρακτήρα των δυο εθνικισμών. Τα ελληνοτουρκικά σύνορα δεν χωρίζουν έναν τοπικό εκμεταλλευτή από τον εκμεταλλεζόμενο γείτονα. Χωρίζουν δυο εκμεταλλεζόμενους γείτονες πάνω στο σύνορο του καπιταλιστικού κέντρου κι έτσι διατηρούν αυτό το σύνορο εμπόλεμο και φραγμένο.

Από προλεταριακή σκοπιά, η επιλογή ανάμεσα στην αλληλεγγύη με τον Τρίτο Κόσμο, την παγκόσμια Τρίτη³ Τάξη της εποχής, ή την εθνικιστική στράτευση, ως λακέδες και μισθοφόροι του Πρώτου, είναι ταυτόσημη με την επιλογή ανάμεσα στη συναδέλφωση των γειτονικών λαών της καπιταλιστικής μεθορίου ή τη διαιώνιση των εθνικών συνόρων και την αλληλοσφαγή για χάρη της ιμπεριαλιστικής ανάπτυξης. Πριν έναν αιώνα, με τον 1ο παγκόσμιο ιμπεριαλιστικό πόλεμο, και στη συνέχεια με την επέλαση του φασισμού στην Ευρώπη, διδαχτήκαμε ότι όποτε η εργατική τάξη χάνοντας από τον ορίζοντά της την παγκόσμια ταξική σκοπιά, αφέθηκε να διεκδικεί την άνοδό της μέσα στα γρανάζια της εθνικής οικονομίας, οδηγήθηκε στον πόλεμο και την εξαθλίωσή της. Στο μέτωπο της αντίστασης στον αντιμεταναστευτικό πόλεμο κρίνεται η προοπτική της αντίστασης στον εθνικό πόλεμο. Στη δυνατότητά μας να σαμποτάρουμε τον εθνικό πόλεμο θα κριθεί η προοπτική του κοινωνικού μετασχηματισμού της ευρωπαϊκής μεθορίου, από τον ελλαδικό χώρο μέχρι τη μέση ανατολή, σε έναν τόπο συναδέλφωσης και ελευθερίας για όλους. Το ντόπιο κοινωνικό κίνημα έχει καθήκον να αποτρέψει μια ελληνική εισβολή στην άλλη πλευρά του συνόρου, που θα αναπυροδοτούσε τον τουρκικό φασισμό, θα δυσκόλευε το επαναστατικό κίνημα στην τουρκική επικράτεια και θα εμπέδωνε τον ελληνικό εθνικισμό για χρόνια. Η πάλη ενάντια στην ατέρμονη επιδείνωση της ταξικής δουλείας περνάει από τα σύνορα, από τη συγκρότηση ενός συνομοσπονδιακού αντικαπιταλιστικού μετώπου των λαών της ανατολικής μεσογείου.

Ο κόσμος της αλληλεγγύης

Από τη μέρα που ξαμολήθηκαν οι ένοπλοι φασίστες στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, οι τοπικές αντιφασιστικές κοινότητες δοκιμάζονται. Η ανάσχεση του ρατσιστικού πογκρόμ δεν αποτελεί τοπική υπόθεση και δεν μπορεί να επιτευχθεί με όρους τοπικών συσχετισμών. Όποιος αφήνεται να παλέψει μόνος του, βρίσκει απέναντί του όλον τον κρατικό και παρακρατικό μηχανισμό. Το κοινωνικό κίνημα οφείλει αφενός να επιδείξει μαζικά την πυγμή του στα εδαφικά σημεία του ρατσιστικού ταξικού πολέμου, και αφετέρου να αντεπιτεθεί στα πολιτικο-οικονομικά κέντρα του ελληνικού κράτους, του ευρωκαπιταλισμού, της ιμπεριαλιστικής στρατοκρατίας, από τα οποία εκπορεύεται η δολοφονική διαχείριση της μετανάστευσης. Να μεταφέρουμε τον πόλεμο που διεξάγεται εναντίον του Τρίτου Κόσμου, στην έδρα του εχθρού.

■ Sol

Σημειώσεις:

1. Ντόπιοι, με την έννοια της συμπερίληψης όλων όσων εγκαθίστανται μόνιμα ή προσωρινά σε έναν συγκεκριμένο τόπο, πρέπει να μην θεωρούνται μόνο οι γηγενείς. Η διάκριση ντόπιου-ξένου καθίσταται προβληματική. Ξένοι είμαστε όλοι στον κόσμο των αφεντικών.
2. Στίχος του «λαϊκού» τραγουδιστή -καταξιωμένου προϊόντος- Γιώργου Τσαλίκη, με το τηλεκατευθυνόμενο κοινό να χτυπιέται κάτω από την πίστα.
3. Η κατώτερη τάξη της προεπαναστατικής γαλλικής κοινωνίας. Συμβολικά σηματοδοτεί την κοινωνική μάζα που δεν έχει πραγματική ισχύ μέσα σ' ένα καθεστώς, μέχρι να πάρει τα όπλα.

Εσύ σε ποια γραμμή ήσουν;

Λίγους μήνες μετά την επιτυχή εγκατάσταση των συστημάτων ελέγχου εισόδου-εξόδου στους σταθμούς του μετρό, ο ΟΑΣΑ εισήγαγε τη χρήση ηλεκτρονικών εισιτηρίων και προσωποποιημένων καρτών. Σημαντικό χαρακτηριστικό αυτών είναι η αποθήκευση των διαδρομών των επιβατών σε κεντρικές βάσεις δεδομένων από τον ΟΑΣΑ.

Αρχή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Η αρχή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αρχικά γνωμοδότησε αρνητικά για την έναρξη λειτουργίας των προσωποποιημένων καρτών. Στην έκθεση διευκρίνιζε πως η αποθήκευση των μετακινήσεων των χρηστών σε μια βάση δεδομένων παραβιάζει το δικαίωμα της ανώνυμης μετακίνησης, και το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή. Ακόμα δεν γίνεται σαφής ούτε ο λόγος αποθήκευσης των πληροφοριών, αλλά ούτε έχει γίνει προσπάθεια εναλλακτικής υλοποίησης του συστήματος που πρότεινε.

Ακολουθώντας ο ΟΑΣΑ άλλαξε το σύστημα. Πλέον χρησιμοποιείται το hash του ΑΜΚΑ μαζί με έναν τετραψήφιο κωδικό που εισάγει ο χρήστης ως το μοναδικό αναγνωριστικό του.¹

Την πρώτη απορριπτική απόφαση διαδέχτηκε η υπ' αριθμόν 4/2017 της αρχής προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δίνοντας το πράσινο φως για τη λειτουργία των προσωποποιημένων καρτών στο μετρό. Ο ΟΑΣΑ επικαλείται τη χρήση κρυπτογραφικών εργαλείων στο νέο σύστημα, για να συνηγορήσει υπέρ της ιδιωτικότητας των μετακινήσεων των ατόμων. Παρόλα αυτά τόσο η δεύτερη έκθεση της αρχής προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όσο και τα δημοσιεύματα που περιγράφουν μερικώς το σύστημα, αποδεικνύουν πως αποτελεί μια τρύπα στο νερό.

Σύμφωνα με την έκθεση 4/2017 «ο τετραψήφιος κωδικός συνεπάγεται ότι για κάθε ΑΜΚΑ μπορούν να προκύψουν μόνο 10.000 πιθανές τιμές ψηφιακού αποτυπώματος,² αριθμός τέτοιος που τελικά επιτρέπει υπολογιστικά τον έλεγχο για το εάν μία δοθείσα τιμή του ΑΜΚΑ αντιστοιχεί σε κάποια από τις κάρτες που τηρούνται στον κεντρικό πίνακα της βάσης».

Παρόλα αυτά ο παραπάνω συλλογισμός της αρχής, παραμένει ελλιπής. Οι πιθανές ταυτότητες όλων των χρηστών είναι περίπου 2 τρισεκατομμύρια, δηλαδή περίπου 2⁴⁰. Αριθμός που φαίνεται σημαντικά μεγάλος, αλλά στην πραγματικότητα για να υπολογιστούν 2⁴⁰ hash, απαιτούνται λίγα μόλις λεπτά. Εν ολίγοις, μέσα σε μερικά λεπτά είναι δυνατό να ταυτοποιηθούν όλοι οι κάτοχοι προσωποποιημένης κάρτας και οι διαδρομές τους. Στην περίπτωση που είναι διαθέσιμη η ημερομηνία γέννησης, τα πράγματα γίνονται ακόμη πιο εύκολα. Το 6 πρώτα ψηφία του ΑΜΚΑ αποτελούνται από την ημερομηνία γέννησης του ατόμου. Στην περίπτωση που αυτά είναι γνωστά, καθώς δεν γίνεται ξεκάθαρο αν αυτά αποθηκεύονται στη βάση δεδομένων μαζί με την ταυτότητα-hash του ατόμου, οι πιθανοί συνδυασμοί γίνονται 100 εκατομμύρια και άρα μπορούν να υπολογιστούν σε μερικά δευτερόλεπτα.

Συμπερασματικά, ο τρόπος που αποθηκεύονται οι μετακινήσεις των κατόχων προσωποποιημένων καρτών είναι διάτρητος, και οι μετακινήσεις των ατόμων μπορούν να ταυτοποιηθούν εύκολα. Καθώς η χρήση του μετρό δεν αποτελεί μια επιλογή για τις/ους περισσότερες/ους, αλλά αναγκαιότητα, δεν μπορεί να λειτουργεί ως δήλωση συμμόρφωσης με τέτοιους παράλογους όρους καταγραφής προσωπικών δεδομένων.

Μην ανησυχείς, ξέρει ο ΟΑΣΑ!

Πώς χρησιμοποιούνται τα στοιχεία που διατηρεί ο ΟΑΣΑ;

Καταρχάς όπως αναφέρει και ο ίδιος στους όρους χρήσης, μπορεί να μοιράζεται τα προσωπικά στοιχεία σου με υπηρεσίες επιβολής του νόμου για σκοπούς πρόληψης ή ανίχνευσης εγκλήματος, ακολουθώντας μια αυστηρά ελεγχόμενη διαδικασία η οποία διασφαλίζει τους όρους του νόμου περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Δημοσίευμα της «Καθημερινής» αναφέρει, πως έχουν παρατηρηθεί άνεργοι οι οποίοι καθημερινά πηγαionoέρχονται στο αεροδρόμιο, κάτι το οποίο για τον ΟΑΣΑ μοιάζει παράλογο. Σύμφωνα επίσης με το ίδιο δημοσίευμα, ο ΟΑΣΑ μαζί με το υπουργείο υποδομών επεξεργάζονται τα δεδομένα που διαθέτουν για να βγάλουν ασφαλή συμπεράσματα. Εν ολίγοις οι μετακινήσεις ανθρώπων τόσο για τον ΟΑΣΑ, το υπουργείο υποδομών αλλά και την καθημερινή, είναι στοιχείο τέλεσης αδικήματος προς περαιτέρω διερεύνηση. Εκτός λοιπόν, από την στοιχειοθέτηση των μετακινήσεων ως πιθανά στοιχεία, προκύπτει και το ερώτημα εάν αυτό θεωρείται ικανός λόγος για την αποκάλυψη των προσωπικών στοιχείων του ατόμου. Εάν δηλαδή το ίδιο το αρχείο των «ανώνυμων» μετακινήσεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τεκμήριο για την προσωποποίησή τους.

Όσον αφορά την ιδιωτικότητα και τη χρήση των δεδομένων μας, μπορούμε να διακρίνουμε δύο βασικές περιπτώσεις. Η πιο ξεκάθαρη είναι η επιτήρηση, ο έλεγχος και η δημιουργία σαθρών στοιχείων σε κατηγορητήρια. Παράλληλα όμως, η κατοχή πληθώρας πληροφοριών φέρνει στους διαχειριστές της κι άλλες δυνατότητες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, είναι το ξεπούλημα προσωπικών στοιχείων από το facebook, που χρησιμοποιήθηκαν για την διαμόρφωση και στήριξη της εκλογικής καμπάνιας του Trump.

Σε ποιον έγκειται η διασφάλιση της ιδιωτικότητας

Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα του έθνους, υψηλόβαθμο στέλεχος, με την ανοχή της κεντρικής διοίκησης του ΟΑΣΑ, παρακολουθούσε μέσω του κυκλώματος καμερών και εκβίαζε υπαλλήλους. Παράλληλα προφανώς και όσους/ες χρησιμοποιούσαν το δίκτυο των συγκοινωνιών. Το συγκεκριμένο γεγονός αναδεικνύει πώς μπορεί να χρησιμοποιηθούν τα προσωπικά μας δεδομένα, από τους «έμπιστους» κάθε λογής εταιριών ή κρατών.

Η δουλειά του ΟΑΣΑ όσον αφορά τη διατήρηση προσωπικών στοιχείων, αν όχι κακοπροαίρετη, μπορεί τουλάχιστον να χαρακτηριστεί «τσαπατσουλιά». Τόσο από τη μεριά της αρχής προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όσο και από την πλευρά κάποιου ατόμου που έχει μια μικρή γνώση πάνω στα κρυπτογραφικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται, μπορούν να φανούν τα κενά ασφαλείας κατά την καταγραφή των μετακινήσεων, που η ίδια η αρχή διατήρησης προσωπικών δεδομένων είχε πρότερα χαρακτηρίσει αντισυνταγματική. Παράλληλα, είναι σημαντικό να τονιστεί πως ασφαλέστερα συστήματα διασφάλισης προσωπικών δεδομένων υπάρχουν ήδη, οπότε δεν μπορεί παρά αυτή η κίνηση να αφήνει ερωτηματικά.

Όλα αυτά τελικά συνηγορούν σε ένα μάθημα για όλες/ους εμάς που θεωρούμε δομικό κομμάτι της ελευθερίας μας την ιδιωτικότητά μας. Η ιδιωτικότητά μας λοιπόν δεν μπορεί να διασφαλιστεί από κάποιο κρατικό ή μη φορέα ο οποίος υποστηρίζει ότι δεν θα είναι παραβιαστικός. Γνωρίζουμε από πρώτο χέρι πως δεν έχει τέτοια ταμπού. Οι μόνοι υπεύθυνοι για αυτήν είμαστε εμείς, και καλό θα είναι να γνωρίζουμε και να αξιολογούμε τα εργαλεία που χρησιμο-

ποιούμε. Η ανάγκη για ιδιωτικότητα δεν υπάρχει μόνο για όσες/ους «έχουν κάτι να κρύψουν», αλλά αποτελεί σημαντικό πεδίο αγώνα απέναντι στην κυριαρχία.

■/ λαρουε

Υποσημειώσεις:

1) Οι συναρτήσεις hash είναι μονόδρομες κρυπτογραφικές συναρτήσεις. Σύμφωνα με αυτόν τον ορισμό, είναι δύσκολο κάποιος να υπολογίσει το x αν γνωρίζει μόνο το f(x). Παρόλα αυτά, αν οι πιθανές τιμές του x δεν είναι επαρκώς πολλές, είναι δυνατό να υπολογίσει το x, δοκιμάζοντας όλες τις πιθανές τιμές του.

2) Το ψηφιακό αποτύπωμα μπορούμε να το φανταστούμε ως το ανάλογο του δακτυλικού αποτυπώματος. Είναι ένα μοναδικό αναγνωριστικό που δημιουργείται για να ταυτοποιείται κάποιο άτομο σε ψηφιακά μέσα.

Πηγές:

<https://www.kathimerini.gr/1045454/article/epikairothta/ellada/maimoy-dikaioyxoi-dwrean-metakinshs>

https://www.ethnos.gr/ellada/76403_metro-porisma-bomba-gia-axiomatoyho-poy-eihe-stisei-big-brother-stoys-stathmoy

απορριπτική απόφαση ΟΑΣΑ:

<https://www.athenstransport.com/2017/02/prosopika-dedomena/>

θετική απόφαση:

<https://www.athenstransport.com/2017/08/ilektroniko-eisitirio-11/>

όροι χρήσης:

<https://athenacard.gr/TermsAndConditions.dev>

Το ελληνικό κράτος και ο εθνικός κορμός πολεμά τους/τις μετανάστες/τριες

τουρκικό κράτος, εν τέλει στρέφεται με υλικούς όρους, με σφαίρες, με φράχτες ενάντια στους μετανάστες και τις μετανάστριες που επιχειρούν να περάσουν τα σύνορα που έχουν χαραχτεί στον πλανήτη.

Το Lidl είναι ένα κατάστημα το οποίο εφάρμοσε την πολιτική του διαχωρισμού των πληθυσμών, ώστε να εισέρχονται στο κατάστημα. Δημιούργησε χωριστές ουρές για έλληνες και μετανάστες/τριες. Το παραπάνω πραγματοποιήθηκε στη Σάμο και ήταν το μέσο να διαχωρίσουν τον «υγιή» πληθυσμό από τον «μιαρό, μολυσμένο», ενώ απλώς θέλανε να πάρουν είδη ανάγκης για τη διαβίωσή τους.

Οι πληροφορίες για επαναπροωθήσεις μεταναστών και μεταναστριών επίσης πληθαίνουν και το ίδιο γρήγορα διαψεύδονται από το κράτος και τα ΜΜΕ. Οι επαναπροωθήσεις των απόκληρων αυτού του κόσμου είναι έτσι και αλλιώς κάτι το οποίο δεν είναι ανεκτό. Παρόλα αυτά το κράτος προβαίνει σε παράτυπες επανοπροωθήσεις μεταναστών και μεταναστριών πριν καν πατήσουν το πόδι τους σε ελληνικό έδαφος μέσα σε βάρκες, τις οποίες τις σπρώχνουν ξανά πίσω σε διεθνή ή τουρκικά χωρικά ύδατα. Το ίδιο συνέβαινε φυσικά και στον Έβρο με τη χρήση δακρυγόνων, φραχτών και πραγματικών πυρών ώστε ακόμη και αν περάσεις σε ελληνικό έδαφος να σπρώχνεσαι ξανά πίσω από εκεί που ήρθες.

Το ελληνικό κράτος έθεσε σε αναστολή και τη διαδικασία εξέτασης ασύλου για τους μετανάστες και μετανάστριες, όπως τόσα άλλα. Μία μονομερής κίνηση η οποία κάνει τη ζωή των μεταναστών και μεταναστριών ακόμη πιο δύσκολη να βιωθεί στην ελληνική επικράτεια, καθώς ζούνε σε ένα καθεστώς παρανομίας, με μόνο κριτήριο την ίδια την ύπαρξή τους και κανένα άλλο παράπτωμα. Είναι ακόμη ένα επεισόδιο αντιμεταναστευτικού πολέμου με όλα τα μέσα και όλους τους όρους που διεξάγεται από το ελληνικό κράτος.

Ο εθνικός κορμός δεν έχει μείνει επίσης άπραγος όλο αυτό το διάστημα. Ο εθνικιστικός συφερτός έθεσε στο στόχαστρο τους μετανάστες και τις μετανάστριες, χτυπώντας ακόμη και τις δομές που μισθώνονται από τις ΜΚΟ για τη στέγαση μεταναστών/τριών. Εμπρησμοί ξενοδοχείων που θα γίνονταν δομές «φιλοξενίας», μπλόκα σε λεωφορεία που μεταφέρουν ανθρώπους ώστε να μείνουν σε διάφορα σημεία, περιπολίες «πολιτών»-παραστρατιωτικών ομάδων για προστασία από τους μετανάστες και τις μετανάστριες.

Οι εξώσεις των μεταναστών και των μεταναστριών επανεκκινούνται. Χωρίς κανένα κριτήριο και κανέναν άλλον σχεδιασμό φυσικά, το κράτος αποφάσισε να πετάξει εκατοντάδες ανθρώπους στον δρόμο, καθώς θεωρεί ότι, αφού έχουν χαρτιά, δεν χρειάζεται να γίνει τίποτα με αυτά τα άτομα. Μία συνθήκη ανοιχτά ρατσιστική και αντιμεταναστευτική, καθώς η ζωή των μεταναστών/τριών δεν μπορεί να βιωθεί με τα ίδια προνόμια.

■/καρόσι

Στις 18 Μαΐου η αστυνομία εισβάλλει σε κατειλημμένο κτήριο στην οδό Θεμιστοκλέους 58 και το εκκενώνει από τα άτομα που διέμεναν σε αυτό. 51 άτομα πετάγονται σε μία στιγμή στον δρόμο με βάση το σχέδιο της ΕΛΑΣ να συνεχίσει να εκκενώνει τα κτήρια που διαμένουν μετανάστες και μετανάστριες, βασιζόμενοι/ες όσο μπορούν στις δικές τους δυνάμεις. Είναι ενδεικτικό για το τι έπεται, όχι μόνο ενάντια στον μεταναστευτικό πληθυσμό, αλλά και ενάντια σε όποιον και όποια αντιστέκεται.

Τη δεκαετία του '90 πλήθος μεταναστών από την Αλβανία και άλλες χώρες των βαλκανίων δολοφονούνται στα ελληνικά σύνορα και την ενδοχώρα από στρατιωτικούς, παραστρατιωτικούς και μπάτσους. Στις 4 Μάρτη δολοφονείται στον Έβρο μετανάστης που επιχειρούσε να περάσει τα ελληνοτουρκικά σύνορα από στρατιωτικά ελληνικά πυρά. Όλα διαψεύδονται από τα ελληνικά ΜΜΕ και το κράτος. Παρόλα αυτά, ανεξάρτητα μέσα έρευνας, αλλά και καθεστωτικά μέσα από το εξωτερικό σφραγίζουν το γεγονός και το δηλώνουν ως αληθές. Το πολεμικό κλίμα, όσο και αν είναι ζήτημα να είναι ενάντια στο

Η αναπαραγωγή και η χρήση του φόβου από το κράτος με σκοπό την «εθνική ενότητα»

Το παράδειγμα των πυρηνικών καταφυγίων στην Δυτική Γερμανία

«Η χρήση της συμβολικής αφηρημένης εννοίας του φόβου, σαν σημείο ανταλλακτικής αξίας υπήρξε πάντα ένας χρήσιμος τρόπος για να δικαιωθούν και να επιδειχθούν οι πιο παραλογές ανάγκες της εξουσίας, που επενδύονται στην επέκταση των στρατιωτικοποιημένων λειτουργιών και την εξάλειψη της αυτονομίας.»

Διαβάζοντας το βιβλίο «Η προέλαση της πανούκλας, Βιολογικός πόλεμος και παγκόσμια δημόσια υγεία» δεν θα μπορούσαμε να μην παρατηρήσουμε την ιστορική συνέχεια στην αξιοποίηση του φόβου από το κράτος και τα αφεντικά. Αυτός ο φόβος μπορεί να είναι ο βιολογικός πόλεμος, το πυρηνικό ολοκαύτωμα, η έξαρση κάποιας πανδημίας, ο φονταμενταλισμός ή η μετανάστευση. Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονίσουμε ότι «Το αν μια απειλή υπάρχει πραγματικά ή όχι είναι άσχετο για τις ανταλλακτικές σχέσεις.»

Αλλά η χρήση του φόβου παρ' όλα αυτά δεν περιορίζεται μόνο στην ανταλλακτική αξία, ή πιο απλά στο πουλάω φόβο, εισπράττω εργολαβίες και κονδύλια για την βιομηχανία και τον στρατό. Έχει και μια δεύτερη εξίσου σημαντική λειτουργία, την αγκίστρωση της κοινωνίας στο κράτος «μπαμπά» και την «κοινωνική συναίνεση» που αυτή συνεπάγεται. Βέβαια αυτές οι διαδικασίες δεν είναι κάτι καινούργιο. Έτσι εμείς από την μεριά μας, θα παραλείψουμε την αντιτρομοκρατική νομοθεσία και την παραβίαση των προσωπικών δεδομένων που επιβλήθηκε μετά τις επιθέσεις του ISIS, θα παραλείψουμε ακόμα και τους ολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας και την προσπάθεια πανοπτικής παρακολούθησής της. Στη συνέχεια δεν θα σταθούμε ούτε και στην 11η Σεπτεμβρίου ως σημαντικό σημείο στην αξιοποίηση του γενικευμένου φόβου, αλλά ούτε και στην απειλή του βιολογικού πολέμου για την οποία έχει εκδοθεί και το παραπάνω βιβλίο που αναφερόμαστε. Το παράδειγμα που θα σταθούμε όμως τελικά, βρίσκεται στη Γερμανία και για να ήμαστε πιο ακριβείς, στο υπόγειο Βερολίνο.

Η ιστορία μας ξεκινάει κατά την δεκαετία του '70-'80 όταν το γερμανικό κράτος αποφασίζει να αξιοποιήσει τον φόβο για τον πυρηνικό όλεθρο -ώστε να επιτύχει την εθνική ενότητα αλλά και να δικαιολογήσει την αναγκαιότητα του κράτους σαν προστάτη της κοινωνίας - μέσο της κατασκευής πυρηνικών καταφυγίων. Έχοντας καταγράψει η συλλογική μνήμη του πληθυσμού της Γερμανίας τις συνέπειες της ατομικής βόμβας που έριξαν οι Η.Π.Α. στην Ιαπωνία, και ενώ βρισκόμαστε στην μέση του ψυχρού πολέμου το κράτος αξιοποιεί τον δικαιολογημένο φόβο για τις συνέπειες ενός πυρηνικού ολοκαυτώματος. Οπότε κάπως έτσι το γερμανικό κράτος ξεκινάει την κατασκευή πυρηνικών καταφυγίων¹ με στόχο την προστασία ολοκλήρου του πληθυσμού για 14 μέρες. Τι και αν γνώριζε ότι δεν υπήρχε καμιά περίπτωση αυτά να προστατεύσουν τον πληθυσμό; Τα κατασκεύασε, μετέτρεψε ολόκληρους σταθμούς μετρό² σε πλήρως λειτουργικά καταφύγια, έσκαψε πολύ βαθιά σε πάρκα και τα εξόπλισε με κρεβάτια, κονσέρβες και όλα τα απαραίτητα. Έκανε ακόμα και ασκήσεις με φαντάρους που φιλοξενούνταν μέσα τους. Παρ' όλο όμως που οι φαντάροι δεν άντεξαν ούτε δυο μέρες, ακόμα και κάποιος που δεν είναι πυρηνικός φυσι-

κός μπορεί να παρατηρήσει την επιπολαιότητα στην όλη σύλληψη. Κανένας δεν προβληματίστηκε με το γεγονός ότι ακόμα και να προστατευόταν εκεί μέσα για 14 μέρες - πράγμα που με τις σημερινές γνώσεις ήταν παντελώς αδύνατον - όταν θα άνοιγε την πόρτα θα διαπίστωνε ότι η ιδέα της προστασίας ήταν τελείως επίπλαστη καθώς θα έβγαιναν σε ένα κόσμο που θα ήταν κατεστραμμένος και ραδιενεργός, όποτε μπορεί να είχε σωθεί από την επίθεση μέσα στο καταφύγιο, αλλά όταν θα έβγαινε έξω θα είχε όλες τις συνέπειες μια ατομικής βόμβας να αντιμετωπίσει.

Αυτή η ιστορία δεν σκοπεύει να θεμελιώσει άλλη μια θεωρία συνωμοσίας. Αλλά ένα τεκμήριο για το πώς τα κράτη αξιοποιούν τον φόβο ακόμα και κόντρα στην κοινή λογική, ώστε να εδραιωθούν σαν κοινωνική ανάγκη, αλλά και να ελέγξουν τις κοινωνικές σχέσεις εντός τους. Μια πιο σύγχρονη εκδοχή αυτής της στρατηγικής έζησαν στην Αμερική μετά την 9/11 και στην Ευρώπη μετά από τις επιθέσεις του ISIS. Επιστρέφοντας στο βιβλίο σε σχέση με τον βιολογικό πόλεμο διαβάζουμε. «Πληροφορίες για το πώς μπορεί να ξανακερδηθεί η κατάσταση σχετικής ηρεμίας έρχονται από το κράτος και μεταδίδονται από τα μίντια. Σε αυτό το σενάριο, ο καθένας παίρνει αυτό που θέλει. Για το κράτος, η θέση του παρουσιάζεται επικοινωνιακά σαν ένα νομιμοποιημένο γεγονός. Τα μίντια* προσελκύουν κινητοποιημένους θεατές, ικανοποιημένους διαφημιστές και έτσι αυξάνουν το περιθώριο κέρδους.[...] Και το κοινό παίρνει πληροφορίες για την κρίση, μαζί με μια «καθησυχαστική» υπόσχεση ότι η κρίση αντιμετωπίζεται και εξουδετερώνεται.»

* Στην περίπτωση της Ελλάδας δεν μπορούμε να μην κάνουμε την αναγωγή με το δώρο του κόστους των συχνότητων που έκανε το κράτος στα κανάλια. Τις διαφημιστικές καμπάνιες με τα στιλιζαρισμένα γραφήματα για τον covid-19, καθώς και το δώρο της υποτιθέμενης κατάρτισης των επιστημόνων μέσω των εκπαιδευτικών πλατφόρμων που δημιουργήθηκαν σε μια νύχτα ή άλλες ανταλλακτικές σχέσεις που η έκταση του άρθρου δεν μας επιτρέπει να αναφερθούμε.

Υποσημειώσεις:

1. Στο Δυτικό Βερολίνο, τα καταφύγια πολιτικής άμυνας επανενεργοποιήθηκαν ή χτίστηκαν πρόσφατα ως προετοιμασία για πιθανό πυρηνικό πόλεμο. Ιδιαίτερα μετά την ανέγερση του Τείχους του Βερολίνου, η κυβέρνηση της Δυτικής Γερμανίας και η Γερουσία του Δυτικού Βερολίνου επένδυσαν εκατομμύρια σε αυτά τα έργα. Ορισμένα από αυτά κατασκευάστηκαν ως «δομές πολλαπλών χρήσεων» και χρησιμοποιούνται σήμερα ως υπόγειοι σταθμοί, γκαράζ στάθμευσης και εγκαταστάσεις αποθήκευσης...

2. Pankstrasse, αυτή η εγκατάσταση πολλαπλών χρήσεων προοριζόταν για την προστασία των πολιτών του Δυτικού Βερολίνου σε περίπτωση πλήρους πυρηνικού πολέμου και χτίστηκε το 1977 μαζί με την επέκταση βόρεια της γραμμής U8 του υπόγειου σιδηρόδρομου. Εξυπηρετεί όχι μόνο ως στάση U-Bahn για τους μετακινούμενους αλλά και σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης θα μπορούσε να έχει φιλοξενήσει 3.339 άτομα μέχρι δύο εβδομάδες.

Foreign_voice

Τα «Αθεϊκά» του Βόλου, και η δίκη του Ναυπλίου το 1914

«Για αιώνες, βασιλιάδες, άρχοντες, εκκλησίες, ηγέτες φέρονταν στους ανθρώπους σαν να είναι ένα άθλιο ελεεινό κοπάδι που πρέπει να κουρευτεί και να θανατωθεί. Και για αιώνες, οι απόκληροι –χάρη στον απατηλό αντικατοπτρισμό του παραδείσου και της τρομακτικής εικόνας της κόλασης– ήταν πειθήνιοι και ζούσαν στη φτώχεια και τη σκλαβιά. Είναι καιρός αυτό το απεχθές ανοσιούργημα, αυτή η άθλια απάτη να λάβει τέλος! Σήκω, ω άνθρωπε! Υψώσου! Και όρθιος με μια επαναστατική κραυγή αγανάκτησης κήρυξε έναν ανειρήνευτο πόλεμο ενάντια στον θεό, του οποίου ο θλιβερός σεβασμός σου επιβλήθηκε για τόσα πολλά χρόνια. Ελευθερώσου από τον φαντασιακό τύραννο και πέταξε τον ζυγό των αυτόκλητων αντιπροσώπων του στη Γη».

~Σεμπάστιαν Φορ

Οι πρωταγωνιστές της υπόθεσης

Η υπόθεση των «Αθεϊκών» ξεκινά με αφορμή μια αντιδικία μεταξύ της φιλόλογου Πηνελόπης Χριστάκου και του μητροπολίτη Δημητριάδος, Γερμανού Μαυρομάτη, ύστερα από αιφνιδιαστική επίσκεψή του στο παρθεναγωγείο Βόλου στις 10 Φλεβάρη το 1911. Η συγκεκριμένη καθηγήτρια, ύστερα από ερωτήσεις και παρατηρήσεις που της υπέβαλε ο μητροπολίτης, αρνήθηκε να του φιλήσει το χέρι. Η στάση της προκάλεσε την οργή του, και εκείνος αποφάνθηκε ότι η διδασκαλία του θρησκευτικού μαθήματος στο σχολείο, αλλά και εν γένει η συμπεριφορά του προσωπικού απέναντι στην εκκλησία δεν ήταν η πρότερη.

Μετά από το επεισόδιο, ο Βόλος είναι αναστατος. Τόσο η δημαγωγική αρθρογραφία από τον δημοσιογράφο Κούρτοβικ στην εφημερίδα «Κήρυξ», όσο και η ασυγκράτητη δημοκοπία του μητροπολίτη και των οπαδών του, φανάτισαν το πλήθος και δημιούργησαν σκοταδιστικές αντιδράσεις που ονομάστηκαν, και όχι άδικα, από τους πρωταγωνιστές της ιστορίας ως «Διωγμός». Όλα αυτά τα γεγονότα, δηλαδή τα αίτια, η αφορμή, οι διαδικασίες και οι δικαστικές περιπέτειες των δημιουργών του Σχολείου (και των στελεχών του Εργατικού Κέντρου Βόλου), καθώς και οι συνέπειες που τα γεγονότα αυτά προκάλεσαν, ονομάστηκαν «Αθεϊκά», όπως αντίστοιχα ονομάστηκε η περίοδος από τη διακοπή της λειτουργίας του Παρθεναγωγείου έως και τη δίκη του Ναυπλίου.

Πηνελόπη Χριστάκου (1878-1951)

Γεννήθηκε στην Καλαμάτα. Διευθύντρια του Ανώτερου Παρθεναγωγείου Θεσσαλονίκης, και παράλληλα επιθεωρήτρια των Δημοτικών Σχολείων Θηλέων και Μικτών. Πρωτοστάτησε στην εισαγωγή της δημοτικής γλώσσας στα σχολεία, και τη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών από μετάφραση, ενώ συνήθιζε να πηγαίνει περιπάτους

τις μαθήτριες, πράγμα αδιανόητο για την εποχή εκείνη. Δραστηριοποιήθηκε στον Σοσιαλιστικό Όμιλο Γυναικών (1919), στον Εκπαιδευτικό Όμιλο και στην ίδρυση του νεοσύστατου τότε φεμινιστικού κινήματος. Αφιέρωσε όλη της τη ζωή στο εκπαιδευτικό έργο και οραματιζόταν ένα σύστημα που θα απελευθερώνει τους μαθητές και θα τους κάνει συμμετοχούς και όχι απλούς δέκτες της γνώσης.

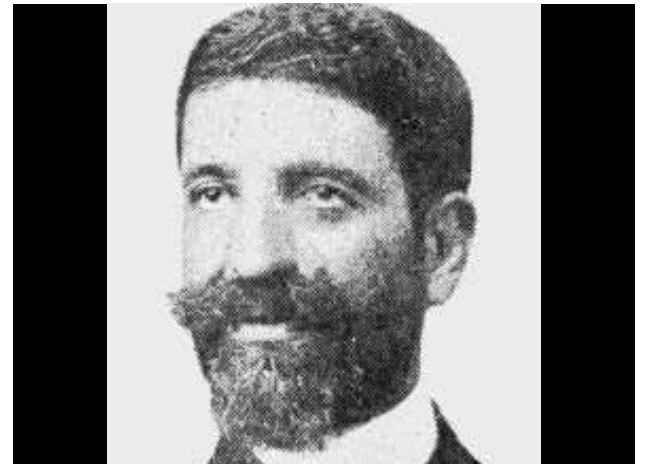
Γερμανός Μαυρομάτης (1859-1944)

Μητροπολίτης Δημητριάδος. Γεννήθηκε στα Ψαρά και αποφοίτησε από το γυμνάσιο της Χίου. Υπήρξε διδάκτωρ της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, χειροτονήθηκε διάκονος στην Αθήνα, διηύθυνε τα πατριαρχικά γραφεία Αλεξάνδρειας, και εργάστηκε ως ιεροκήρυκας. Εναντιώθηκε με όλες του τις δυνάμεις στη λειτουργία του Παρθεναγωγείου και εξέφρασε τη μαχητική συντηρητική μερίδα της τοπικής κοινωνίας. Λίγα χρόνια πριν την έναρξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου τάχθηκε με το μέρος των παλαιομερολογιτών και παύθηκε από τη θέση του.

Δελμούζος Αλέξανδρος (1880-1956)

Γεννήθηκε στην Άμφισσα. Σπούδασε στη φιλοσοφική Σχολή Αθηνών και μετεκπαιδεύτηκε στη Γερμανία. Διετέλεσε διευθυντής του Μαράσλειου και καθηγητής στην έδρα της Παιδαγωγικής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Υπήρξε επόπτης Δημοτικής Εκπαίδευσης υπ. Παιδείας, πρόεδρος και από τους ιδρυτές του Εκπαιδευτικού Ομίλου το 1910. Οι μέθοδοι διδασκαλίας του και οι ριζοσπαστικές και φιλελεύθερες ιδέες του προκάλεσαν μεγάλες αντιδράσεις. Πρωτοπόρος των φιλελεύθερων εκπαιδευτικών αντιλήψεων και του δημοτικισμού.

Κούρτοβικ Δημοσθένης (1870-1929)

Δημοσιογράφος και εκδότης της εφημερίδας «Κήρυξ» του Βόλου, γεννημένος στην Αθήνα. Διευθυντής των εφημερίδων «Αγών» το 1901, και «Λαός» το 1907. Πολύ καλή δημοσιογραφική πένα με έντονο λαϊκισμό, κιτρινισμό και συντηρητισμό. Προσπάθησε να υπερασπιστεί τα «ιερά και τα όσια» της θρησκείας και της γλώσσας. Πρωτοστάτησε στις αντιδράσεις κατά της λειτουργίας του Παρθεναγωγείου και κατά του Δελμούζου. Η επιχειρηματολογία του αναφερόταν στον «μαλλιαρισμό» και στη «διαίρεση της πόλεως εις αριστοκράτες και πληβείους», ενώ συγχρόνως τόνιζε το νεαρόν της ηλικίας του Δελμούζου, και επομένως το «ακατάλληλον» για μια τόσο ευαίσθητη θέση όπως αυτή του διευθυντή του σχολείου.

Ζάχος Κωνσταντίνος (1881-1966)

Δικηγόρος, γεννημένος στο Βόλο. Διευθυντής της ιστορικής εφημερίδας «Εργάτης» του Βόλου (1907), στις στήλες του οποίου παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στο ελληνικό κοινό μαρξιστικό κείμενο, το «Κομμουνιστικό Μανιφέστο» των Κ. Μαρξ και Φ. Ένγκελς. Πρόεδρος στην πρώτη αμιγώς εργατική δευτεροβάθμια οργάνωση «Η Αδελφότης». Ήταν κατηγορούμενος μαζί με τον Δελμούζο στη δίκη του Ναυπλίου, και, παρά την αθωωτική απόφαση το 1914, έφυγε από τον Βόλο και εγκαταστάθηκε στη Θεσσαλονίκη.

Σαράντης Δημήτρης (1871-1951)

Πατρός και πολιτικός, γεννημένος στον Άνω Βόλο. Διετέλεσε διευθυντής του Πολιτικού Νοσοκομείου (1895-99) και του νοσοκομείου του Ερυθρού Σταυρού. Υπήρξε ιδρυτής κοινωνικών και μορφωτικών σωματείων και ένας εκ των ιδρυτών του Εκπαιδευτικού Ομίλου. Πρωταγωνίστησε στην ίδρυση του Εργατικού Κέντρου Βόλου. Το 1923 εξελέγη βουλευτής και το 1932 διετέλεσε υπουργός Υγιεινής στην κυβέρνηση Παπαναστασίου. Έγραψε τα «Μαθήματα υγιεινής», «Δέκα υγειονομικά προβλήματα», «Ηλιος-αέρας-νερό» κ.ά..

Το Ανώτερο Δημοτικό Παρθεναγωγείο Βόλου, ιδρύεται μετά από εισήγηση του Σαράντη, ο οποίος πρότεινε να γίνει διευθυντής ο Δελμούζος. Η λειτουργία και το ρηξικέλευθο παιδαγωγικό πρόγραμμα που εφάρμοσε ο Δελμούζος στο Σχολείο του Βόλου από το 1908, προκάλεσαν μια σειρά από αντιδράσεις στην κοινωνική ζωή του Βόλου, και επέφεραν την απότομη διακοπή της λειτουργίας του Σχολείου τον Μάρτιο του 1911 (λίγο αργότερα δηλαδή από το περιστατικό με την καθηγήτρια και τον μητροπολίτη). Η διακοπή αυτή σήμανε την έναρξη μιας άλλης σειράς διαδικασιών εναντίον των πρωτεργατών του Σχολείου, που θεωρήθηκαν υπεύθυνοι για σωρεία παραβάσεων κατά της επίσημης θρησκείας, της γλώσσας και της δημόσιας τάξης. Τα γεγονότα αυτά προκάλεσαν την επέμβαση των δικαστικών αρχών, και έπειτα από ποικίλες διαδικασίες η υπόθεση κατέληξε να εκδικαστεί ενώπιον του Εφετείου Ναυπλίου τον Απρίλιο του 1914.

Πρώτη φάση του διωγμού:

Η σύγκλιση του δημοτικού συμβουλίου κάτω από την πίεση των γεγονότων αυτών αποφασίζει τη διακοπή και το κλείσιμο του σχολείου κατά πλειοψηφία. Ο Δελμούζος και ο Σαράντης προσπαθούν με δημοσιεύματα στην εφημερίδα «Θεσσαλία» να ανατρέψουν τις εντυπώσεις και όλο το αρνητικό κλίμα που έχει δημιουργηθεί. Πρώτος ο εισαγγελέας Βόλου, Γουλ. Τόμαν, ανέλαβε την ποινική δίωξη των πρωτεργατών του Παρθεναγωγείου, ενεργώντας ως ανακριτής από τα μέσα Μαρτίου ως τα τέλη Ιουνίου 1911.

Ο κύκλος ανακρίσεων από τον Τόμαν συμπεριέλαβε τις καταθέσεις πλήθους κατοίκων της περιφέρειας, που αναφέρονταν εναντίον προσώπων άσχετων προς τη λειτουργία του σχολείου, αλλά και εναντίον των στελεχών του δραστήριου Εργατικού Κέντρου Βόλου. Το κέντρο είχε πλούσια δράση από την ίδρυσή του τον Δεκέμβριο του 1908: έκδοση της εφημερίδας «Εργάτης», απεργιακοί και πολιτικοί αγώνες, πολιτιστική οργάνωση των εργατών, χωρίς να αποκρύπτεται η σοσιαλιστική του ιδεολογία. Εκεί γίνονταν σύμφωνα με τις πληροφορίες του «Κήρυκος», όπως επαναλάμβαναν πολλοί από τους καταθέτοντες, αντιθρησκευτική και αντεθνική προπαγάνδα και διδασκαλία.

Με τη μέθοδο αυτή η διατύπωση της κατηγορίας επεκτάθηκε στην «από κοινού σύστασιν προς τέλεσιν των αξιοποιώνων πράξεων», ενώ στην πραγματικότητα τα μόνα κοινά σημεία στη δράση του Ανώτερου Δημοτικού Παρ-

θεναγωγείου και του Εργατικού Κέντρου υπήρξαν η χρησιμοποίηση της δημοτικής γλώσσας και η συμμετοχή των Σαράντη και Δελμούζου σε διαλέξεις του σωματείου.

Οι ανακρίσεις του Τόμαν κατέληξαν στην απόδοση ενοχής εναντίον τριών ομάδων προσώπων: α) καθηγητών του σχολείου, β) στελεχών του Εργατικού Κέντρου και γ) προσώπων που σύμφωνα με τις καταθέσεις μαρτύρων είχαν διαπράξει παρόμοιες αξιόμιπτες πράξεις κατά το διάστημα 1908-1911. Στην τελευταία περίπτωση ανήκε και ο ποιητής, τότε σχολάρχης στην Αργαλαστή του Πηλίου, Κώστας Βάρναλης. Μεταξύ των ενεχόμενων ήταν δύο δικηγόροι που απολάμβαναν ειδικής δωσδικίας. Το γεγονός αυτό, παρά τον όγκο της σχηματισμένης δικογραφίας, υποχρέωσε το Πρωτοδικείο Βόλου να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο (!) και να παραπέμψει την υπόθεση στη δικαιοδοσία του Εφετείου Λάρισας. Από τον Ιούλιο του 1911 λοιπόν ανέλαβε νέο κύκλο ανακρίσεων για την ίδια υπόθεση ο εφέτης του Εφετείου Λάρισας, Τιμ. Αμπελάς.

Δεύτερος κύκλος δικαστικού διωγμού

Ο Αμπελάς, συνεχίζοντας το έργο και τη νοοτροπία του προκατόχου του, δέχτηκε τις καταθέσεις των ιδίων μαρτύρων και τις απολογίες των ενεχόμενων, προς τους οποίους κοινοποίησε το επίσημο κατηγορητήριο. Επίσης επέκτεινε την έρευνα και στους κύκλους στελεχών του Εργατικού Κέντρου Λάρισας. Ο αριθμός των κατηγορούμενων αυξάνεται από 20 αρχικά στον Βόλο, σε 23. Οι κατηγορούμενοι από τη Λάρισα είναι ο Ιωάννης Ασπιώτης, σοσιαλιστής, δικηγόρος και νομικός σύμβουλος του εργατικού κέντρου, ο Αστέριος Φλώρος, γραμματέας του κέντρου, και ο φοιτητής Δημοσθένης Μπιτσάνης, μέλος. Ο ιστορικός Πάννης Κορδάτος χαρακτηριστικά αναφέρει ότι στην περίοδο αυτή πολλά μέλη του εργατικού κέντρου θα αποχωρήσουν. Έτσι απέμειναν οι τρεις κατηγορούμενοι που αναφέραμε. Ο Παναγιώτης Καθέκλας, πρόεδρος του σωματείου τεχνοεργατών, καταγγέλλει στην αστυνομία και τους δικαστές ότι στο εργατικό κέντρο διδάσκεται η αναρχία, ο μαλλιαρισμός (δηλαδή δημοτικιστές) και η αθεΐα. Ο εισαγγελέας λοιπόν βασίζεται σε τέτοιου είδους καταγγελίες με αποτέλεσμα σύμφωνα με βούλευμα (στις 16 Ιανουαρίου του 1912) να παραπεμφθούν στη δίκη οι κατηγορούμενοι με τις κατηγορίες «περί εξυβρίσεων εν γένει και περί τύπου». Με το ίδιο βούλευμα προστίθεται η κατηγορία για παραβιάσεις του ποινικού κώδικα «βλάβης των ηθών και παρακώλυση προσευχής». Από 'κει και πέρα ξεκινά μια ατέρμονη δικαστική διαδικασία ανακρίσεων, εφετείων, με κινήσεις τόσο από τη μεριά των κατηγορούμενων (πχ εναντίον του ανακριτή Αμπελά), και φυσικά από την πλευρά του κράτους.

Δίκη Ναυπλίου 16 -28 Απριλίου 1914

Σύμφωνα με το παραπεμπτικό βούλευμα του Αρείου Πάγου, το κατηγορητήριο είχε συμπτυχθεί πλέον σε δύο άρθρα. Η εκφώνησή του από τον εισαγγελέα είχε ως εξής:

«Κατηγορώ τους (...) ότι από κοινού συμφέροντος κινούμενοι απεφάσισαν την εκτέλεσιν των επομένων πράξεων και ένεκα ταύτης συνομολογήσαντες προς αλλήλους αμοιβαίαν συνδρομήν».

»Κατά διαφόρους εποχάς από τον Σεπτεμβρίου 1908 μέχρι τέλους Μαρτίου του 1911 εν Βόλω, Λαρίση και ιδίως εν τω Εργατικό Κέντρω και τω Ανωτέρω Παρθεναγωγείω Βόλου, προσεπάθησαν δια ζώσης, δια διδασκαλίας και δι' εντύπων φυλλαδίων να ελκύσωσι προσηλύτους εις λεγόμενα θρησκευτικά δόγματα, τουτέστι την αθεΐαν, με τα οποία ενεργούμενα είναι ασυμβίβαστος η διατήρησις της πολιτικής τάξεως, διδάσκοντες ότι δεν υπάρχει θεός, ότι η θρησκεία αποτελεί την άρνησιν της σκέψεως, ότι προπαντός πρέπει να εκριζωθή η ρίζα του κακού η θρησκεία, ότι ο άνθρωπος εδημιουργήθη υπό πιθήκων, ότι ο θεός είναι ένα

αγγούρι, ότι η πατρίς είναι πόρνη και στρίγγλα μητριά και η θρησκεία μαστροπός, και τον σκοπόν των εν μέρει κατώρθωσαν προσελκύσαντες εις τας δοξασίας ταύτας πολλούς, ήτοι τον Διονύσιον Σκούταρη, Απόστολον Καρασεΐνην, Α. Πανταζόπουλον, Π. Τζορβάν και πολλούς άλλους».

Η κατηγορούσα αρχή έριξε στους τέσσερις πρωτεργάτες το κέντρο βάρους της διατυπωθείσας κατηγορίας και τον αντίστοιχο βαθμό ενοχής, άρα και το ύψος της ποινής. Η έκδοση της απόφασης του Εφετείου δεν υπήρξε ομόφωνη. Την αθωωτική απόφαση τελικά φαίνεται ότι επηρέασαν ορισμένοι ξένοι προς τη δίκη παράγοντες, όπως η σύνθεση του Εφετείου Ναυπλίου και κάποιες πιέσεις πολιτικών προσώπων, τουλάχιστον κατά τον μεταγενέστερο ισχυρισμό του εισαγγελέα, Σ. Σωτηριάδη, και ορισμένες πληροφορίες που διαφαίνονται στην αλληλογραφία των δύο πρωταγωνιστών. Η διεξαγωγή της δίκης και η σχετική απόφαση –όπως ήταν εύλογο– απασχόλησε έντονα τον ελληνικό τύπο και την ελληνική κοινωνία, εκφράζοντας τη γενικότερη αντίθεση μεταξύ των υπερασπιστών της γλωσσικής και «ανορθωτικής» πολιτικής, και των συντηρητικών παραγόντων, οι οποίοι είδαν στα γεγονότα την έκφραση των κινδύνων κατά των παραδοσιακών αρχών.

Επίλογος

Η δίκη του Ναυπλίου υπήρξε το σημείο αναφοράς για μια κρίσιμη περίοδο της δημοτικιστικής κίνησης και του εργατικού-σοσιαλιστικού κινήματος στη νεότερη ιστορία της χώρας. Το αποτέλεσμα της δίκης υπήρξε αθωωτικό για όλους τους κατηγορηθέντες. Ωστόσο, η λειτουργία του Ανώτερου Δημοτικού Παρθεναγωγείου του Βόλου είχε ήδη τελεσίδικα διακοπεί, η δράση των Εργατικών Κέντρων Βόλου και Λάρισας συνεχίστηκε με άλλες μορφές, και η ευκαιρία για την εμπέδωση και ολοκλήρωση των γλωσσο-εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων που επιχειρήθηκαν εκεί, παρήλθε χωρίς επιστροφή.

Υπό το πολίτευμα της «βασιλευόμενης δημοκρατίας» στην Ελλάδα, η υπόθεση των «Αθεϊκών» διαδραματίζεται την εποχή που σημαντικά γεγονότα σχετίζονται άμεσα με την ιστορική συνέχεια και εξέλιξή της, καθώς και με τους λόγους που οι έρευνες που αναφέρθηκαν στόχευαν και το εργατικό κέντρο Λάρισας. Ας μην ξεχνάμε το έργο και τη δολοφονία του Μαρίνου Αντύπα, την εξέγερση του Κιλελέρ και το συλλαλητήριο στη Λάρισα με τους τέσσερις νεκρούς.

Το παραπάνω κείμενο αποτελεί μέρος της εισήγησης εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια τριημέρου υπέρ των καταλήψεων, από πρωτοβουλία μελών της συνέλευσης για την οργάνωση των «γενεθλίων» από τις καταλήψεις Ντουγγού και Αντιδραστήριο στη Λάρισα.

Επιμέλεια:
✍️ **ManoRoco**

Συνέντευξη του Μέτζη του Νεούκτη, ενός διάσημου πρότυπου Αριστείας, στην Απατρίς

-Καλησπέρα Μέτζη, μετά από πολυάριθμες εκκλήσεις από αναγνώστες μας για να σας πάρουμε συνέντευξη, δράττομαι της ευκαιρίας για να ρωτήσω σχετικά με τις σκέψεις σας για τις τρέχουσες εξελίξεις καθώς έχετε γίνει πια μύθος στα κοινωνικά δίκτυα και όχι μόνο...

Θα προσπαθήσω να είμαι πιο σκληρός από ότι ο Νίκος Χατζηνικολάου στον Κυριάκο Μητσοτάκη.

-Καλησπέρα σε όλες και όλους. Με κολακεύει αυτός ο χαρακτηρισμός του Άριστου καθώς τη δύσκολή περίοδο που διαβιούμε, τα πρότυπα είναι φάροι μέσα στην καταχνιά της αβεβαιότητας.

Ονομάζομαι Μέτζη του Νεούκτη, απόφοιτος του Σκοιλ Ελικικού με όλα τα προσόντα που αιτιολογούν την ένταξη μου στην Δεξαμενή Αριστείας που δημιούργησε η Ν.Δ. πριν ξεκινήσει τη στελέχωση του επιτελικού κράτους. Να τονίσω βέβαια ότι η ιστορία μου είναι διακομματική και πάει πολύ πιο πίσω καθώς διαχρονικά οι κυβερνήσεις εμπιστεύονταν πρόσωπα με χρήσιμες ικανότητες και ταλέντα σαν εμένα.

Θα με δείτε να είμαι παρών σε συμφωνίες για αγορές όπλων (υποβρύχια που γέρνουν), σε απευθείας αναθέσεις έργου σε άχρηστους διαγωνισμούς του δημοσίου (διαφημίσεις ΚΕΕΛΠΝΟ), σε ολυμπιακές και επετειακές φιέστες (200 χρόνια από την Ελληνική επανάσταση), στα επαναλαμβανόμενα εγκαίνια και στην αναχρηματοδότηση δημοσίων έργων για δέκατη φορά, γενικά σε ότι η οσμή του πολιτικού χρήματος και της αρπαχτής είναι διάχυτη.

Μπορώ να πω ότι η πορεία μου είναι αντίστοιχη με την εξέλιξη του ελληνικού κράτους.

-Η Αριστεία λοιπόν είναι το συγκριτικό πλεονέκτημα των σύγχρονων κοινωνιών, σωστά;

-Προφανώς.

Δεν πρέπει να υποτιμούμε την Αριστεία και την Αξιοκρατία. Το κύρος που δίνει το όνομα που κληρονομήσαμε από την οικογένειά μας μαζί με τη χορηγία σε χρήμα που το συνοδεύει. Αυτά ανοίγουν τις πόρτες στα παγκοσμίως καλύτερα πανεπιστήμια.

Αλλά και γι' αυτούς που δεν ανήκουν στην άρχουσα τάξη υπάρχουν προοπτικές.

Όλοι θα γνωρίζετε κάποιον κομματικό εγκάθετο που διορίστηκε σαν μετακλητός λόγω των αναρτήσεών του στο Facebook ή τον παραταξιακό συμφοιτητή σας που παρέλαβε το πτυχίο στα τέσσερα χρόνια με ντελίβερι, αφού δεν είχε πατήσει ποτέ στα αμφιθέατρα. Η ενασχόληση με τις κομματικές δραστηριότητες μάς δίνει εφόδια για τις προκλήσεις του μέλλοντος.

-Από ότι φαίνεται πρέπει να πιστωθεί στα θετικά η στρατηγική της κυβέρνησης σχετικά με την προστασία της δημόσιας υγείας. Τι έχετε να πείτε;

-Κοιτάξτε. Θα είμαι ειλικρινής.

Δεν δίνουμε δεκάρα κυριολεκτικά για τη δημόσια υγεία. Βρεθήκαμε σε μία δίνη τη στιγμή που επιδιώκαμε τη συνέχιση των πολιτικών υποβάθμισης και υποστελέχωσης της δημόσιας υγείας.

Δυστυχώς εξαναγκαστήκαμε να πατήσουμε προσωρινά φρένο.

Και ο λόγος είναι απλός.

Πιστεύουμε στην ιδιωτική πρωτοβουλία στον χώρο της υγείας. Δεν είναι δυνατόν να θέλει κάποιος επιχειρηματίας να επενδύσει στη δημιουργία κλινικών ή διαγνωστικών κέντρων, στη διανομή του φαρμάκου, και να έχει τον αθέμιτο ανταγωνισμό του κράτους. Να πληρώσει ο καθένας από την τσέπη του. Ξέρετε πόσα λεφτά κόβουμε από Ρομά και μετανάστες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην κρατική επιδότηση επενδυτικών σχημάτων για τη δημιουργία πρότυπων κλινικών για την άρχουσα τάξη; Οδηγός μας είναι ότι καταφέραμε και επιδοτήσαμε ιδιωτικές κλινικές με τριάντα εκατομμύρια ευρώ λόγω κορωνοϊού για να πουλάνε πίσω υπηρεσίες στο δημόσιο, αλλά σίγουρα αυτό είναι μια ασπρίνη για ένα βαριά πάσχοντα. Αυτός είναι και ο λόγος που δεν πριμοδοτούμε τη μαζική εφαρμογή διαγνωστικών τεστ στον πληθυσμό καθώς δεν είχαμε προετοιμάσει κάποιο «σχήμα» που θα αναλάβει την υλοποίηση. Με λίγα λόγια χασούρα χωρίς καμία επιστροφή.

Ευελπιστούμε ότι η προτροπή με όλα τα μέσα για την ανάδειξη της «ατομικής υπευθυνότητας» θα κρύψει τις χρόνιες ανεπάρκειες της Δημόσιας Υγείας. Και για το μέλλον... βλέποντας και κάνοντας.

-Όλοι ακολουθούν πιστά τις προτροπές του κράτους και της κυβέρνησης. Πώς ένας απειθαρχος λαός προσαρμόστηκε στους περιορισμούς;

-Αν μπορούσαν ας έκαναν αλλιώς. Φροντίσαμε και ρίξαμε μπόλικο χρήμα ώστε να μας λιβανίζουν οι διαμορφωτές της κοινής γνώμης. Παρόλα αυτά ένα πράγμα ισχύει...

Όλοι γνωρίζουν ότι εάν τύχει να προσβληθούν από τον ιό, είναι χαμένοι από χέρι. Δεν είναι ο καθένας μας ο Πρετεντέρης. Η πειθαρχηση οφείλεται στην πίστη στην ανικανότητα του κράτους και της κυβέρνησης και όχι στο αντίθετο. Βέβαια, ακόμη έχουμε τη δυνατότητα να βαφτίζουμε το κρέας ψάρι και να δημιουργούμε ένα επικοινωνιακά ενθουσιώδες κλίμα. Δεν είναι τυχαίο ότι ο πρωθυπουργός στα διαγγέλματα του μιλάει για «Πόλεμο» και για «Μάχη». Οι επικοινωνιολόγοι τού έχουν πει ότι αυτό ενισχύει το προφίλ του ηγέτη και τη συμμόρφωση στις κυβερνητικές προσταγές. Είναι σαν τις εμφανίσεις του Καμμένου ως ΥΠΕΘΑ επί Σύριζα που μασκαρευόταν με διάφορες στρατιωτικές στολές που είχε αγοράσει από το Μοναστηράκι.

-Τι ρόλο παίζουν τα μέσα ενημέρωσης στη «μάχη» ενάντια στον κορωνοϊό;

-Χωρίς αυτά θα είχαμε χάσει τον πόλεμο όχι μόνο τη μάχη. Φυσικά δεν αναφέρομαι εδώ στην πανδημία, αλλά στο πώς το κράτος και η κυβέρνηση έχουν καταφέρει να περάσουν αβρόχους ποσά, μια εξαιρετικά δύσκολη συνθήκη. Οι φίλοι βέβαια φαίνονται στα δύσκολα και δεν νομίζω κανείς να έχει την απαίτηση ο Πορτοσάλτε να διεκδικήσει το βραβείο ερευνητικής δημοσιογραφίας. Στην εποχή μας η αλήθεια και το ψέμα έχουν πια αδρά διακριτικά χαρακτηριστικά.

Αν ζούσε ο Όργουελ θα είχε απογοητευτεί με το έργο του, καθώς πια η δημοσιογραφική «Νεογλώσσα» ξεπερνάει την φαντασία. Το σύνθημα «Δεν είναι όλοι οι ρουφιάνοι δημοσιογράφοι», κανείς πια δεν θα το έλεγε περιθωριακό.

Ειλικρινά πιστεύω ότι εάν τα media αποσύρουν την υποστήριξη στην κυβέρνηση, δεν βγάζει ούτε βδομάδα. Έτσι λοιπόν στη στρατηγική διαπλοκής του «κράτα με να σε κρατώ», είκοσι εκατομμύρια ευρώ διοχετεύτηκαν στα όργανα της συστημικής διαμόρφωσης της κοινής γνώμης πάνω από το τραπέζι.

-Η στελέχωση του κράτους από τεχνοκράτες πώς βοήθησε στη διαχείριση της κρίσης του κορωνοϊού;

-Οι τεχνοκράτες; Χρήσιμοι. Οι δημοσιογράφοι βέβαια χρησιμότεροι.

Καταρχάς ο τεχνοκρατισμός σαν ιδεολογία δένει ταιριαστά στην αντίληψη που έχουμε περί κράτους και διακυβέρνησης. Δεν είναι όμως ποτέ ουδέτερος. Ο τεχνοκράτης είναι πολυεργαλείο.

Η επιστημονική του αυθεντία μπορεί να πείσει μέχρι να τρομοκρατήσει ή να εφησυχάσει. Από τις ΗΠΑ μέχρι τη Σουηδία εφαρμόστηκε συχνά με καταστροφικά ή αμφισβητούμενα αποτελέσματα. Η βλακεία της «ανοσίας της αγέλης» που προώθησε ο Boris Johnson παρ'όλο που έχει θύμα τον ίδιο. Θα έλεγα ότι οι τεχνοκράτες χρησιμοποιούνται ως πρόσχημα για να προωθηθούν αμφισβητούμενες ή ύποπτες πολιτικές, καθώς πίσω από αυτούς μπορούν να κρυφτούν καλύτερα οι πολιτικοί σε περίπτωση οργής από τις συνέπειες. Με λίγα λόγια οι τεχνοκράτες είναι αναλώσιμοι.

Παρόλα αυτά, ο αρμόδιος υπουργός, ο Κικίλιας, είχε διαπρέψει τόσο στο πόστο του που πρέπει να πιστωθεί σαν έξυπνη κίνηση η επισκίαση του από αυτούς τους τεχνοκράτες.

-Πώς βλέπετε τη σύγκρουση Θρησκείας και Επιστήμης στο ζήτημα των μέτρων;

-Δεν υπάρχει καμία σύγκρουση.

Θα πρέπει να γνωρίζετε ότι είμαι βαθιά θρησκευόμενος. Έχω φροντίσει και βγάσω συχνά φωτογραφίες δίπλα σε ιερωμένους που φοράνε πολλά χρυσαφικά.

Επίσης είμαι ψάλτης και βρίσκομαι πάντα στο πρώτο στασίδι στις θρησκευτικές εορτές.

Αυτό βοηθάει αποδεδειγμένα στην προσωπική ανέλιξη στην Ελλάδα. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο διαχωρισμός κράτους-εκκλησίας που έχει γίνει εδώ και διακόσια χρόνια σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη, ευτυχώς δεν άγγιξε την πατρίδα μας.

Έτσι λοιπόν ένας μητροπολίτης με καριέρα χωροφύλακα των ΕΑΤ-ΕΣΑ, μπορεί να έχει έγκυρη άποψη σχετικά στην ανοσολογία, την επιδημιολογία και την χάραξη πολιτικής για τη δημόσια υγεία.

Το ότι τα μισά αρχικά κρούσματα προέρχονταν από θρησκευτικές δραστηριότητες και εκδρομές, δεν πρέπει να κλονίζει την πίστη μας. Ήταν θέλημα Θεού.

Μην ξεχνάμε ότι η Δρ. Παμμαρέλου δήλωσε εξ αρχής ότι η θεία κοινωνία δεν μεταδίδει τον ιό.

Δεν είναι κάποια τυχαία. Καθηγήτρια λοιμωξολογίας του ΕΚΠΑ και επικεφαλής του Συμβουλίου Πανδημίας Γρίπης επί υπουργίας Αβραμόπουλου – όταν αγοράστηκαν 16 εκατομμύρια δόσεις εμβολίου της γρίπης που κατέληξαν στη χωματερή.

Άρα λοιπόν το σωστότερο θα είναι η συνδιαμόρφωση των μελλοντικών μέτρων να γίνει μεταξύ Ιεράς Συνόδου και Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας ώστε να βρεθεί το βέλτιστο σημείο για την εύρυθμη λειτουργία των Οίκων του Θεού, με τις ελάχιστες απώλειες στην τακτική πελατεία τους, που ανήκουν κυρίως στις ευπαθείς ομάδες.

-Τα voucher και η δήθεν κατάρτιση των επιστημόνων;

-Αυτά τα λένε κάποιοι τύποι που πίνουν μπάφους σε καταλήψεις. Δεν αντιλαμβάνονται ότι για εμάς παιδεία = εκπαίδευση = κατάρτιση = πιστοποίηση δεξιοτήτων. Μιλάμε για δύο κόσμους που βρίσκονται απέναντι. Δυστυχώς το πειραματάκι που κάναμε για την έμμεση χρηματοδότηση της λογοκλοπής και της απατεωνιάς στον χώρο της εκπαίδευσης απέτυχε.

Μας έπιασαν με την γίδα στην πλάτη λόγω υπερβολικής αυτοπεποίθησης. Βλέπετε οι εξαιρετικές καταστάσεις απαιτούν εξαιρετικό θράσος, αλλά αυτή τη φορά δεν μας βγήκε. Η αναγκαστική υποχώρησή μας δεν σημαίνει όμως ότι θα κάνουμε πίσω στην επιδίωξη να διαμορφώνουμε απαθείς υπηκόους με την ελάχιστη διάθεση κριτικής. Η διαδικασία της κατάρτισης ήταν παντελώς άχρηστη εξ αρχής καθώς οι επιστήμονες μπορούσαν να λάβουν απευθείας το επίδομα. Όμως η απαίτηση συμμόρφωσης σε μια βλακώδη και ανούσια διαδικασία πέρα από το οικονομικό σκέλος είναι και τεχνική επιβολής. Την επόμενη φορά λοιπόν πιο προσεκτικοί.

-Ο κόσμος έχει αρχίσει να πεινάει. Τι πρόκειται να γίνει γι' αυτό;

-Θα ήθελα να ευχηθώ κουράγιο και δύναμη στους απασχολούμενους που έχουν χάσει κάθε μέσο επιβίωσης. Θα τα χρειαστούν.

Η έλευση της υγειονομικής κρίσης φέρνει μια ακόμα μεγαλύτερη και βαθύτερη οικονομική. Εξάλλου η υποτίμηση της εργασίας που διαχρονικά προωθούμε όσοι πιστεύουμε στην οικονομία της αγοράς, δεν ξεκίνησε χτες, ούτε με την έναρξη της «κρίσης». Είναι παγκόσμια πολιτική.

Η ιδιαιτερότητα που υπάρχει όμως εδώ, είναι ότι οι πολιτικές λιτότητας και τα μνημονιακά μέτρα Ελληνικού Κεφαλαίου, Ε.Ε. και Δ.Ν.Τ. όπου έχουν εφαρμοστεί, ήταν σαρωτικά και άφησαν βαθύ αποτύπωμα στην αγορά εργασίας.

Αυτή τη στιγμή καταρρέει η βιομηχανία του τουρισμού παγκοσμίως καθώς και οι συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις. Αεροπορικές εταιρίες πετάνε άδεια αεροπλάνα, ταξιδιωτικά γραφεία που έλεγχαν την αγορά βαράνε κανόνι. Ξενοδοχεία θα χάσουν λιγότερα χρήματα εάν παραμείνουν κλειστά.

Τα λεφτά έχουν φύγει ήδη για αφορολόγητους οικονομικούς παραδείσους.

-Οι τόσο κοσμογονικές εξελίξεις για την οικονομία σε μία χώρα που έχει ως μονοκαλλιέργεια τον τουρισμό στο 25% του ΑΕΠ, θα έχουν ανυπολόγιστες επιπτώσεις.

-Ο τουρισμός για την Ελλάδα είναι ότι το πετρέλαιο για την Σαουδική Αραβία και οι συνέπειες θα είναι τύπου ντόμινο μέχρι και στο τελευταίο χωριό. Ταυτόχρονα τα δάνεια και οι υποχρεώσεις τρέχουν, γιατί οι τράπεζες έχουν προσωρινά αναστείλει τις απαιτήσεις τους, κάτι που σημαίνει ότι μετά το τέλος του ημιχρόνου, αυτά τα χρήματα θα είναι άμεσα απαιτητά. Γενικότερα προβλέπω μαύρα μαντάτα για τους ντόπιους εργαζόμενους σε αντιστοιχία με τις παγκόσμιες εξελίξεις. Δεν είναι τυχαίο ότι καταφύγαμε στα επιδόματα παρότι καταδικάζαμε την «επιδοματική πολιτική» της προηγούμενης κυβέρνησης, ούτε ότι δώσαμε εν μία νυκτί τόσα χρήματα σε ΚΕΚ που λειτουργούσαν σαν προσωρινά πάρκινγκ ανέργων.

Αυτό φαίνεται να είναι το μέλλον και όποιος πιστεύει ότι θα απαιτεί να λαμβάνει μελλοντικά τον ίδιο μισθό είναι βαθιά γελασμένος. Ζήτηση και προσφορά.

Οι άνεργοι που θα διεκδικούν το πόστο τους στην ουρά θα είναι πολλαπλάσιοι από εποχής π.κ. (προ κορωνοϊού).

-Κάποιοι όμως κερδίζουν από αυτή την ιστορία...

-Είναι γνωστό ότι διαχρονικά το επάγγελμα του Ελλαδέμπορα ή του Λαδέμπορα σκέτο, ευδοκίμούσε στον τόπο μας, ειδικά σε καιρούς κρίσης και δυστυχίας. Πώς νομίζετε ότι κάναμε περιουσίες και φτιάχτηκαν τζάκια από γνωστά ονόματα του κοινωνικού και πολιτικού προσκηνίου; Μέσω της ατιμωρησίας και της ανοχής που εξασφαλίζει το status quo του ελληνικού κράτους και της δικαιοσύνης.

Έτσι και σήμερα πέρα από τα φαινόμενα μαυραγοριτισμού και κομπογιαννιτισμού όπως

με τις κεραλοιφές του Βυζαντίου ενάντια στον κορωνοϊό ή την αύξηση των τιμών στα προσωπικά μέσα προστασίας -μάσκες- κατά 500%, η κουλτούρα του (Ελ)λαδέμπορα, επινοεί καινούριους τρόπους εκμετάλλευσης των πιο ανίσχυρων. Όπως με το επίδομα των 800 ευρώ που υπήρξαν καταγγελίες για αφεντικά που ζήτησαν ποσοστό του από τους ωφελούμενους εργαζόμενους. Και ενώ υπάρχουν κόμματα που καταφέρονται ενάντια στα μονοπώλια υμνώντας τη λαϊκή οικονομία, είναι γνωστό ότι τα θρασύτερα αρπαχτικά με το λιγότερο σεβασμό στους εργαζόμενους είναι αυτά τα μικρά λαμόγια. Τα μεν θα επιδιώξουν να ρεφάρουν, ενώ τα μεγάλα συνήθως δεν θα ασχοληθούν με τα ψίχουλα που πέφτουν από το τραπέζι γιατί έχουν στόχο τις μεγάλες μπάζες.

-Ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, τι μέλλει γενέσθαι;

-Πιστεύω ότι θα δημιουργηθεί μία νέα συνθήκη όπου η ατομική υπευθυνότητα θα υπερσχύει παρωχημένων π.κ. (προ κορωνοϊού) δικαιωμάτων.

Άλλα πιο τολμηρά καθεστώτα ανακοίνωσαν επίσημα την πλήρη παρακολούθηση του συνόλου των πολιτών τους. Όλα αυτά στο όνομα της δημόσιας υγείας.

Όταν κάποιοι ευαγγελίζονται ότι αύριο ακόμη και η χειραψία θα είναι παρελθόν, έχετε καμία ψευδαίσθηση ότι δεν θα αδράξουμε την ευκαιρία αναπροσδιορισμού ποιος είναι ένας «σωστός» πολίτης και ποιες υποχρεώσεις αυτό συνεπάγεται; Επίσης η αυτοπειθαρχηση και η αυτοεπιτήρηση διευκολύνει. Κοστίζει λιγότερο και μας βγάζει από το κάδρο.

Δίπλα μας, στην Κύπρο, ο θεσμός του «Παρατηρητή της γειτονιάς» -ο ρουφιάνος της γειτονιάς σε απλά ελληνικά- με 130.000 εγγεγραμμένα μέλη στο μητρώο του αρμόδιου υπουργείου, ενεργοποιήθηκε για να επιτηρεί το κάθε σπίτι μην τυχόν και ανταλλάσσονται επισκέψεις.

Οι συνέπειες για τους καταγγελλόμενους είναι άμεση επέμβαση της αστυνομίας εντός της οικίας για διαπίστωση της παράβασης. Πιστεύω το τι είναι δημόσιο και ιδιωτικό θα οριοθετηθεί διαφορετικά από εδώ και στο εξής.

-Υπάρχουν καταγγελίες υπέρμετρης χρήσης βίας κατά την επιβολή των μέτρων καραντίνας και ειδικότερα σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες. Τι έχετε να πείτε γι' αυτό;

-Θα το έλεγα αδιάφορο. Είναι γνωστή η αλλεργία που έχουμε σχετικά με τις καταγγελίες για αστυνομική αυθαιρεσία και παράβαση καθήκοντος από κρατικούς λειτουργούς.

Κοιτάξτε. Η Ελλάδα έχει καταδικαστεί πολλάκις σε διεθνή δικαστήρια για συμβάντα που στην πραγματικότητα είναι ο κανόνας μέσα σε αστυνομικά τμήματα και σωφρονιστικά καταστήματα. Επίσης είναι γνωστό τοις πάσι ότι αν είσαι έγχρωμος ή δεν μιλάς καλά τα ελληνικά βάζεις τον εαυτό σου σε κίνδυνο είτε βρίσκεσαι στην Ομόνοια είτε στην αθάνατη ελληνική επαρχία.

Βέβαια ο Μητσοτάκης ο Β' δεν βγήκε να πει στα σώματα ασφαλείας ότι «Εσείς είστε το κράτος» όπως είχε κάνει ο Μητσοτάκης ο Α' την δεκαετία του '90, γιατί αλλάξαν οι εποχές. Αλλά δεν παύει να εφαρμόζει το δόγμα «το ξύλο βγήκε από τον παράδεισο».

Εξελίσσει την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ στο μεταναστευτικό και τη δημόσια τάξη με μια εσάνς αυταρχισμού που ικανοποιεί το εκλογικό του ακροατήριο.

Μην ξεχνάμε ότι ήδη έχουμε κρούσματα κορωνοϊού σε μονάδες «φιλοξενίας» μεταναστών καθώς επίσης ύποπτους θανάτους εντός των φυλακών. Σε αντίστοιχη συνθήκη η Τουρκία, που όλη η ελληνική κοινή γνώμη συνηγορεί ότι έχει ένα φασιστικό καθεστώς, αποφάσισε έστω και ευκαιριακά να αποσυμφορήσει τις φυλακές κατά δεκάδες χιλιάδες κρατούμενους (εξαιρουμένων βεβαίως των αντιφρονούντων) για λόγους δημόσιας υγείας.

Ευτυχώς έχουμε τον κ. Τσιόδρα με το προφίλ του δημοκρατικού συγκαταβατικού κρατικού λειτουργού, να ανταποκρίνεται τέλεια στο να καθησυχάζει τις ανησυχίες της κοινής γνώμης.

-Φοβάστε τίποτα;

-Αν συνεχιστεί η κατάσταση έτσι πειθαρχημένα, δεν έχουμε να φοβηθούμε τίποτα.

Είμαστε για τους υπηκόους ο Πιτρός, ο Πατέρας και ο Εξομολογητής.

Οι ρωγμές στην ιστορία όπου αλλάξαν άρδην οι κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες συνεπάγονταν μια διττή συνειδητοποίηση για τα δρώντα υποκείμενα:

Κατά πρώτον ότι δεν έχουν να χάσουν τίποτα, κατά δεύτερον ότι κρατάν την τύχη τους στα χέρια τους. Όσο λοιπόν δουλεύει η στρατηγική του «διαίρει και βασίλευε» στις κατώτερες τάξεις και μπορούμε να κατευθύνουμε το μίσος και την οργή στον πιο αδύναμο, στον μετανάστη, σε αυτόν που έχει δουλειά, σε όποιον διεκδικεί, δεν υπάρχει πρόβλημα. Μπορούμε να δημιουργούμε αποδιοπομπαίους τράγους όπως ήταν οι γάτες και οι Εβραίοι στη διάρκεια της Πανούκλας τον Μεσαίωνα. Η μόνη μας ανησυχία είναι εάν πάψουν να είναι εθελόδουλοι ή αν αρχίσουν να παραβλέπουν τις συμβουλές μας, αψηφώντας τις συνέπειες. Τότε θα γίνουν για εμάς επικίνδυνοι. Ο σύγχρονος παγκοσμιοποιημένος καπιταλισμός προτιμά να οικοδομεί ένα «Θαυμαστό καινούριο κόσμο» της παθητικότητας, της αποβλάκωσης και της κατανάλωσης και μόνο όταν δεν είναι εφικτό, προχωρά σε Οργουελιανού τύπου γενικευμένες συνθήκες εξαίρεσης.

-Μέτξη ευχαριστούμε πολύ για την εκ βαθέων ανάλυσή σου. Ήσουν εξαιρετικά ειλικρινής.

-Ευχαρίστησή μου.

Για την απομαγνητοφώνηση:

✎/ Anarres

Νέες Εκδόσεις

«**Κι ας είμαστε γυναίκες, ιστορίες επαναστατριών**»,
StaccioliPaola, RednNoir

Το βιβλίο αφηγείται τις ιστορίες δέκα αγωνιστριών, οι οποίες από την δεκαετία του 1970 μέχρι και τις αρχές της νέας χιλιετίας και με βάση την Ιταλία, επέλεξαν τον ένοπλο δρόμο, πραγματοποίησαν παράνομες ενέργειες - συμμετέχοντας σε οργανώσεις και χώρους της επαναστατικής αριστεράς - και θυσιάσαν τις ζωές τους κάνοντας πράξη τις επιλογές τους.

«**Μάης 1936, τα αιματηρά γεγονότα στην Σαλονίκη**»,
AspalaxComix, RednNoir

Όπως μας πληροφορεί και η ίδια η έκδοση: «Η ιδέα του κόμικ είχε ως έναυσμα την γνωστή φωτογραφία της μητέρας να θρηνεί πάνω από το νεκρό σώμα του γιού της, Τάσο Τούση, του πρώτου νεκρού από την μεγάλη απεργία της Θεσσαλονίκης το Μάη του 1936. Δίπλα σε αυτή τη μητέρα, μέσα στο κάδρο της φωτογραφίας, στέκεται ένα νεαρό αγόρι, μάρτυρας του γεγονότος. Πάνω σε αυτό το αγόρι χτίστηκε ο κεντρικός ήρωας του κόμικ και μέσα από τα μάτια του βλέπουμε να ξετυλίγονται τα γεγονότα εκείνων των ημερών. Χρησιμοποιήθηκαν ιστορικές πληροφορίες και οπτικό υλικό εκείνης της περιόδου».

«**Στην καρδιά της κόλασης, ντοκουμέντο γραμμένο από έναν Ζοντερκομάντο του Αουσβιτς 1944**»,
Ζάλμαν Γκραντόβσκι, μετάφραση Φίλιππας Κυρίτσης, εκδόσεις Καμιονέτα

Το οπισθόφυλλο του βιβλίου εξηγεί με εύγλωττο τρόπο: «στις περιοχές των κρεματορίων ιι και ινυπάρχει επίσης λίγη στάχτη. Εκεί κονιορτοποιούνται και μεταφέρονται στον Βιστούλα, καθώς όλη η περιοχή είχε οριστεί για "φλεγόμενες γέφυρες". Το σημειωματάριο και άλλα γραφτά είχαν τοποθετηθεί στους λάκκους, ποτισμένους με αίμα, ανάμεσα σε κόκκαλα και κομμάτια σάρκας που δεν καίγονταν πάντα τελείως, όπως μπορούσες να διαπιστώσεις από την μυρουδιά. Αγαπητέ που θα το βρεις αυτό, ψάξε παντού, σε κάθε κομμάτι του εδάφους. Θαμμένα σε αυτό βρίσκονται ντουζίνες από έγγραφα – δικά μου και άλλων – που

ρίχνουν φως σε όλα αυτά που συνέβησαν εδώ. Πάρα πολλά δόντια είναι θαμμένα εδώ. Εμείς οι εργάτες του Ζοντερκομάντο σκόπιμα σκορπίσαμε όσα περισσότερα μπορούσαμε σε όλη την περιοχή, έτσι ώστε ο κόσμος να βρει πραγματικά ίχνη των εκατομμυρίων που δολοφονήθηκαν εδώ. Εμείς οι ίδιοι είχαμε χάσει την ελπίδα ότι θα ζήσουμε μέχρι την απελευθέρωση»...

Σημαντική σημείωση: Μετά την κάλυψη των εκτυπωτικών εξόδων, τα συλλεχθέντα χρήματα θα αποδοθούν σε ολικούς αρνητές στράτευσης, αποκλειστικά για τα δικαστικά τους έξοδα.

«**Ομάδα στοχασμού για την αυτονομία, πρόταση για μια ελεύθερη Καταλονία: κοινοτιστική, δημοκρατική και συνομοσπονδιακή**», εκδόσεις Ευτοπία

«**Να πυρπολήσουμε την Αμερικάνικη φυτεία, κάλεσμα για ένα επαναστατικό κίνημα κατάργησης της δουλείας**», εκδόσεις Ευτοπία

«**Δημήτριος Θ. Καραμπίλιας(1872-1954), τελευταίος των αναρχικών**», Ελευθεριακό ιστορικό αρχείο

Ο Καραμπίλιας πέθανε το φθινόπωρο του 1954, μια εποχή που είχαν περάσει εδώ και τριάντα χρόνια η συγκροτημένη αναρχική δραστηριότητα στην Ελλάδα και ο μπάμπας Μήτσος, ήταν ο τελευταίος εν ζωή αναρχικός από την παλιά γενιά με σημαίνουσα δραστηριότητα κατά την τελευταία δεκαετία του 19ου αιώνα. Έζησε την βραχύβια άνθιση του αναρχικού εργατικού και αγροτικού κινήματος στην Ελλάδα. Σημαντική ήταν επίσης η εμπειρία του τόσο στο εργατικό κίνημα της Αιγύπτου(1900-1904) όσο και στο επαναστατικό αναρχικό συνδικαλιστικό κίνημα της Γαλλίας όπου έζησε για δεκαπέντε χρόνια. Άφησε την τελευταία του πνοή στην Πάτρα, όπου δούλεψε ως ράφτης.

«**Ο Επαναστατικός συνδικαλισμός της Κωνσταντινούπολης (1908-1921) και ο Ζαχαρίας Βεζεστένης (1891-1957)**», Ελευθεριακό ιστορικό αρχείο

Ο αναρχικός Ζαχαρίας Βεζεστένης ήταν σημαίνουσα μορφή του επαναστατικού συνδικαλισμού της Κωνσταντινούπολης, ήδη από το 1908, όταν και ξεκίνησε η οργανωμένη εργατική κίνηση στην Κωνσταντινούπολη, μέχρι και το 1921, όντας ο ίδιος μετανάστης για δεύτερη φορά στην Η.Π.Α . Οι σύντροφοι του υιοθετούν ύστερα μαρξιστικά λενινιστικά εργαλεία. Το παρόν βιβλίο κοντολογίς επιδιώκει να αναδείξει την επαναστατική συνδικαλιστική δράση της Κωνσταντινούπολης.

«**Ο Πρωτοπόρος προπαγανδιστής του αναρχισμού Ιωάννης Μαγκανάρας (1875-1906?) και η αναρχική οργάνωση 'ΚΟΣΜΟΣ' (1895)**», Ελευθεριακό ιστορικό αρχείο

«**Άλγος, Παναγιώτης Κ.**», αυτοοργανωμένη ποιητική συλλογή ορμώμενη από την Μυτιλήνη

Η οποία τυπώθηκε σε 350 αντίτυπα και διανέμεται με ελεύθερη συνεισφορά. Για να διαβάσετε παλαιότερο υλικό, syllogesp.k.blogspot.com

«**Εκπαιδευτικό σύστημα και ζητήματα σχολικού περιβάλλοντος**», αυτοοργανωμένη μαθητική συνέλευση Κέρκυρας

Μπροσούρα που προέκυψε ύστερα από συλλογική δουλειά της Α.Μ.Σ.Κ και τυπώθηκε σε 2000 αντίτυπα από την τυπογραφική ομάδα Ιωαννίνων Titivillus. Θεματικές που αναλύονται στην παρούσα μπροσούρα είναι ο ρόλος του σχολείου, σεξισμός, πατριαρχία και ζητήματα έμφυλων διαχωρισμών, θρησκεία, εθνικισμός- πατριωτισμός, ιεραρχία, ρατσισμός- ξενοφοβία, ταξικότητα και αριστεία και τέλος τεχνοκρατία.

«**Τα κουρέλια, τεύχος 10**», Αναρχοπάνκfanzine

Το οποίο μοιράζεται χέρι με χέρι, χωρίς καμία απολύτως οικονομική ανταλλαγή και ουδεμία σχέση με μαγαζιά. Για οτιδήποτε άλλο μπορείτε να τσεκάρετε και το blog: takourelia.espinblogs.net

Η πρυτανεία της Παντείου έθεσε τον server του espin εκτός λειτουργίας, χτυπώντας ένα από τα μεγαλύτερα εγχειρήματα αντιπληροφόρησης στην Ελλάδα, στον server του οποίου φιλοξενούνται εκατοντάδες κινηματικά blogs. Μετά από 12 χρόνια λειτουργίας του στο συγκεκριμένο πανεπιστήμιο, η πρυτανεία έδωσε προφορική εντολή για το κλείσιμό του, με αφορμή μια καταγγελία για ηλεκτρονική πειρατεία. Η καταγγελία βασίζεται στην ανάρτηση δύο βιβλίων, σε μορφή pdf, σε ένα από τα blogs του espin. Οι επιθέσεις στα μέσα αντιπληροφόρησης παγκοσμίως πληθαίνουν. Στα πλαίσια της αύξησης της καταστολής στον δρόμο και σε κινηματικούς χώρους, τα κράτη κάνουν σαφές ότι θέλουν να φιμώσουν και τα μέσα αντιπληροφόρησης που διαθέτει το κίνημα. Δε θα τους περάσει!

Αλληλεγγύη στον espin!

Κάτω τα χέρια από τα μέσα αντιπληροφόρησης!

just bash it

Τα μελαγχολικά μπλουζ της πόλης των αγγέλων

τεχνολογία, δυστοπία, ανθρωπινότητα

Το παράδειγμα του Blade Runner

Πρώτες μέρες καραντίνας, οι δρόμοι είναι άδειοι. Μοιράσαμε πόρτα-πόρτα με τον fn την εφημερίδα. Όσο μοιράζαμε το φύλλο, το μυαλό μου τριγύριζε γύρω από ποια ταινία θα γράψουμε για το επόμενο τεύχος. Εκτός του πνεύματος των ημερών, σκεφτόμουν έντονα το Mandy· έτσι, περπατώντας για να βρω τον fn, στα ακουστικά μου έπαιζε το Starless των King Crimson, δηλαδή το soundtrack του Mandy. Ο ουρανός ήταν σκεπασμένος με υποκίτρινα σύννεφα και φυσούσε ένας ζεστός αέρας που παρέσερνε τις από χθες μοιρασμένες εφημερίδες που δεν βρήκαν παραλήπτη. Κοντοστάθηκα και σκέφτηκα ότι το σκηνικό θυμίζει σίγουρα την ταινία, αλλά χάνω το γενικό πλαίσιο. Δεν είναι μόνο η απομόνωση και ο περιορισμός της μετακίνησης και ό,τι επιφέρουν αυτά: το πρόβλημα ξεκινάει από ψηλά, όπως ο πύργος της Tyrell Corporation στο Blade Runner του 1982. Έτσι, μετά από ολιγόλεπτη αφηρημένη σκέψη για το αν τα ανδροειδή ονειρεύονται ηλεκτρικά πρόβατα, το cyberpunk, το φάντασμα στο κέλυφος, την ψηφιακή επιτήρηση, τη βιοηθική και τη γενικευμένη στρατιωτικοποίηση και κατακερμάτιση των ζώων μας, ήμουν τελικά σίγουρος.

Το Blade Runner είναι ένα φιλμ σε σκηνοθεσία του Ridley Scott, βασισμένο στη νουβέλα του Philip K. Dick «Do androids dream of electric sheep?». ¹ Το φιλμ μας οδηγεί στο «αποκαλυπτικό» Los Angeles που έχει μετατραπεί σε «Neo Tokyo». Η πόλη λούζεται στα νέον φώτα, τις γιγάντιες διαφημίσεις, το σκοτάδι και την όξινη βροχή, επειδή λόγω της περιβαλλοντολογικής καταστροφής, στο φανταστικό μέλλον του Blade Runner ο ήλιος κρύβεται πίσω από τα πυκνά σύννεφα και μόνο η ελίτ έχει πρόσβαση στα θεόρατα κτήρια που μπορούν να δουν λίγο ήλιο ή ορίζοντα. Η ιαπωνική κουλτούρα έχει εισχωρήσει βαθιά στο πολυπολιτισμικό Los Angeles, και στο φιλμ η εργατική τάξη σίγουρα δεν είναι λευκή. Είναι ξεκάθαρο πως λευκοί είναι οι μπάτσοι, οι CEO, οι επιστήμονες και τα κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν replicants. Ο άνθρωπος έχει καταφέρει με την τεχνολογική του εξέλιξη να αποικίσει άλλους πλανήτες, οι οποίοι στην ταινία αποκαλούνται «off-world» ή «εξώκοσμος». Μόνο που όπου υπάρχει αποικιοκρατία, υπάρχουν και σκλάβοι, όπως μας έχει δείξει η ιστορία. Και στην περίπτωση αυτή, οι σκλάβοι είναι τα replicants.

Η καλλιτεχνική υπερπήδηση από το χαρτί στο σινεμά έμελλε να παίξει καθοριστικό ρόλο στο στιλιστικό όραμα του ρεύματος του cyberpunk, μέσα από το Blade Runner. Κατάφερε να ανατρέψει τη φαντεζί εικόνα της μητρόπολης με τους τεράστιους ουρανοξύστες και να την μετατρέψει

σε ένα απέραντο slum με γιγάντιες φωτεινές και ολογραφικές διαφημίσεις. Κοινό χαρακτηριστικό στην εξέλιξη της ιστορίας είναι ο noir τόνος που αποπνέουν οι χαρακτήρες, τον οποίο συνθέτει και το punk στοιχείο. Κατατρεγμένοι, προβληματικοί, παράνομοι, με την ηθική τους είτε να βρίσκετε σε γκρίζα ζώνη, είτε να στρετσάρει τα συντηρητικά κοινωνικά αντανακλαστικά.

Στο δυστοπικό 2019, η «ανθρώπινη» πρόοδος βασίζεται στις πλάτες των γενετικά κατασκευασμένων ανθρωποειδών από την Tyrell Corporation. Μόνο που όταν φτιάχνεις κάτι φαινομενικά τόσο κοντά στον άνθρωπο, θα πρέπει να περιμένεις και την ανθρωπιά, δηλαδή την ανθρώπινη αρχετυπική αντίδραση στη σκλαβιά. Έτσι, στην αστυνομία του L.A. έχει συσταθεί μια επιλεκτική ομάδα με σκοπό την καταδίωξη και την «απόσυρση» (δηλαδή τη δολοφονία) των παρεκκλινόντων replicants που ονομάζονται Blade Runners. Ο πρωταγωνιστής της ταινίας, Rick Deckard, είναι ένας αλκοολικός πρώην Blade Runner που τον αναγκάζουν να επανέλθει στο σώμα για να κλείσει μια υπόθεση που αφορά την παράνομη είσοδο στη Γη προηγμένων replicants που έκαναν ανταρσία στον εξώκοσμο. Η πλοκή έχει την τυπική noir εξέλιξη: ο Deckard καταδιώκει, τρώει ξύλο, δίνει ξύλο, σκοτώνει εις το όνομα του νόμου και ερωτεύεται εν τέλει το έκτο προηγμένο replicant, τη Rachael.

Ο συναισθηματικός δεσμός του Deckard με τη Rachael δεν βρίσκεται στο σενάριο για να υπάρξει αίσθημα πληρότητας μεταξύ θεατή και πρωταγωνιστή, αλλά από την πρώτη στιγμή που γνωρίζονται μας θέτει τις θεμελιώδεις φιλοσοφικές ανησυχίες της ιστορίας. Ξεκινώντας με το λεγόμενο τεστ Voight-Kampff², ο Deckard κάνει παραπάνω ερωτήσεις από το συνηθισμένο στη Rachael, η οποία αρχίζει να τραβάει την προσοχή του, αλλά παρόλα αυτά καταλαβαίνει τη συνθετική της φύση. Μια φύση που η ίδια δεν γνωρίζει, γιατί οι μνήμες που κατέχει είναι εμφυτευμένες από τον δημιουργό της. Το παράδοξο είναι πως ούτε ο Deckard γνωρίζει πως είναι και ο ίδιος replicant, και παρότι η δουλειά του και η θεώρησή του είναι πως τα replicants είναι απλά μηχανές, καταλήγει να την ερωτευθεί. Αυτή η σύνδεση δημιουργεί την ανησυχία για την ύπαρξη και την αξία της, δηλαδή τι είναι αυτό που μας κάνει περισσότερο ή λιγότερο ανθρώπους; Κατά πόσο είναι ανθρώπινο να ζεις αποκομμένα από τη φύση, την ανθρώπινη διάδραση, την επαφή με τα μη ανθρώπινα ζώα, κάτω από τη σκιά των γιγάντιων κτηρίων που την δημιουργούν τα νέον φώτα; Είναι λιγότερο ανθρώπινο ον ένα κατασκευασμένο τεχνούργημα που, παρόλα αυτά, αλληλεπιδρά, σκέφτεται, αγωνιά, αισθάνεται και συναισθάνεται;

Η αποδόμηση του κυβερνητικού συστήματος γίνεται με

αριστοτεχνικό τρόπο. Ο κύριος ανταγωνιστής της ταινίας, ο Roy Batty, έρχεται σαν μια άλλη νέμεση στην ύβρη του δημιουργού του. Αποκαλύπτεται πως τα προηγμένα replicants γύρισαν στη Γη για να καταφέρουν να επιμηκύνουν το προσδόκιμο ζωής τους, που ήταν 4 χρόνια. Έτσι, όταν ο Roy καταφέρνει να μπει στο σπίτι του Tyrell και ανακαλύπτει πως η διάρκεια ζωής του δεν μπορεί να αλλάξει, σαν μονάδα πλέον σκοτώνει τον Tyrell και με τους ρόλους να αντιστρέφονται, καταδιώκει ο ίδιος τον Deckard. Μετά από πολύωρη μάχη μεταξύ τους, διαρρηγγύεται η διαλεκτική περί μη ανθρωπινότητας των μηχανών. Ο Roy, γνωρίζοντας πως θα πεθάνει, χαρίζει τη ζωή στον Deckard κλείνοντας τη σκηνή με τον εμπνευσμένο μονόλογο «Δάκρυα στη βροχή».

«Έχω δει πράγματα που εσείς οι άνθρωποι δεν θα πιστεύατε. Διαστημόπλοια να φλέγονται στον ώμο του Ωρίωνα. Είδα ακτίνες C να λάμπουν στο σκοτάδι κοντά στην πύλη του Tannhäuser. Αυτές οι στιγμές θα χαθούν για πάντα στον χρόνο, σαν δάκρυα στη βροχή. Καιρός να πεθάνω.»

Κάποιος που θα ζούσε τη δεκαετία του '80, θα έλεγε πως όλα αυτά είναι φουτουριστικές ανησυχίες, τότε που το ίντερνετ ήταν ακόμα στα σπάργανα και, στο μυαλό μας, οι κάμερες ήταν για να απαθανατίζουμε τις στιγμές που θεωρούμε σημαντικές. Όλα αυτά τα χρόνια, το προφητικό ρεύμα του cyberpunk μας έχει δημιουργήσει μια παράδοση από καταστάσεις που έχουν ευθυγραμμιστεί με την πραγματικότητα. Για να θεωρηθεί ένα έργο τέχνης cyberpunk, πρέπει να διακρίνεται από δυο βασικά στοιχεία: High Tech και Low Life. Μπορεί το Blade Runner να μην καταπιεί με το κυβερνοπλέγμα, αλλά με τη γενετική μηχανική, παρόλα αυτά, τα παραπάνω στοιχεία της υψηλής τεχνολογίας και της εξαθλιωμένης ζωής βρίσκονται στο προσκήνιο.

Στις αρχές της δεκαετίας του '20, το ίντερνετ έχει ήδη αφομοιωθεί στη ζωή μας, οι περισσότερες πτυχές της οποίας είναι συνδεδεμένες με το «πλέγμα», όπως μας έμαθε το TRON. Το σύστημα κοινωνικής αξιολόγησης και το σύστημα αναγνώρισης προσώπου είναι ήδη σε λειτουργία στην Κίνα, οι τράπεζες ελέγχουν της αγορές μας και πουλάν τα δεδομένα μας σε διαφημιστικές, οι κάμερες υπάρχουν πλέον παντού, τις κουβαλάμε πάνω μας, τις χρησιμοποιεί ο «καλός» μας γείτονας, οι περισσότερες/οι περνάμε τα μάτια μας κάθε τόσο μπροστά από μια οθόνη, παρακολουθώντας τις ψηφιακές ζωές των άλλων. Τα social media αποτελούν ένα από τα μεγαλύτερα πεδία κοινωνικοποίησης και το Matrix μας φαίνεται ρετροφουτουριστικό.

Μέσα στην καραντίνα, το ελληνικό κράτος χρησιμοποίησε διάφορα εργαλεία για τον έλεγχο της κοινωνικής μετακίνησης, από το περιβόητο SMS, την αστυνομική επιτήρηση σε νοσούντες και μη, μέχρι drones με θερμικές κάμερες. Σε άλλα κράτη ο τεχνολογικός πήχης επιτήρησης ανέβηκε πολύ ψηλότερα, χωρίς να σημαίνει πως στην Ελλάδα η περίοδος του περιορισμού μετακίνησης δεν ήταν ένα πολεμικό τοπίο ελέγχου, είτε με μπάτσους, είτε με ρουφιάνους γείτονες, είτε με στρατό. Η Google από της αρχές Απρίλη μαζεύει ανώνυμα [sic] στοιχεία με σκοπό την καταγραφή της κινητικότητας σε χρήστες που έχουν ενεργοποιημένη την τοποθεσία στα κινητά τους³. Στη Νότια Κορέα, για παράδειγμα, η παραπάνω διαχείριση έγινε κρατικά, με ιχνηλάτηση των κρουσμάτων σε πραγματικό χρόνο

μέσω των κινητών συσκευών, κάτι που στην Ευρώπη λόγω του GDPR⁴ θα ήταν νομικά δύσκολο, πρακτικά πανεύκολο. Εφόσον κάτι τόσο απλό, τόσο παγιωμένο όσο η «ελεύθερη μετακίνηση»⁵ άρθηκε εν μία νυκτί υπό το βλέμμα της κρατικής διαχείρισης, άραγε πόσο εύκολα τις επόμενες φορές θα μπορεί να αρθεί το απόρρητο της πρόσβασης στα προσωπικά μας δεδομένα, για την «καταπολέμηση» μιας πανδημίας;

Δεν βρισκόμαστε προ των πυλών για μια τεχνοδυστοπία: είμαστε στην εποχή της σποράς της. Εάν αρχίσει το cyberpunk να μας φαίνεται παρωχημένο, τότε θα είναι πια αργά.

■/ Sergei Kontovich

Υποσημειώσεις:

1 Στα ελληνικά, ο πετσοκομμένος-βαρετός τίτλος του βιβλίου είναι: «Το ηλεκτρικό πρόβατο».

2 Ένα εργαλείο ανάκρισης που βοηθά τους Blade Runners να καταλάβουν εάν κάποιος είναι άνθρωπος ή replicant.

3 Τα στοιχεία από την Ελλάδα https://www.gstatic.com/covid19/mobility/2020-05-09_GR_Mobility_Report_en.pdf

4 Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EL>

5 Από τις αρχές του χρόνου, εκατομμύρια μετανάστες/ριες παλεύουν να μετακινηθούν εντός της Ευρώπης, βρισκόμενοι αντιμέτωποι/ες με το ελληνικό κράτος και τις δυνάμεις καταστολής του.

Εδώ ξεδιπλώνεται η παιδική υφή της ψυχής μας. Μεσάνυχτα ηχούν στα χέρια μας κάτω από την επιφάνεια της αμφιβολίας, παραδομένα στην κριτική των χτύπων της ώρας. Πώς να διαταχθεί η αναρχία. Κανένα έλεος. Πώς να διαταχθεί η αρμονία. Κανένα έλεος. Και η άνοιξη σιγοψιθυρίζει μέσα απ' τα γρανάζια των μηχανών. Και η ασυνέπεια των πιο σκοτεινών νυκτών ξεφεύγει οικειοθελώς από την κυβερνούσα του θαυμαστού κήπου. Κλαίμε. Κλαίτε. Πίσω απ' τα ερημωμένα παλάτια τα στολίδια χορεύουν στα χνάρια του ανακτηθέντος χρόνου. Τα εργοστάσια ονείρων αποστάζουν πάνω στον λόφο γλυκά βασανιστήρια. Οι αιχμηροί κυνόδοντες λάμπουν στη σιωπή. Πόσο όμορφες είναι, αυτές οι μέρες. Γελάμε. Γελάτε. Κάποιοι από μας γαντζωνόμαστε στον θόλο τ' ουρανού, απορροφημένοι από την αέναη κίνηση των πάντων. Μέχρι την παρούσα μελαγχολική στιγμή, όλο κάτι ξεφεύγει. Και μακριά από τα φωτεινά χωράφια, οι γυναίκες που έκλεψαν θα σκοτώσουν τους πραγματικούς ενόχους. Παίζουμε. Παίζετε. Το αεροπλάνο ετοιμάζεται να πετάξει. Στο γλυκό άρωμα του τριαντάφυλλου που φέρνει ο άνεμος, η ανάμνηση μιας αθώας φαντασίωσης. Και το γλυκό άρωμα του κρυφού ας γίνει χρώμα. Ελευθερία εν τέλει, ή επιθυμία. Ο έρωτας ο ίδιος, ή η αλήθεια. Σε όλα τα μονοπάτια του κόσμου, εδώ, ξεδιπλώνεται η παιδική υφή της ψυχής μας.

Ici se dispersent nos âmes d'enfants. Minuit sonne dans nos mains sous la surface du doute, s'offrant au jugement des heures. Comment ordonner l'anarchie. Pas de pitié. Comment ordonner l'harmonie. Pas de pitié. Alors le printemps chuchote dans la sève des machines. Et la reine du jardin merveilleux laisse s'échapper l'inconstance des nuits plus sombres. Nous pleurons. Vous pleurez. Derrières les palais aux rois fantômes, les parures dansent sur les vestiges d'un temps rattrapé. Les moulins à rêves distillent sur la colline de jolis tourments. Les canines affûtées fleurissent en silence. Comme ils sont beaux, ces jours. Nous rions. Vous riez. Certains s'agrippent à la voûte, absorbés par le déroulement infini. Jusqu'à l'instant mélancolique, des choses qui s'enfuient. Et loin des champs lumineux, les ravisseuses descendront les coupables. Nous jouons. Vous jouez. L'avion s'apprête à voler. Dans le vent rose, le souvenir d'une imagination candide. Que le doux parfum du secret soit couleur. La liberté enfin, ou le désir. L'amour même, ou la vérité. Tous les chemins du monde. Ici se dispersent nos âmes d'enfants.

■/ Mya Finbow

πρωτότυπο στη γαλλική γλώσσα,
μετάφραση bois

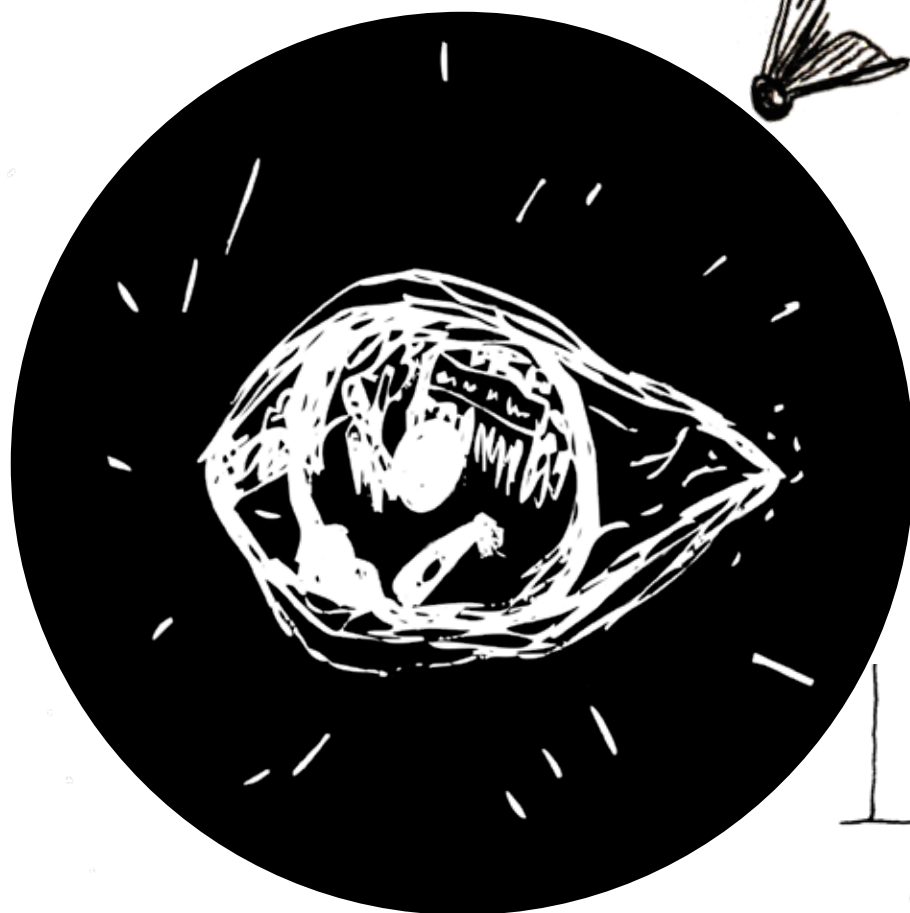
Ο κ. δουλεύει σέρβις. Είναι
ένα τυχαίο παράδειγμα στα
όλα του. Το όνομα, το φύλο, η
φυλή είναι ρευστά. Γιατί η κ.
δουλεύει και αυτή σέρβις, ο μ.
δουλεύει λάντζα, η τ. δουλεύει
στον μπουφέ κοκ.

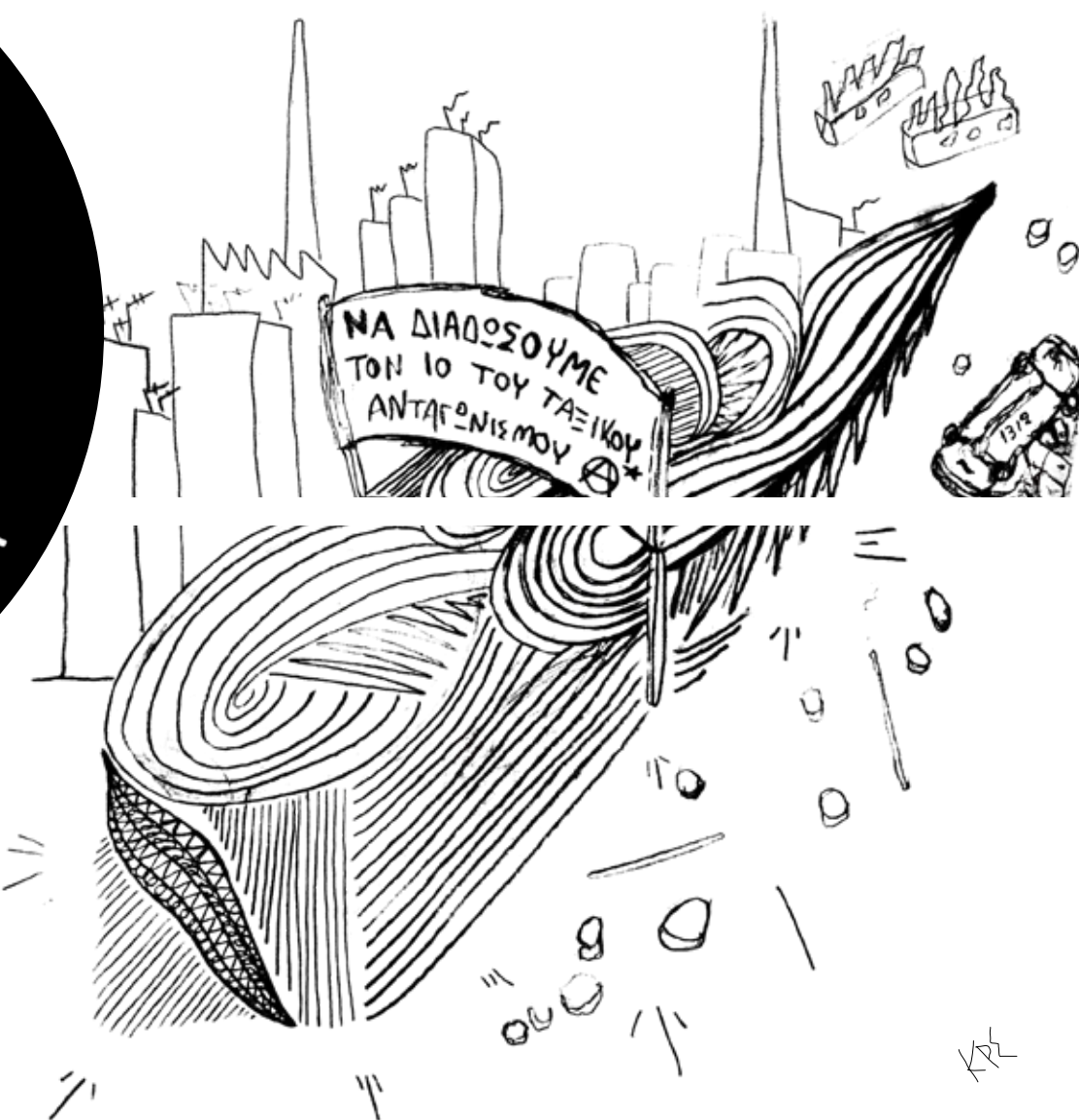
Δουλεύοντας ο κ. δεν νιώθει
πολύ καλά. Αρρωσταίνω
σκέφτεται; Ο ιός; Οι
πελάτες με κολλήσανε;
Η υπεύθυνη θα φταίει,
όπως πάντα. Ή μήπως, το
αφεντικό φταίει για όλα,
που νιώθω την πίεση στα
μελίσγυια μου; Ας βγει η
βάρδια και θα το σκεφτώ
μετά..

Ωχ... Αυτό είναι..

Προσβλήθηκα από τον πιο επικίνδυνο ιό! Από αυτόν έχουν προ-
σβληθεί χιλιάδες άτομα ανά τους αιώνες. Δεν είναι επικίνδυνος
για εμάς, που είμαστε στην ίδια μεριά του δρόμου.. Επικίνδυνος
είναι για τα αφεντικά, για το κράτος, για την υπεύθυνη, για τα
τσιράκια και τους ρουφιάνους.. Κάτι είχα ακούσει για τη συνεί-
δηση - την ταξική συνείδηση, πού γεννιέται, πώς προχωράει, πού
μπορεί να καταλήξει..

να βγούμε στους δρόμους για όλες τις αφορμές που γεννιούνται από τη σαπίλα του συστήματος που ζούμε